

DIAGNOZA
DO PLANU ROZWOJU
LOKALNEGO I PLANU ROZWOJU
INSTYTUCJONALNEGO

DIAGNOZA DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

SPIS TREŚCI

Diagnoza do Planu Rozwoju Lokalnego	2
Spis treści	3
I. Charakterystyka miasta pod kątem jego uwarunkowań	5
1. Lokalizacja miasta	6
2. Genius loci	6
3. Dziedzictwo przyrodnicze	8
4. Dziedzictwo kulturowe	9
5. Aktualna rola miasta w strukturze osiedleńczej regionu i jego kluczowe funkcje	9
6. Stan miasta	10
6.1. Sytuacja demograficzna	11
6.2. Formy aktywności ekonomicznej mieszkańców	12
6.3. Majątek miasta oraz źródła i wielkość dochodów mieszkańców i miasta	14
6.4. Obecny stan aktywności społecznej mieszkańców, poziom integracji społecznej i formy aktywności społecznej mieszkańców oraz poczucie tożsamości lokalnej społeczności	18
6.5. Dostępność i jakość infrastruktury oraz usług dla mieszkańców, przedsiębiorców i przyjezdnych	20
6.6. Stan środowiska, zasobów naturalnych	27
6.7. Stan bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców	28
Podsumowanie ogólne	29
II. Diagnoza problemów i barier rozwojowych miasta	32
1. Sytuacja demograficzna (zmiana struktury wieku, przyrost naturalny, migracja)	32
2. Identyfikacja przyczyn zjawisk kryzysowych oraz ich skutków w przyszłości	38
3. Przyczyny i skutki zmian w aktywności ekonomicznej mieszkańców i konkurencyjności lokalnej gospodarki	49
4. Przyczyny i skutki problemów (zjawisk kryzysowych) związanych z obecnym i przyszłym stanem aktywności społecznej mieszkańców, integracji społecznej i poczucia tożsamości lokalnej	55
5. Stan współpracy z kluczowymi partnerami	58
6. Stopień dostosowania zakresu i jakości usług oraz infrastruktury do potrzeb mieszkańców (z pogłębioną diagnozą Smart City)	63
7. Stan problemów środowiskowych	68
8. Stan poczucia bezpieczeństwa oraz zdrowia mieszkańców	70
III. Analiza potencjałów i mocnych stron miasta	72

1. Przewagi konkurencyjne miasta oparte na materialnych i niematerialnych zasobach wewnętrznych.....	72
2. Kluczowe podmioty	79
3. Kluczowe produkty (potencjały) miasta.....	84
Diagnoza do Planu Rozwoju Instytucjonalnego.....	93
IV. Charakterystyka stanu obecnego funkcjonowania lokalnej administracji	94
1. Horyzontalny przegląd stanu obecnego funkcjonowania lokalnej administracji	94
2. Pogłębiony przegląd obszarów, które mają kluczowy wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej administracji.....	99
3. Wyniki innych badań opinii oraz analiz przeprowadzonych w mieście w ostatnich latach.	144
V. Diagnoza deficytów i problemów w zakresie funkcjonowania lokalnej administracji i współpracy z zewnętrznymi interesariuszami	149
1. Potencjały w zakresie funkcjonowania lokalnej administracji i współpracy z zewnętrznymi interesariuszami	149
2. Deficyty i problemy w zakresie funkcjonowania lokalnej administracji	152

I. CHARAKTERYSTYKA MIASTA POD KĄTEM JEGO UWARUNKOWAŃ

Z uwagi na objętość dokumentu wstępna część diagnozy (charakterystyka miasta) jest bardzo syntetyczna – ma na celu wskazanie podstawowych uwarunkowań, popartych danymi statystycznymi. Charakterystyka, zgodnie ze wskazaniem, została następnie pogłębiona w rozdziale II – diagnostycznym.

Jeśli nie podano inaczej, dane statystyczne dotyczą roku 2018. Porównania dotyczą przede wszystkim grupy porównawczej miast na prawach powiatu (GP), stanowiących rdzenie OF miast subregionalnych (C1) w ujęciu Monitora Rozwoju Lokalnego (MRL) – narzędzia analiz Związku Miast Polskich. Dane z MRL stanowią podstawę charakterystyki miasta w rozdziale I, o ile nie podano inaczej. Grupę miast podobnych, porównywanych bezpośrednio, stanowią: Kalisz, Piła, Płock, Wałbrzych i Włocławek.

Na końcu podrozdziałów umieszczano podsumowania, stanowiące zbiór kluczowych wniosków, przyczynków do diagnozy. Normalnym drukiem zostały oznaczone źródła potencjałów miasta, *pochyłym – deficyty, słabe strony*.

Kluczowe problemy w poszczególnych sferach zostały wyróżniony kolorami. Z uwagi na założenia programu, diagnozowano głównie problemy i bariery rozwojowe miasta, stąd wskazania pozytywne stanowią swego rodzaju kontrapunkt tych pierwszych. Wiele z nich będzie jednak szerzej omówionych w późniejszych rozdziałach Planu.

1. LOKALIZACJA MIASTA

- Położenie w środkowej części kraju, nad Wartą, w odległości 100 km od Poznania, 219 km od Warszawy i 120 km od Łodzi, 115 km od węzła Stryków – miejsca skrzyżowania autostrad A1 i A2, niecałe 40 km od przecięcia linii kolejowej E20 z magistralą Górny Śląsk – Gdynia;
- Dobra dostępność komunikacyjna do większych ośrodków wszelkimi rodzajami transportu (zwłaszcza linią kolejową E30, autostradą A2 w ramach transeuropejskiego korytarza wschód-zachód) - Konin cechuje wysoki w skali Polski wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej¹;
- Miasto liczy około 74 tys. mieszkańców i zajmuje powierzchnię 82,2 km²;
- Konin jest miastem na prawach powiatu, siedzibą powiatu konińskiego oraz głównym ośrodkiem zagłębia węgla brunatnego – wydobyte tego surowca i produkcja na tej bazie energii elektrycznej zdeterminowało profil społeczno-gospodarczy miasta po II wojnie światowej;
- Sytuacja w sektorze węglowym (szerzej opisana w dalszych rozdziałach) rzutuje niekorzystnie na sytuację Konina. Miasto cechuje silna utrata funkcji i niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza, co obrazuje raport P. Śleszyńskiego przygotowany na potrzeby Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (Śleszyński 2016), gdzie Konin plasuje się na 25. miejscu wśród 122 miast pod względem utraty funkcji.

2. GENIUS LOCI

- Miasto przechodziło wiele transformacji w ciągu swojej historii – także zmiany lokalizacji miasta i jego centrum;
- Początki miastu dał gród strzegący przeprawy przez Wartę oraz istniejąca w sąsiedztwie osada targowa na terenie dzisiejszej miejscowości Stare Miasto. Przed 1283 rokiem książę wielkopolski Przemysław II przeniósł osadę, lokując ją jako miasto na kępie przy krawędzi wysoczyzny nad brzegiem Warty. Jest to najstarsza część obecnego Konina, która z przyczyn opisanych nazywa się Starówką (nie Starym Miastem).
- Konin był przez większość swych dziejów miastem średnim (powiatowym), ośrodkiem handlu i rzemiosła;
- W czasie rozbiorów rozwój na uboczu głównych szlaków (Konin, położony na zachodnich rubieżach imperium carskiego, nie miał połączenia kolejją normalnotorową);
- Okres międzywojenny oznaczał powolną budowę potencjału miasta po wcześniejszej marginalizacji, dołączenie do głównych tras (połączenie kolejowe z Warszawą i Poznaniem – 1922, Kanał Warta-Gopło 1937), wyróżniający poziom szkół średnich i życia kulturalnego. Absolwentem konińskiego

¹ Wskaźnik ten jest „syntetyczną miarą wzajemnej potencjalnej dostępności czasowej krajowych ośrodków osadniczych oraz węzłów transportowych (wewnętrznych i granicznych), uwzględniającą wszystkie podstawowe rodzaje transportu (w proporcji do ich udziału w pracy przewozowej) oraz ważoną poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego – Komornicki T., Śleszyński P., Rosik P., Pomianowski W. 2009. Dostępność przestrzenna jako przesłanka kształtowania polskiej polityki transportowej, Biuletyn KPZK PAN nr 241.

gimnazjum humanistycznego był m. in. Mieczysław Bekker, konstruktor pojazdu (łazika) księżycowego, dyrektorem gimnazjum żydowskiego – Leopold Infeld, wybitny fizyk teoretyczny, współpracownik A. Einsteina;

- W czasach PRL nastąpiła gwałtowna urbanizacja i industrializacja, rozwój górnictwa i przemysłu, od 1975 r. przyznanie funkcji wojewódzkich, rozwój instytucji. Konin stał się miastem, za jakie jest powszechnie uważane w Polsce – ukształtował się wizerunek miasta średniego, związanego z węglem, energetyką, przemysłem². Rozwój innych funkcji pozostawał w pewnym opóźnieniu w stosunku do górnictwa i ciężkiego przemysłu. Choć nastąpił napływ kadr administracyjnych, ludzi kultury, wysoko wykształconych specjalistów, dominował profil robotniczy, a w dużej mierze chłoporobotniczy, ponieważ gwałtownie rozbudowywany sektor paliwowo-energetyczny i zakłady potrzebowały pracowników, a upaństwowione budownictwo nie nadążało z wykonywaniem swoich zadań. Miasto na co dzień zaludniali więc mieszkańcy okolicznych terenów o charakterze wiejskim, małomiasteczkowym. Starówka pozostała na uboczu tego procesu socjalistycznego rozwoju i rozbudowy, jako traktowany bez większej uwagi relikwyt poprzednich epok. Stary Konin stał się obszarem niedoinwestowanym, pełnym rozpadających się domów, zaludnionych przez mieszkańców o innym statusie społecznym niż nowe dzielnice na północnym brzegu Warty. Wokół Starówki rozbudowywały się osiedla lepiej sytuowanych mieszkańców, często przedstawicieli branż wykorzystujących niedobory socjalistycznej gospodarki;
- Konin współczesny, po 1990 r. to ciągłe zmiany społeczno-gospodarcze, utrata funkcji wojewódzkich w 1999 r., odpływ ludności, w tym kadr administracyjnych, części specjalistów. Podjęto starania na rzecz zmiany ścieżki rozwoju i wizerunku miasta (przy zachowaniu energii jako motywu wiodącego), powstała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa (w 1998 r.), podjęto działania na rzecz rozwoju funkcji turystycznej, jednak ciągle zachowują się skojarzenia z górnictwem i przemysłem. Okres prosperity, gwałtownej rozbudowy, napływu nowych, młodych mieszkańców był w wielowiekowej historii Konina (ale także na tle XX i XXI wieku) epizodem.

---

² Badania wizerunku miasta szerzej opisano w rozdz. I

Fot. 1. Widok na Starówkę. Źródło: <http://www.konin.pl/index.php/miasto-konin.html>

3. DZIEDZICTWO PRZYRODNICZE

O indywidualności terytorium Konina pod względem zasobów środowiska stanowią:

- Zielona pradolina w środku miasta – Dolina Konińska stanowi fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, ukształtowanej po okresie zlodowacenia bałtyckiego (północnopolskiego), a więc w ostatnich kilkunastu tysiącletniach; na terenie miasta ta forma przestrzenna ulega znaczącemu przewężeniu, czemu towarzyszy wyraźne zaznaczenie krawędzi pradoliny 20-25 i więcej metrów ponad dnem doliny Warty, która ma tu szerokość około 2-2,5 km.
- Jest to więc teren rzeźby „młodej”, stąd różnicowanie form terenu;
- Zróżnicowane są też użytkowania i zagospodarowania terenu – z powodu warunków naturalnych a także eksploatacji węgla. Pradolina w wyraźnymi krawędziami, poprzecinana dolinami bocznymi dopływów Warty czy Kanału Warta-Gopło, liczne jeziora (w tym Gosławskie – 380 ha, Pątnowskie 283 ha), stawy rybne, pozostałości licznych odkrywek, zwałowisk, innych obszarów pogórnicych i przemysłowych tworzą mozaikę zbiorowisk roślinnych a także siedliska licznych gatunków zwierząt.
- Na terenie miasta utworzono liczne formy ochrony przyrody - 2 obszary Natura 2000, 2 obszary chronionego krajobrazu, 5 pomników przyrody, jest także 6 parków oraz ok. 300 ha lasów.
- Formy te koncentrują się zwłaszcza w otwartej, zielonej dolinie Warty, która ma charakter ekosystemu zbliżonego do naturalnego, a jednocześnie znajduje się pomiędzy dwoma obszarami zurbanizowanymi współtworzącymi współczesny Konin.

4. DZIEDZICTWO KULTUROWE

- Starówka pełna jest pamiątek historii od czasów średniowiecza. Cenny jest układ urbanistyczny z czasów lokacji miasta;
- Do najcenniejszych zabytków należy pochodząca z początku XIV w. Fara (kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja) i postawiony obok słup drogowy, który datuje się na 1151 r., a który miał wyznaczać połowę drogi między Kruszwicą a Kaliszem. Słup, najstarszy zabytek drogownictwa w Polsce, należy do najbardziej charakterystycznych obiektów Konina;
- Wielokulturowe jest dziedzictwo miasta – prócz polskiego także żydowskie, niemieckie/ewangelickie); Konin jest uznawany za jedną z 12 pierwszych osad żydowskich na ziemiach polskich. Stanowił znaczący ośrodek społeczności żydowskiej, która liczyła w 1939 r. 3 tys. osób na 13 tys. mieszkańców miasta, z rozbudowanym szkolnictwem, bogatą biblioteką, rozwiniętym rzemiosłem.

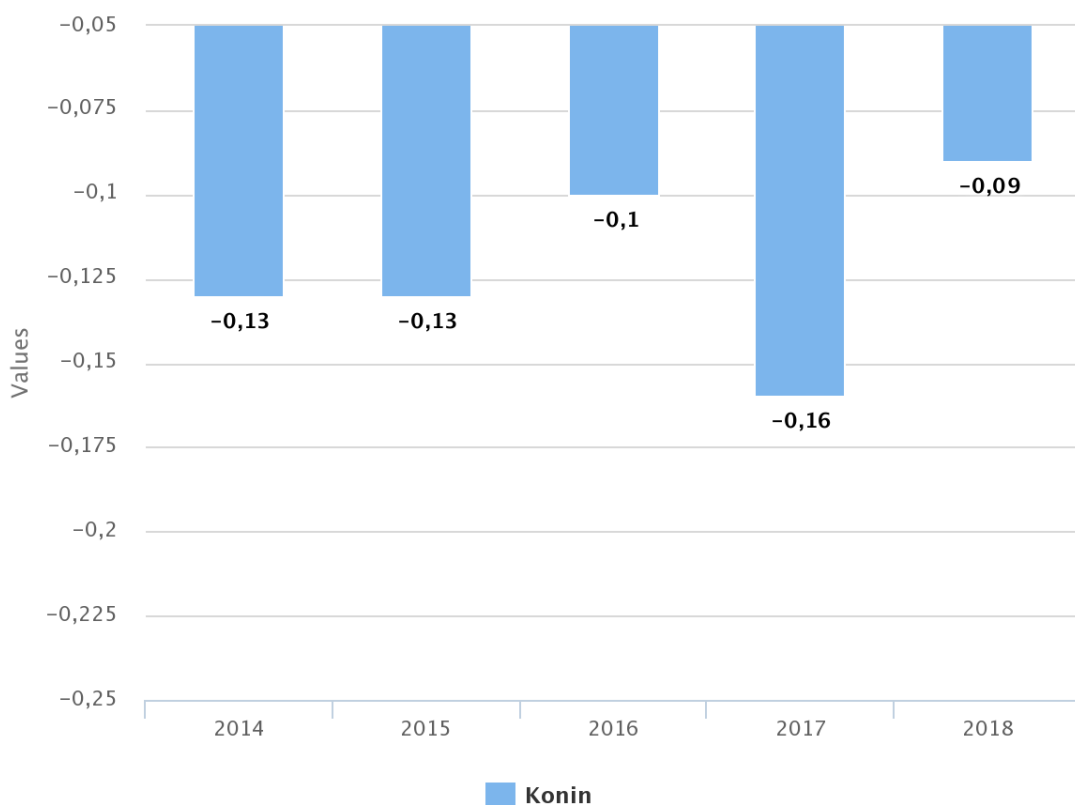
5. AKTUALNA ROLA MIASTA W STRUKTURZE OSIEDLEŃCZEJ REGIONU I JEGO KLUCZOWE FUNKCJE

- Konin stanowi ośrodek rangi subregionalnej w województwie wielkopolskim, 4. co do wielkości miasto województwa;
- Miasto oddziałuje na 4 powiaty ziemskie subregionu konińskiego (koniński, kolski, słupecki, turecki), które w przybliżeniu stanowiły dawne województwo konińskie;
- O znaczeniu miasta stanowi obecność funkcji – wyspecjalizowanych instytucji o znaczeniu regionalnym, takich jak szpital wojewódzki, PWSZ, agencje gospodarcze;
- Funkcje wyższego rzędu pełni metropolie, gł. Poznań, dogodnie dostępny w ciągu 1 h i mniej (w tym przypadku koleją). Połączeń kolejowych w kierunku Poznania jest w dni robocze niemal 40 na dobę. Konin znajduje się także w zasięgu umożliwiającym dojazd, załatwienie sprawy i powrót w ciągu tego samego dnia do ośrodków takich jak Łódź, Warszawa, Wrocław, Lublin, Bydgoszcz i Toruń, Białystok, Trójmiasto, Konurbacja Górnośląska, Częstochowa, Kraków.

6. STAN MIASTA

Wskaźnik ogólnej sytuacji miasta wg MRL wyniósł w 2018 r. -0,09 (w 2014 r. -0,13) co znamionuje nieco gorszą od średniej pozycję Konina w porównywanej grupie miast (ryc. 1). Dynamika 0,08 wskazuje na umiarkowaną tendencję do poprawy, uzasadniając podjęcie działań na rzecz systemowej transformacji społeczno-gospodarczej miasta.

Ryc. 1. Ogólny wskaźnik rozwoju miasta.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin>

6.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

- Sytuacja na tle grupy porównawczej miast średnich na prawach powiatu (GP) jest niekorzystna (wsk. syntetyczny -0,5), jednak dynamika (0,22) wskazuje na relatywną poprawę pozycji;
- Spadek liczby urodzeń (w 2014 r. 660, w 2018 r. 626, 10 lat wcześniej rodziło się ponad 800 dzieci, 25 lat temu – ponad 900 rocznie - BDL);
- Rosnąca umieralność (2014: 689 zgonów 2018: 813, wcześniej umierało 600-650 osób na rok - BDL);
- Bardzo niski poziom dzietności (2015: 1,16, 2018: 1,28);
- Ujemne saldo migracji – ubytek około 500 osób rocznie (56% do pow. konińskiego, pozostali do Poznania, Warszawy, Wrocławia - zrywają codzienne relacje z Koninem – GUS 2018);
- Niekorzystna struktura demograficzna: wiek przedprodukcyjny 15,4%, produkcyjny 59,1% (mobilny 35,9%, niemobilny 23,3%), poprodukcyjny 25,5% (BDL);
- W wyniku opisanych procesów – ciągły spadek liczby ludności (w 2014 r. 76 547 osób, w 2018 r. 74 151; w 1998 r. Konin liczył 83 426 mieszkańców); w latach 2014–2018 ubytek wyniósł 2 396 osób, tj. 3,13% podczas gdy w GP średnio - 1,54%;
- Starzenie się społeczeństwa (ponad 20% osób w wieku 65+); średni wiek mieszkańców miasta wynosi 43,6 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa i nieco większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski;
- Niekorzystne prognozy ludnościowe - przewiduje się spadek liczby mieszkańców do 64,3 tys. w 2030 r. i 45,6 tys. w 2050 r., spośród których połowa osiągnie lub przekroczy 60. rok życia (BDL);
- Prognozowany ubytek siły roboczej 6,7% za 15 lat (MRL);
- Wysoki współczynnik feminizacji (111 kobiet na 100 mężczyzn);

Podsumowanie

- **Sytuacja demograficzna miasta jest niekorzystna, choć wykazuje relatywną poprawę na tle GP**
- **Występuje naturalny i migracyjny ubytek ludności, z dominującym znaczeniem odpływu mieszkańców**
- **Następuje nasilone starzenie się mieszkańców**
- **Prognozy wskazują na znaczący ubytek ludności, w tym siły roboczej w najbliższych dekadach**

6.2. FORMY AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ MIESZKAŃCÓW

- W 2018 roku, w Koninie było 8,2 tys. podmiotów gospodarczych, 24 423 zatrudnionych, na 1000 mieszkańców pracowało 329 osób (BDL);
- Licznie dominują podmioty z sekcji G – handel i naprawy (motoryzacyjne) (23,7%, w województwie 32,1%); udział tej grupy sukcesywnie maleje z uwagi na likwidację małych sklepów i hurtowni (w 2002 r. r. wynosił 36,2%, w 2013 r. 26,9%, wśród nowo zakładanych firm w latach 2014-2018 20,7% w sekcji G) - ma na to wpływ niewątpliwie rozwój dyskontów i handlu wielkopowierzchniowego (BDL).
- Niski wskaźnik zatrudnienia w porównaniu z podobnymi miastami (dopiero w 2017 r. przekroczył 50% - 54,2%, w innych miastach pracuje większy odsetek osób w wieku produkcyjnym (Kalisz 57%, Leszno 60%)(Analiza statystyczna... 2019);
- Zatrudnienie według sektorów gospodarki: 3,6% w sektorze rolniczym (sekcja A PKD), 29,1% w górnictwie, przemyśle, budownictwie i energetyce (grupa sekcji B, C, D, E, F), 25,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja – sekcje G, H, I, J), 4,3% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości – sekcje K i L) – struktura podobna jak w Grudziądzu, Jeleniej Górze, Lesznie, Kaliszu, Piotrkowie Tryb., Płocku, Słupsku, Tarnobrzegu, Wałbrzychu;
- Rynek pracy jest dość rozległy, Konin charakteryzuje wysoki iloraz przepływów - 3 261 osób wyjeżdża do pracy do innych ośrodków, a 7 091 przyjeżdża spoza Konina (Analiza statystyczna... 2019);
- Największym pracodawcą pozostaje Grupa ZE PAK SA (Zespół Elektrowni Pątnów Adamów Konin), zatrudniająca 4 811 osób w subregionie konińskim(<https://ri.zepak.com.pl/pl/o-spolce/informacje-ogolne.html> [dostęp: 1.05.2020 r.]);
- Wśród podmiotów gospodarczych 98,8% to firmy małe i mikrofirmy, $\frac{3}{4}$ to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (Analiza statystyczna... 2019);
- Wskaźnik przedsiębiorczości (110 podmiotów na 1 000 mieszkańców – wzrost z 1 108 w 2014 r. głównie z powodu ubytku ludności) jest niski w porównaniu z innymi miastami średnimi, zwłaszcza w Wielkopolsce (średnia GP 114);
- Ujemne saldo migracji firm (w latach 2014-2018 r. -272) nie rekompensowane przez dodatni bilans liczby firm nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych (+114) (Analiza statystyczna... 2019);
- Odsetek firm kreatywnych niższy niż w GP (6,2%, w Lesznie 7,1%, Kaliszu 6,9%, w Pile 6,7%) (Analiza statystyczna... 2019);
- Mały zasób nowych powierzchni komercyjnych – $\frac{2}{3}$ średniej dla GP;
- Firmom rodzinnym brak sukcesorów, ale nie jest to postrzegane jako problem, podobnie jak trudności we współpracy przedsiębiorstw między sobą (wyniki ankiet wśród przedsiębiorców na potrzeby projektu, 2020);
- Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynoszący w 2018 r. 5,1 % (6,1 % wśród kobiet i 4,1 % wśród mężczyzn)(BDL GUS) jest znacznie wyższy niż w województwie i kraju; w powiecie konińskim bezrobocie jest najwyższe w Wielkopolsce ;

- Większość bezrobotnych stanowią kobiety, a ich udział wzrasta – od ok. 52% na początku dekady do 58,7% w październiku 2018 r.; występują sezonowe wahania – w miesiącach letnich i jesiennych udział kobiet jest najwyższy w całym roku – ponieważ wielu mężczyzn wyjeżdża do sezonowych prac, zwłaszcza w budownictwie (Analiza statystyczna... 2019);
- Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25-34 lata – ok. 30% (por. wskaźnik Florydy!), ale udział młodych bezrobotnych maleje, rośnie natomiast najstarszych, którym najtrudniej adaptować się do zmian na rynku pracy;
- Problemy ze znalezieniem pracy spadają wraz ze wzrostem wykształcenia.

Podsumowanie

- ***Niskie wskaźniki przedsiębiorczości***
- ***Niski wskaźnik zatrudnienia w porównaniu z podobnymi miastami***
- ***Duży lokalny rynek pracy z nadwyżką przyjazdów i dominującą rolą ZE PAK***
- ***Wysokie bezrobocie z dużym udziałem kobiet***

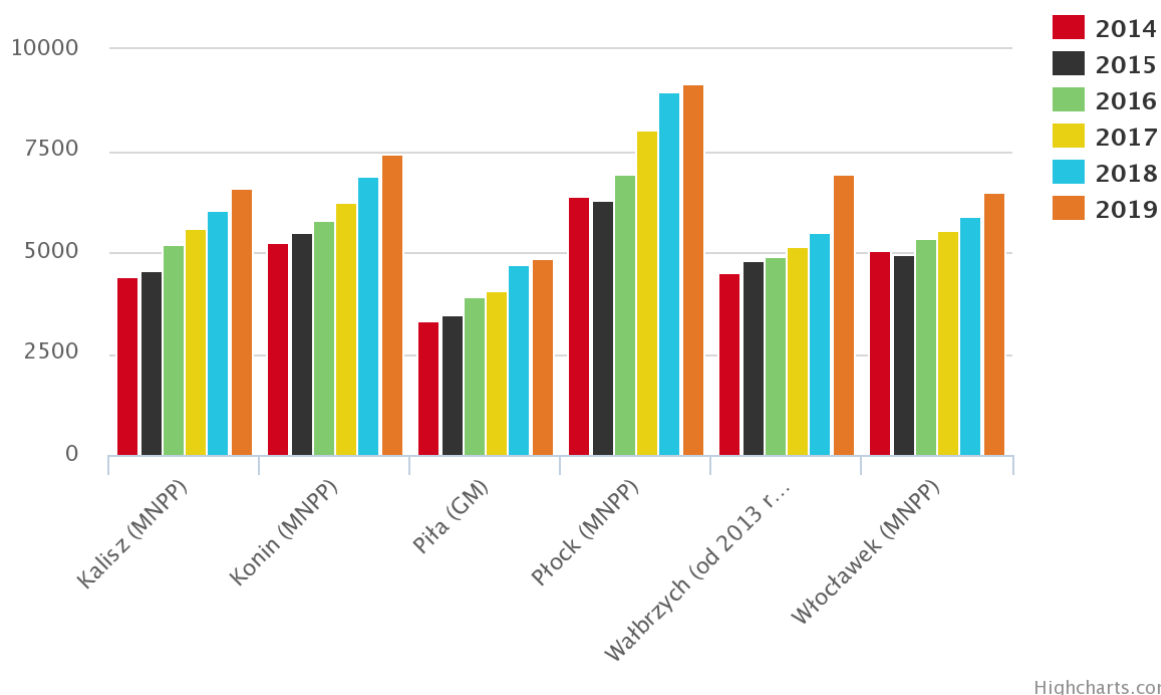

6.3. MAJĄTEK MIASTA ORAZ ŹRÓDŁA I WIELKOŚĆ DOCHODÓW MIESZKAŃCÓW I MIASTA

- Wskaźnik sytuacji materialnej mieszkańców według MRL wykazuje pogorszenie pozycji miasta (w 2014 r. 0, w 2018 r. -0,19) i niekorzystne rokowania – dynamika jest ujemna (-0,09);
- Sytuacja społeczno-gospodarcza miasta jest złożona. Z racji funkcjonowania w granicach Konina 3 elektrowni zawodowych (Konin, Pątnów i Pątnów II) oraz znacznych powierzchni przekształconych w związku z odkrywkowym wydobyciem węgla brunatnego do budżetu miasta odprowadzane są znaczne kwoty związane z korzystaniem ze środowiska. Także obecność licznych firm produkcyjnych i duże zatrudnienie w sektorze wydobywczym stanowią znaczące źródła podatków lokalnych.
- W 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Koninie wynosiło 3 930,94 zł (86,8% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce); w ostatnich 20 latach wyraźny spadek (w 1999 r. 104,7%), ale to wciąż więcej niż w Kaliszu czy Lesznie (Analiza statystyczna... 2019);
- Pracownicy energetyki zarabiali średnio 6 091,98 zł, czyli 55% więcej niż przeciętnie w Koninie;
- Struktura zarobków mieszkańców miasta jest podobna do innych miast o istotnej funkcji przemysłowej, zwł. Grudziądz i Włocławka (w latach 2016-2018 dochody ze stosunku pracy stanowiły 58-60%, dochody z działalności gospodarczej oraz rent i emerytur po 16-19%); odmienność Konina polega na tym, że w tym okresie wzrost dochodów ze stosunku pracy był najwolniejszy (9,6%), a w działalności gosp. największy (27,1%) (Monitor Miast);
- Stale ujemna wartość wskaźnika syntetycznego dla obszaru Stan finansów lokalnych (**zdolność finansowania rozwoju**) w MRL (w 2014 r. -0,09, w 2018 r. -0,04) wskazuje na nieco mniej korzystną pozycję Konina na tle średniej w GP, lecz dodatnia dynamika (0,26) rokuje poprawę sytuacji;
- Dochody budżetu Konina wyniosły w 2018 roku 513,2 mln złotych, co daje 6 935 złotych na jednego mieszkańca (w tym dochody własne wynosiły 247,8 mln złotych); wzrost dochodów w porównaniu do roku 2017 osiągnął 15,2%, do roku 2014 26,8% (wówczas 404,8 mln zł);
- W grupie miast podobnych Konin ustępuje tylko Płockowi – oba miasta mają specyficzną strukturę gospodarki, związaną z obecnością dużych firm z sektora paliwowego (ryc. 2)

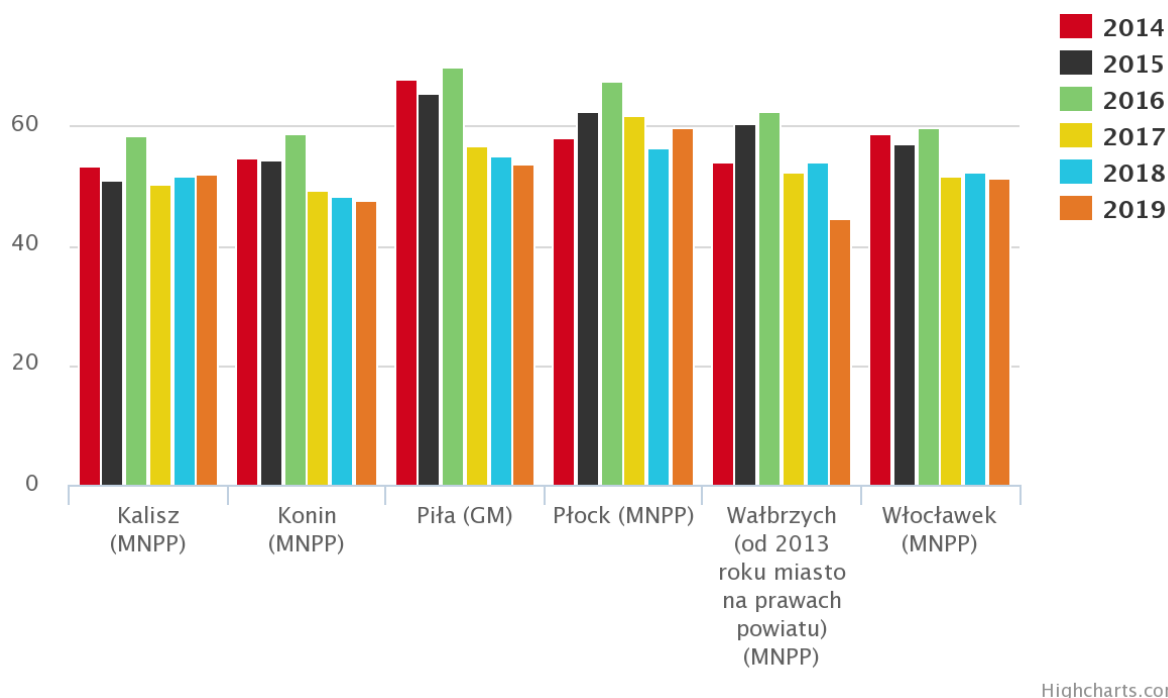
Ryc. 2. Dochody budżetu miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w zł.

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=nZmue32IBK> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Dochody na 1 mieszkańca były stale wyższe niż w Kaliszu czy Lesznie, a w 2018 r. Konin wyprzedzał także Poznań – głównie z powodu wysokiego udziału podatków od nieruchomości i innych opłat odprowadzanych przez podmioty gospodarcze (Analiza statystyczna... 2019);
- Udział dochodów majątkowych jest budżecie Konina średnio mniejszy niż w GP (4,6% wobec 5,6% w 2018 r.), aczkolwiek widoczna jest wysoce dodatni dynamika.
- Udział dochodów własnych od 2016 r. ma tendencję spadkową. Sytuacja jest lepsza niż średnia w grupie porównawczej (w 2018 r. Konin 49,9%, GP 48,8%), ale widoczne jest pogorszenie sytuacji i przewaga Konina się zmniejsza;
- Natomiast w grupie miast podobnych Konin (obok Wałbrzycha) ma najniższy udział dochodów własnych, choć podobną tendencję spadkową ich udziału wykazuje kilka innych miast (ryc. 3).

Ryc. 3. Udział dochodów własnych w dochodach budżetu miasta (%).

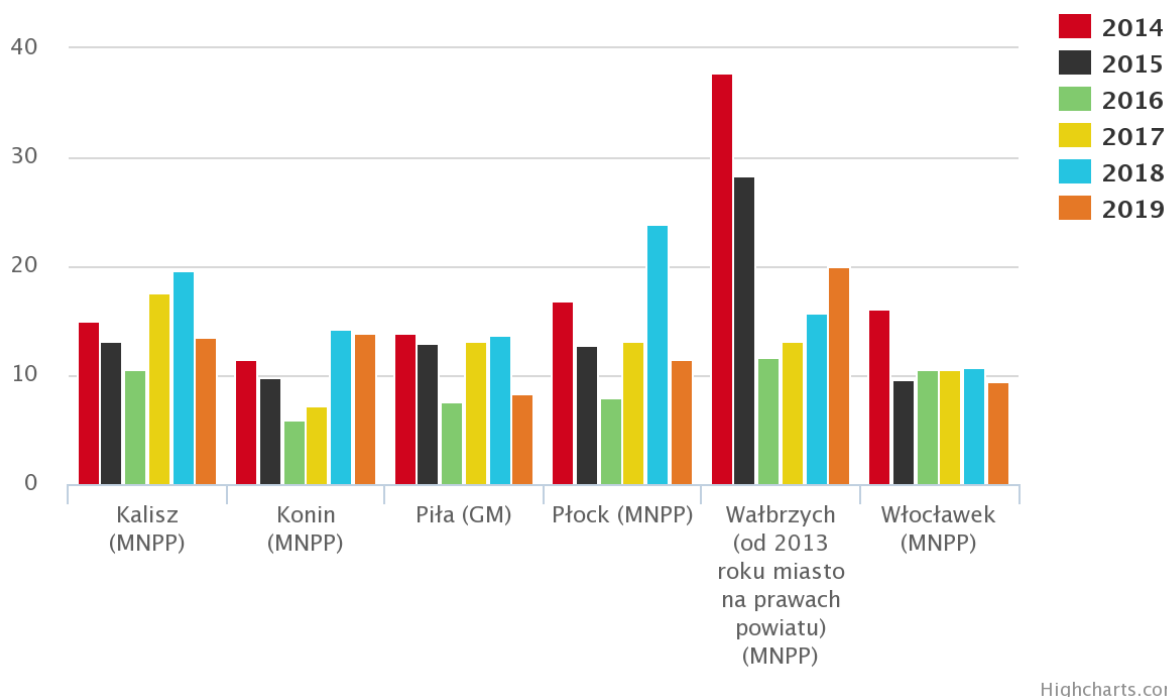
Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=qmloRrjllz> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Konin skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne. W obecnej kadencji samorządu pozyskano już ponad 344 mln zł. Szerzej o realizowanych projektach traktuje rozdz. 1.2 Planu Rozwoju Instytucjonalnego. W 2018 r. miasto wyemitowało obligacje na kwotę 70 mln zł.
- Wydatki z budżetu wyniosły 540,0 mln złotych i rosły w okresie 2017-2018 szybciej niż dochody; w latach 2017-2018 wystąpił deficyt budżetu w związku z rosnącymi wydatkami na inwestycje; w latach 2014-2018 wzrosły o 33,4%;
- Wzrost wydatków majątkowych, zwłaszcza inwestycyjnych, ma miejsce szczególnie od 2018 r. We wcześniejszym okresie ich udział był na tle GP niski (ryc. 4.). Oznacza to pewne odbicie po swoistym „spowolnieniu inwestycyjnym” w latach 2016-2017, co oznacza, że Konin musi odrabiać pewien dystans w stosunku do miast podobnych, w trudniejszych warunkach (wzrost cen wykonania, następnie kryzys pandemiczny).

Ryc. 4. Wydatki majątkowe inwestycyjne w stosunku do wydatków budżetu ogółem (%).

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=ZkpPvfzno3> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Maleje nadwyżka operacyjna budżetu – wydłuża się okres spłaty zadłużenia, ale jego ogólny poziom jest niewielki na tle innych miast; zobowiązania miasta na koniec 2018 r. wynosiły 183 346 629,74 zł, nie przekraczając 36% dochodów uzyskanych w budżecie w 2018 r. ([Raport o stanie miasta Konina za 2019](#)).
- Wartość majątku miasta wyniosła na koniec 2018 r. 1 221 522 923,00 zł brutto (o 2,39% więcej niż w 2017 r.), a dochody z mienia komunalnego 18 729 762,35 zł i były o 11% wyższe niż rok wcześniej,
- Wysoki jest wskaźnik ubóstwa wśród Koninian – ze świadczeń pomocy społecznej korzysta ponad 7% ludności, w GP 5%.

Podsumowanie

- ***Pogarszające się relacje płacowe***
- ***Wysokie dochody budżetu, ale spadający udział dochodów własnych***
- ***Wysokie wydatki inwestycyjne zwiększone w ostatnich latach – pojawiające się deficytu budżetu***
- ***Wysoki wskaźnik ubóstwa***

6.4. OBECNY STAN AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW, POZIOM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I FORMY AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW ORAZ POCZUCIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

- Pozycja Konina w zakresie sfery Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy jest stale mniej korzystna niż przeciętnie w GP (wskaźnik MRL w 2014 r. -0,31, w 2018 r. -0,14) ale ma tendencję do poprawy (0,29);
- Niska ogólna aktywność społeczna (liczba organizacji pozarządowych wyniosła w 2014 r. 2,9, w 2018 r. 3,2 na 1000 mieszk., w GP 3,5);
- Wysokie wydatki miasta na dotacje dla tego rodzaju organizacji (wyższe niż w GP w 2014 r. o 16%, w 2018 r. o prawie 18%);
- Korzystne tendencje powstawania organizacji społecznych (0,19); Od 2016 r. przybywa ich więcej niż w GP (2 na 10 tys. mieszkańców rocznie, w GP w 2018 r. 1,83);
- Rozwinięta modelowo współpraca NGO - Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) stanowi wydział Urzędu Miasta a jednocześnie jest pomostem między administracją a III sektorem; COP jest laureatem wielu nagród i wyróżnień na szczeblu krajowym;
- Rozwija się spółdzielczość socjalna w oparciu o miejscowy Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej;
- W mieście funkcjonuje system aktywnej rehabilitacji, z mieszkaniami treningowymi – Akademią Życia;
- Frekwencja w wyborach samorządowych była przez długi okres niska, w 2018 r. przekroczyła 50% w związku ze zmianą władzy w mieście;
- Koniński Budżet Obywatelski (KBO) – corocznie „dysponuje” kwotą 2 mln zł (mimo wzrostu dochodów miasta o 27% w okresie 2014-2018); notuje się rosnące zaangażowanie mieszkańców – w zakresie liczby wniosków i głosujących (www.kbo.Konin.pl [dostęp: 23.04.2020 r.]);
- Badania wykonane z udziałem 1104 uczniów konińskich szkół ponadpodstawowych (78% populacji) wykazały przewagę negatywnych ocen miasta i perspektyw dalszych związków z Koninem. Zaledwie ok. 16% młodych ludzi uważa Konin za dobre miejsce do życia, a tylko ok. 5% widzi tu swoją przyszłość – miejsce pracy i zamieszkania (Wyniki badań planów edukacyjnych i zawodowych młodzieży, Konin, luty 2020);
- Ankietowani liderzy lokalni mają ambiwalentne postrzeganie Konina; z jednej strony podkreślają kryzys sektora górniczego i przekonanie (które ma cechować zwł. osoby z zewnątrz), że miasto jest nudne i „nic się tu nie dzieje”, z drugiej – jest to „miejsce o dobrej lokalizacji, z dobrą komunikacją, pozbawianą korków ulicznych, wygodne do życia (w tym niskie koszty życia) z dostępem do jezior oraz z dobrą ofertą kulturalną” (Potencjał rozwojowy miasta i potencjał współpracy. Arkusz odpowiedzi i wniosków do wywiadu grupowego z lokalnymi liderami – ZMP 2020);
- Liderzy opinii podkreślali, że Konin jest miastem znanym w skali kraju, także co do lokalizacji, ale rozpoznawanym poprzez położenie „koło Lichenia” (Potencjał rozwojowy...2020).

Podsumowanie

- ***Ogólnie niska aktywność społeczna mieszkańców***
- ***Wysokie wydatki miasta na współpracę z sektorem pozarządowym***
- ***Wzrost dynamiki powstawania nowych organizacji***
- ***Modelowo rozwinięta współpraca z NGO***
- ***Rosnąca frekwencja wyborcza i zaangażowanie w budżet obywatelski***
- ***Młodzież przeważnie nie wykazuje związków z miastem, wyraża negatywne opinie, przeważa tendencja do opuszczenia Konina***

6.5. DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I PRZYJEZDNYCH

- Wskaźnik MRL dotyczący dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych jest stale niekorzystny na tle GP (w 2014 r. -0,2, w 2018 r. -0,12), choć pozycja Konina nieznacznie się poprawia (dynamika 0,05);
- Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców (400) – mniejsza niż w porównywanych miastach (BDL);
- Zaludnienie mieszkań kształtuje się korzystnie - przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania jest dość wysoka (63,9 m², przy średniej liczbie izb w mieszkaniu 3,7 (0,67 osoby na 1 izbę) (BDL);
- Większość koninian mieszka w blokach z okresu PRL, w tym okresie powstało prawie $\frac{3}{4}$ zasobów mieszkaniowych;
- Niska jakość części zasobów (zwł. starszych); tylko 1/3 korzysta z sieci gazowej, wyposażenie w pozostałe instalacje (woda, kanalizacja, CO) jest powszechne, ale to dziś standard;
- Mało mieszkań komunalnych (26 na 1000 mieszkańców, 32,4 w GP);
- Mała dynamika budownictwa (w 2018 r. oddano 133 mieszkania - 1,8 na 1000 mieszkańców, w GP 2,9) i obrotu nieruchomościami - za wysokie ceny wobec siły nabywczej;
- Obszar Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury w MRL wykazuje korzystną pozycję Konina na tle GP (0,44 w 2018 r.) i minimalną poprawę (0,03).
- Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 0,66 dzieci w wieku przedszkolnym, jednak liczba dzieci w przedszkolach jest znacznie więcej – są zapisywane przez rodziców dojeżdżających spoza Konina;
- Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypadało 19 uczniów;
- Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosił 111,72 – do szkół konińskich jest zapisywanych wiele dzieci spoza miasta, najczęściej z rodzin, które wyprowadziły się z Konina do gmin sąsiednich (BDL);
- Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypadało 27 uczniów, podobnie jako w szkołach zawodowych i artystycznych;
- Poziom kształcenia mierzony wynikami egzaminów jest niesatysfakcjonujący, choć wyższy niż średnia w województwie;
- Wyniki egzaminu ósmoklasistów w 2019 r. były średnio niższe niż w GP (Monitor Miast), a w grupie miast bezpośrednio porównywanych Konin plasował się na środku stawki (najlepsze wyniki osiągnięto w Płocku, najgorsze w Wałbrzychu);
- W zakresie zdawalności matur w porównaniu z dużymi miastami Wielkopolski lokaty Konina prezentują się następująco:
w roku 2018:

Miejsce	Język polski	Język angielski	Język niemiecki	Matematyka
1	Konin	Poznań	Poznań	Poznań
2	Poznań	Leszno	Kalisz	Konin
3	Leszno	Konin	Konin	Kalisz

4	Kalisz	Kalisz	Leszno	Leszno
---	--------	--------	--------	--------

w roku 2019:

Miejsce	Język polski	Język angielski	Język niemiecki	Matematyka
1	Kalisz	Poznań	Poznań	Poznań
2	Poznań	Leszno	Kalisz	Konin
3	Konin	Konin	Konin	Kalisz
4	Leszno	Kalisz	Leszno	Leszno

- Lepsze rezultaty uzyskiwano w ostatnim okresie w kształceniu zawodowym w porównaniu do ogólnokształcącego. W sesji zimowej (styczeń-luty) 2019 r. wyniki uczniów przystępujących po raz pierwszy do nowego egzaminu zawodowego przedstawiały się następująco:

Miasto	liczba kwalifikacji	liczba szkół	przystąpiło po raz pierwszy	zdało egzamin	zdało egzamin %
Kalisz	17	9	317	261	82,3%
Konin	24	8	286	242	84,6%
Leszno	19	8	384	254	66,1%
Piła	18	8	456	366	80,3%
Poznań	58	36	1734	1378	79,5%

Natomiast w sesji letniej (czerwiec-lipiec) 2019 r. osiągnięto następujące wyniki:

Miasto	liczba kwalifikacji	liczba szkół	przystąpiło po raz pierwszy	zdało egzamin	zdało egzamin %
Kalisz	38	13	991	653	65,9%
Konin	40	11	892	662	74,2%
Leszno	41	9	986	768	77,9%
Piła	19	11	411	329	80%
Poznań	67	46	2702	2073	76,7%

W sesji zimowej zdawalność absolwentów szkół konińskich była wyższa o 9,7 punktów procentowych od średniej województwa oraz o 28,8 pp. od średniej krajowej.

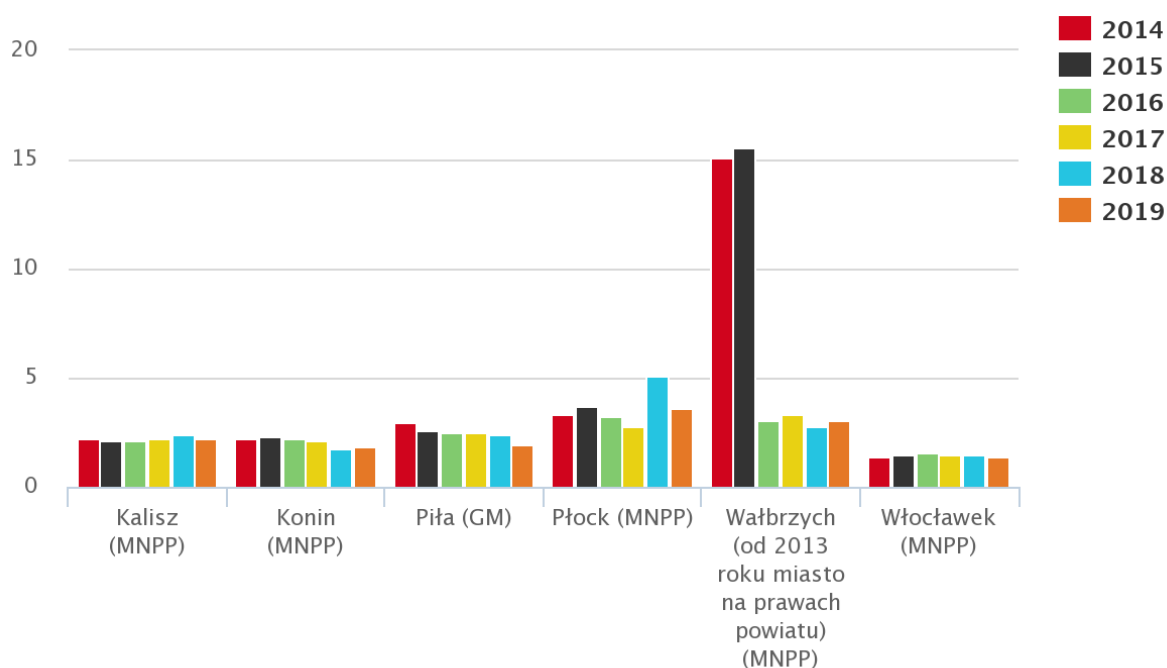
W sesji letniej zdawalność w Koninie była od średniej województwa o 2 pp. oraz wyższa od średniej dla Polski o 10,1 pp (Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2018/2019, UM w Koninie, październik 2019).

- Najlepsze konińskie LO (III) zajmuje 297. miejsce w Polsce, 23. W województwie, najlepsze technikum (Technikum w ZS im. Mikołaja Kopernika) 418. w kraju, 37. w województwie (Ranking „Perspektyw” 2019);
- Rozwinięte szkolnictwo zawodowe - liczba uczniów w szkołach zawodowych do liczebności odpowiedniej grupy wiekowej jest ponad dwukrotnie wyższa niż średnio w grupie porównawczej (32,6% do 15,9%) i Konin „powiększa dystans” w tym zakresie;
- Miasto było współorganizatorem Kongresu Edukacyjnego „Szkoła Naszych Marzeń”, na którym w 2019 r. spotkali się przedstawiciele lokalnych szkół oraz

entuzjaści przemiany edukacji, otwarcia jej na potrzeby i rozwój człowieka oraz dostosowania jej do potrzeb zmieniającego się świata. Owocem Kongresu jest opracowana wizja zmian w edukacji.

- Niższe niż średnio w GP są wydatki na kulturę (128 a 153 zł/rok/mieszkańca), ale Konin „nadrabia dystans” w tym zakresie, ponieważ w innych miastach następuje relatywny spadek.
- Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego poniżej 2% budżetu w ostatnich latach, co plasują Konin na przedostatnim miejscu w grupie miast podobnych (ryc. 5).

Ryc. 5. Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu miasta ogółem (%).

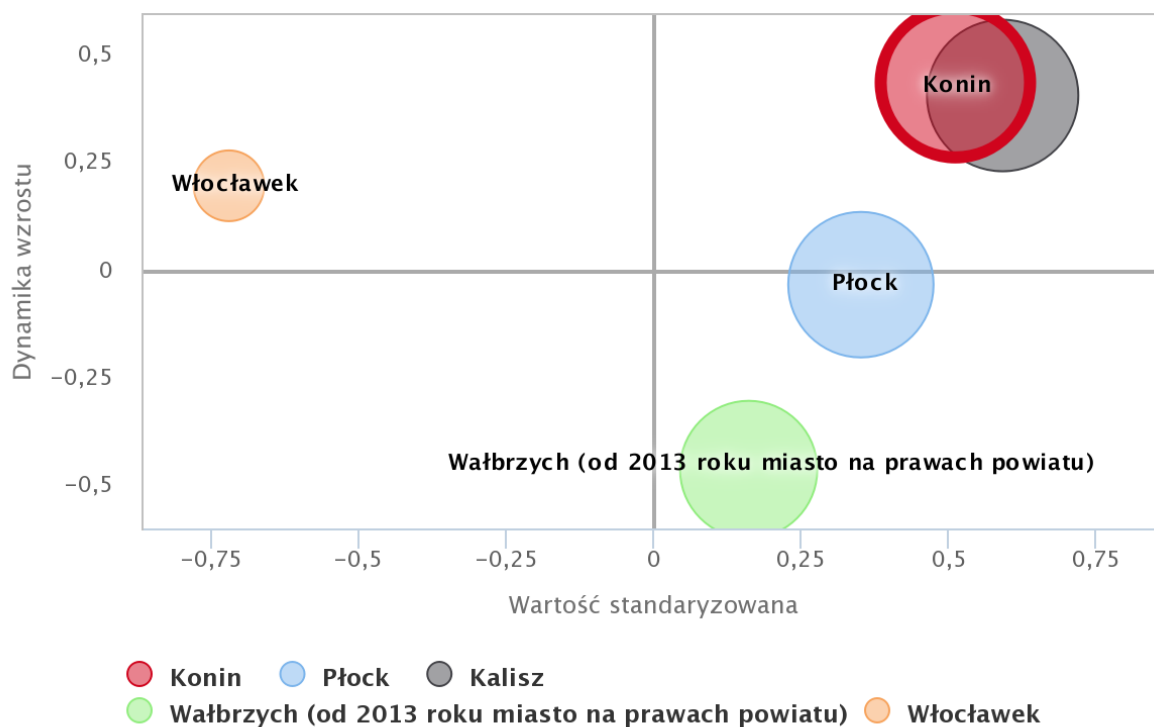

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=2VbpJKe3jZ> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Wydatki na kulturę fizyczną, sport i rekreację rosły nieznacznie szybciej niż w grupie porównawczej (w latach 2014-2018 w Koninie z 155 do 185 zł, w grupie ze 157 do 180,4 zł)
- W mieście funkcjonuje wiele instytucji kultury (3 domy kultury, galerie, 3 kina), lecz żadna z nich nie jest szerzej znana poza środowiskiem lokalnym;
- Znaczący jest poziom uczestnictwa Koninianek i Koninian w kulturze – wydarzeń jest wiele, a każde przyciąga stosunkowo dużo uczestników (średnio ponad 450 osób, najwięcej spośród podobnych miast – Konin zdystansował Płock i Wałbrzych). Statystycznie mieszkańcy Konina biorą udział w wydarzeniach kultury.

Ryc. 6. Liczba odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty na 1000 mieszkańców w 2018 r.

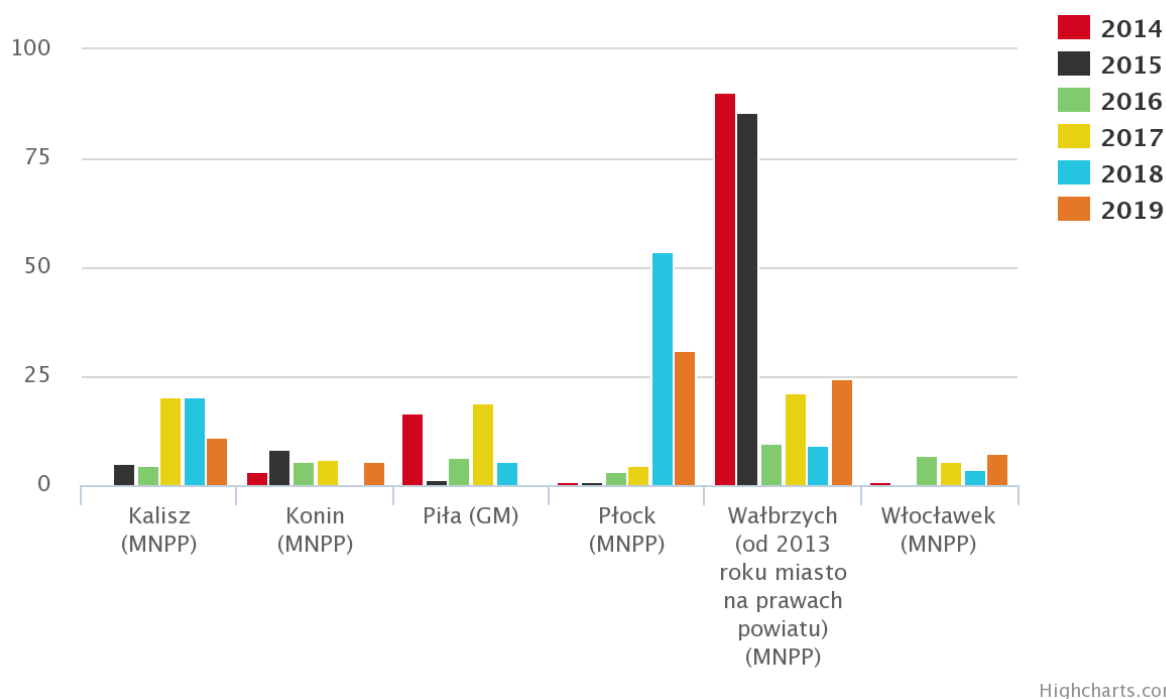

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=5>

- Większość placówek kultury jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- Obiekty kultury wykazują duże potrzeby remontowe. Niewystarczające jest także wyposażenie placówek kultury w urządzenia techniczne niezbędne do realizacji wydarzeń kulturalnych. Brakuje nowoczesnego wyspecjalizowanego sprzętu. Brak też profesjonalnej sali koncertowej.
- „Flagową” imprezą jest Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca, jednak nie został uwzględniony w Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020, w aktualnej został wzmiankowany; Impreza rozśławia miasto, zwłaszcza wśród najmłodszych. Tradycyjnie odbywał się w Amfiteatrze „Na Skarpie”, jednak z powodu stanu obiektu (zagrożającego wręcz życiu uczestników) 40. Jubileuszowa edycja w 2019 r. wymagała wzniesienia specjalnej sceny na 3,5 tys. osób na Pl. Wolności. W wywiadach prowadzonych na cele projektu pojawiały się opinie, że „zamknięcie amfiteatru to symbol upadku Konina”.
- Wydatki majątkowe wśród wydatków na kulturę kształtowały się w ostatnich latach na niewysokim, choć dość stabilnym poziomie – rzędu 5-6%. Wskazuje to na wymiar powstały wymiar potrzeb inwestycyjnych w tym zakresie (ryc.7).

Ryc. 7. Wydatki majątkowe w wydatkach na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego ogółem (%).

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=TjmTegZcvS> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- 1 placówkę biblioteczną przypada 4,6 tys. osób – analogicznie jak w Polsce i w województwie przy nieco lepszych wskaźnikach czytelnictwa (BDL);
- Działają 33 kluby sportowe z 42 sekcjami; liczba członków na 1000 mieszkańców wykazuje stagnację (zmiana z 25,6 na 26,7 w latach 2014-2018 – MRL) i Konin ma coraz większy dystans do średniej w grupie, która w tym okresie wzrosła z 29 do 31,8 (dynamika -0,18);
- Do dyspozycji są: 2 ogólnodostępne kryte baseny, 4 kąpieliska, 4 stadiony, w tym 1 lekkoatletyczny z nawierzchniami syntetycznymi, 2 hale sportowe, pawilon szermierczy, 2 zespoły kortów tenisowych oraz 9 kompleksów boisk ze sztuczną nawierzchnią „Orlik” (<http://www.konin.pl/index.php/osrodkisportowe.html> [dostęp: 24.04.20120 r.]);
- Rozległe tereny pokopalniane – możliwość organizacji gier terenowych, rajdów, a nawet pewnych konkurencji związanych ze sztuką przetrwania (*survival*);
- Największe sukcesy klubowe odnoszą piłkarki KKPK Medyk POLOmarket (4x Mistrzyni Polski, 8x Puchar Polski, występy w pucharach europejskich);
- Rozwinięty jest sport Osób z Niepełnosprawnościami (Mustang Konin - zdobywcy Pucharu Polski w koszykówce na wózkach, grają w 1 lidze; są też uczestnicy olimpiad specjalnych, zdobywcy medali w Paraolimpiadach zimowych i letnich);
- Bardzo korzystne wskaźniki w zakresie kadry i bazy leczniczej (łóżek szpitalnych); liczba lekarzy i lekarzy dentyistów pracujących w Koninie jako podstawowym miejscu pracy na 1000 mieszkańców wzrosła w latach 2014-2018 z 3,8 do 4,6, a w GP prawie się nie zmieniła (z 3,9 do 4) – Konin zanotował „odbicie” po wcześniejszych spadkach;
- Na 1 aptekę przypada 1 800 mieszkańców, jest to wskaźnik znacząco korzystniejszy niż w porównywanych miastach, w województwie i kraju (BDL);

- Liczba samochodów osobowych na 1 000 mieszkańców znacznie przekracza średnią dla GP (w 2014 r. 517 wobec 456, w 2018 596 do 547), zauważyć można lekką konwergencję – w grupie miast przybywa samochodów nieco szybciej, czego wyrazem jest zmiana wskaźnika standaryzowanego dla Konina z 0,85 do 0,57 z dynamiką -0,15.
- Wskaźnik liczby pojazdów samochodowych i ciągników na 1 km długości dróg o nawierzchni twardej wykazuje fluktuację pomiędzy 315 i 327, generalnie bez wzrostu, natomiast w GP wzrósł z 296 do 332; Konin okazuje się więc miastem z mniejszym (potencjalnym) natężeniem zjawiska zatłoczenia dróg;
- W mieście nie wyznaczono buspasów, długość ścieżek rowerowych wynosi 38,3 km – jest to wartość przeciętna w stosunku do podobnych miast;
- Miasto przyjęło standardy dostępności, poziom spełnienia jest niski; standardy spełnia w pełni 17% przejść dla pieszych (nie spełnia w ogóle 44%), żaden z przystanków MZK (brak spełnienia 69%), 40% parkingów i 61% budynków użyteczności publicznej (Raport o dostępności architektonicznej miasta Konina 2019);
- MPEC-Konin Sp. z o.o. obsługuje 2 sieci ciepłownicze: sieć nr 1 zasilana jest z dwóch źródeł: Elektrowni Konin (moc cieplna 154 MW_t), i Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZTUOK), potocznie zwanego Spalarnią (moc 15,4 MW_t – źródło rezerwowe); długość sieci wynosi prawie 116 km, długość przyłączy – ponad 53 km – jest to znacznie więcej niż w porównywanych miastach (<https://www.mpec.konin.pl/index.php/charakterystyka-systemu.html> [dostęp: 24.04.2020 r.]);
- Sieć nr 2 obejmuje osiedle Cukrownia Gosławice i zasilana jest z kotłowni opalanej węglem (Ekogroszek), o mocy 1,5 MW_t;
- Jako paliwo w Elektrowni Konin przeważa biomasa (63%), poza tym stosowany jest przede wszystkim węgiel brunatny (36%), jednak ciepło do sieci MPEC jest zakupywane z członu ciepłowniczego kotła biomasowego. Spalarnia bazuje na zmieszanych odpadach komunalnych, tak więc ciepło w Koninie pochodzi prawie w 100% ze źródeł odnawialnych;
- W 2019 wynegocjowano warunki dalszej dostawy ciepła z ZE PAK, dostawa dla miasta jest zapewniona do 2032 r.;
- Sieci ciepłownicze charakteryzują się wysoką stratnością ciepła i niską sprawnością - w roku 2018 strata sięgnęła 193 352 GJ (9,1% wszystkich strat ciepła w zbiorczych systemach ciepłowniczych w Wielkopolsce) (Energetyka ciepła w liczbach – 2018. URE Warszawa 2019); sprawność sieci nr 1 wyniosła 82,87%, sieci nr 2 84,62%, tymczasem przeciętnie w kraju 86,6% a w województwie 86,1%;
- Miasto powołało grupę zakupową energii elektrycznej, co pozwala uzyskać niższe ceny energii kupowanej hurtowo dla wielu jednostek publicznych na raz;
- Mała jest (i kurcząca się w minionych latach) baza noclegowa, spada liczba udzielonych noclegów – miasto nie wykorzystuje swego tranzytowego położenia.

Podsumowanie

- ***Mała liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, małe gospodarstwa domowe***
- ***Większość mieszkańców mieszka w blokach z okresu PRL***
- ***Niska jakość części zasobów mieszkaniowych z czasów przedwojennych***
- ***Stosunkowo niewielki komunalny zasób mieszkaniowy***
- ***Niska dynamika budownictwa mieszkaniowego***
- ***Niesatysfakcjonujące wyniki matur, egzaminów, niska pozycja szkół w rankingach***
- ***Konin jest znaczącym ośrodkiem kształcenia zawodowego***
- ***Miasto podejmuje działania na rzecz rozwoju edukacji, nowych metod kształcenia***
- ***Szeroka oferta kulturalna, ale brak wzmocnienia produktów flagowych, wiodących, rozpoznawalnych, także przez zły stan infrastruktury obiektów kulturalnych***
- ***Wysoki poziom uczestnictwa w kulturze***
- ***Niski stopień spełnienia standardów dostępności przestrzeni***
- ***Bardzo rozbudowana sieć ciepłownicza z wysoką stratnością***
- ***Kurcząca się baza noclegowa, spada liczba udzielanych noclegów***

6.6. STAN ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH

- Pozycja Konina gorsza niż średnia miast w GP – wskaźnik w 2014 r. -1,38, w 2018 r. -0,89 r. Dodatnia dynamika (0,54) wskazuje na tendencję do poprawy niekorzystnej sytuacji.
- Sytuacja miasta uwarunkowana bardzo dużą (na tle innych miast) ilością emitowanych do atmosfery pyłów, zużyciem wody, wolumenem ścieków wymagających oczyszczenia i produkowanych odpadów – czyli obciążeniem środowiska przez działalność energetyki i przemysłu w mieście;
- Emisja pyłów przekracza coraz bardziej (obecnie prawie 4-krotnie) średnią dla GP, a zużycie wody na 1 mieszkańca – ponad 19-krotnie; 99,9% pyłów jest wychwytywanych przez urządzenia filtrujące;
- Około 5 000 mieszkańców jest wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego (Raport WIOŚ 2017);
- Ilość wytwarzanych odpadów innych niż komunalne z roku na rok spada, ale wciąż przekracza 6-krotnie miary średnie dla GP - wynika to z trwałości procesów technologicznych, szczególnie w energetyce – rodzaju używanego paliwa (węgiel brunatny) i sposobu chłodzenia;
- Udział ścieków oczyszczanych biologicznie, chemicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków wymagających wynosi 86%, w innych miastach 100% lub niemal 100%.
- Duża ilość produkowanych i składowanych odpadów przemysłowych; trzykrotnie niższy niż w GP jest udział odpadów innych niż komunalne, poddanych odzyskowi (około 4%);
- Na terenie Konina występują wody geotermalne, które odwiercono na wyspie Pocijewo w otworze GT-1 z głębokości około 3 000 m. Temperatura wody wynosi 97°C (po wypompowaniu na powierzchnię 94°C - rekord w skali Polski) a wydajność otworu około 150 m³/h. Wody należą zostały zaklasyfikowane jako 15,04% solanka chlorkowo-sodowa, jodkowa, hiperosmotyczna, termalna i mogą znaleźć wielorakie zastosowanie w balneologii, rekreacji, kosmetyce (Ocena właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z otworu Konin GT-1 w aspekcie możliwości jej wykorzystania do celów leczniczych lub rekreacyjnych. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH, Poznań 2015).
- Niska lesistość terenu miasta (3,2% wobec 13,7% w GP) jest kompensowana sporą ilością zieleni osiedlowej, a przede wszystkim dużym udziałem terenów otwartych, jezior, stawów, wód płynących i kanałów, a szczególnie szeroką pradoliną rzeczną).

Podsumowanie

- ***Poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (wysoka emisja pyłów, zużycie wody, znaczna ilość produkowanych odpadów) - aczkolwiek z tendencją do poprawy***
- ***5 000 osób wystawionych na hałas drogowy***
- ***Możliwość wykorzystania wód geotermalnych o najlepszych parametrach w Polsce***

6.7. STAN BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

- Wskaźnik syntetyczny MRL dla obszaru bezpieczeństwa wykazuje przewagę na tle GP, aczkolwiek tendencję spadkową (z 0,65 w 2014 r. do 0,21 w 2018 r.) a dynamika jest ujemna (-0,42); W ujęciu cząstkowym analogiczna sytuacja dotyczy bezpieczeństwa osobistego i zdrowotnego;
- Wskaźnik przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, aczkolwiek wciąż znacząco niższy niż w grupie porównawczej, wykazuje pewną konwergencję. W latach 2014-2018 liczba tego rodzaju zdarzeń na 10 tys. mieszkańców wzrosła z 3,8 do 4,2, podczas gdy w grupie porównawczej spadła z 6,8 do 6,2;
- Wskaźnik przestępstw przeciwko mieniu również utrzymuje się poniżej średniej dla GP, jednak tu różnice wydają się być trwalsze. W analizowanym okresie w Koninie nastąpiła zmiana liczby takich zdarzeń na 10 tys. mieszkańców ze 118 do 108, a w GP ze 156 do 144. Konin odznacza się więc minimalnie ujemną dynamiką (-0,02);
- Wskaźnik przestępstw drogowych od 2016 r. przekracza średnią w grupie porównawczej. W latach 2014-2018 wzrósł z 17,7 do 19,15, podczas gdy w GP zmalał z 20,8 do 16,95. Oddaje to wartość standaryzowaną, która spadła z 0,66 do -0,58, a dynamika wynosi -1,4;
- Wyraźnie spadła liczba wypadków drogowych - średnia 3-letnia w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców wyniosła w 2014 r. 104, a w 2018 r. 72,7 - nastąpiła więc poprawa na tle GP, gdzie wartości te stale oscylują wokół 76.;
- Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych - liczona jako średnia 3-letnia w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców - spadła jeszcze znacznie - z 7,3 do 4, podczas gdy w GP wykazuje nawet minimalny wzrost - z 3,1 do 3,3. Można więc zauważyć, że bezpieczeństwo na konińskich drogach znacznie się poprawiło, jednak są wciąż mniej bezpieczne niż średnio w innych miastach;
- W zakresie liczby wypadków przy pracy pozycja Konina również uległa relatywnemu pogorszeniu, mimo spadku wskaźnika, który jest stale niższy niż średnia dla porównywanych miast - nastąpił spadek z 14 do 9,5 na 1 000 zatrudnionych, jednak w całej grupie spadek był o wiele bardziej znaczący - z 21,7 do 10,7; wartość standaryzowana spadła więc z 0,94 do 0,42, a dynamika jest znacząco ujemna (-2,16);
- Współczynnik zgonów na 1 000 osób w grupie poniżej 65 lat spadł w latach 2014-2018 z 17,3 do 14,3, a w GP z 19,1 do 15,3; wartość dla Konina stanowiła więc początkowo niecałe 91% wielkości dla grupy, a ostatnio ponad 93%, przeto i po standaryzacji spadła z 0,69 do 0,46, a dynamika wynosi -0,35;
- Liczba zgonów z powodu nowotworów i chorób układu krążenia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców utrzymuje się stale poniżej średniej w GP, jednak z uwagi na wzrosty w obu przypadkach (z 5,8 do 6,05 i z 6,8 do 7) wartość standaryzowana w przypadku Konina obniżyła się z 0,85 do 0,77 a dynamika wynosi -0,04.
- W grupie porównywanych bezpośrednio miast Konin ma stosunkowo niski wskaźnik zgonów, co wynika z dość późnego rozpoczęcia procesu gwałtownego starzenia się społeczeństwa. Niski jest też odsetek zgonów na choroby układu krążenia. Jednak odsetek zgonów z powodu nowotworów jest w Koninie niemal w każdym roku najwyższy.

- W grupie miast bezpośrednio porównywanych Konin odznacza się najniższą umieralnością osób w wieku do 65 roku życia (w przeliczeniu na 1 000 w tej grupie wiekowej). W okresie od 2002 r. współczynnik stale mieści się w przedziale 3-3,2, co jest ewenementem, gdyż jedynie w Płocku osiągał ostatnio wartości zbliżone (3,3-3,4), ale w poprzednich latach wyższe (około 4), a w Kaliszu, Wałbrzychu i Włocławku przekracza znacznie 4, a nawet 5.

Podsumowanie

- **Wskaźniki przestępczości niższe niż średnia w innych miastach, ale spadają wolniej**
- **Wyjątkiem bezpieczeństwo na drogach – duża liczba przestępstw drogowych, ofiar śmiertelnych**
- **Stosunkowo niska umieralność, zwłaszcza do 65. roku życia**
- **Wysoka umieralność na nowotwory**

PODSUMOWANIE OGÓLNE

Powyżej przedstawiono pokrótce sytuację Konina w poszczególnych obszarach funkcjonowania miasta i sytuację według dziedzin, wskazując na specyficzne cechy miasta – silne i słabe strony, uwarunkowania przyczyniające się do zwiększenia lub osłabienia potencjału rozwoju miasta.

Wymiar społeczny:

Sytuacja Konina jest stale minimalnie poniżej średniej dla grupy porównawczej (2014: -0,03, 2018: -0,02) z tendencją do minimalnej poprawy (dynamika 0,03). Jest to de facto najbardziej problemowa sfera rozwoju miasta, ponieważ:

- wskaźniki demograficzne są wysoce niekorzystne (szczególnie odpływ ponad 500 mieszkańców rocznie),
- mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem i są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina.

Źródłami potencjału miasta są:

- rozwinięty sektor pozarządowy (w tym aktywna rehabilitacja, ekonomia społeczna) i współpraca z administracją,
- dobra oferta usług publicznych (jednak bez silnych produktów „flagowych”),
- dobry poziom bezpieczeństwa.

Wymiar gospodarczy:

Wskaźnik syntetyczny obniżył się z -0,01 w 2014 r. do -0,11 w 2018 r., czyli Konin znamionuje gorszą niż przeciętna pozycję w stawce porównywanych miast, jednak z tendencją do poprawy (dynamika 0,05). Kluczowymi problemami są:

- wysokie „uzależnienie” lokalnej gospodarki od kompleksu górniczo-energetycznego przy braku realnych perspektyw utrzymania dotychczasowego sposobu funkcjonowania i konieczności głębokich przeobrażeń,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości,
- pogarszające się relacje płacowe.

Jako źródła potencjału można wskazać:

- rozwój wyspecjalizowanego szkolnictwa (PWSZ, szkolnictwo zawodowe) i dostęp do kadr z wykształceniem technicznym,
- centralne położenie w Polsce, dużą paletę terenów inwestycyjnych,
- możliwość rozwoju różnego rodzaju działalności (produkcji i magazynowania energii, produkcji przemysłowej, transportu i logistyki, usług, działalności twórczej),
- dobrą sytuację lokalnego budżetu.

Wymiar środowiskowy:

Wskaźnik sytuacji Konina w sferze środowiskowej ukazuje pozycję wyraźnie gorszą aniżeli średnia w grupie (2014: -0,46, 2018: -0,17) jednak z wyraźną tendencją do poprawy stanu (dynamika 0,21). Główne problemy występują w sferach poza wpływem lokalnego samorządu, a są nimi:

- poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (aczkolwiek z tendencją do poprawy),

Sferą, w której samorząd może mieć większy wpływ jest:

- słaby (jak dotąd) rozwój środków i infrastruktury transportu zrównoważonego,

Kluczowe potencjały w tej dziedzinie to:

- zielona pradolina w środku miasta i różnorodność krajobrazu,
- możliwość wykorzystania złóż wód geotermalnych o najlepszych parametrach w Polsce.

Wymiar przestrzenny:

- Wskaźnik syntetyczny MRL w obszarze ład i struktura przestrzenna obszaru wskazuje na korzystną (2014 r. 0,15, 2018 r. 0,45) i minimalnie polepszającą się sytuację Konina (dynamika 0,03);
- Miasto zawdzięcza to głównie objęciu niemal całego obszaru miejskiego miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- Struktura miasta jest bowiem rozczłonkowana, a gęstość zaludnienia niska (902 osoby na 1 km² w 2018 r.). Wynika to z dużego udziału terenów przemysłowych (19,1%), poprzemysłowych i nieużytków (2,5%), a małej powierzchni zabudowanej i zurbanizowanej (26,8%). Duży jest też łączny udział użytków rolnych (w tym łąk) i wód;
- Rozciągłość miasta z północy na południe osiąga 16 km (wzdłuż DK 25), ze wschodu na zachód 9 km (wzdłuż linii kolejowej i dróg: DK 92 i drogi wojewódzkiej nr 266) poszczególne części są najczęściej wyraźnie od siebie oddzielone barierami przestrzennymi, głównie pochodzenia naturalnego, stanowiącymi progi rozwojowe;
- „Stary” i „Nowy” Konin – raczej konkurencja niż dopełnianie i jednocześnie komplikacje związanych z lokalizacją instytucji publicznych;
- Brak równowagi demograficznej pomiędzy obu częściami miasta (75 % osób zamieszkuje Konin prawobrzeżny);
- Marginalizacja Starówki – nie jest postrzegana jako „serce miasta”;
- Występują trudności w prowadzeniu spójnej polityki przestrzennej służącej interesowi całego miasta;

- Duży areał terenów inwestycyjnych (ponad 225 ha³), ale skomplikowana struktura własnościowa i zróżnicowany poziom uzbrojenia; brakuje w mieście dużych (pow. 10 ha) pól inwestycyjnych, mających jednego właściciela;
- Wyspa Pocijewe jako potencjalny zwornik; szansą – duży udział gruntów miejskich, rozwój geotermii;
- Polityka przestrzenna miasta, wyrażona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazuje na promowanie dotychczasowej specjalizacji gospodarczej miasta z jednoczesnym dążeniem do rozwoju usług, równomiernego rozwoju wszystkich obszarów, jednocześnie rewitalizację terenów centralnych i rozwój funkcji mieszkaniowej, także budownictwa jednorodzinne.

Podstawowymi problemami są:

- zróżnicowanie warunków fizjograficznych powodujące brak spójności przestrzennej miasta,
- rzadkie zaludnienie, ekstensywne zagospodarowanie,
- marginalizacja Starówki.

Potencjałami miasta są:

- bardzo dobra dostępność wszelkimi rodzajami transportu,
- objęcie terenu planami miejscowymi,
- możliwość zagospodarowania wyspy Pocijewe jako zwornika Starówki z „Nowym Koninem”.

Wymiar inteligentnego zarządzania miastem:

- Sytuacja pandemii COVID-19 ujawniła duże potrzeby w zakresie rozwoju kształcenia zdalnego. Miasto podjęło pewne działania w tym zakresie, poprzez projekty „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” – zakupiono łącznie 118 laptopów z oprogramowaniem.
- W mieście wdrożono w pełnym zakresie 18 e-usług publicznych, najwięcej w zakresie geodezji (KOSiT – geoportal miejski), poza tym alertownik (3 rodzaje powiadomień, aplikacja BLISKO <http://www.konin.pl/index.php/sisms.html>).
- Nie wdrożono niemal żadnych rozwiązań Smart City umożliwiających zintegrowane zarządzanie rozwojem miasta, w tym zdalne zarządzanie infrastrukturą, otwarty dostęp do danych.

Skutkiem tego stanu jest:

- mniejsza sprawność zarządzania miastem, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.

Diagnozę obszaru inteligentnego zarządzania, z uwagi na strukturę dokumentu opartą na dokumentach programowych, rozwinięto i pogłębiono w rodz. II.6.

³ <http://gospodarka.konin.pl/Konin-w-liczbach.htmlx> [dostęp: 4.04.2020 r.]

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW I BARIER ROZWOJOWYCH MIASTA

Dane do diagnozy, jeśli nie podano inaczej, zostały pobrane z Monitora - narzędzia do analiz pogłębionych (www.monitor.miasta.pl)

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA (ZMIANA STRUKTURY WIEKU, PRZYROST NATURALNY, MIGRACJA)

- Zjawisko ubytku naturalnego ludności w Koninie nie jest wyjątkiem w grupie porównywanych miast. Konin, gdzie proces ten rozpoczął się od 2012 r., prezentuje analogiczny wzorzec jak Płock. Zjawisko przyrostu naturalnego występowało w ostatnich latach w Pile (2016, 2017), natomiast ubytek naturalny we wszystkich ostatnich 10 latach we Włocławku, Kaliszu i Wałbrzychu.
- Poziom dzietności wykazuje relatywny spadek na tle grupy porównawczej. W 2009 r. wynosił 1,37, w 2010 wzrósł do 1,45, by spaść do 1,12 w 2013 r. Programy typu 500+ nie przyniosły przełomu (współczynnik w 2015 r. 1,16, w 2018 r. 1,28 podczas gdy w województwie 1,38 / 1,55). Spadek wskaźnika dzietności w tej dłuższej perspektywie nie jest zjawiskiem wyjątkowym, gdyż wiąże się ze zmianą struktury demograficznej. Jedynie w Kaliszu odnotowano minimalny wzrost, gdyż miasto to już wcześniej weszło w proces starzenia się ludności i obecnie te zmiany nie są tak drastyczne.
- W Koninie liczba kobiet w wieku 15-49 spadła w okresie 1998-2018 o ponad 30% i był to spadek największy w grupie bezpośrednio porównywanych miast (poza Wałbrzychem).
- Wskaźnik Floridy – liczba osób w przedziale 25-34 lat na 1 000 mieszkańców spada – ze 150 do 134,3, w GP z 158,3 do 139. Konin zmniejsza więc różnicę do GP. Pokazuje to wskaźnik standaryzowany, który poprawił się z -0,99 do -0,58 przy dynamice 0,45 (MRL). Jak widać z liczb bezwzględnych, nie jest to wynik odmłodzenia społeczności. Sytuacja ma związek ze specyfiką struktury demograficznej miasta. Mniejsza wartość wskaźnika jest związana z wyjątkowo dużym udziałem w populacji osób urodzonych w latach 1947-1957, a więc pokolenia, które zasiedlało rozbudowujący się Konin w latach 70. i 80. XX w. Osoby te weszły już lub wkrótce osiągną wiek poprodukcyjny.
- Należy wziąć pod uwagę, że znaczna liczba osób liczących 25-34 faktycznie w Koninie nie zamieszkuje, a jedynie pozostaje w statystykach meldunkowych. Tym można częściowo tłumaczyć wyjątkowo niską dzietność, gdyż urodzenia rejestruje się w gminie, gdzie miały miejsce.
- Większość dzieci rodzi się wciąż w rodzinach pełnych, w małżeństwach. Zawarcie małżeństwa powoduje wysokie prawdopodobieństwo urodzenia dziecka w pierwszych 2-3 latach. Niepewne perspektywy gospodarki lokalnej nie sprzyjają podejmowaniu decyzji o założeniu i rozwoju rodzin.
- Jak wspomniano wcześniej Konin charakteryzuje się wyjątkowo dużym tempem ubytku ludności. Ubytek migracyjny jest głównym czynnikiem powodującym wyludnianie się Konina. W analizowanym okresie oscylował między -5‰ a -7‰, przy czym ujemne saldo dla osób w wieku 15-39 lat było jeszcze większe i wynosiło w tym okresie między

-7,1‰ w 2017 r. a -10,4‰ w 2018 r., stale pozostając na poziomie o ok. 4‰ niższym aniżeli w grupie porównawczej. Oznacza to, że problem w Koninie jest znaczniejszy niż w GP a sytuacja pogarsza się, co oddają stale ujemne wskaźniki standaryzowane i ujemna dynamika. Saldo kobiet jest ujemne, ale stanowiło w latach 2009-2018 średnio 49,2% ogólnego salda dla miasta. Wskaźnik feminizacji wśród migrujących jest niższy niż w całej populacji miasta i w powyższym okresie wyniósł średnio 109, a w ostatnich latach z reguły 106-107 (MRL). We wcześniejszych latach (a przeanalizowano okres wstecz do 1995 r.) nie odnotowano masowego odpływu kobiet (jak to miało miejsce np. w Wałbrzychu), a wskaźniki feminizacji wśród tych osób były nawet niższe niż ostatnio (BDL).

- Można więc wiązać zjawisko migracji z wyjazdami za pracą, często za granicę, osób młodych, wśród których zaznacza się coraz silniejsza przewaga liczebna mężczyzn.
- Analiza danych w zakresie migracji zawartych w BDL GUS wskazuje, że nowi mieszkańcy Konina rekrutują się głównie z terenu dawnego województwa konińskiego (w 2016 r. ponad 2/3, z tego prawie 50% z powiatu konińskiego, głównie z gmin sąsiednich i gm. Rzgów; te same gminy są terenem, na który przeprowadza się większość osób migrujących z Konina).
- W ujęciu typologii J. Webba Konin należy do typu G, a więc miasta tracącego potencjał, wyludniającego się, z przewagą ubytku migracyjnego nad ujemnym przyrostem naturalnym. Opisana sytuacja jest udziałem większości porównywanych miast (inaczej jest w Kaliszu i Wałbrzychu, gdzie ubytek naturalny ludności przewyższa ubytek migracyjny – typ F). Stan taki ma miejsce od 2012 r., wcześniej Konin należał do typu H, gdzie ujemne saldo migracji nie było rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.
- Zaznacza się natomiast postępująca przewaga mężczyzn w grupach wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego. Dane BDL GUS wskazują że w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się stale mniejsza liczba kobiet. Na 100 mężczyzn było w poszczególnych latach: 2014: 94, 2018: 95, a w 1995 r. 96 pań. W odniesieniu do wieku produkcyjnego statystyka publiczna odmiennie klasyfikuje kobiety i mężczyzn (kobiety do 60 roku życia, mężczyźni do 65). Odniesiono się więc do funkcjonalnych grup wieku. Tu w grupach wiekowych 20-24 i 25-34 lata (tej dotyczy wskaźnik Floridy) wskaźnik feminizacji wynosi 95, w 2014 r. wynosił 96 a w 2009 r. (najdłuższa dostępna retrospekcja) 98. Proporcje płci wyrównują się w grupie 35-44, gdzie miara ta stale oscyluje wokół 100. Zjawisko to występuje także w innych porównywanych miastach. Interesujące są procesy zachodzące w starszych grupach. W przedziale 45-54 współczynnik feminizacji spadł ze 113 w 2009 r. do 108 w 2014 r. i 105 w 2018 r., grupie 55-64 z 127 w 2009 r., 125 w 2014 r. do 122 do 2018 r. Jedną z przesłanek jest spadek nadumieralności mężczyzn i wydłużająca się średnia długość ich życia wraz z poprawą warunków życia. Inną przyczyną może być większa liczba mężczyzn w rocznikach, które napłynęły do pracy do Konina w II połowie okresu PRL, a obecnie przechodzących w wiek emerytalny.
- W grupie osób po 65. roku życia przewaga liczebna kobiet jest znacząca i powiększa się – wskaźnik feminizacji rośnie ze 154 w 2009 r., 155 w 2014 r. do 156 w 2018 r. Jednocześnie powiększa się liczebnie ta grupa mieszkańców. Znacząca przewaga kobiet w generacjach najstarszych jest istotną przesłanką do planowania usług publicznych związanych z szeroko pojętą jakością życia – kulturą, opieką zdrowotną, pomocą społeczną.

- Bardzo niekorzystnie prezentują się zmiany stosunku liczby dzieci i młodzieży (w wieku 10-24 lata) do osób w wieku 50-64 lata. Wartość standaryzowana wynosi -0,18, ale dynamika -0,53, co świadczy o gwałtownym procesie erozji bazy zasilania rynku pracy. Grupa w perspektywie 15 lat odchodząca z rynku pracy jest o ponad 47% liczniejsza od tych, którzy potencjalnie mogą go zasilić. W tym aspekcie większa różnica jest tylko w Wałbrzychu (73,8%). W pozostałych miastach przewaga liczebna grupy 50-64 nad 10-24 wynosi od 34,9% w Pile do 39% w Płocku (MRL). Ten niekorzystny stan w Koninie potęguje obserwacja, że co najmniej połowa z obecnej grupy dzieci i młodzieży może opuścić miasto.
- W latach 2014-2018 udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców zmalał o ponad 5,1% - był to spadek znacznie większy niż w porównywalnej grupie miast (średnia wg MRL -4,3%). Nieznacznie ujemna dynamika świadczy o nasilaniu się tego zjawiska (które inne miasta mają już w dużej mierze za sobą).
- W kontekście zachodzących zmian w strukturze ludności warto przyjrzeć się poszczególnym wskaźnikom dotyczącym starzenia się społeczeństwa. Proces ten wśród badanych miast przebiega w Koninie najgwałtowniej.
- Wskaźnik starości (odsetek osób 65+) – wzrósł w latach 2014-2018 z 17,3% do 21,1%. Zjawisko pogłębia się wszędzie, jednak w Koninie najgwałtowniej i miasto w tym zakresie zrównało się z Wałbrzychem (MRL).

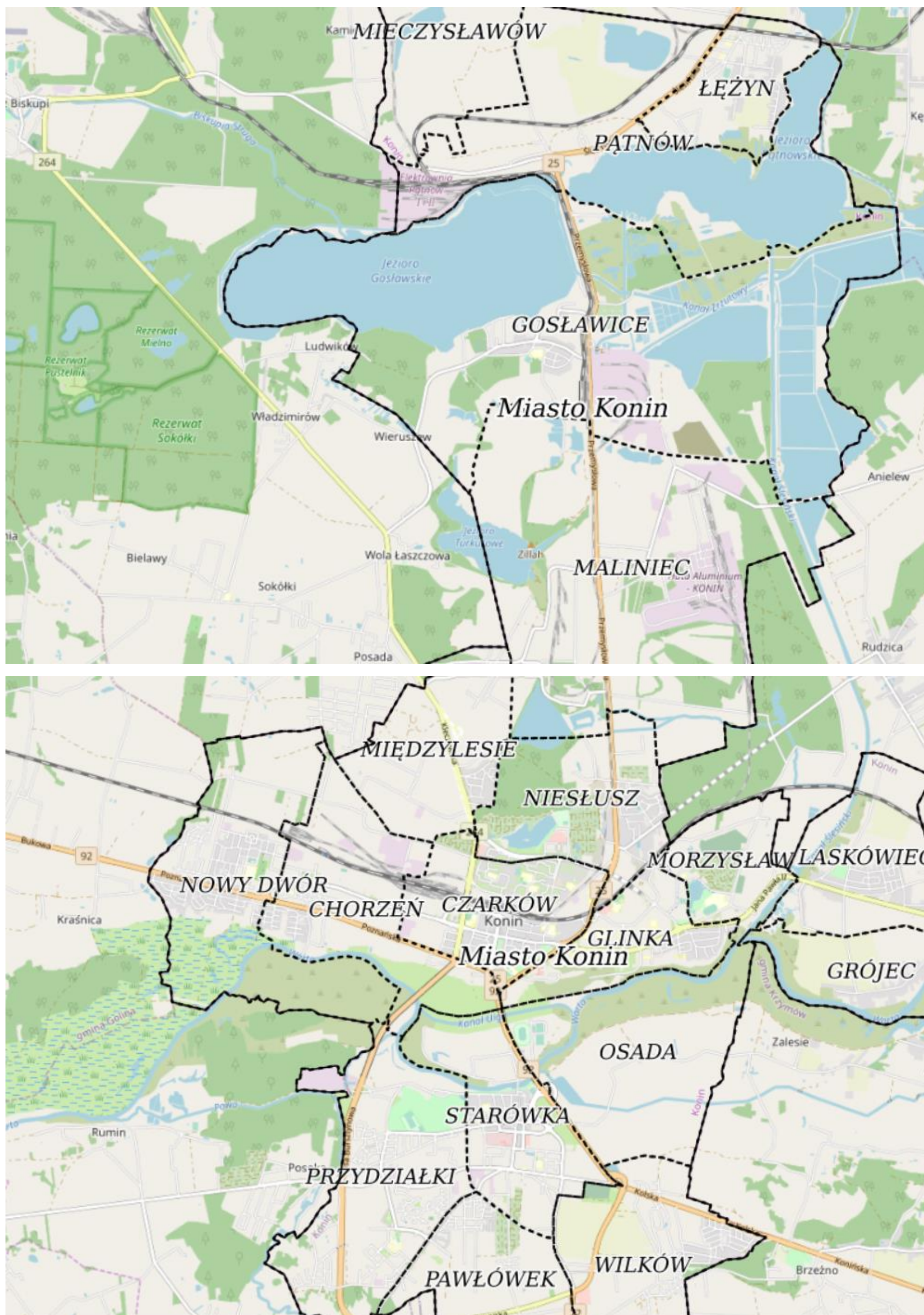
Wobec braku wyznaczenia w mieście dzielnic czy osiedli jako jednostek pomocniczych, analizując zmiany rozmieszczenia ludności w mieście odniesiono się do podziału na 19 obrębów ewidencyjnych, w tym 5 obrębów tworzących lewobrzeżną część rzeki Warty, czyli tzw. Stary Konin (zwany dalej Starym Koninem) tj.: Starówka, Osada, Przydziałki, Wilków i Pawłówek oraz 14 obrębów położonych w prawobrzeżnej części rzeki Warty, tj.: Chorzeń, Czarków, Glinka, Gosławice, Grójec, Laskówiec, Łęzyn, Maliniec, Mieczysławów, Międzylesie, Morzysław, Niesłusz, Nowy Dwór, Pątnów, tworzących tzw. Nowy Konin (zwany dalej Nowym Koninem). Podział ten jest znany mieszkańcom i odzwierciedla strukturę przestrzenną miasta, w tym stopniowe „narastanie” poszczególnych osiedli w II połowie XX wieku. Wykorzystano dane z geoportalu miejskiego (<http://geoportal.kosit.konin.eu>).

- Indeks starości, to jest liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku przedprodukcyjnym według faktycznego miejsca zamieszkania jest w Koninie zróżnicowany, i wynosi od 77,1 w obr. Grójec, 81,1 w obr. Laskówiec i 86,5 w obr. Osada do 199,7 w obr. Niesłusz, 213,5 w obr. Czarków i 248 w obr. Glinka. Na Starówce wskaźnik przyjmuje wartość 178,7, niewiele wyższą od średniej dla miasta (171,9). Indeks ten w Koninie jest zaraz po Wałbrzychu najwyższy w grupie miast bezpośrednio porównywanych. Konin na tle GP ma sytuację niekorzystną (wartość standaryzowana -1,03) i sytuacja się pogarsza (dynamika -0,35). W układzie wewnątrzmijskim największe nasilenie zjawiska ma miejsce na osiedlach zasiedlonych przez młodych wówczas pracowników konińskich zakładów w latach 60., 70., w mniejszym stopniu 80. XX w., a nie na Starówce. Najmniejsze natężenie charakteryzuje osiedla peryferyjne, z zabudową jednorodzinną, o których więcej będzie mowa w dalszej części.
- Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (stosunek osób 85+ do 50-64 lata) analizowany w latach 2002-2018 ukazuje zmianę pozycji Konina w grupie miast porównywanych bezpośrednio. O ile na początku tego okresu we wszystkich tych miastach poza Kaliszem na 1 osobę w wieku powyżej 85 lat przypadało 27-29 osób

o pokolenie młodszych (jedynie w Kaliszu 19), o tyle obecnie przypada ich od 9,2 w Kaliszu do 12,6 w Pile, w Koninie 10,9 (MRL).

- Tak więc napływ młodych ludzi do pracy w okresie PRL, zwłaszcza w latach 70. XX w. stanowił o dużym potencjalnie demograficznym Konina, dziś, w powiązaniu z załamaniem dzietności i odpływem ludzi młodych jest źródłem głębokiego kryzysu demograficznego, rzutującego na inne sfery.
- Zjawisko starzenia się społeczeństwa ma wpływ na sytuację na rynku pracy, sytuację materialną mieszkańców, aktywność ekonomiczną mieszkańców, a tym samym gospodarkę, a także finanse miasta.
- Struktura wykształcenia mieszkańców wykazuje związek z profilem gospodarczym miasta;
- Mieszkańcy Konina mają wyższy poziom wykształcenia na tle całego województwa wielkopolskiego; wśród kobiet najczęściej ma wykształcenie wyższe (23,7%) oraz średnie zawodowe (20,2%), mężczyźni najczęściej - zasadnicze zawodowe (27,0%) oraz średnie zawodowe (26,8%) (G. Roman, Konin. Ład przestrzenny i architektura miasta w dobie zmiany, 2020); liczne kadry osób z wykształceniem średnim, zwłaszcza technicznym, są znakiem rozpoznawczym Konina.
- W Koninie jest 2 406 dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat). Zgodnie z prognozami demograficznymi GUS, wykonanymi w 2014 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r., w najbliższych latach nastąpi spadek ich liczby do 1 939 w 2025 r. i 1 706 w 2030 r. (o 29,1% w stosunku do 2018 r.) (BDL GUS).
- W 2025 r. będą w Koninie mieszkały 4 932 osoby w wieku 7-15 lat (ponad 17% mniej od liczby uczniów w 2018 r.), a w 2030 r. 4 191 dzieci w tym wieku (spadek o 28,8% w stosunku do 2018 r.).
- W odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku 16-18 lat nie przewiduje się tak znaczącego spadku. Liczebność tej grupy wynosiła w 2018 r. 1 981 osób, prognozy GUS na bazie przewidywały na rok 2020 liczebność tej grupy na poziomie 1 692 osób, a tymczasem w 2018 r. osób w wieku 14-16 lat było 1 795. Następnie na rok 2025 prognozy GUS przewidziały wzrost liczebności osób w wieku 16-18 lat do 2 023, a w 2030 spadek do 1 578 (BDL GUS).
- Przewiduje się spadki liczby ludności w wieku produkcyjnym do 40 871 w 2025 r. i 38 556 w 2030 r., a więc odpowiednio o 6,8% i 12,1% w stosunku do 2018 r. (43 855). Spadek ten może być jednak większy, nawet o 15%, ponieważ już obecnie liczba ludności w tej grupie jest niższa od prognoz (na 2020 r. przewidywano 44 286 osób). W tej grupie ma bowiem miejsce największy ubytek migracyjny.
- Spodziewany jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, przy czym prognozy GUS były niedoszacowane. Już w 2018 r. liczba osób w tym wieku w Koninie przekraczała prognozy dla 2030 r. (!).
- Mieszkańców Konina w wieku 65+ przybędzie do 2030 r. ponad 16,2% (z 15 663 do 18 205 osób), a w wieku 85+ 41,1% (z 1 406 do 1 984)
- Na terenie powiatu konińskiego prognozy przewidują jeszcze większy wzrost liczby ludności w przedziale 65+ (z 18 407 do 26 126, a więc o 41,1%), natomiast stagnację liczby mieszkańców z przekroczonym 85. rokiem życia na poziomie 2 240 - 2 270. Wynika to ze starzenia się osób w wieku produkcyjnym, które migrowały w minionych 20 latach do powiatu konińskiego, podczas gdy osoby w wieku emerytalnym praktycznie nie migrowały. Wielkości te mogą jednak nie zostać osiągnięte z uwagi na osłabienie tempa migracji do gmin podkonińskich i ogólne wyludnianie się obszaru na rzecz innych terytoriów.

Mapa 1. – podział terenu Miasta Konina na obręby geodezyjne. Źródło: <http://geoportal.kosit.konin.eu/>

- Do najludniejszych obrębów należą Czarków (21 379 osób) i Glinka (15 642), stanowiące rdzeń Nowego Konina, zabudowane niemal wyłącznie zabudową blokową w formie osiedli, oraz Nowy Dwór (6 357) obejmujące najnowsze osiedla (jedno- i wielorodzinne) w zachodniej części miasta a także Starówka (4 625). Pozostałe obręby nie przekraczają 3 tys. mieszkańców, z najmniejszą liczbą w obr. Osada (279), Maliniec (252) i Mieczysławów (219).
- O ile w skali całego Konina liczba mieszkańców na koniec 2018 r. stanowiła 94,8% wielkości z końca 2014 r. i 91,5% z 2010 r., o tyle w większości obrębów nastąpił spadek, lecz w mniejszej skali. Wzrost odnotowano tylko w obrębach Grójec, Laskówiec i Osada, charakteryzujących się wyłącznie zabudową jednorodzinną i zagrodową, zachowujących najwięcej wiejskich cech w przestrzeni miasta. Wzrost w obr. Grójec wyniósł 9% w stosunku do 2014 r. i 13,8% do 2010 r., Laskówiec odpowiednio 7,3% i 16%, a osada 0,7% i 3%, są to jednak obręby mało ludne.
- Spadek liczby ludności Konina jest efektem wyludniania się najludniejszych obrębów – Czarkowa i Glinki. Ludność ich wyniosła w stosunku do 2014 i 2010 r. 92,5% i 87,5% (Czarków) i 91,5% i 86% (Glinka). Z Czarkowa ubyło ponad 3 tys. osób, a z Glinki 2,5 tys. Ludzie opuszczają więc stale osiedla typowo blokowe. W jeszcze większym stopniu tracą ludność obszary mające przemysłowy charakter lub charakteryzujące się chaosem przestrzennym z dużymi uciążliwościami dla zdrowia i życia codziennego (zakłady przemysłowe obciążające środowisko, hałas, zwł. drogowy, braki w infrastrukturze). Są to obręby Chorzeń, Pątnów, a szczególnie Mieczysławów, gdzie ubyło prawie 19% mieszkańców.
- Na terenie Starówki również nastąpił spadek, odpowiednio do poziomu 96,8% ludności z 2014 r. i 97,1% z 2010 r. Oznacza to, że w okresie 2010-2014 Starówka notowała niewielki wzrost liczby mieszkańców.
- Na tym tle zdumiewa znaczny ubytek ludności obr. Morzysław, położonego we wschodniej części miasta, atrakcyjnego krajobrazowo, pozbawionego uciążliwych zakładów, zabudowanego przeważnie domami jednorodzinnymi. Trzeba jednak zauważyć, że w sąsiedztwie znajdują się obręby najbardziej zwiększające ludność, a granice obrębów nie są barierami przestrzennymi.

Podsumowanie

- ***W Koninie obserwuje się gwałtowne nasilenie starzenia się ludności***
- ***Znaczniejsze wyludnianie się niż w porównywanych miastach***
- ***Co najmniej połowa z dzisiejszej grupy dzieci i młodzieży może opuścić miasto***
- ***Spodziewany ubytek uczniów w szkołach***
- ***Perspektywa znaczącego ubytku osób zdolnych do pracy***
- ***Najstarszą ludność mają największe osiedla Nowego Konina***
- ***Obręby Czarków i Glinka wyludniają się relatywnie najbardziej***

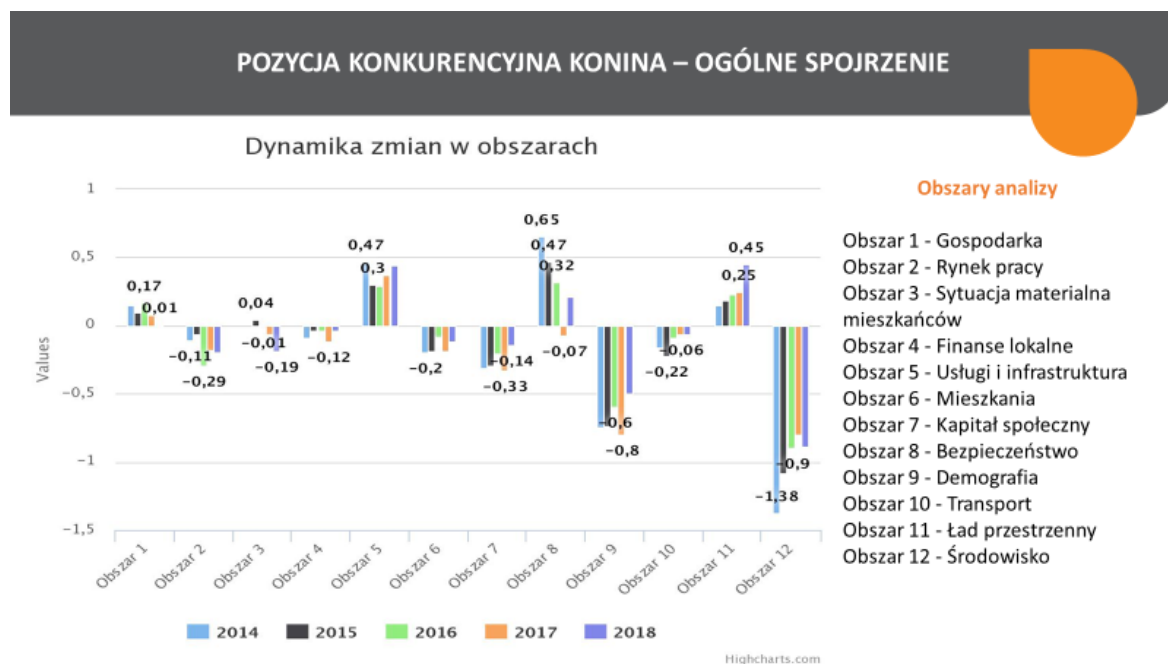
2. IDENTYFIKACJA PRZYCZYŃ ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ ICH SKUTKÓW W PRZYSZŁOŚCI

[Charakterystyka miasta według MRL](#) wskazuje na zróżnicowaną sytuację w poszczególnych obszarach. Jak można zauważyć na poniższych rysunkach, prócz obszarów, w których sytuacja jest względnie korzystna i poprawia się (usługi i infrastruktura, ład przestrzenny) czy jest korzystna, choć trend nie jest jednoznaczny (bezpieczeństwo, gospodarka – tu sytuacja umiarkowanie korzystna, dynamika jednak niekorzystna), są sfery, w których miasto odznacza się niekorzystnymi wskaźnikami na tle grupy porównawczej.

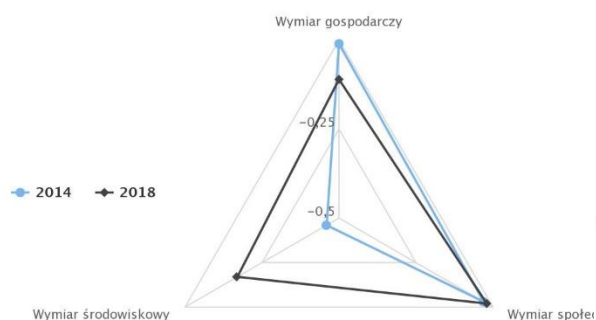
Należy do nich większość pozostałych sfer, przy czym w największym stopniu demografia i stan środowiska. O ile ten ostatni należy precyzyjnie objaśnić, w powiązaniu z uwarunkowaniami przestrzennymi, lokalizacyjnymi, o tyle sytuacja demograficzna jest bezsprzecznie największym problemem Konina i wymaga osobnego potraktowania, jako źródło problemów także w innych sferach.

Mimo tendencji do poprawy, wyraźnie niekorzystna sytuacja panuje także w obszarach rynku pracy i kapitału społecznego, poprawia się w przypadku transportu, a pogarsza w obszarze sytuacji materialnej mieszkańców.

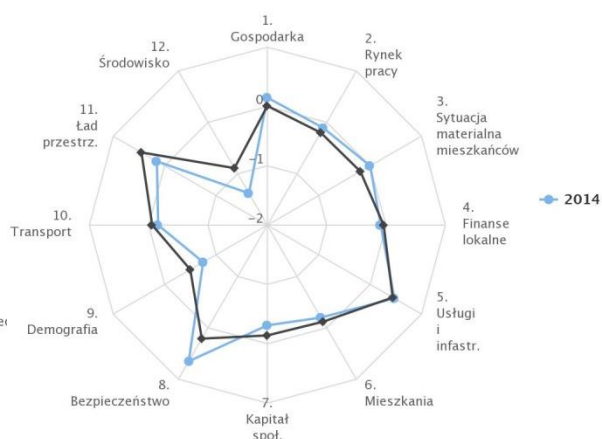
Ryc. 8. Pozycja konkurencyjna Konina w poszczególnych obszarach rozwoju.

Wymiary rozwoju

Dynamika zmian w obszarach

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin>

Biorąc pod uwagę 3 podstawowe obszary rozwoju, sytuacja w wymiarze społecznym wykazuje stagnację, w gospodarczym – pogorszenie, w środowiskowym - znaczącą poprawę. W każdym jednak z obszarów jest poniżej średniej dla GP.

W podsumowaniu rozdz. I wskazano kluczowe problemy w poszczególnych wymiarach, warunkujące zjawiska kryzysowe w mieście.

Problemy w sferze społecznej i demograficznej:

- wysoce niekorzystne wskaźniki demograficzne, skutkujące ubytkiem mieszkańców i starzeniem się społeczeństwa, oddziałuje na sytuację, w której:
- mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem).

w dalszym zakresie wpływając na inne aspekty sfery społecznej oraz wymiar gospodarczy (i instytucjonalny, możliwości prowadzenia i finansowania rozwoju przez samorząd).

Poza tym:

- niewystarczające wsparcie rozwoju produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji, także przez zły stan infrastruktury obiektów kulturalnych.

Problemy w sferze gospodarczej:

- dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), z czym wiąże się:
- trudna sytuacja ww. sektora.

Powyższe mają wpływ na:

- niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych
- pogarszające się relacje płacowe.

Należy wskazać też:

- niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych – wód geotermalnych, centralnego położenia w kraju, a także dostępności komunikacyjnej.

A to z kolei rzutuje ponownie na wymiar finansowania rozwoju, ale i sytuację społeczną.

Kluczowy problem w wymiarze środowiskowym stanowi pochodną uprzednio wymienionych, a jest nim:

- poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (aczkolwiek z tendencją do poprawy),

Kluczowy problem w sferze przestrzennej (brak spójności przestrzennej – miasto zdezintegrowane) rozwinął się niejako obok innych, ale wszystkie wyżej wymienione problemy skutkują:

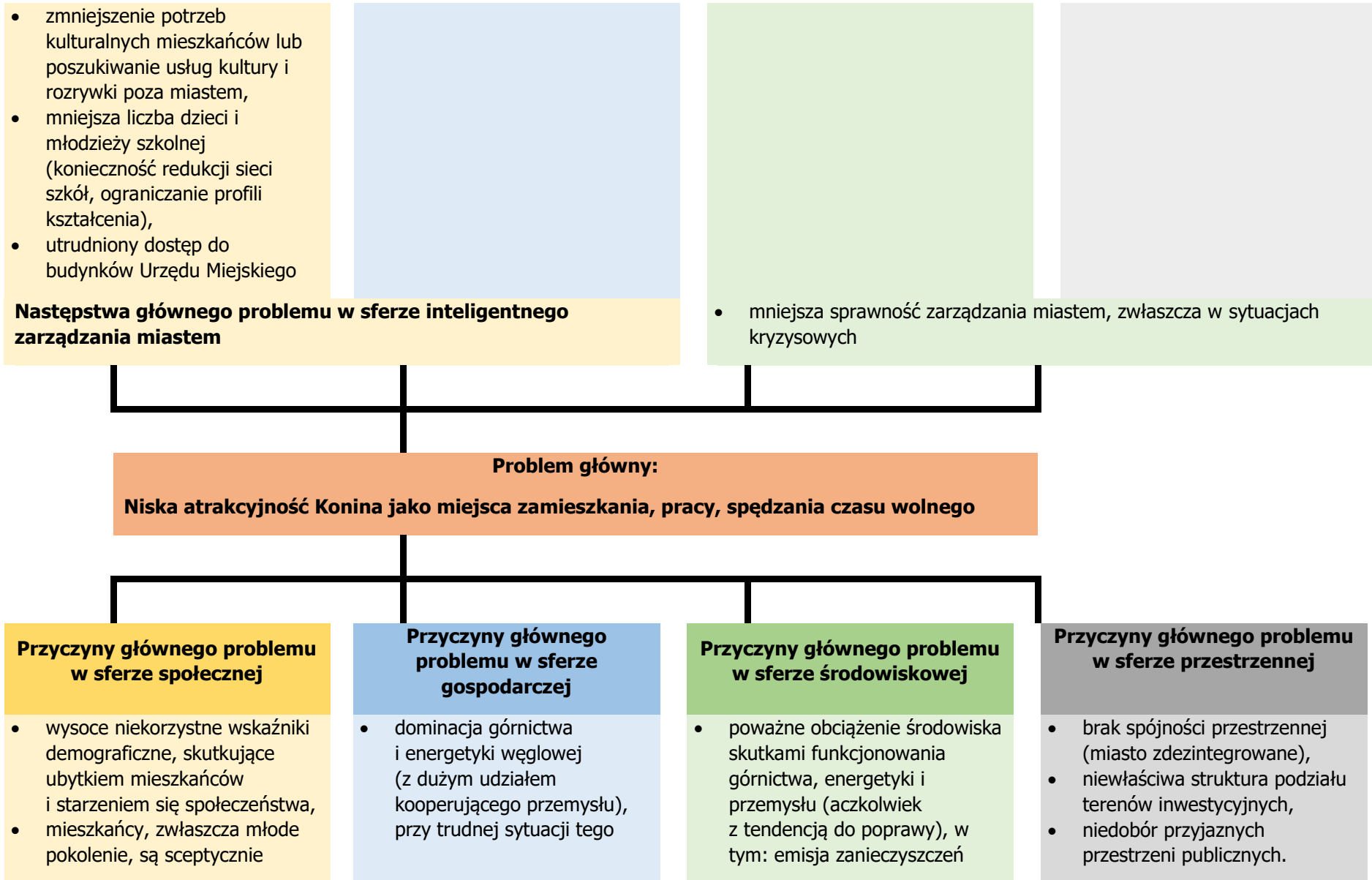
- niską atrakcyjnością miasta jako miejsca zamieszkania, pracy, lokalizacji nowych firm.

Problemy te wykazują wiele wzajemnych powiązań. Przedstawiono je, w układzie **przyczynowo-skutkowym** na poniższym schemacie – drzewie problemów. Wymiar inteligentnego zarządzania miastem ujęto horyzontalnie, ponieważ, jako odnoszący się do problematyki zarządzania, rzutuje pośrednio na inne wymiary.

Schemat 1. Drzewo problemów.

Następstwa głównego problemu w sferze społecznej	Następstwa głównego problemu w sferze gospodarczej	Następstwa głównego problemu w sferze środowiskowej	Następstwa głównego problemu w sferze przestrzennej
<ul style="list-style-type: none"> • nasilające się problemy demograficzne oraz starzenie się populacji, • wzrost patologii społecznych oraz negatywnych zjawisk społecznych, w tym przestępczości, • konieczność znacznego wzrostu nakładów na przeciwdziałanie patologiom i dysfunkcjom społecznym, • zanik aktywności społecznej, szczególnie wśród osób starszych, • dalszy wzrost obciążenia demograficznego ludności, • pogłębiające się wykluczenie społeczne, • ubożenie społeczności obszaru, • utrata tożsamości lokalnej i zanik inicjatywy obywatelskiej, brak zainteresowania sprawami Starówki jako obszaru o unikatowej dla miasta wartości, • odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych (w tym fachowych kadr technicznych) z miasta, kurczący się rynek pracy	<ul style="list-style-type: none"> • słaba dynamika rozwoju gospodarczego miasta wobec jego wcześniejszego potencjału, • trudności z przyciągnięciem inwestorów, • problemy, niskie dochody lokalnych przedsiębiorców, • mniejsza dynamika wpływów do budżetu miasta, • mniejsze możliwości finansowania rozwoju, • gorsze perspektywy rozwoju usług publicznych, podnoszenia jakości życia w mieście	<ul style="list-style-type: none"> • kojarzenie Konina przez pryzmat zagłębia górniczo-energetycznego, a więc niezdrowego do życia	<ul style="list-style-type: none"> • marginalizacja Starówki, • większe koszty i mniejsza efektywność funkcjonowania miasta (większe potrzeby transportowe, mniejsza efektywność świadczenia usług publicznych), • niechęć do spędzania czasu wolnego w mieście, • trudności z przyciągnięciem inwestorów

nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem),

- niewystarczające wsparcie produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji (brak obiektu, szkoły powszechnie znanej w regionie i kraju, zły stan obiektów kulturalnych),
- problemy w sferze mieszkalnictwa
- problemy z dostępnością i funkcjonalnością budynków UM

sektora (konieczność transformacji),

- pogarszające się relacje płacowe,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych,
- niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych – wód geotermalnych, centralnego położenia w kraju, a także dostępności komunikacyjnej

pyłowych czterokrotnie większa niż w grupie porównawczej – także składowanie odpadów na terenie miasta

- 5 000 mieszkańców wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego
- problem niskiej emisji, zwł. na Starówce

Przyczyny głównego problemu w sferze inteligentnego zarządzania miastem:

- niewielki zakres wdrożonych e-usług

Źródło: opracowanie własne.

- W konsekwencji złej sytuacji demograficznej – ubytku mieszkańców i starzenia się ludności, zmienia się sytuacja na rynku pracy i w sektorze edukacji, co w dalszej kolejności może wpłynąć na funkcjonowanie całej lokalnej gospodarki, w tym kondycję finansów publicznych, poziom świadczenia usług publicznych i zdolność do finansowania rozwoju i podnoszenia czy nawet utrzymania poziomu i jakości życia w mieście.
- Drugim kluczowym czynnikiem, mającym przede wszystkim źródła zewnętrzne, jest konieczność transformacji lokalnej gospodarki, opartej w przeważającej mierze na sektorze górnictwo-energetycznym. Szerzej opisano to zagadnienie w p. 3.
- Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wiążące się ze słabymi związkami wielu mieszkańców (zwłaszcza młodych) z miastem, brakami integracji społecznej opisano w p. 4. Sytuacją w zakresie poczucia bezpieczeństwa scharakteryzowano w p. 8.
- Źródła kryzysu w sferze przestrzennej i infrastrukturalnej, braki spójności i integracji przestrzennej miasta będą przedmiotem rozważań w p. 3 i 6.
- Z działalnością gospodarki wiąże się wiele obciążeń środowiska, o których mowa będzie w p. 7.
- Przestrzenny rozkład zjawisk kryzysowych w mieście został określony przy okazji Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 198 Rady Miasta Konina z dnia 18 września 2019 r.).

Sytuacja na rynku pracy

- Ubytek liczby kobiet w wieku produkcyjnym od 1998 r. był prawie najznaczniejszy w grupie badanych miast (- 23,3%, większy tylko w Wałbrzychu -25,8%). Był to ubytek znacznie wyższy niż w GP, gdzie wyniósł -16,9%. Ta prawidłowość powtarzała się także w ostatnich latach (Monitor Miast). Podobnie było z liczbą mężczyzn, choć tu ubytek był mniejszy z uwagi na inny wiek przechodzenia na emeryturę (od 1998 r. ubytek - 13,1%, w Płocku -13,2%, w Wałbrzychu -17,1%, średnio w GP -8%).
- Jednocześnie liczba osób w wieku produkcyjnym do 24 lat spadła o -46,3%. Był to ubytek podobny jak w GP (- 46%) i plasujący Konin w środku stawki miast bezpośrednio porównywanych.
- Powyższe dane świadczą o poważnym uszczupleniu zasobów pracy w Koninie, także w porównaniu z innymi miastami.
- W strukturze zatrudnienia według płci zaznacza się przewaga mężczyzn, która występowała przez cały okres od 1995 r. (z wyjątkiem 2016 r.). Zaznaczyć należy, że ujęcie to odnosi się do miejsca pracy, a nie zamieszkania. W 2014 r. odsetek mężczyzn wśród pracujących w Koninie wyniósł 51,9%, w 2018 r. 50,4%. We wcześniejszych dekadach ten wskaźnik był jeszcze większy, w latach 90. XX w. wynosił ok. 55%. Jest to zjawisko charakterystyczne dla ośrodków o dużym udziale zatrudnienia w górnictwie, przemyśle ciężkim, chemicznym czy maszynowym, energetyce. Podobną charakterystykę prezentuje Płock (w latach 90. 57-58% mężczyzn wśród pracujących, obecnie ok. 53%) czy Włocławek (tu wzrost z 50% w latach 90. do 53% obecnie) (BDL)⁴.

⁴ Należy wziąć pod uwagę, że dane GUS w tym zakresie nie ujmuje pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie

- Największy udział mężczyzn w liczbie pracujących miały w 2017 r. sekcje: budownictwo (90,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i gorącą wodę (81%), dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (79,9%), przetwórstwo przemysłowe (79,8%), transport i gospodarka magazynowa (73,5%). Największy udział kobiet był w: opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (81,4%), edukacji (80,9%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (76,3%), administracji publicznej i obronie narodowej (71,0%), kulturze (65,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (64,8%), ale również działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (61,6%) (Analiza statystyczna... 2019).
- Interesujące są zmiany zatrudnienia u pracodawców lokalnych (tj. mających siedzibę w badanym mieście) na tle zatrudnienia ogółem. Dane w Monitorze Miast są dostępne jedynie dla okresu 2016-2018, a i tak pozwalają na interesujące spostrzeżenia. W tym okresie w Koninie zatrudnienie wzrosło o 1,5%, z tego u pracodawców lokalnych o 2,9%. W tym samym okresie w Kaliszu i Płocku, miastach o najkorzystniejszych wskaźnikach gospodarczych w badanej grupie, wzrosty wyniosły 6,1% i 9,1% (Kalisz) i 3,6% i 6,5% (Płock). Konin wyróżnia na tle badanych miast najniższy odsetek zatrudnionych w firmach lokalnych (55,7%, w Kaliszu 69,4%, pozostałych miastach powyżej 70%).
- Dostępność wykwalifikowanych pracowników była przez lata traktowana jako „siła” Konina, ale porównanie wskaźników cząstkowych pokazuje, że jest to obraz dość niejednoznaczny, a nawet iluzoryczny. Badanie „Barometr zawodów”, stanowiące prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2019 r., przeprowadzonego na przełomie III i IV kwartału 2018 r. na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu wśród zawodów deficytowych (najbardziej poszukiwanych) wymienia niemal wszystkie specjalności budowlane, ale także pracowników transportu i logistyki, mechaników samochodowych. Poszukiwani są także specjaliści do sektora przemysłu, zarówno na szczeblu kierowników, jak i inżynierów produkcji, monterów i operatorów maszyn. Sytuacja taka jest w dużej mierze pochodną wyjazdu znacznej liczby konińskich „fachowców” do pracy w Europie Zachodniej. Jednocześnie osoby te figurują w spisie mieszkańców, wpływając na statystyki (Analiza statystyczna... 2019).
- Brakuje także informatyków, szczególnie specjalistów w zakresie grafiki i programowania.
- Do zawodów nadwyżkowych zaliczają się natomiast profesje takie jak ekonomiści, filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy, nauczyciele przedszkoli, nauczania początkowego i przedmiotów ogólnokształcących, pedagogzy, pracownicy socjalni, specjaliści administracji publicznej. Na pozór może zaskakiwać obecność w tym zestawieniu górników i operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych oraz inżynierów chemików i chemików, ale to znak tego, że dominujące dotąd w Koninie gałęzie gospodarki ograniczają skalę działalności, a więc i zatrudnienia.
- W ostatnich latach na PWSZ w Koninie zlikwidowano studia I stopnia na kierunkach energetyka i budownictwo.
- Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości – wynika w dużej mierze z „tradycji” zabezpieczenia socjalnego z zakładów – braku gotowości do podejmowania ryzyka rynkowego, stąd rozwiązaniem jest częściej praca najemna u nowego pracodawcy, nawet emigracja.

---

pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.).

- Ujemne saldo migracji podmiotów gospodarczych wiąże się z migracją osób je prowadzących.
- Odsetek noworejestrowanych firm z sektorów kreatywnych w 2018 r. dorównał średniej dla GP, wcześniej był niższy.
- Umiarkowana jest dynamika powiększania się lokalnego rynku pracy. W latach 2006-2018 liczba zatrudnionych na 1000 mieszkańców miasta wzrosła z 315 do 329, podczas gdy w Kaliszu z 295 do 335, w Płocku z 345 do 384. W pozostałych analizowanych miastach przyrosty były mniejsze (Piła 323/334, Wałbrzych 253/269, Włocławek 282/287).
- Prognozy ludności, opisane w r. II.1 przewidują spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym rzędu 12,1% do 2030 r. Spadek ten może być nawet większy z uwagi na faktyczną liczbę ludności i ubytek migracyjny.
- Częściową kompensację zapewnia struktura demograficzna powiatu konińskiego, gdzie do 2030 r. przewiduje się utrzymanie liczby ludności w tym przedziale na poziomie 85,4 – 85,5 tys.
- Jednak faktyczna liczba ludności w powiecie w wieku produkcyjnym jest już również mniejsza (w 2018 r. 82 214) i zaczęła już spadać (w 2014 r. wynosiła 82 935). Stąd też spadek zasobów lokalnego rynku pracy (Konin + powiat) może z dużym prawdopodobieństwem przekroczyć 5% w 2030 r. i potwierdzić prognozę z MRL (6,7% po 2030 r.).
- Z uwagi na kryzysową sytuację lokalnej gospodarki, na którą nałoży się panująca w 2020 r. pandemia, Koninowi grozi dalszy odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych do bardziej konkurencyjnych ośrodków, charakteryzujących się większą dynamiką gospodarki.

Podsumowanie

- ***Spada liczba osób na rynku pracy, przez co trudniejsze warunki rozwoju gospodarczego miasta***
- ***Przewaga męskich miejsc pracy***
- ***Obniżyła się dostępność osób z kwalifikacjami technicznymi (głównie przez wyjazdy, także za granicę)***
- ***Brakuje informatyków, szczególnie grafików i programistów***
- ***Niskie wskaźniki przedsiębiorczości wynikają z tradycji stałego zatrudnienia i zabezpieczenia socjalnego***
- ***Powiat koniński stanowi w ograniczonym stopniu źródło zasilania konińskiego rynku pracy***

Rynek mieszkaniowy

- Zmniejszeniu ulega wskaźnik wielkości powierzchni mieszkalnej, jaką można nabyć za przeciętną pensję.
- Dane o rynku mieszkaniowym (BDL) analizowano w krótkim okresie (2015-2018). Porównań dokonano wśród 5 miast (nie ujęto Piły). Daje się jednak zauważyć, że:
- Pogorszeniu ulega pozycja miasta w zakresie liczby transakcji na rynku mieszkaniowym na 1000 mieszkańców. Wprawdzie liczba transakcji wzrosła w tym okresie z 4,5 do 5,8, ale w pozostałych miastach wzrost był większy i w 2018 r. natężenie transakcji wyniosło od 6,5 w Kaliszu do 7,5 w Płocku.

- Pod względem cen mieszkań Konin mieści się w środku stawki. Specyfiką Konina (i Wałbrzycha) są większe różnice między sprzedażą na rynku pierwotnym i wtórnym. W Koninie mieszkania na rynku pierwotnym były w 2018 r. średnio o 37,1% droższe za 1m² niż na wtórnym, w Wałbrzychu o 46,2%, podczas gdy w Kaliszu 19,4%, Płocku 20%, we Włocławku 21% i te zależności wykazywały jedynie niewielką zmienność w okresie 2015-2018.
- Z uwagi na małe natężenie budownictwa mieszkaniowego udział transakcji na rynku pierwotnym stanowi około 1/5 wszystkich transakcji. Jedynie w Wałbrzychu jest niższy (nie przekracza 1%). Największy udział nowych mieszkań jest w Płocku.
- Liczba nowo oddawanych mieszkań w stosunku do dość dużej liczby osób w wieku 25-34 lata jest mała, co przy coraz mniej atrakcyjnych zarobkach nie zachęca do poszukiwania lokum w Koninie osób niedysponujących wysokimi dochodami i niemogących liczyć na mieszkanie od rodziny.
- W Koninie sprzedaży podlegają stosunkowo częściej mieszkania najmniejsze. Lokale do 40 m² i 40-60 m² stanowią regularnie ponad 80% zbywanych lokali, na rynku wtórnym nawet więcej. Nie rokuje to korzystnie pod kątem zakładania rodzin na bazie tak małych mieszkań.
- Sytuacja pandemii COVID-19 może przejściowo zmniejszyć siłę nabywczą społeczeństwa, ale – paradoksalnie – Konin jako miasto średnie a dobrze skomunikowane, może stać się bardziej konkurencyjne jako miejsce do życia, do zamieszkania właśnie z uwagi na niższe koszty.
- Zamieszkałych lokali komunalnych na 1000 mieszkańców jest niecałe 25 (24,8; w GP 31) i wskaźnik ten spadł w latach 2014-2018 z poziomu 26,3 (w GP wynosił 33) (MRL). Postępuje więc, podobnie jak w innych miastach, stopniowa wyprzedaż zasobu komunalnego, co zmniejsza szanse samorządu na odgrywanie aktywnej roli na rynku nieruchomości pod wynajem.
- W Koninie było na koniec 2018 r. 1 841 mieszkań komunalnych. Oznacza to spadek o 22,3% od 2009 r., od kiedy dostępne są dane. Wówczas było ich 2 368. Był to spadek większy niż w kraju (20,1%) i województwie (17%), największy w grupie miast bezpośrednio badanych, poza Kaliszem (tam spadek o prawie 25%); w Włocławku odnotowano wzrost o 6%.
- Jednocześnie spadła średnia powierzchnia takiego mieszkania (z 42,2 do 40,7 m²), co oznacza, że lokale większe (i lepiej wyposażone) są sprzedawane w pierwszej kolejności. Średnia powierzchnia mieszkania komunalnego w Koninie w zestawieniu z bezpośrednio porównywanymi ośrodkami jest mała (wyraźnie mniejsza jest we Włocławku, nieznacznie mniejsza w Płocku), mniejsza niż średnia w kraju i Wielkopolsce (tu 47,5 m²).
- Powiększył się natomiast zasób socjalny – ze 167 do 277 lokali (o prawie 66%, nieznacznie więcej niż w kraju). Jest to proces obserwowany w różnych miastach, motywowany wymogami ustawowymi (w tym przekształcaniem mieszkań komunalnych o najniższych parametrach na lokale socjalne).
- Średnia powierzchnia lokalu socjalnego spadła w Koninie od 2009 r. z 35,3 m² do 33,7 m², i był to proces odwrotny niż w kraju, województwie i większości porównywanych miast, gdzie powierzchnie te nieznacznie rosły. Aktualna powierzchnia plasuje Konin w środku porównywanej stawki.
- Tylko 138 mieszkań komunalnych (7,5 % zasobu miasta) wyposażonych jest we wszystkie instalacje łącznie z instalacją gazową, natomiast 439 (23,9%) lokali nie

posiada instalacji centralnego ogrzewania, lecz jest ogrzewanych piecami, stanowiącymi źródło niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.

- Koniński samorząd podejmuje szereg działań na rzecz efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym. Zadania te zapisano m. in. w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym i Lokalnym Programie Rewitalizacji (LPR) Miasta Konina na lata 2016-2023, gdzie zakłada się likwidację ogrzewania piecowego, modernizacje, w tym kompleksowe, substancji mieszkaniowej oraz nowe budownictwo mieszkaniowe w ramach zadania „Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki”. Z kolei w WPI ujęto:
  - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina poza obszarem Starówki, całkowity koszt inwestycji –3.800.000,00 zł (obejmuje 20 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022),
  - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki, całkowity koszt inwestycji –7.200.000,00 zł (obejmuje 27 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022).
- Do 2023 r. planuje się zwiększenie nowego zasobu mieszkaniowego na Starówce o co najmniej 150 mieszkań wybudowanych przez MTBS Sp. z o.o. lub wspartych finansowo z BGK w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego. Będą to budynki o zwiększonej efektywności energetycznej ([Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Konina na lata 2019-2023](#), s. 98 [dostęp: 6.07.2020 r.]).

Podsumowanie

- ***Pogarsza się finansowa dostępność mieszkań***
- ***Spada dynamika rynku nieruchomości***
- ***Najczęściej nabywane są mieszkania używane, małe – nie rokuje to korzystnie dla zakładania rodzin***
- ***W ostatnich latach kurczył się komunalny zasób mieszkaniowy, miastu pozostawały mieszkania o najgorszych parametrach – obniżała się pozycja konkurencyjna sektora komunalnego w sferze mieszkalnictwa***
- ***Podejmowanych jest szereg działań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i rozwoju budownictwa dostępnego na Starówce***

Stan przestrzeni

- Wspomniano już w rozdz. I brak integracji przestrzennej jako podstawowy problem w tej sferze.
- Wielkie osiedla blokowe, zamieszkałe przez starzejące się społeczeństwo, będą w przyszłości obszarem problemowym z uwagi także na konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb rosnącej grupy osób starszych i z niepełnosprawnościami.
- W badaniach na potrzeby Aktualizacji LPR, prowadzonych metodą wywiadów eksperckich, wskazano, że najniższym poziomem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych charakteryzują się obręby Przydziałki, Starówka i Chorzeń (ocena 2-2,30 w skali 5-stopniowej). Niski poziom dostosowanie prezentują też

Czarków, Maliniec i Glinka (2,40-2,60) Problem dotyczy obszarów o największym nagromadzeniu instytucji publicznych, ale także osiedli mieszkaniowych zamieszkałych przez największą część mieszkańców miasta, w tym największą grupę osób starszych.

- Niską jakością terenów publicznych odznaczają się w pierwszej kolejności Maliniec, Niesłusz, Pątnów, Gosławice i Przydziałki (oceny 2,50-2,60 na 5), a więc obszary peryferyjne, przeważnie ekstensywnie zagospodarowane, z dużym udziałem terenów przemysłowych i nieużytków. W dalszej kolejności w tej klasyfikacji są jednak Glinka, Czarków, Starówka i Chorzeń (2,70-3,10), a więc ponownie kluczowe obszary, stanowiące o tożsamości i wizerunku miasta. W obu przypadkach wysokie oceny uzyskiwały obszary zabudowy indywidualnej, jednorodzinne, położone na obrzeżach miasta, mające małe znaczenie w codziennej aktywności ludzkiej.

Podsumowanie

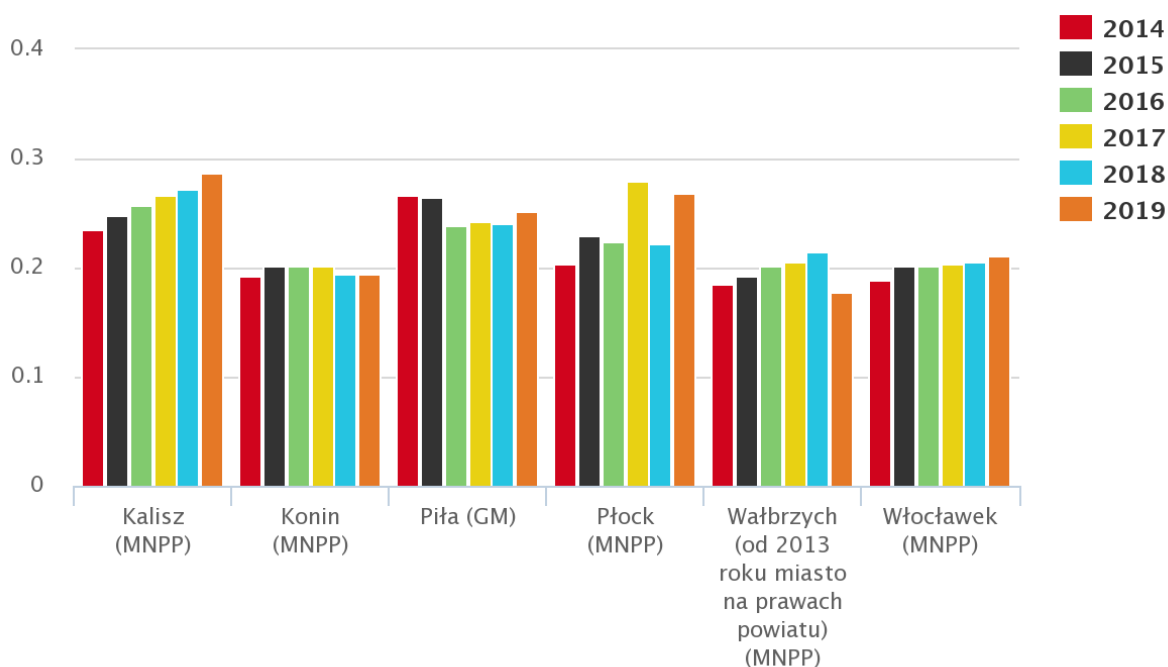
- **Brak integracji przestrzennej miasta powoduje szereg barier w przemieszczaniu się ludzi**
- **Powojenne osiedla blokowe zaczynają stanowić obszar problemowy**
- **Słabe dostosowanie dla osób z niepełnosprawnościami i niska jakość terenów publicznych charakteryzuje osiedla najludniejsze, obszary nagromadzenia instytucji publicznych**

3. PRZYCZYNY I SKUTKI ZMIAN W AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ MIESZKAŃCÓW I KONKURENCYJNOŚCI LOKALNEJ GOSPODARKI

- Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki – umiarkowanie korzystny wskaźnik dla tego aspektu na tle GP w MRL wykazywał w latach 2014 – 2018 trend spadkowy (od 0,15 do 0,01), a pozycja Konina ulega pogorszeniu (dynamika -0,1);
- W tej kategorii sytuacja Konina nie jest korzystna. Jedynie w zakresie wpływów z PIT wartość standaryzowana jest umiarkowanie lepsza na tle grupy porównawczej, ale dynamika ujemna, w pozostałych (wysokość przeciętnych wynagrodzeń, liczba ofert pracy) zarówno sytuacja jak i dynamika zmian są niekorzystne.
- Wskaźnik wpływów z tytułu udziału w PIT na tle grupy porównawczej z wolna się pogarsza. Jest to powiązane z mniejszą niż kiedyś atrakcyjnością zarobków w mieście.
- Wzrost średniego wynagrodzenia w latach 2017-2018 wyniósł 7,2%, a wzrost dochodów budżetu Miasta 15,2%. Różnica wynika ze stosunkowo małego udziału wpływów z PIT (który jest pochodną wynagrodzeń, ale podlega też różnym odliczeniom) w całkowitych dochodach budżetu. Na te składają się także inne podatki (w tym znaczące wpływy z podatku od nieruchomości), dotacje i subwencje, w tym środki UE.

- W zakresie dochodów z tytułu udziałów w PIT w latach 2014–2018 wystąpiła tendencja wzrostowa (od 74,4 mln zł do 93,2 mln zł). Średnio w tym czasie dochody te stanowiły około 36% dochodów własnych Konina, tj. wyraźnie mniej niż w innych miastach (o 7–13%). Podobnie jest z wpływami z podatku dochodowego od osób prawnych. Wzrost wpływów z 3,6 mln zł w 2014 r. do 5,9 mln w 2018 r. oznacza wzrost udziału CIT w dochodach własnych, ale tylko do poziomu 2,4% - to mniej niż w Kaliszu, Lesznie i Poznaniu (Analiza statystyczna... 2019).
- Udział dochodów z udziałów w podatkach CIT i PIT jest na tle miast podobnych bardzo niski i wykazuje tendencję spadkową (ryc. 9), co jest zjawiskiem niepokojącym w kontekście wskaźnika wykorzystania bazy podatkowej (ryc. 10).

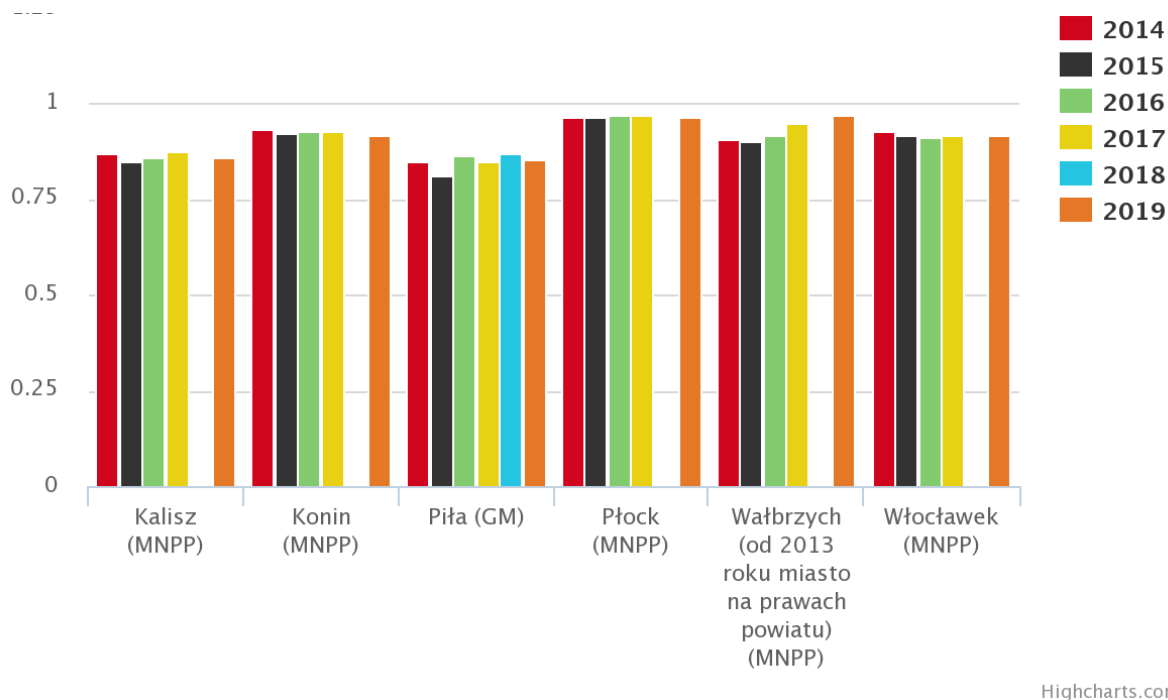
Ryc. 9. Dochody z udziałów w podatkach – dochodach budżetu państwa w dochodach ogółem.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=S95dkufPnp> [dostęp: 17.10.2020 r.]

Ryc. 10. Wskaźnik wykorzystania bazy podatkowej.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=VDfAsgTHdV> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Interesujące są porównania dochodów osiąganych przez podatników młodych (do 26 r.ż.). Osób takich było w Koninie w 2018 r. 4 718. 2 559 osób pracowało na podstawie stosunku pracy, 147 prowadziło działalność gospodarczą, 2 012 pracowało na umowach zleceniach i o dzieło, i te liczby w latach 2016-2018 zmieniały się nieznacznie (stopniowo przybywało osób w 2 pierwszych grupach, powoli zmniejszała się grupa pracująca na umowach zleceniach i o dzieło. Podobne proporcje i procesy występowały w innych miastach. Dochody osób pracujących na podstawie umów o pracę w okresie 2016-2018 wzrosły o 21% a kwoty zaliczek na podatek dochodowy o 23,6%. Dochody osób pracujących na własny rachunek wzrosły o 45,1%, jednak zaliczki na podatek spadły o 7,1%. Dochody pracujących na umowach zleceniach i o dzieło wzrosły o 3,9%, a zaliczki na podatek o 6,1%. W porównywanych miastach wzrosty te były wyraźnie większe (jedynie w Pile nie wzrosły dochody prowadzących działalność gospodarczą).
- „Siła” dochodów mieszkańców ujawnia się przy bezpośrednich porównaniach miast. Konin i Płock mają podobną liczbę podatników na 1 000 mieszkańców (ok. 1 220). W przeliczeniu na 1 000 podatników koninianie uzyskali w 2018 r. ponad 97 365 tys. zł przychodów, 49 428 tys. zł dochodów i zapłacili prawie 4 474 tys. zł zaliczek z tytułu podatków. W stosunku do 2016 r. nastąpił wzrost przychodów i dochodów o odpowiednie 18% i 17,6% oraz wzrost sumy zaliczek o 21,5%. Mieszkańcy Płocka w przeliczeniu na 1 000 podatników uzyskali 124 458 tys. zł przychodów, 57 771 tys. zł dochodów i zapłacili 5 502 tys. zł zaliczek na podatki. Wzrosty w poszczególnych pozycjach wyniosły odpowiednio 19%, 18,2% i 23,9%. W Pile i Kaliszu jest więcej podatników na 1 000 mieszkańców (Piła 1 370, Kalisz 1 300) i ich wyniki w przeliczeniu na 1 000 podatników znacznie większe od konińskich. Podatników, w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, jest

natomiast mniej we Włocławku i Wałbrzychu (odpowiednio 1 142 i 1 155) i kwoty przez nich pozyskiwane mniejsze niż w Koninie. Zaznacza się więc swego rodzaju „ranking” siły poszczególnych gospodarek lokalnych. Zaznaczyć trzeba jednak, że wzrosty kwot w latach 2015-2018 były także w Wałbrzychu i Włocławku nieco większe od konińskich, tak więc następuje „doganianie” przez słabszych.

- Dochód na 1 podatnika z tytułu różnych form zarobkowania pokazuje, że w ogólnym obrazie Konin dystansuje tylko Wałbrzych, nawet w zakresie średnich dochodów z emerytur, potocznie uważanych w Koninie za wysokie, dystansuje tylko Piłę. W 2018 r. w Koninie średni dochód emeryta/emerytki wyniósł 29 223 zł, w Pile 21 276 zł, w Kaliszu 30 322 zł, w Wałbrzychu 30 724 zł, we Włocławku 33 tys. zł a w Płocku 37 735 zł.
- Zarobki z tytułu stosunku pracy wyniosły w Koninie w 2018 r. średnio 40 720 zł i były minimalnie mniejsze od zarobków w Kaliszu, Wałbrzychu, Włocławku i Pile. W Płocku średni dochód pracownika z umowy o pracę przekroczył 49 tys. zł. W Koninie odnotowano jednak najmniejszy wzrost dochodów w latach 2016-2018 (7,8%). W pozostałych ośrodkach wzrost wahał się od 8,3% w Płocku do 9,8% w Wałbrzychu.
- Konin ma również skromnie zarabiających przedsiębiorców. Średni roczny dochód z tytułu działalności gospodarczej w 2018 r. przekraczał nieznacznie 92 tys. zł, podczas gdy w Wałbrzychu osiągał niecałe 75 tys., w Pile dochodził do 93,5 tys., we Włocławku do 104 tys. zł, w Płocku ponad 116,5 tys. zł a w Kaliszu 154,6 tys. zł. Wzrost dochodów z własnego biznesu wyniósł w Koninie w latach 2016-2018 23%, nieznacznie mniejszy był tylko w Pile, w Płocku osiągnął 30% a w Kaliszu 36%. Można więc zauważyć, że – kolokwialnie ujmując – „bogatsi stają się jeszcze bogatsi”, więc biedniejsi – relatywnie – ubożają, a wraz z nimi – zmniejsza się atrakcyjność i możliwości budżetowe ich miast.
- Wpływy z podatku od nieruchomości w ostatnich pięciu latach wynosiły średnio 65,4 mln zł i nie ulegały większym zmianom. Stanowiły one średnio około 28% dochodów własnych miasta, znacznie więcej niż w Kaliszu (22%), Lesznie (18%) i Poznaniu (19%) (Analiza statystyczna... 2019). W sytuacji potencjalnej redukcji działalności wielkoprzemysłowej i energetyki zawodowej może nastąpić zmniejszenie znaczenia tej kategorii wpływów.
- „Podstawą bytu” Konina jest więc zainwestowanie przemysłowe i energetyczne, a nie zasobność mieszkańców. Niska wartość rynkowa powierzchni mieszkalnej na 1000 osób wskazuje na małą atrakcyjność nieruchomości w Koninie i powoduje, że „zabezpieczenie kapitałowe” mieszkańców nie jest „polisą” na ewentualny kryzys.
- Wyraźny spadek atrakcyjności przeciętnego wynagrodzenia wiąże się z redukcją zatrudnienia w górnictwie i energetyce, gdzie tradycyjnie zarobki były wysokie. Sytuacja ta pociągnęła za sobą tendencję do oferowania niższych zarobków w innych branżach.
- W skojarzeniu z rosnącymi płacami w łatwo osiągalnych komunikacyjnie dużych ośrodkach takich jak Poznań czy Warszawa, a także przy względnej łatwości wyjazdu zarobkowego za granicę powoduje to odpływ pracowników, zwłaszcza młodych, mobilnych, ze zdobytymi kwalifikacjami („drenaż mózgow”) i samonapędzający się mechanizm dalszej obniżki płac i pogarszania jakości lokalnego rynku pracy.

- Wysoki poziom bezrobocia poskutkował rozpowszechnieniem zjawiska niskopłatnej pracy.
- W badaniach Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR 2016) Konin (wraz z podregionem konińskim) odznacza się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną (19. miejsce dla działalności przemysłowej i 20 m. dla działalności usługowej wśród wszystkich podregionów NUTS-3 w Polsce). Podstawowymi atutami przy działalności przemysłowej są: wysoka dostępność wykwalifikowanych pracowników i dobre skomunikowanie. W stosunku do sfery usług jako uzasadnienie podano wysoką dostępność transportową i konkurencyjny poziom płac, jednak ten ostatni powód należy uznać za wysoce dyskusyjny. Atrakcyjność miasta i podregionu dla lokalizacji działalności high-tech uznano za przeciętną;
- Wiele osób może odejść z sektora paliwowo-energetycznego – zauważa się problem gotowości do zakładania firm (przedsiębiorczość) i uczenia się, przekwalifikowywania.
- Administracja samorządowa prowadzi działania na rzecz wsparcia przedsiębiorczości na wielu polach. W nowym Programie Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2020-2022 uwaga skupia się nie tyle na pobudzeniu zakładania firm (co jest często wynikiem braku atrakcyjnej pracy „na etacie”), co kształtowaniem samej postawy przedsiębiorczej. Miasto prowadzi też specjalny gospodarczy profil na Facebooku <https://www.Facebook.com/konindlabiznesu/> [dostęp: 9.05.2020 r.].
- Wskaźnik przedsiębiorczości wykazuje zróżnicowanie w rozmieszczeniu firm na terenie miasta. W 2016 r. liczba firm na 1 000 mieszkańców była najwyższa w obrębach Maliniec, Starówka i Chorzeń, przekraczając średnią dla miasta dwukrotnie i więcej. Maliniec i Chorzeń to wielofunkcyjne obszary z dużym udziałem terenów przemysłowych, składów i baz, natomiast Starówka jest historycznym centrum miasta. Natomiast najniższe wskaźniki występowały w obrębach Gosławice, Osada i Pątnów, położonych na peryferiach miasta. W obr. Osada duże znaczenie ma wciąż gospodarka rolna, prowadzona w tradycyjnych gospodarstwach, niestanowiących podmiotów gospodarczych. Wskaźniki poniżej średniej dla miasta miały też centralne obszary Nowego Konina: Czarków, a zwłaszcza Glinka, zasiedlone przez osoby pracujące najczęściej w dużych przedsiębiorstwach, a obecnie wielu emerytów.
- Na potrzeby aktualizacji LPR zbadano także przestrzenne rozmieszczenie przedsiębiorstw należących do przemysłów czasu wolnego (kultura, rozrywka, rekreacja) i o wysokim poziomie innowacyjności (informacja, oprogramowanie i telekomunikacja). Podmioty takie nie wykazują na terenie miasta skupień – jest ich ogólnie mało i są to przeważnie mikro- i małe firmy, mieszczące się w miejscach zamieszkania właścicieli bądź korzystające z niewielkich lokali. Nie dziwi więc, że najwięcej ich jest na obrzeżach miasta, gdzie dominuje zabudowa dużymi wolnostojącymi domami.
- W mieście znajduje się znaczny areał terenów inwestycyjnych (ponad 225 ha), jednak problemem jest układ ich własności; Miasto prowadzi działania na rzecz wydzielenia odpowiednich pól inwestycyjnych.
- Miasto zachęca do inwestowania, proponując nawet do 10 lat zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Cały czas miasto poszerza swój potencjał, przygotowując kolejne grunty pod potrzeby potencjalnych inwestorów.

- Wymiarem kryzysu lokalnej gospodarki są nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach - w 2017 r. o 49% mniejsze niż w 2014 r. (GUS 2018); wcześniej sytuacja była odmienna – nakłady w latach były o 20-90% wyższe niż w województwie i kraju, w ogromnej większości ponosiła je grupa ZE PAK (w 2012 r. 89% wszystkich nakładów inwestycyjnych w konińskiej gospodarce);
- Udział młodych bezrobotnych maleje, rośnie natomiast najstarszych, którym najtrudniej adaptować się do zmian na rynku pracy.
- 50,5% bezrobotnych ma kwalifikacje na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej, gimnazjum lub niższe, udział bezrobotnych długotrwale (powyżej 12 miesięcy) to 58,5%; 55,6% osób bez pracy jest w wieku 25-44 lata, 57,3% to kobiety ([Raport o stanie miasta Konina za 2018 rok](#) – dalej: RoSM 2018).
- Brakuje ofert pracy dla osób w wieku 35-50 lat specjalistów lub wykwalifikowanych pracowników, którzy oczekują bardzo dobrego wynagrodzenia i dobrych warunków pracy. Potencjalni pracodawcy zbyt wolno dostosowują oferty do sytuacji „ryнку pracownika” i do okoliczności, w których na rynku pracy pojawia się coraz więcej osób, które mają wyższe kwalifikacje i oczekiwania niż dotychczas przejawiane.
- Kryzysowy stan i konieczna transformacja lokalnej gospodarki, na co nakłada się panująca w 2020 r. pandemia koronawirusa to w perspektywie wzrost bezrobocia, ubożenie znacznych grup społeczności miasta i zmniejszenie wpływów do lokalnego budżetu

Podsumowanie

- ***Niski jest udział wpływów z PIT i CIT w budżecie miasta***
- ***Wskaźnik wpływów z tytułu udziału w PIT na tle grupy porównawczej z wolna się pogarsza, co ma związek z mniejszą niż kiedyś atrakcyjnością zarobków w mieście***
- ***Dochody na 1 podatnika są niskie, a ich wzrost relatywnie mniejszy niż w porównywanych miastach***
- ***Wysoki udział podatków od nieruchomości w budżecie***
- ***Przeważający pod względem zatrudnienia, obrotów i nakładów inwestycyjnych dział gospodarki lokalnej – górnictwo, przemysł i wytwarzanie energii - stoi przed koniecznością głębokich przeobrażeń związanych z zewnętrznymi uwarunkowaniami wynikającymi z polityki klimatyczno-energetycznej UE i forsowanego globalnie procesu dekarbonizacji***
- ***Sektor ten reprezentuje w Koninie przede wszystkim ZE PAK SA, jednak wokół kompleksu kopalni i elektrowni wykształcił się swoisty ekosystem podmiotów powiązanych***
- ***Redukcje zatrudnienia w górnictwie i energetyce oraz niższe płace w innych branżach powodują mniejszą dynamikę wzrostu zamożności mieszkańców i wpływów do budżetu miasta***
- ***Spadają nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw***
- ***Rośnie udział najstarszych grup wśród bezrobotnych***
- ***Konin ma wysoką atrakcyjność dla lokalizacji działalności produkcyjnej i usługowej***

- **Miasto ma duży areal terenów inwestycyjnych, ale bez dużych (pow. 10 ha), jednolitych własnościowo pól**

4. PRZYCZYNY I SKUTKI PROBLEMÓW (ZJAWISK KRYZYSOWYCH) ZWIĄZANYCH Z OBECNYM I PRZYSZŁYM STANEM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW, INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I POCZUCIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

Przyczyny i skutki problemów (zjawisk kryzysowych) związanych z obecnym i przyszłym stanem aktywności społecznej mieszkańców, integracji społecznej i poczucia tożsamości lokalnej w tym wpływu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (m.in. z powodu ubóstwa, niskiego poziomu kwalifikacji) na możliwości rozwoju miasta:

- W mieście działają 254 organizacje pozarządowe (BDL GUS; w miejskiej bazie zidentyfikowano 206 https://bip.konin.eu/index.php?d=baza_cop [dostęp: 13.05.2020 r.]). Miasto mocno wspomaga działalność NGO, przekazując rocznie ponad 8,3 mln zł dotacji na realizację zadań publicznych (kwota ta wzrosła o 2 mln zł od 2015 r.).
- 59% konińskich podatników wspiera działalność pożytku publicznego 1% swoich podatków. To nieco więcej niż we Włocławku (56%) i Kaliszu (58%), ale mniej niż w Płocku (61%), Pile i Wałbrzychu (62%).
- Łączna kwota 1% podatku dochodowego od 47 558 podatników PIT z terenu działania Urzędu Skarbowego w Koninie wyniosła kwota 2 507 001,16 zł, z czego 354 406,18 zł (14,14%) trafiło do konińskich organizacji pożytku publicznego. Rok później kwota ta spadła do 208 988, 80 zł (Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi https://bip.konin.eu/index.php?d=sprawozd_prog_wspolpracy [dostęp: 8.05.2020 r.]).
- Postępujące starzenie się społeczeństwa, odpływ ludzi młodych to w perspektywie osłabienie tożsamości lokalnej i zanik inicjatywy obywatelskiej, zmniejszenie potrzeb kulturalnych mieszkańców lub poszukiwanie usług kultury i rozrywki poza miastem.
- Przeciwdziałać może temu nie tylko lepsza, bardziej różnorodna oferta miasta, ale przede wszystkim wzrost aktywności społecznej, większe zaangażowanie osób pozostających w Koninie, zwłaszcza starszych.
- Najwyższym poziomem bezrobocia w 2016 r. charakteryzowały się dzielnice peryferyjne (Mieczysławów – osiedle po PGR, Pawłówek, Maliniec), ale też Starówka.
- Podobny wzorzec przestrzenny reprezentuje zjawisko korzystania z pomocy społecznej.

- Wspomniane w rozdz. I ankiety wykonane wśród uczniów szkół średnich wykazały, że ludzie młodzi są przeważnie „odwrócenie od miasta”, uważając że Konin „nie jest dla młodzieży”. Prawie 71% ankietowanych stwierdziło, że Konin jest przede wszystkim miastem dla ludzi starszych. Jednak z uzasadnień nie wynika, aby chodziło o ofertę dla osób starszych, a na poczucie braku odpowiadania potrzebom młodych.
- Wśród aspektów zachęcających do pozostania w Koninie młodzi wymieniali przede wszystkim te związane z osobistymi relacjami z najbliższymi ludźmi: rodziną i przyjaciółmi (odpowiednio 64,7% i 60,8% wskazań). Z aspektów ogólnomiejskich szersze uznanie znalazły: komunikacja w mieście (37,1%), skomunikowanie z innymi miastami (36,4%) i jakość powietrza (35,5%), ale już w tych przypadkach więcej było odpowiedzi, że zachęcają do opuszczenia miasta. Oferta kulturalna i sportowa jest przyciągająca dla 26,4%, atrakcyjność terenów rekreacyjnych dla 25,6% a estetyka miasta, jakość przestrzeni publicznych i oferta mieszkań 21,3%. Wszystkie te pozycje mają jednocześnie około 50% i więcej wskazań negatywnych. Nie jest to dobry prognostyk do ich pozostania w Koninie i budowania lokalnej tożsamości, więzi z miastem.
- Wśród odpowiedzi o wyróżniki Konina padło 45,1% odpowiedzi mających kontekst pozytywny, odnoszący się do takich zagadnień jak:
  - Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca,
  - Przemysł: elektrownie, kopalnia, huta,
  - Rodzina i przyjaciele, spotkania towarzyskie,
  - Oferta rozrywkowa, klubów, galerii handlowych,
  - Bulwar Nadwarciański i Park Chopina,
  - Słup milowy, Starówka,
  - Koń/konie, motywy z koniem (fontanna, rzeźba)
  - Dobra lokalizacja i dostępność komunikacyjna,
  - Sport, kluby sportowe,
  - Krajobrazy, jeziora (w tym „Titanic”, Jezioro Turkusowe).
- Wśród 37,1% odpowiedzi negatywnych najczęściej przejawiały się wskazania:
  - przestępczości, brutalności policji,
  - braku ciekawej pracy i perspektyw do rozwoju, problemów dużych zakładów pracy,
  - braku miejsc do wyjścia z przyjaciółmi,
  - starzenia się miasta,
  - korków i remontów dróg,
  - zatłoczonej i spóźniającej się komunikacji miejskiej,
  - nudy i braku rozrywek,
  - wyjazdów młodych ludzi.
- Było też 17,7% odpowiedzi wskazujących na brak zdania czy wyrażających opinie, że miasto tym osobom z niczym się nie kojarzy.

Fot. 2 - 3. Koniński słupek drogowy. Widok na Elektrownię Pątnów z za Jeziora Gośławskiego („Titanic”). Źródło: gospodarka.konin.pl

Młodzi ludzie pytani o życzenia i marzenia dotyczące Konina, zgłaszali postulaty dotyczące:

- Pracy, szkoły, zarobków i poziomu życia 29,5%,
- Czasu wolnego 29%,
- Infrastruktury, ochrony środowiska 10,1%,
- Komunikacji, dojazdów 8,6%,
- Bezpieczeństwa, zdrowia, tolerancji, afirmacji 6,3%.

Okazuje się więc, że czas wolny staje się elementem życia równoważnym pracy, potrzebą równie ważną, jak te, zwyczajowo zaliczane do podstawowych. W planowaniu rozwoju współczesnego miasta powinno się więc zwracać uwagę na aspekty jakościowe, w dużej mierze subiektywne, tak samo, a nawet bardziej, jak na ilościowe.

W okresie od 30.VIII – 25.IX.2020 przeprowadzono (w drodze ankiety internetowej on-line) badanie wizerunku miasta. W ankiecie wzięło udział 1050 osób.

Większość respondentów (73%), jest zadowolona z życia w mieście, ale tylko niecała połowa z nich poleciłaby Konin jako miejsce do życia, a tylko 15% zrobiłaby to z dużym prawdopodobieństwem.

27% jest niezadowolonych z życia w Koninie i nie poleciliby tego miejsca. 17% respondentów zamierza się wyprowadzić. Częściej są to młodzi ludzie do 30 roku życia (32% w tej grupie), uczniowie i studenci (37% w tej grupie).

Podsumowanie

- ***W Koninie sektor pozarządowy jest rozwinięty i działa wiele prężnych organizacji, ale nie przekłada się to na powszechną aktywność mieszkańców***
- ***Dla osób młodych czas wolny staje się tak samo ważny jak praca***
- ***Elementy jakościowe obrazu miasta są tak samo ważne, jak ilościowe***
- ***Wielu mieszkańców nie przejawia związku z miastem, nie ocenia Konina pozytywnie; częściej są to ludzie młodzi***
- ***Oferta kulturalna i sportowa, atrakcyjność terenów rekreacyjnych, estetyka miasta, jakość przestrzeni publicznych i oferta mieszkań zyskały wśród młodzieży przeważnie oceny negatywne***

5. STAN WSPÓŁPRACY Z KLUCZOWYMI PARTNERAMI

Administracja miejska aktywnie współpracuje z podmiotami, które zostały wskazane jako dysponujące kluczowymi zasobami dla rozwoju Konina w trakcie mapowania interesariuszy.

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.

- jest od końca lat 50. XX w., w różnych formach organizacyjnych, głównym miejscem pracy mieszkańców Konina i okolic, ale także dostawcą ciepła do sieci miejskiej;
- ZE PAK jest sygnatariuszem memorandum z dnia 3 kwietnia 2019 r., wyrażającego wolę współpracy w zakresie uczestnictwa Regionu w ramach unijnej Platformy Wsparcia Regionów Górniczych i wzajemnego wsparcia w procesie sprawiedliwej transformacji (z poszanowaniem interesów każdej ze stron);
- Grupa realizuje Program Czysta Polska, w ramach którego podpisany został kontrakt na zakup elektrolizera do produkcji wodoru na cele zasilania autobusów i samochodów. Z instalacji tej będzie korzystać nowy tabor konińskiego MZK <https://www.zepak.com.pl/pl/o-firmie/biuro-prasowe/aktualnosci/11134-ze-pak-sa-bedzie-produkowal-zielony-wodor.html> [dostęp: 7.07.2020 r.];
- ZE PAK rozpoczął działania w procesie transformacji energetycznej subregionu konińskiego, składając deklarację zaprzestania produkcji energii z węgla do 2030 r. i wielokierunkowego rozwoju produkcji „zielonej energii” a także autobusów i innych pojazdów napędzanych wodorem <https://ri.zepak.com.pl/pl/aktualnosci/1469-zielone-kierunki-strategii-ze-pak-sa-zaakceptowane-koniec-z-energia-z-węgla-najpóźniej-w-2030-roku.html> [dostęp: 21.10.2020 r.].

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. wspiera przedsiębiorczość w Koninie oraz w całym subregionie konińskim przez realizację projektów związanych z rozwojem regionalnym, rozwojem przedsiębiorczości i innowacyjności. Działa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) poprzez realizację usług doradczych, szkoleniowych i informacyjnych oraz udzielanie dotacji.
- W ramach realizacji Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie w latach 2014-2020 przeprowadzono szereg wspólnych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w Koninie:
  - Wspólne działania na rzecz budowania współpracy pomiędzy firmami (klastry, powiązania sieciowe),
  - Współorganizacja Konińskiego Forum Lokalnej Gospodarki,
  - Współorganizacja Konińskich Targów Przedsiębiorczości,
  - Organizacja płatnych staży i praktyk zawodowych u konińskich firm wiodących,
  - Udział w kampanii informacyjno-promocyjnej dla młodzieży „Być przedsiębiorcą”,

- Szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców obejmujące różne aspekty prowadzenia firmy,
- Udział przedstawiciela ARR S.A. w Konsultacyjnej Radzie ds. Gospodarczych przy Prezydencie Miasta Konina.
- Zakup akcji ARR S.A. przez Miasto Konin został dokonany w ostatnich latach dwukrotnie:
  - Na podstawie Uchwały nr 112 Rady Miasta Konina z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie zakupu akcji spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Koninie zakupiono 82 akcje na kwotę 251.002,00 zł.
  - Zakup akcji Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. wiązał się z realizacją uchwały nr 826 z dnia 25.06.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2014-2016. Podwyższenie kapitału Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie na rozwój oferty pożyczek udzielanych w ramach Inicjatywy JEREMIE umożliwił podjęcie skutecznych działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości w Koninie oraz całym subregionie konińskim.
  - Na podstawie Uchwały nr 116 Rady Miasta Konina z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie zakupu akcji spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Koninie nabyto 77 akcji na kwotę 247.940,00 zł.
  - Zakup akcji Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie wiązał się z koniecznością podwyższenia kapitału ARR S.A. w Koninie na rozwój oferty pożyczek udzielanych przedsiębiorstwom z regionu konińskiego. Zwiększenie kapitału spółki przysłuży się również do realizacji projektów w ramach sprawiedliwej transformacji energetycznej regionu konińskiego. Szeroka oferta pożyczek oraz realizacja projektów umożliwi podjęcie skutecznych działań na rzecz przekształcenia gospodarczego Konina i całego subregionu.
- ARR SA bardzo aktywnie działa na rzecz sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej. Miasto ściśle na tym polu współpracuje z Agencją. Współpraca została sformalizowana przez:
  - memorandum i porozumienie dotyczące sprawiedliwej transformacji,
  - partnerstwo na rzecz realizacji projektu "Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii", Nr RPWP.01.04.02-30-0003/19

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie

- Informacje zaczerpnięto z: Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w latach 2011-2020. „[Szkieletem i okiem – numer specjalny](#)” 2020
- Zaangażowanie Uczelni w życie społeczności lokalnej przejawiało się w latach 2011-2020 w następujących wymiarach:
- W czerwcu 2019 r. zakończyły się 3 dwusemestralne studia podyplomowe administracja samorządowa – świadectwo ukończenia studiów podyplomowych oraz dyplom wystawiane były wspólnie przez PWSZ w Koninie i Urząd Miejski w Koninie.
- Studenci Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ, pod kierunkiem pracowników naukowych, przeprowadzają co 2 lata badania opinii klientów Urzędu Miejskiego.
- Trzykrotnie we współpracy z PWSZ oraz Instytutem Technologii sp. z o.o. przeprowadzono badania konińskich organizacji pozarządowych.

- Rada Dyrektorów Szkół Ponadgimnazjalnych przy PWSZ w Koninie działała w latach 2016-2019.
- projekt Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele, realizowany w partnerstwie z Miastem Konin w latach 2010-2015; celem projektu było podnoszenie jakości studenckich praktyk zawodowych poprzez przygotowanie kadry profesjonalnych opiekunów praktyk i mentorów praktyk nauczycielskich; do współpracy w roli opiekunów praktyk zostali włączeni nauczyciele prawie wszystkich szkół podstawowych i przedszkoli w Koninie;
- projekt Klasa Akademicka – kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, mający na celu przygotowanie uczniów do podjęcia studiów wyższych, projekt realizowany był przez cykliczne wykłady i warsztaty prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Uczelni dla uczniów Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie oraz Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego w Koninie;
- projekt Akademia Młodego Studenta – adresowany zwłaszcza do uczniów szkół ponadpodstawowych, realizowany w formie warsztatów. Ideą przedsięwzięcia jest rozwijanie u dzieci i młodzieży postaw twórczych, popularyzacja edukacji ukierunkowanej na kształcenie praktyczne oraz wzbudzanie zainteresowania zagadnieniami naukowymi;
- wykłady otwarte o charakterze popularyzatorskim oraz warsztaty językowe prowadzone przez nauczycieli akademickich w licznych szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz na Uniwersytetach Trzeciego Wieku;
- inicjowanie wydarzeń kulturalnych, promujących sztukę oraz popularyzujących czytelnictwo;
- czynna działalność charytatywna i pomocowa studentów na rzecz środowiska lokalnego;
- organizacja lub współorganizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym i promującym kulturę fizyczną.
- Giełda Praktyk Studenckich odbyła się w Auli PWSZ 17 kwietnia 2019 r. i była pierwszą tego typu inicjatywą organizowaną na Wydziale Filologicznym. W Giełdzie wzięło udział 13 firm z Konina oraz ościennych powiatów.

Konińska Izba Gospodarcza

- współpraca przy realizacji Programu Wspierania Przedsiębiorczości kształtuje się podobnie jak w przypadku ARR;
- KIG jest również sygnatariuszem ww. memorandum dotyczącego sprawiedliwej transformacji.

Współpraca w ramach klastra „Zielona Energia – Konin”

Porozumienie dotyczące utworzenia Klastra Energii „Zielona Energia Konin” zostało podpisane 21.06.2018 r. Koordynatorem KE ZEK jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., które prowadzi Biuro Klastra.

Klaster współtworzą:

- Miasto Konin
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Konin Sp. Z o. o.

- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.
- Miejski Zakład Komunikacji w Koninie Sp. z o. o.
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Koninie Sp. z o. o.

Cele Klastra to:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego – wzrost ilości wytwórców energii zarówno elektrycznej jak i ciepłej na lokalnym obszarze, w celu zapobiegnięcia ubóstwu energetycznemu. Cel o charakterze lokalnym pośrednio oddziałuje na obszar regionalny i krajowy.
2. Wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych – obniżenie kosztów zapotrzebowania na energię oraz zapewnienie dostaw surowców i energii buduje potencjał inwestycyjny regionu.
3. Tworzenie nowych miejsc pracy – realizacja inwestycji przewidzianych w ramach klastra wymaga zaangażowania lokalnych i regionalnych zasobów. Zgromadzone kompetencje utworzą potencjał do propagacji wiedzy na inne rejony i klastry. Utworzenie nowych miejsc pracy związanych z koniecznością administrowania systemem do bilansowania.
4. Inicjowanie i podejmowanie działań, w tym procesów inwestycyjnych, prowadzących do wdrażania najnowszej myśli technicznej, w tym innowacyjnych rozwiązań technologicznych, na poziomie regionalnym i lokalnym, w szczególności innowacyjnych modeli wytwarzania, magazynowania i dystrybucji energii z wykorzystywaniem dostępnych lokalnie zasobów, z którego będą mogli korzystać Partnerzy, mieszkańcy oraz inne podmioty z regionu.
5. Uzyskanie określonego efektu ekonomicznego poprzez: tańsze zaopatrzenie w energię, korzystniejszą sprzedaż energii na rynku lokalnym, racjonalizację zużycia energii.
6. Pobudzenie rozwoju gospodarczego poza terenami większych aglomeracji - ma na celu aktywizację inicjatyw na powołanie działań o charakterze klastrów.
7. Rozwój nowych modeli biznesowych - ma na celu tworzenie nowych modeli finansowania projektów inwestycyjnych i prowadzenia bieżącej działalności operacyjnej. Działalność klastra umożliwi rozwój nowych kompetencji.
8. Zbilansowanie energetyczne regionu i poprawę jakości dostaw energii – klaster nie może funkcjonować bez odpowiedniego specjalistycznego systemu sprzętowo-programowego, który umożliwi zarządzanie zasobami klastra, oraz pozwoli na ciągłe monitorowanie stanu energetycznego klastra. Dodatkowo system klastra ma potencjał świadczenia usług zarówno podmiotom wchodzącym w skład klastra jak i poza jego obszar.

Działania podjęte przez Klaster:

1. Sporządzenie bilansu energetycznego klastra — polegającego na określeniu lokalnego zapotrzebowania i możliwości wytwórczych źródeł rozproszonych, w tym Odnawialnych Źródeł Energii.
2. Wzrost efektywności energetycznej poprzez optymalizację lokalnego zużycia energii projektowanych źródeł OZE związanych z członkami klastra — w tym:
  - a. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby własne sygnatariuszy niniejszego Porozumienia, oraz na sprzedaż.
  - b. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej z kogeneracyjnych źródeł wytwórczych.

- c. Gospodarka odpadami komunalnymi.
- d. Lokalne magazynowanie energii do redukcji szczytu zapotrzebowania.
- e. Ocena i poprawa gospodarki wodnej i ściekowej.

oraz szereg działań szczegółowych.

Partnerstwo publiczno-prywatne, finansowanie rozwoju

W ostatnim okresie podjęto 3 próby realizacji przedsięwzięć w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne – z różnym skutkiem.

W 2015 r. w formule PPP rozpoczęto starania o budowę kompleksu rekreacyjno-leczniczego „Pociejewo”. Charakterystyka odwierconych wód geotermalnych była wzmiankowana w rozdz. II Planu Rozwoju Lokalnego. Zaprojektowano i uzyskano decyzję pozwalającą na budowę ciepłowni geotermalnej. Miasto planuje wnieść te aktywa do spółki celowej, w rozumieniu art. 2 pkt 5) b) Ustawy PPP, w postaci składników majątkowych (nieruchomość wraz z odwiertami geotermalnymi i całą ciepłownią). W 2020 roku miasto uzyskało gwarancję dofinansowania z NFOŚiGW w celu dokończenia ciepłowni. To dopiero jest podstawą do poszukiwania partnera komercyjnego. Następnie wraz z partnerem zamierza się zaplanować i wybudować kompleks rekreacyjno-leczniczy.

W roku 2018 podjęto starania na rzecz budowy terminala intermodalnego z magazynem kontenerów w Koninie, z racji znakomitego położenia miasta i prowadzonej modernizacji trasy kolejowej. W oparciu o list intencyjny podpisany z Grupą PKP S.A., w 2019 r. opracowano dokumentację: program funkcjonalno-użytkowy, studium wykonalności. W 2020 r. ma nastąpić rozpoczęcie przygotowania dokumentacji technicznej. W 2021 roku planuje się założenie spółki celowej, wniesienie udziałów – w tym aportów gruntowych, uzyskanie pozwolenia na budowę.

W 2019 r. zamierzano w formule PPP podjąć budowę nowego cmentarza komunalnego, lecz partner prywatny wycofał się, gdyż lokalne ceny usług nie gwarantują odpowiedniej stopy zwrotu. Brak jest szczegółowych analiz nawiązywania partnerstwa publiczno-prywatnego dla konińskich inwestycji.

Podsumowanie

- ***Miasto prowadzi ożywioną i rozwiniętą współpracę z kluczowymi interesariuszami, którzy mogą być potencjalnymi partnerami w projektach rozwojowych***
- ***Dotychczasowe doświadczenia w zakresie PPP nie są znaczące, ale miasto zamierza rozwijać tę formułę – brakuje jednak stosownych analiz***

6. STOPIEŃ DOSTOSOWANIA ZAKRESU I JAKOŚCI USŁUG ORAZ INFRASTRUKTURY DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW (Z POGŁĘBIONĄ DIAGNOZĄ SMART CITY)

- Placówki administracji lokalnej są w ogromnej większości skoncentrowane na terenie Starówki, wzdłuż południkowej osi, jaką stanowi ciąg ulic 3 Maja i Wojska Polskiego. Wyjątkiem jest Komenda Miejska Policji, która mieści się przy ul. Przemysłowej, a więc w Nowym Koninie (Glinka). Poszczególne obiekty administracji na Starówce dzielą odległości najwyższej kilkusetmetrowe, wygodne jest między nimi poruszanie się pieszo, dojazd samochodem jest natomiast dość utrudniony z uwagi na dużą ilość ulic jednokierunkowych i plany wprowadzania kolejnych. Rozwiązaniem powinien być dojazd komunikacją zbiorową, jednak trasy autobusów miejskich oplatają Starówkę przede wszystkim od wschodu (Wał Tarejwy) i południa (ul. Kolska). O ile dojazd od strony dzielnic północnych, w tym Nowego Konina, jest dogodny, ponieważ przystanki mieszczą się w odpowiednich odległościach od urzędów (200-400 m), bez istotnych barier architektonicznych, o tyle dojazd od strony południowej (a także powrót w kierunku Nowego Konina i innych dzielnic północnych) wymaga dość często dwukrotnie dłuższych i pokonywania rozległych skrzyżowań, przejść przez szerokie ulice.
- Problem stanowi też rozmieszczenie poszczególnych wydziałów i samodzielnych stanowisk Urzędu Miejskiego w [10 różnych lokalizacjach](#) – jest to kłopotliwe dla klientów i samych pracowników administracji.
- Utrudniony jest dostęp do pomieszczeń głównego budynku Urzędu przy pl. Wolności – przez brak windy, niedostosowanie obiektu pod względem dostępności, warunków przeciwpożarowych, BHP, sanitarnych oraz obecnych norm użytkowych.
- Brak mechanizmu kompleksowej obsługi interesantów w jednym miejscu przez niefunkcjonalną salę obsługi; w opiniach pozyskanych z Urzędu przejawia się też brak większego pomieszczenia umożliwiającego prowadzenie konsultacji społecznych w UM.
- Placówki administracji powiatu konińskiego oraz delegatury i inne placówki szczebla wojewódzkiego mieszczą się w Nowym Koninie, przede wszystkim przy ul. 1 Maja (Czarków).
- Dostępność do poszczególnych rodzajów placówek usługowych była mierzona podczas prac nad Aktualizacją LPR na poziomie obrębów w odniesieniu do liczby placówek na 1 000 mieszkańców
- Rozmieszczenie placówek oświatowych – szkół i przedszkoli jest dość równomierne, ale z uwagi na rozległość terenu miasta, odległości z niektórych rejonów do najbliższej placówki wynoszą kilka kilometrów. Większość uczniów nie ma warunków, by trasy te pokonywać samodzielnie.
- W 2018 r. w 15 szkołach podstawowych uczyło się 5 880 uczniów w 292 oddziałach (BDL GUS). Wskazany w rozdz. II.1 spadek liczby osób w wieku szkoły podstawowej o prawie 29% do 2030 r. oznacza konieczność głębokiej reorganizacji bazy oświatowej, z likwidacją niektórych placówek włącznie.

- Spadki liczby osób w wieku szkoły średniej nie będą tak znaczące, a nawet do 2025 r. przewiduje się wzrost. Należy jednak zauważyć, że nauka w szkole średniej odbywa się niekoniecznie w miejscu zamieszkania, a Konin jest ośrodkiem rangi subregionalnej. Na liczbę uczniów w szkołach średnich będzie wpływało w przyszłości wiele czynników, w tym migracje do i z Konina, procesy demograficzne w otoczeniu miasta, a także poziom i oferta szkół. Następuje także koncentracja szkolnictwa ponadpodstawowego w miastach dużych i średnich, a małe szkoły w małych ośrodkach tracą uczniów. Można się jednak spodziewać wahań liczby uczniów w Koninie, z tendencją do spadku w perspektywie 10 lat, o ile wskaźniki demograficzne nie zmienią się na korzystniejsze.
- Mniejsza liczba młodzieży szkolnej oznaczać będzie konieczność redukcji sieci szkół, ograniczanie profili kształcenia, co powoduje samowzmacniające się zjawisko obniżania atrakcyjności miasta.
- W Koninie funkcjonują 3 uczelnie wyższe (w tym największa – PWSZ), choć liczba jednostek zamiejscowych zmniejszyła się z 4 w 2014 r. do 1 w 2018 r. W większym stopniu uległa zmniejszeniu liczba studentów i absolwentów – od 2014 o ponad 1/3 – studentów z 3 218 do 2 094, absolwentów z 907 do 590. Mniejsza liczba studentów oznacza nie tylko mniejszy potencjał uczelni i większe problemy z utrzymaniem ich bazy, kadry, rozwojem badań, ale skutkuje także mniejszą aktywnością społeczną w mieście, jako że studenci wnoszą swoisty „ferment”, stanowią źródło dopływu nowych mieszkańców. Studenci także, z uwagi na swoją mobilność, wpływają na promocję miasta, atrakcyjność ośrodka.
- Osiedla Nowego Konina mają dobrą dostępność żłobków i przedszkoli, ale jest to pochodną ich struktury demograficznej sprzed 30 i więcej lat. Obecnie placówki te często służą osobom spoza osiedli.
- Prognozy demograficzne GUS wskazują na gwałtowny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o ponad 16,2%, a w grupie 85+ nawet o ponad 40% do 2030 r.), stąd może zaistnieć potrzeba przeprofilowania tych placówek na potrzeby osób starszych (domy opieki – dzienne i stacjonarne). Siłą rzeczy wzrosną też potrzeby w zakresie usług opiekuńczych, świadczonych w miejscach zamieszkania.
- Z 23 placówek kultury najwięcej występuje na terenie obrębów Starówka (7) i Czarków (6). Starówkę charakteryzuje więc najlepsza dostępność do obiektów kulturalnych. Placówki te są rozmieszczone dość równomiernie na terenie miasta. Warto zwrócić uwagę na ofertę placówek na terenie Nowego Konina w kontekście gwałtownego starzenia się populacji nie tylko Konina, ale i powiatu ziemskiego (prognozowany przyrost ludności w wieku 65+ o ponad 40% do 2030 r.). W 2030 r. w Koninie i powiecie konińskim (na Obszarze Funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej) może mieszkać nawet 44,3 tys. osób w wieku 65+, dysponujących dużą ilością czasu wolnego. Nowy Konin jest natomiast najlepiej dostępnym obszarem z poziomu nie tylko całego miasta, ale i powiatu.
- Kluczowy obiekt sportowy – Stadion Miejski im. Złotej Jedenastki Kazimierza Górskiego – znajduje się pośrodku miasta, na wyspie Pocijewe, pomiędzy Starym a Nowym Koninem. Dostęp od strony nowej części miasta jest utrudniony z uwagi na przelotowy charakter Trasy Warszawskiej – brak jest możliwości skrętu na stronę wschodnią dla pojazdów – konieczny jest objazd ul. Wojska Polskiego i Podwale, brak jest drogi dla rowerów.

- 6 jednostek OSP wspierających Państwową Straż Pożarną ma siedziby dość równomiernie na terenie miasta; są to OSP Konin (Starówka), Chorzeń, Morzysław, Grójec, Gosławice, Cukrownia Gosławice (Łężyn).
- Szalet publiczny funkcjonuje tylko na Starówce – to niewiele w kontekście rozwijania przestrzeni przyjaznych dla różnych grup społecznych, postulatu spędzania czasu na wolnym powietrzu, starzenia się społeczeństwa (zwłaszcza zauważa się brak na terenie Czarkowa – Glinki).
- Warto porównać powyższe zapisy z danymi na temat zmian ludności w układzie obrębów. Zauważyć można, że wyludniają się obszary najlepiej wyposażone we wszelką infrastrukturę usług publicznych, a ludność zwiększają obszary peryferyjne, pozbawione większości funkcji towarzyszących zabudowie mieszkaniowej. Przyrosty te nie są jednak na tyle duże, aby uzasadniały budowę szkoły czy nawet wydłużenie linii komunikacji publicznej.
- Obsługą komunikacji miejskiej zajmuje się MZK Konin Sp. z o.o. Spółka wykonuje także linie podmiejskie na terenie gmin sąsiednich: Golina, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Stare Miasto. W ramach Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji (K OSI) prowadzone są działania na rzecz powstania zintegrowanego systemu komunikacji publicznej. W ramach trwającego projektu „Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI Miasta Konina” buduje się w Koninie 8 kilometrów nowych dróg rowerowych, zakupiono 8 nowoczesnych autobusów, elektroniczne tablice przystankowe, uruchomiono 8 punktów przesiadkowych typu *bike&ride*.
- Rozpoczęto prace nad taktowanym rozkładem jazdy, ale takowy nie wszedł dotąd w życie.
- W 2019 r. w rozkładzie jazdy MZK dla niektórych linii zastosowano modułową częstotliwość kursowania pojazdów oraz koordynację pomiędzy poszczególnymi liniami na wspólnych odcinkach tras.
- Drogi rowerowe wyznaczono wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, zwłaszcza powstałych w ostatnich latach. Generalnie drogi dla rowerów biegną w obszarach gęsto zaludnionych, brak ich na terenach peryferyjnych, brak jest powiązań Konina z otoczeniem (poza Starym Miastem). Żadna z tras nie dociera jednak do Starówki. Parametry dróg na tym obszarze nie pozwalają na łatwe wyznaczenie osobnych dróg dla rowerów, jednak z uwagi na pozostawanie tego obszaru poza głównymi potokami ruchu samochodowego jest możliwe wprowadzenie ruchu rowerowego na innych zasadach. Nie ma też czytelnego połączenia z osiedli wschodniej części Nowego Konina (Glinka) w kierunku dworca kolejowego. Drogi rowerowe nie obsługują osi nowej części miasta, czyli ulic Dworcowej i 1 Maja.
- W konińskim samorządzie od 2017 roku działa oficer dostępności, którego zadaniem jest opiniowanie projektów pod kątem spełnienia wymogów bezpieczeństwa i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także ocena dostępności istniejących obiektów.
- W 2018 roku oficer, wspólnie z pracownikami Centrum Organizacji Pozarządowych, przedstawicielami Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ oraz uczniami Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie, przeprowadził badanie, które oparto na Standardach Dostępności dla Miasta Konina z 2017 r. oraz Wytycznych Projektowania Bez Barrier. 6 grup badawczych sprawdziło 232 przejścia dla pieszych, 56 budynków użyteczności publicznej, 80 przystanków komunikacji miejskiej, 72 parkingi z miejscami postojowymi dla osób z niepełno

sprawnościami oraz 3 tereny rekreacyjne. Efektem badań jest raport o dostępności architektonicznej Konina, który został udostępniony na portalu miejskim www.konin.pl.

- Biorąc pod uwagę przedstawione uprzednio w r. II.1 procesy demograficzne, a także oceny stanu zagospodarowania, w tym dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, scharakteryzowane w r. II.3, największą skalą potrzeb w zakresie dostosowania odznaczają się osiedla wielorodzinne, a także przystanki MZK.
- W zakresie dostępności cenowej usług komunalnych rankingi Konina nie są korzystne. Przeciętna konińska 4-osobowa rodzina, zajmująca mieszkanie o powierzchni 74 m², wyda w roku 2020 na wodę i ścieki, odpady, podatek od nieruchomości, komunikację publiczną oraz strefę parkowania 3855,16 zł, co oznacza 250. miejsce na 339 miast powiatowych a 39. (na 50) w grupie miast średnich liczących 50-100 tys. mieszkańców. W 2018 r. podobny „koszyk” usług kosztował 3 377,35 zł, co oznacza wzrost o ponad 14%. Konin wprawdzie awansuje w tym rankingu (w 2018 r. była to poz. 302., w 2019 – 278.), co oznacza, że usługi droższą wolniej, niż w innych miastach, jednak w porównaniu z podobnymi miastami w województwie Konin zajmuje przedostatnią pozycję (przed Piłą, z wynikiem 3873,12). Z miast bezpośrednio porównywanych nieznacznie lepszą pozycję zajmują Kalisz i Płock, dużo niższą – Wałbrzych. W Poznaniu podobny zakres usług wycenia się na 3465,86 zł (<https://www.curulis.pl/raport/wydatki-mieszkanow-na-uslugi-komunalne-2020>, [dostęp: 17.10.2020 r.]).

Wymiar inteligentnego zarządzania miastem:

- Bilety komunikacji miejskiej można nabyć elektronicznie za pomocą aplikacji SkyCash, podobnie jak opłacić postój w strefie płatnego parkowania czy kupić bilet do kina.
- Od lutego 2018 r. Konin jest obsługiwany przez aplikację JakDojade, dzięki temu można dogodnie sprawdzać rozkład jazdy.
- W system komunikacji miejskiej wchodzi od niedawna również system Koniński Rower Miejski. W ramach tego systemu dostępnych jest od marca do listopada 100 rowerów i 11 stacji rowerowych.
- Wydział Informatyki uzyskał bon w wysokości 15000 euro z projektu finansowanego przez Komisję Europejską w ramach instrumentu "ŁACZYMY EUROPE" (CEF)-WiFi4EU. Środki te zostaną przeznaczone na wymianę 10 hotspotów z darmowym dostępem do Internetu na terenie miasta. Ponadto Sieć KoMAN została podłączona do węzła Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej, dzięki czemu wszystkie szkoły podłączone do sieci KoMAN uzyskują dostęp do regionalnej chmury edukacyjnej w ramach projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@2020.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Koninie, mając na uwadze skrócenie czasu dostarczania faktur do klientów, wprowadziło możliwość otrzymywania faktur drogą elektroniczną.
- Miasto Konin uczestniczy w [Akademii Miast Przyszłości](#). Akademia jest programem strategicznego wsparcia skierowanym do osób pracujących w urzędach średniej wielkości miast (między 20 a 100 tysięcy mieszkańców). Celem jest przygotowanie samorządowców do budowania miasta świadomego swojej sytuacji, umiejącego wykorzystywać istniejące potencjały i gotowego na sprostanie nowym wyzwaniom.

- Priorytety miasta w zakresie wprowadzania rozwiązań Smart City obejmują m. in.:
  - Wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania ruchem drogowym,
  - Aplikacja do zarządzania flotą pojazdów oraz system informacyjny tablic wraz z systemem dyspozytorskim,
  - Zintegrowany system promocji sposobów spędzania wolnego czasu w Koninie,
  - System monitoringu miejskiego,
  - Monitoring Parku Chopina,
  - System inteligentnego oświetlenia ulic.
- Zebrane w trakcie badań dane na temat dostępności przestrzeni miasta miały zostać zamieszczone w aplikacji Google MyMaps, by każdy zainteresowany mógł sprawdzić dostępność danego obiektu. Umożliwia to transfer danych do technologii pn. „Integracja i harmonizacja baz danych oraz udostępnianie elektronicznych usług publicznych”, którą dysponuje Wydział Geodezji i Katastru.

Podsumowanie

- ***Utrudniony jest dojazd i poruszanie się w obrębie Starówki inaczej niż pieszo***
- ***Urząd Miejski jest rozproszony w wielu budynkach,***
- ***Główny budynek UM jest niefunkcjonalny - nie spełnia wielu warunków dostępności, brakuje mechanizmu obsługi klientów w jednym miejscu, sali do konsultacji społecznych***
- ***Zmniejsza się liczba uczniów i studentów***
- ***Wyludniają się obręby najlepiej wyposażone w usługi i placówki publiczne, np. przedszkola***
- ***Miasto stopniowo wdraża rozwiązania Smart City i ma szerokie zamiary w tym zakresie***
- ***Sieć dróg rowerowych nie wykazuje ciągłości na najbardziej znaczących połączeniach***
- ***Audyt dostępności (wykonany modelowo, partycypacyjnie) wykazał największe potrzeby w zakresie dostosowania przystanków MZK***
- ***Stosunkowo wysokie stawki za usługi komunalne***

7. STAN PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH

- Występowanie problemów środowiskowych ma różnoraki charakter w przestrzeni miasta. Prócz problemów związanych z działalnością największych firm, szczególnie elektrowni i wielkich zakładów przemysłowych, należy wskazać i omówić też zagrożenia środowiska związane z transportem czy mieszkalnictwem, a także małą i średnią działalnością gospodarczą, często prowadzoną w sąsiedztwie innych funkcji miejskich.
- W Koninie zjawisko zatłoczenia dróg nie występuje z natężeniem podobnym jak w większych miastach. Część problemu powoduje tranzyt i pojazdy osób dojeżdżających spoza miasta, jednak w tym pierwszym przypadku ruch koncentruje się na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich, a do rozwiązania pozostał problem przebiegu północnego odcinka DK 25.
- Administracja miejska prowadzi konsekwentne działania na rzecz wymiany taboru komunikacji miejskiej na przyjazny środowisku. W ramach projektu pn. „Ekologiczny Konin – rozwój i promocja niskoemisyjnego transportu miejskiego” z dofinansowaniem z UE (EFRR) dokonano zakupu 12 autobusów, w tym 6 zeroemisyjnych - elektrycznych oraz 6 niskoemisyjnych o napędzie hybrydowym. Pierwsze autobusy elektryczne pojawiły się na ulicach Konina w kwietniu 2020 r.
- Jakość powietrza w Koninie, mierzona na stacji pomiarowej przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego, stopniowo się poprawia, co wskazują wyniki publikowane przez [WIOŚ w Poznaniu](#), jednak lokalne pomiary niejednokrotnie wskazują na przekroczenia niektórych wskaźników, np. pyłu PM10 czy ozonu 8h (<http://www.konin.pl/index.php/powietrze-w-koninie.html> [dostęp: 9.05.2020 r.]).
- Według Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Konina 2014 – 2020, prawie 40% emisji PM10 w 2013 r. pochodziło z budynków mieszkalnych opalanych węglem (niska emisja), a pozostała większość – przede wszystkim od podmiotów gospodarczych, w mniejszym stopniu z ruchu drogowego (https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&id=49&kadencja=8, s. 93).
- Konińska spalarnia jest jedną z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce.
- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi wprowadził nowatorską aplikację „Świat czysty jest piękniejszy” dostarczającą mieszkańcom informacji dotyczących selektywnej zbiórki odpadów oraz wiedzy jak poprawnie segregować śmieci.
- MZK w Koninie eksploatuje 65 autobusów, w tym 6 elektrycznych – bezemisyjnych. Pozostałe są napędzane olejem napędowym. Spośród tej grupy 19 ma więcej niż 10 lat (najstarszy – 21 lat), 16 ma przebieg powyżej 1 mln km; 6 spełnia tylko normę emisji spalin EURO 2, a 6 – EURO 3 (Dane MZK w Koninie Sp. z o.o.).

Ciepłownictwo

- Niska sprawność przesyłu ciepła jest spowodowana przewymiarowaniem sieci, która była przygotowana na 300 MW rocznego przysyła, ta przepustowość nigdy nie została w pełni wykorzystana. Do lat 90. XX w. zapotrzebowanie na moc cieplną wynosiło około 240 MW ciepła, obecnie jest to 120-130 MW – częściowo z powodu cieplejszych zim, ale dlatego, że termomodernizacja budynków i modernizacja sieci postępuje.

- Jeszcze niedawno ponad 35 km sieci przebiegało napowietrznie, aktualnie jest prowadzona wymiana na rury preizolowane, w gruncie. Część sieci, nawet magistralnych, jest wyłączana z użytkowania. Wymiana (w tym na mniejsze przekroje) i modernizacja obejmuje około 14 km sieci, co ma pozwolić na ograniczenie strat ciepła o ok. 30 000 GJ rocznie (<http://www.konin.pl/index.php/jeden-news-new/trwa-przebudowa-systemu-cieplowniczego-miasta.html>, [Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Konina na lata 2016-2030](#)).
- Ciepłownię na Os. Cukrownia Gosławice planuje się zastąpić gazową.
- Przyrost nowych odbiorców ciepła systemowego, mierzony wielkością powierzchni ogrzewanej, był w ostatnim okresie powolny, rzędu 2% rocznie (Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia....).
- Spośród 1 925 gospodarstw domowych używających pieców na paliwa stałe, 47% znajduje się na terenie Starego Konina (LPR). Są to tereny najbardziej oddalone od źródeł ciepła systemowego, jednocześnie z największą koncentracją zabudowy starej.
- Stopniowo prowadzona jest likwidacja źródeł niskiej emisji, dzięki środkom funduszy – NFOŚiGW i WFOŚiGW, a także przez dotacje z budżetu miasta.
- Wszystkie 8 uciążliwych zakładów przemysłowych, zewidencjonowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, znajduje się w północnej części miasta, po 2 na terenach obrębów Pątnów i Maliniec, po 1 w obrębie Gosławice , ale także na terenach obrębów Chorzeń, Czarków i Glinka, a więc w pobliżu koncentracji zabudowy wielorodzinnej Nowego Konina.
- Największe nagromadzenie odpadów zawierających azbest ma miejsce na terenie osiedli peryferyjnych, gdzie występuje wiele obiektów rolniczych, zwłaszcza budynków gospodarczych, inwentarskich (Osada, Grójec, Mieczysławów, Pątnów).

Podsumowanie

- ***Poważnym wyzwaniem inwestycyjnym jest wymiana i redukcja przewymiarowanych sieci ciepłych***
- ***Nasilony problem niskiej emisji ze spalania paliw stałych występuje na Starówce***

8. STAN POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

- Konin w statystykach jawi się jako miasto bezpieczne. W przeliczeniu na 10 000 mieszkańców było tu w latach 2013-2014 popełnianych znacznie mniej przestępstw niż w wszystkich bezpośrednio porównywanych miastach, aczkolwiek od 2015 r. mniejszym wskaźnikiem przestępczości charakteryzuje się Płock.
- Dane statystyczne wskazują na spadek w liczbach bezwzględnych, aczkolwiek jest to spadek mniejszy, niż w porównywanych miastach. W latach 2014-2018 spadek wyniósł 5,9%, podczas gdy w innych miastach od 19% w Kaliszu do 38,1% w Płocku. Powolny spadek dotyczył głównie liczby przestępstw kryminalnych.
- Niewysoki jest – na tle innych miast – wskaźnik przestępstw gospodarczych.
- W zakresie bezpieczeństwa na drogach, mimo poprawy w liczbach bezwzględnych, od 2016 r. Konin odznacza się największym natężeniem przestępstw (podobny poziom występuje w Wałbrzychu). Analogicznie jest też w przypadku przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji.
- Podawany przez młodzież przykład wskazania na przestępczość i brutalność policji jako podstawowe negatywne skojarzenie pokazuje, że niezależnie od korzystnych statystyk, duży wpływ na stan świadomości społecznej mają głośne, nawet pojedyncze zdarzenia, jak zastrzelenie 21-latką przez interweniującego policjanta 15.11.2019 r., które odbiło się szerokim echem, aż po zamieszki uliczne.
- Zagrożenia bezpieczeństwa to nie tylko zgłoszone czy stwierdzone przestępstwa, ale sytuacje czy miejsca, które sprzyjają ich występowaniu, a przede wszystkim obniżają poczucie bezpieczeństwa u innych osób. Dobrą formą weryfikacji poczucia bezpieczeństwa na poszczególnych obszarach jest prowadzona przez policję Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Narzędzie to jest też pewnym miernikiem zaangażowania społecznego, zainteresowania otoczeniem.
- Spośród prawie 60 zgłoszeń z terenu Konina do [Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa](#) ogromna większość dotyczy 4 kategorii spraw:
  - 20 zagrożeń w ruchu drogowym (przekraczanie prędkości, nieprawidłowe parkowanie, zły stan dróg)
  - 21 spożywania alkoholu w miejscach publicznych, z czym wiążą się patologiczne zachowania
  - 8 aktów wandalizmu,
  - 8 gromadzenia się młodzieży zagrożonej patologiąPojedyncze zgłoszenia dotyczą złej organizacji ruchu czy wałęsających się psów.
- Najwięcej zgłoszeń dotyczy terenu obr. Glinka. Co interesujące, na mapie nie odnotowano zgłoszeń ze Starówki.
- Z opisu działań prowadzonych przez policję wynika, że na terenie Starówki problemem są kradzieże kieszonkowe na targowisku i – podobnie jak na innych obszarach – nielegalne spożywanie alkoholu i związane z tym ekscesy (<http://www.konin.policja.gov.pl/w10/prewencja/dzielnicowi/56939,I-Rewir-Dzielnicowych-w-Koninie.html>).
- Zachodzące zmiany demograficzne w powiązaniu z problemami lokalnej gospodarki (które może wzmocnić pandemia COVID-19) mogą skutkować wzrostem wykluczenia znacznych grup społecznych i przez to nasileniem patologii oraz negatywnych

zjawisk społecznych, w tym przestępczości, ale także redukcją aktywności społecznej, szczególnie wśród osób starszych.

Stan zdrowia mieszkańców

- Z uwagi na spodziewane gwałtowne wzrosty liczby osób w wieku poprodukcyjnym, zarówno na terenie Konina, jak i powiatu ziemskiego, obsługiwane przez szpital i placówki specjalistyczne w Koninie, wystąpią zwiększone potrzeby w zakresie opieki medycznej. Osób w wieku 65+ przybędzie na tym obszarze do 2030 r. o ponad 10 tys. Jest to tym istotniejsze, że liczba osób w wieku produkcyjnym spadnie (w Koninie nawet o ponad 12%). Wraz ze wzrostem udziału osób starszych, zwiększa się odsetek zgonów na choroby związane z wiekiem – schorzenia układu krążenia, choroby otępienne, a także nowotwory.
- Pewną miarą sytuacji społecznej i zdrowotnej, choć zmienną w czasie, jest liczba samobójstw. W 2018 r. w Koninie doszło do 97 aktów samobójczych, z tego 35 zakończonych zgonem. Jest to największa liczba spośród badanych bezpośrednio miast. Konin wyróżnia wysoki wiek samobójców – 19 osób miało 50-69 lat, 5 – powyżej 70. Spośród ofiar śmiertelnych 10 pobierało emeryturę – to zdecydowanie więcej, niż w innych miastach (we Włocławku 6, w pozostałych 3-4). W 8 przypadkach potwierdzoną przyczyną była choroba psychiczna, w 4 – choroba fizyczna (somatyczna).

Podsumowanie

- **Opinie mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa często są negatywne, odbiegające od korzystnych statystyk, kształtowane przez jednostkowe zdarzenia**
- **Kluczowe zgłaszane policji problemy to spożywanie alkoholu, wandalizm, niebezpieczne drogi i przekraczanie przepisów drogowych**
- **Zauważa się wysoki wskaźnik samobójstw**
- **Starzenie się społeczeństwa zwiększy potrzeby w zakresie ochrony zdrowia, usług opiekuńczych**

III. ANALIZA POTENCJAŁÓW I MOCNYCH STRON MIASTA

1. PRZEWAGI KONKURENCYJNE MIASTA OPARTE NA MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH ZASOBACH WEWNĘTRZNYCH

Na podstawie analizy zasobów wewnętrznych miasta (we wszystkich analizowanych sferach) można wskazać przewagi konkurencyjne (kluczowe czynniki rozwoju Konina), szczególnie na tle grupy miast podobnych. Są nimi:

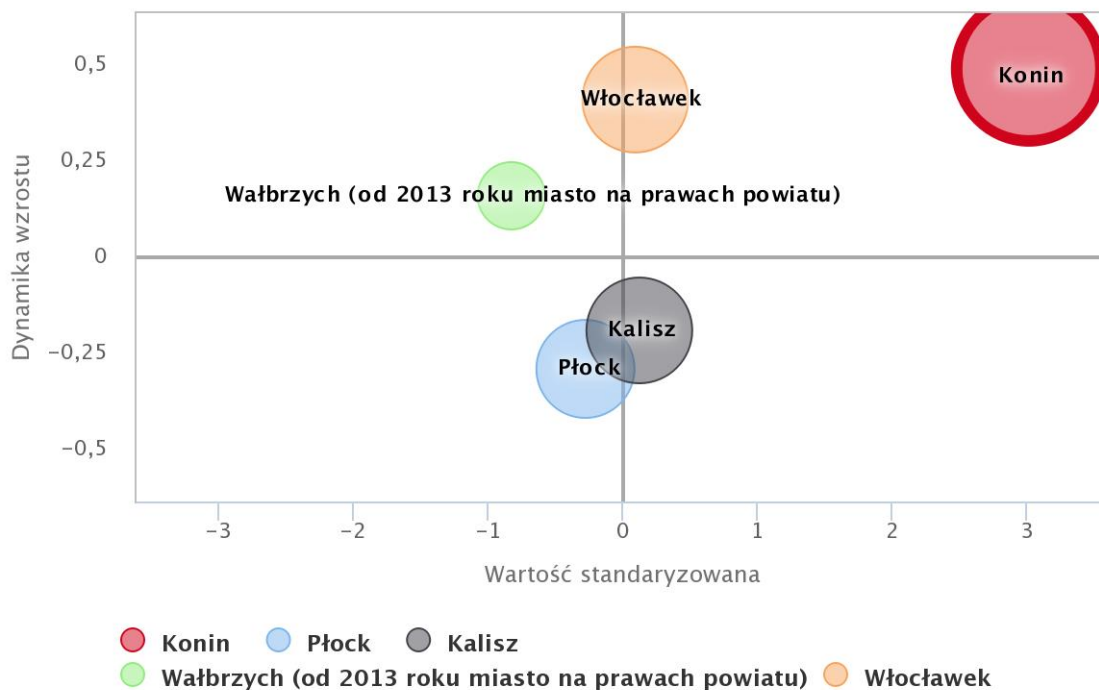
- I. specjalizacja energetyczna
- II. lokalizacja w centrum Polski - skomunikowanie, atrakcyjność inwestycyjna
- III. fizjonomia miasta
- IV. wykorzystanie wód geotermalnych

Specjalizacja energetyczna

- Począwszy od okresu II wojny światowej, kiedy to rozpoczęło się wydobywanie węgla brunatnego na terenie podkonińskiej wówczas miejscowości Morzysław, a zwłaszcza od lat 50., kiedy wskazano energetyczny kierunek wykorzystania złóż, zaczęła się rozwijać specjalizacja energetyczna Konina. Symboliczną datę stanowi rok 1958, kiedy to uruchomiono (czynną wciąż) elektrownię „Konin”.
- Zespół Elektrowni Pątnów Adamów Konin (ZE PAK) jest czwartym wytwórcą energii elektrycznej w Polsce. Łączna moc zainstalowana w 3 elektrowniach (Konin, Pątnów i Pątnów II) wynosi 1912 MW. 9 kwietnia 2020 r. firma podpisała kontrakt z firmą Hydrogenics Europe dotyczący zakupu elektrolizera HyLYZER 1000-30 do produkcji wodoru wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem tj. stacją sprężarek 350 bar (2x750 m³) oraz stacją do napełniania magazynów mobilnych oraz usługą uruchomienia i serwisem. Wodór będzie produkowany metodą elektrolizy zdemineralizowanej wody za pomocą prądu wytwarzanego z biomasy.
- Jak wspomniano, konińska spalarnia jest jedną z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce, a zaawansowane działania w zakresie odnawialnych źródeł energii podjęli też uczestnicy Klastra Energii „Zielona Energia – Konin”, zwłaszcza Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, które zapewniło już w 2017 r. samowystarczalność energetyczną swoich oczyszczalni i uruchomiło pilotażową instalację fotowoltaiczną.
- Jako uwarunkowanie sprzyjające realizacji tego kierunku rozwojowego można wskazać:
  - liczne kadry specjalistów z wykształceniem technicznym
  - wyspecjalizowane szkolnictwo (PWSZ, silny ośrodek szkolnictwa zawodowego i średniego technicznego):

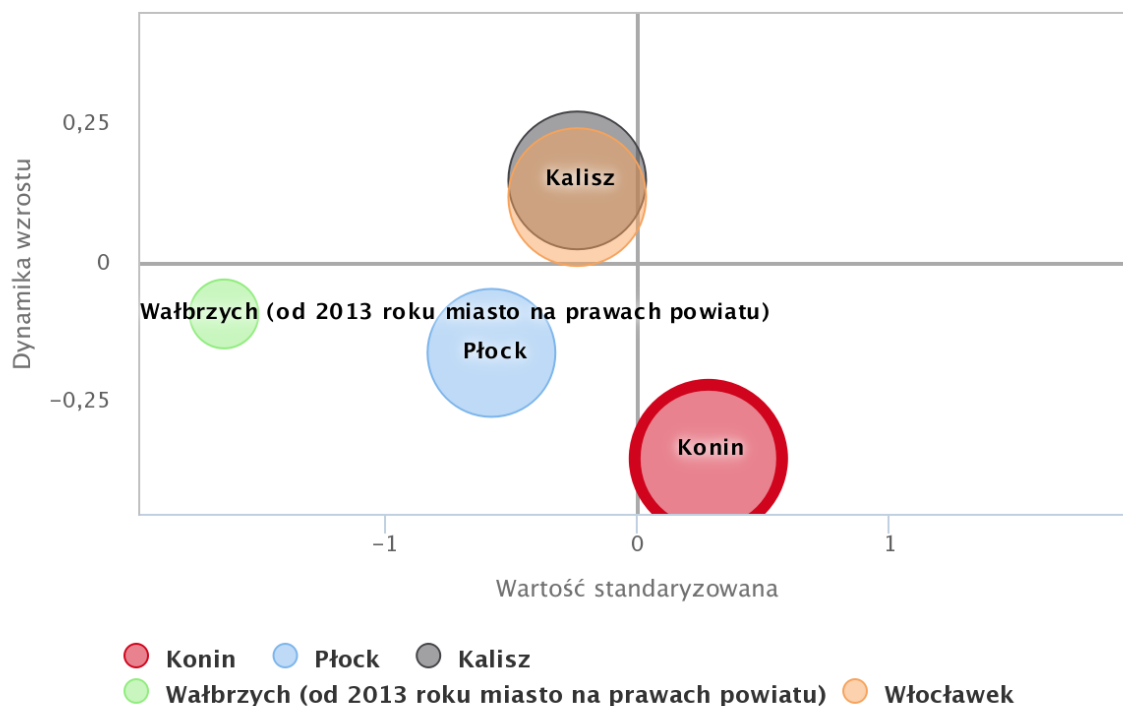
Ryc. 11. Liczba uczniów w szkołach zawodowych do liczby osób w tej grupie wiekowej (%) w 2018 r.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=2> [dostęp: 29.08.2020 r.]

Ryc. 12. Liczba uczniów w średnich szkołach zawodowych na 1000 mieszkańców miasta w 2018 r.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=2> [dostęp: 29.08.2020 r.]

- Miasto było współorganizatorem Kongresu Edukacyjnego „Szkoła Naszych Marzeń”, na którym w 2019 r. spotkali się przedstawiciele lokalnych szkół oraz entuzjaści przemiany edukacji, otwarcia jej na potrzeby i rozwój człowieka oraz dostosowania jej do potrzeb zmieniającego się świata. Owocem Kongresu jest opracowana wizja zmian w edukacji.

Lokalizacja w centrum Polski

- Jak wspomniano w rozdz. II.6.4 ankietowani liderzy lokalni określili Konin jako „miejsce o dobrej lokalizacji, z dobrą komunikacją, pozbawianą korków ulicznych, wygodne do życia (w tym niskie koszty życia) z dostępem do jezior oraz z dobrą ofertą kulturalną” (Potencjał rozwojowy miasta i potencjał współpracy. Arkusz odpowiedzi i wniosków do wywiadu grupowego z lokalnymi liderami – ZMP 2020);
- Liderzy społeczni i instytucjonalni podkreślali, że Konin jest miastem znanym w skali kraju, także co do lokalizacji, ale rozpoznawanym poprzez położenie „koło Lichenia” (Potencjał rozwojowy...2020);
- Centralne położenie w Polsce (115 km od węzła Stryków – miejsca skrzyżowania autostrad A1 i A2, niecałe 40 km od przecięcia linii kolejowej E20 z magistralą Górny Śląsk – Gdynia), oraz ponad 225 ha terenów inwestycyjnych daje możliwość rozwoju różnego rodzaju działalności (produkcji i magazynowania energii, produkcji przemysłowej, transportu i logistyki, usług, działalności twórczej);
- Konin cechuje wysoki w skali Polski wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej⁵
- Do innych okoliczności sprzyjających należą:
  - liczne kadry osób z wykształceniem średnim, zwłaszcza technicznym – „znak rozpoznawczy” Konina,
  - rozwinięte kształcenie zawodowe i techniczne na dobrym poziomie,
  - dobra sytuacja lokalnego budżetu,
  - objęcie terenu planami miejscowymi (pokrywają 78,4 km², to jest 95,4% powierzchni miasta),
  - duży lokalny rynek pracy.
- Administracja samorządowa prowadzi działania na rzecz wsparcia przedsiębiorczości na wielu polach. W nowym Programie Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2020-2022 uwaga skupia się nie tyle na pobudzeniu zakładania firm (co jest często wynikiem braku atrakcyjnej pracy „na etacie”), co kształtowaniem samej postawy przedsiębiorczej. Miasto prowadzi też specjalny gospodarczy profil na Facebooku <https://www.facebook.com/konindlabiznesu/> [dostęp: 9.05.2020 r.]
- Od 2020 r. w Koninie powstaje fabryka brytyjskiego koncernu Johnson Matthey. Zakład ma wytwarzać materiały do akumulatorów aut elektrycznych - tlenek litowo-niklowy. Jak podaje inwestor „*Ten wybór lokuje nasze działania w sercu Europy, blisko głównych klientów w łańcuchu dostaw akumulatorów do samochodów elektrycznych*” https://www.lm.pl/aktualnosci/informacja/120761/nowa_fabryka_w_koninie_ma_wytwarzac_material_do_akumulatorow [dostęp: 13.10.2020 r.]

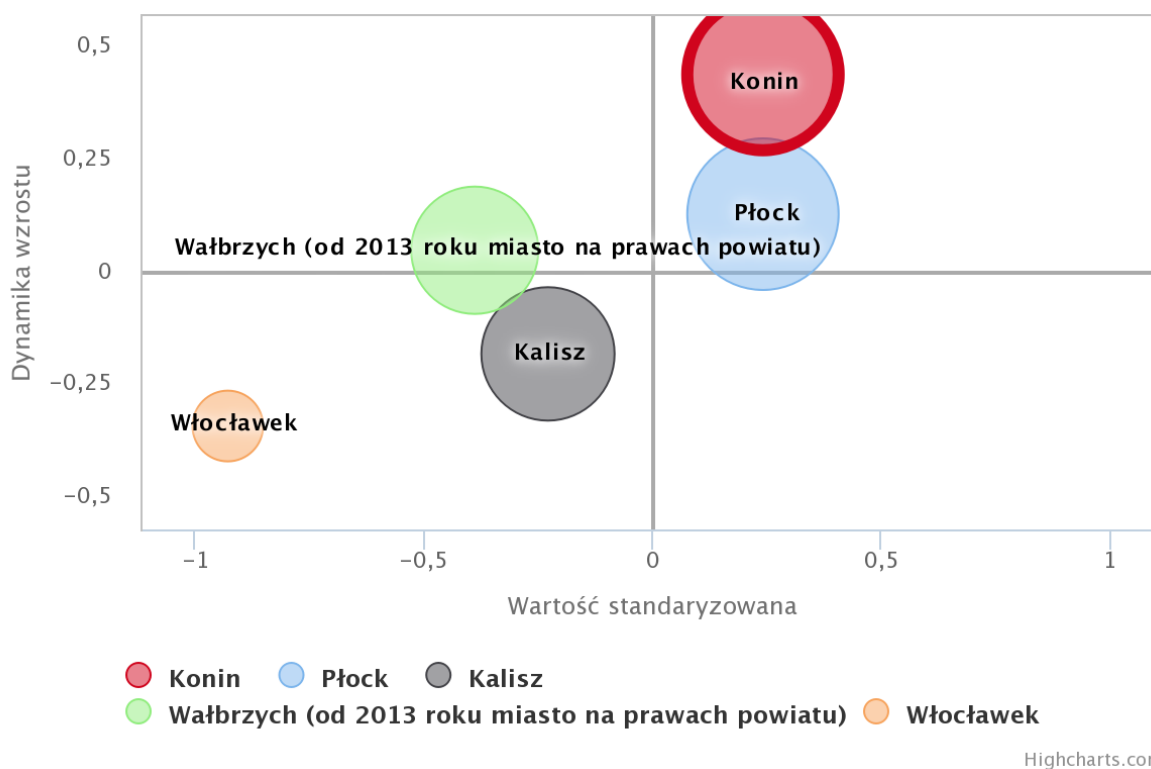
⁵ Wskaźnik ten jest „syntetyczną miarą wzajemnej potencjalnej dostępności czasowej krajowych ośrodków osadniczych oraz węzłów transportowych (wewnętrznych i granicznych), uwzględniającą wszystkie podstawowe rodzaje transportu (w proporcji do ich udziału w pracy przewozowej) oraz ważoną poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego – Komornicki T., Śleszyński P., Rosik P., Pomianowski W. 2009. Dostępność przestrzenna jako przesłanka kształtowania polskiej polityki transportowej, Biuletyn KPZK PAN nr 241.

- Duże zamiary inwestycyjne ma też Impexmetal S.A. (właściciel huty aluminium), inwestycje wartości łącznej ok. 50 mln zł rozwijają też inni inwestorzy.
- Istotny napływ ofert z Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu można powiązać z wcześniej uzyskaną nagrodą Grunt na Medal, który Miasto otrzymało za przygotowanie terenu o powierzchni 6,4 ha w Międzylesiu. To również nagroda doceniająca poziom obsługi inwestorów w Koninie (Informacja do Raportu o Stanie Miasta Konina - działania Wydziału Rozwoju Gospodarczego w 2019 r.).

Fizjonomia miasta

- W fizjonomii terenu Konina wyróżniają się:
  - zielona pradolina w środku miasta i różnorodność krajobrazu,
  - duży udział terenów zieleni (ryc. 13)

Ryc. 13. Udział powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta w 2018 r.

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=11>
[dostęp: 29.08.2020 r.]

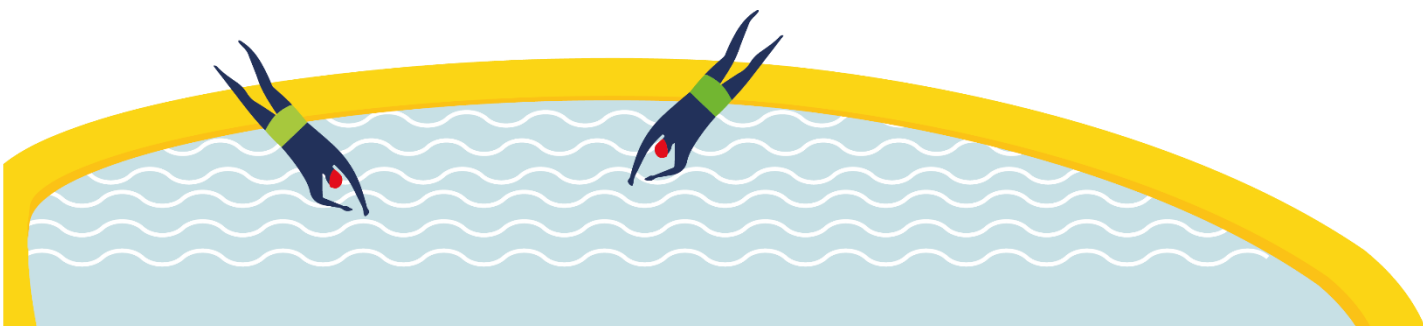
- rozległe tereny pokopalniane, dające możliwość organizacji gier terenowych, rajdów, a nawet pewnych konkurencji związanych ze sztuką przetrwania (*survival*);
- istotne jest także konińskie genius loci, dziedzictwo historyczne i kulturowe, którego symbolem jest unikalny słup drogowy na Starówce.

Duże perspektywy rozwojowe wiąże się z możliwością zagospodarowania wyspy Pocijewo położonej pomiędzy Starówką a Nowym Koninem. Na terenie wyspy duży jest udział gruntów komunalnych (17 ha terenów inwestycyjnych we władaniu Miasta) oraz

odwiercono wody geotermalne o najlepszych parametrach w Polsce (opisanych w rozdz. I.6.6), z czym wiąże się IV czynnik.

Wykorzystanie wód geotermalnych

- 18 sierpnia 2020 r. miasto otrzymało gwarancję dofinansowania ciepłowni geotermalnej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w wysokości 54,4% kosztów kwalifikowalnych, to jest ponad 24 miliony złotych. <http://www.konin.pl/index.php/jeden-news-new/budujemy-cieplownie-geotermalna.html>
- Do produkcji energii cieplnej ze złoża geotermalnego, zastosowany zostanie system dwuotworowy, nazwany także dubletem geotermalnym składającym się z otworu wydobywczego (produkcyjnego) GT-1 oraz otworu zatłaczającego (chłonnego) GT-3. Rozwiązanie to zapewni nie tylko odnawialność złoża oraz utrzymanie jego parametrów eksploatacyjnych, ale także spełnienie wymogów ochrony środowiska (brak degradacji wód podziemnych) przy zachowaniu dużych wydajności eksploatacyjnych. Planowana moc zainstalowana obiektu to 8,1 MWt, a planowana roczna produkcja energii cieplnej ma wynieść 44.149 MWh.
- Wyspa Pocijewo może w przyszłości stać się „ekologicznym salonem miasta” z parkiem wodnym, oferującym usługi z dziedziny rekreacji i balneologii. Będzie to nawiązanie do specjalizacji Konina w zakresie aktywnej rehabilitacji, odpowiedź na obserwowane procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa, rosnącą długość życia) oraz zwiększające się oczekiwania w zakresie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego i zabiegów prozdrowotnych.
- Wzmocnieniem potencjału miasta w opisywanym zakresie jest rozwinięty sektor aktywnej rehabilitacji, który można nazwać wręcz „zagłębieniem” oraz rosnące perspektywy popytu na rekreację wodną i zabiegi balneologiczne, wynikające z coraz większej dbałości o zdrowie i starzenia się społeczeństwa.
- Miasto prowadzi ożywioną i rozwiniętą współpracę z kluczowymi interesariuszami, którzy mogą być potencjalnymi partnerami w projektach rozwojowych
- Dotychczasowe doświadczenia w zakresie PPP nie są znaczące, ale miasto zamierza rozwijać tę formułę – brakuje jednak stosownych analiz.

Fot. 4. Wizja zagospodarowania Wyspy Pocijewo.

Źródło: <http://gospodarka.konin.pl/wyspa-Pocijewo.htmlx>.

Sytuacja społeczną można uznać za obszar koncentracji problemów, które stanowią barierę rozwojową miasta (zwłaszcza w aspekcie demograficznym, ale i lokalnej tożsamości), lecz i w tym wymiarze w Koninie zidentyfikowano szereg potencjałów, dających szansę na rozwój, wsparcie procesów rozwojowych. Należą do nich:

- **Dobra oferta usług publicznych (jednak bez rozwiniętych produktów „flagowych”),**
- **Wzrost dynamiki powstawania nowych organizacji pozarządowych,**
- **Modelowo rozwinięta współpraca z NGO:**
  - W 2018 r. uruchomiono generator wniosków eNGO – platformę internetową, której celem jest usprawnienie procesu składania ofert oraz rozliczania dotacji.
  - W 2014 r. powołano Centrum Organizacji Pozarządowych jako wydział Urzędu Miejskiego.
  - Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) stanowi wydział Urzędu Miasta a jednocześnie jest pomostem między administracją a III sektorem; COP jest laureatem wielu nagród i wyróżnień na szczeblu krajowym; W mieście funkcjonuje system aktywnej rehabilitacji, z mieszkaniami treningowymi – Akademią Życia;
  - W COP w 2018 r. odbyły się 373 wydarzenia, w tym walne zebrania NGO, konferencje i szkolenia, maraton pisania wniosków do budżetu obywatelskiego (KBO). W latach 2014-2018 107 podmiotów zawarło umowy użyczenia i korzystało z zasobów COP (RoSM 2018).
  - W 2018 r. złożono 86 wniosków do KBO, mieszkańcy oddali 3 965 głosów, z tego prawie 90% przez Internet.

- Rokrocznie odbywa się plebiscyt na Wolontariusza Roku, a od 2011 r. działa Rada Działalności Pożytku Publicznego. 4 rady społeczne koordynują swoje prace, co jest ewenementem w skali kraju. Szerzej te zagadnienia opisano w Programie Rozwoju Instytucjonalnego.
- **Rosnąca frekwencja wyborcza i zaangażowanie w Koniński Budżet Obywatelski,**
- **Działania samorządu na rzecz rozwoju edukacji, nowych metod kształcenia,**
- **Szeroka oferta kulturalna (*choć wymaga wzmocnienia produktów flagowych - także wiodących, rozpoznawalnych instytucji, placówek kultury*),**
- **Wysoki poziom uczestnictwa w kulturze,**
- **Wskaźniki przestępczości - niższe niż średnia w innych miastach – miasto jest relatywnie bezpieczne.**

Szczególnie uwypatnić należy szereg działań podejmowanych na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i rozwoju budownictwa dostępnego na Starówce.

- Koniński samorząd podejmuje szereg działań na rzecz efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym. Zadania te zapisano m. in. w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym i Lokalnym Programie Rewitalizacji (LPR) Miasta Konina na lata 2016-2023, gdzie zakłada się likwidację ogrzewania piecowego, modernizację, w tym kompleksowe, substancji mieszkaniowej oraz nowe budownictwo mieszkaniowe w ramach zadania „Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki”. Z kolei w WPI ujęto:
  - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina poza obszarem Starówki, całkowity koszt inwestycji - 3.800.000,00 zł (obejmuje 20 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022),
  - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki, całkowity koszt inwestycji - 7.200.000,00 zł (obejmuje 27 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022).
- Do 2023 r. planuje się zwiększenie nowego zasobu mieszkaniowego na Starówce o co najmniej 150 mieszkań wybudowanych przez MTBS Sp. z o.o. lub wspartych finansowo z BGK w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego. Będą to budynki o zwiększonej efektywności energetycznej (Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Konina na lata 2019-2023 https://bip.konin.eu/bipredaktor/uchwaly_VIII/uchwala_nr_114_01_1556532087.pdf, s. 98 [dostęp: 6.07.2020 r.]).

2. KLUCZOWE PODMIOTY

W ramach mapowania interesariuszy zidentyfikowano kluczowe podmioty – grupy społeczne, instytucje – w podziale na użytkowników miasta i dostawców usług, wraz z ich znaczeniem dla funkcjonowania i rozwoju miasta określonym na podstawie wpływu i zaangażowania poszczególnych interesariuszy. Kluczowe podmioty scharakteryzowano już w rozdz. II.5 oraz w Programie Rozwoju Instytucjonalnego, w podrozdziale „Poziom współpracy”, zaś sposoby włączenia opisano w rozdz. VI.

Tabela 1. Zidentyfikowane kategorie użytkowników miasta.

<i>Kategoria użytkowników miasta</i>	<i>Numer identyfikacyjny</i>	<i>Kluczowe grupy użytkowników miasta</i>	<i>Wpływ interesariusza (skala oddziaływania 0-10)</i>	<i>Zaangażowanie interesariusza (0-10)</i>
Mieszkańcy				
	1.	Dzieci w wielu szkolnym (w wieku od 7 lat)	4	3
	2.	Młodzież ucząca się w szkołach podstawowych (w wieku od 7 -15 lat)	4	3
	3.	Młodzież ucząca się w szkołach ponadpodstawowych (w wieku pow. 15 lat)	6	4
	4.	Studenci szkół wyższych prowadzonych w Koninie	7	4
	5.	Młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	8	5
	6.	Pracujący	9	6
	7.	Osoby starsze (Seniorzy, Emeryci i Renciści)	4	3
	8.	Osoby wymagające wsparcia (klienci MOPR, DPS, ŚDS)	3	3
	9.	Bezrobotni	3	3
	10.	Bezdomni	2	1
	11.	Niepełnosprawni (w tym podopieczni NGO)	5	3
	12.	Pacjenci służby zdrowia (mieszkańcy)	2	2
	13.	Środowiska zawodowe	5	4
	14.	Członkowie kluczowych stowarzyszeń, klubów, bractw, duszpasterstw	5	4
	15.	Osoby zamierzające podjąć aktywność społeczną lub gospodarczą	6	5
	16.	Wspólnoty Mieszkaniowe/ Członkowie Spółdzielni Mieszkaniowych	3	2
Przejezdni				
	17.	Pracownicy lokalnych firm	7	6

	18.	Uczniowie lokalnych szkół	5	1
	19.	Pacjenci służby zdrowia	2	1
	20.	Klienci produktów i usług dostępnych w mieście	9	5
	21.	Partnerzy biznesowi lokalnych firm	7	5
	22.	Uczestnicy wydarzeń kulturalnych , sportowych i rekreacyjnych	6	3
	23.	Pielgrzymi	3	2
	24.	Kuracjusze	2	1
	25.	Turyści	6	4
Przedsiębiorcy				
	26.	Osoby, które podejmują działalność gospodarczą	9	6
	27.	Małe i średnie firmy wymagające wsparcia	5	4
	28.	Przedsiębiorcy rozwijający nowe produkty	9	6
	29.	Przedsiębiorcy powiązani z kluczowymi produktami lokalnymi	9	6
	30.	Przedsiębiorcy wchodzący na nowe rynki	9	6
	31.	Przedsiębiorcy wdrażający nowe technologie	10	6
	32.	Duże przedsiębiorstwa	10	6
Inne podmioty				
	33.	Gminy (i ich jednostki organizacyjne) lub ich związki	7	6
	34.	Organizatorzy stałych wydarzeń w mieście	7	6
	35.	Organizatorzy incydentalnych wydarzeń w mieście	4	4

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie

Tabela 2. Zidentyfikowane kategorie dostawców.

<i>Kategoria użytkowników miasta</i>	<i>Numer identyfikacyjny</i>	<i>Kluczowe grupy dostawców usług miejskich</i>	<i>Wpły w interesariusza (skala oddziaływania 0-10)</i>	<i>Zaangażowanie interesariusza (0-10)</i>
Samorządowe i rządowe instytucji administracji (SEKTOR I)				
	1.	Prezydent Miasta Konina	9	10
	2.	Rada Miasta	9	9
	3.	Wydział Urbanistyki i Architektury	8	9
	4.	Straż Miejska Konin	5	3
	5.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Konina	7	6
	6.	Prokuratura Rejonowa w Koninie	4	2
	7.	Komenda Miejska Policji w Koninie	5	3
	8.	Ochotnicza Straż Pożarna	4	4
	9.	Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Koninie	6	3
	10.	Państwowa Szkoła Muzyczna w Koninie	4	3
	11.	Kuratorium Oświaty w Poznaniu - Delegatura w Koninie	4	3
	12.	Muzeum Okręgowe w Koninie	5	6
	13.	Wielkopolskie Centrum Ratownictwa Medycznego sp. z o.o.	3	2
	14.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Koninie	3	3
	15.	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Koninie	3	3
	16.	Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie	3	3
	17.	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koninie	4	4
	18.	Sąd Rejonowy w Koninie	4	2
	19.	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków - delegatura w Koninie	8	4
	20.	Urząd Skarbowy w Koninie	4	2
	21.	ZUS Inspektorat w Koninie	4	2
	22.	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie	5	5
	23.	Sąd Okręgowy w Koninie - Sąd Pracy	4	2
	24.	Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu - Oddział w Koninie	4	2
	25.	Centrum Kultury i Sztuki w Koninie	7	4

	26.	Urząd Statystyczny oddział w Koninie	4	2
	27.	Szkoły wyższe w tym PWSZ	8	6
Jednostki organizacyjne miasta				
	28.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (w tym baseny)	7	3
	29.	Koniński Dom Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury,	7	4
	30.	Żłobek Miejski w Koninie	6	3
	31.	Przedszkola (17 jednostek organizacyjnych)	6	3
	32.	Szkoły Podstawowe (11 jednostek organizacyjnych)	6	4
	33.	Zespoły Szkół (ZSG-E, ZSCKU, ZST, ZSB-KZ, ZS KOPERNIK)	7	5
	34.	Licea Ogólnokształcące (I LO, II LO, III LO)	7	5
	35.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka	6	3
	36.	Ośrodki pomocy społecznej (MOPR, PO, SSM)	6	4
	37.	Miejska Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	5	3
	38.	Domy Pomocy Społecznej (DPS, ŚDS)	6	4
	39.	Zarząd Dróg Miejskich w Koninie	8	8
	40.	Miejska Biblioteka Publiczna	5	6
Przedsiębiorstwa w tym spółki miejskie (SEKTOR II)				
	41.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	42.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	43.	Miejski Zakład Komunikacji sp. z o.o. (komunalna), Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS)	7	3
	44.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. (komunalna), Spalarnia	7	4
	45.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	46.	Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o (komunalna)	7	3
	47.	Żłobki niepubliczne (6 podmiotów)	5	3
	48.	Przedszkola niepubliczne (7 podmiotów)	5	3
	49.	Centrum Edukacji i Rozrywki Park Makiet "Mikroskala"	4	6
	50.	Kino Helios	4	3
	51.	ZE PAK S.A. Elektrownia Pątnów, Konimpex Sp. z o.o., Aluminium Konin-Impexmetal SA, Fugo Sp. z o.o.,	8	7

Organizacje społeczne (SEKTOR III)				
	52.	Konińska Izba Gospodarcza , Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Koninie,	8	8
	53.	Kluby Sportowe (np. Iskra, Górnik Konin, Medyk)	5	3
	54.	Polski Związek Wędkarski Okręg Konin	3	2
	55.	Spółdzielnie mieszkaniowe (np. Jedynak Zatorze,)	4	3
	56.	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce o/Konin (Schronisko)	5	3
	57.	NZOZ (np. Medalko, Madiuks, Maxmed)	4	3
	58.	Specjalistyczne gabinety lekarskie	4	3
	59.	NGO (np. Konin Dzieciom, Razem, Młodzi Aktywni, Podaj Dalej, Otwarcie, Gepetto...) oraz grupy nieformalne.	7	5

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

3. KLUCZOWE PRODUKTY (POTENCJAŁY) MIASTA

Na podstawie dokonanych diagnoz i w wyniku prac w ramach Zespołu Miejskiego zidentyfikowano następujące kluczowe produkty Konina – już funkcjonujące bądź zainicjowane, co przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Kluczowe produkty Konina.

L.p.	Produkt
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański, dziedzictwo kulturowe)
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne)
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, zielone korytarze miejskie, kładka na wyspie Pocijewe, Rower Miejski, system kontroli ruchu)
P5	Wielkopolska Dolina Energii (wodór i OZE, ciepłownia geotermalna, Klaster Zielona Energia Konin)
P6	Park wodny (wyspa Pocijewe)
P7	Działania sprawiedliwej transformacji
P8	Dostępne mieszkalnictwo

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

- P1 Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca – najbardziej rozpoznawalna w kraju i za granicą impreza kulturalna Konina, z ponad 40-letnią tradycją. Będzie wspierana przez kompleksową przebudowę i przywrócenie do użytkowania Amfiteatru „Na Skarpie”.

- P2 Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański, dziedzictwo kulturowe) – Starówka konińska wraz z najbardziej charakterystycznymi miejscami staje się, bo dekadach obumierania, powoli obszarem chętnie odwiedzanym; Inkubator ten być sercem działalności twórczej, miejscem generującym impulsy pobudzające aktywność społeczną w skali całego miasta i nie tylko.
- P3 Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne) – rozwinięty sektor placówek edukacyjnych różnych szczebli, zapewniających fachowe kadry dla lokalnej gospodarki będzie włączony we wprowadzanie nowych form i kierunków kształcenia na potrzeby transformacji lokalnej gospodarki.
- P4 Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, zielone korytarze miejskie, kładka na wyspie Pocijewo, Rower Miejski, system kontroli ruchu) – zainicjowane już działania prowadzą do scalenia podzielonego różnorodnymi barierami przestrzennymi Konina w jeden organizm miejski, po którym poruszanie się jest sprawne i w minimalnym stopniu obciąża środowisko.
- P5 Wielkopolska Dolina Energii – to budowa wspólnej marki subregionu konińskiego, którego celem jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwoju społeczno-gospodarczego subregionu konińskiego poprzez rozwój kompleksowego systemu zarządzania promocją gospodarczą i inwestycyjną regionu oraz stworzenie warunków dla internacjonalizacji działalności gospodarczej i rozwoju sieci współpracy z podmiotami zagranicznymi. Produkt już zainicjowany w formie projektu partnerskiego z ARR S. A. w Koninie.
- P6 Park wodny (wyspa Pocijewo) – największe zamierzenie inwestycyjne w mieście, zainicjowane przez wykonanie odwiertów geotermalnych i wstępne koncepcje (obok pozyskania środków i budowy ciepłowni geotermalnej). W przyszłości może się stać centrum gospodarczo-rekreacyjnym (i zabiegów zdrowotnych) dla miasta i regionu, a także zmienić oblicze zaniedbanej części miasta.
- P7 Działania sprawiedliwej transformacji – już zainicjowana wiązka działań w kierunku stopniowego przejścia od tradycyjnego modelu gospodarki do zrównoważonej gospodarki regionu opartej na powszechnym wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii, oszczędzaniu energii oraz podnoszeniu efektywności energetycznej.
- P8 Dostępne mieszkalnictwo – powstające w wyniku stale, konsekwentnie prowadzonych zamierzeń inwestycyjnych miasta, ma zapewnić dogodne miejsca do życia, zwłaszcza na Starówce, w sercu miasta – szczególnie dla przedstawicieli grup defaworyzowanych.

Poniższa tabela przedstawia potencjał rozwojowy kluczowych produktów Konina, zarówno w zakresie wartości dodanej dla lokalnej społeczności, jak i perspektyw rozwoju produktu:

Tabela 4. Potencjał rozwojowy kluczowych produktów Konina.

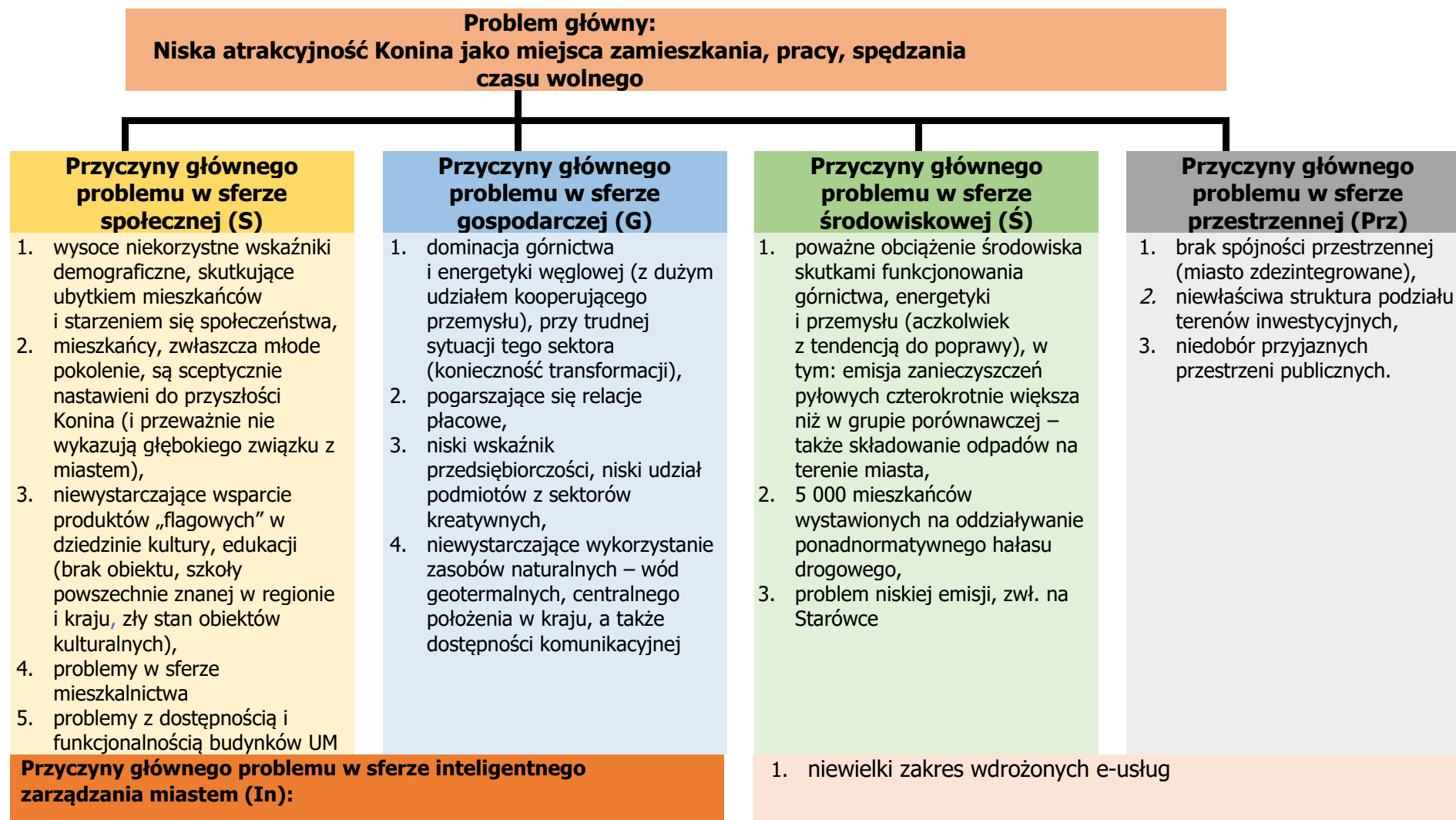
<i>Id</i>	<i>Nazwa produktu</i>	<i>Generowanie dochodów w mieszkańców</i>	<i>Generowanie dochodów przedsiębiorców</i>	<i>Generowanie dochodu samorządu</i>	<i>Wzmacnianie więzi społecznych i tożsamości miasta</i>	<i>Poprawa środowiska naturalnego i kultywacja zasobów naturalnych</i>	<i>Poprawa jakości życia mieszkańców</i>	<i>Poprawa jakości infrastruktury i funkcjonalności przestrzeni publicznej</i>	<i>Poprawa rozpoznawalności miasta</i>	<i>Wartość dodana dla lokalnej społeczności (0-10)</i>	<i>Potencjał własny rozwoju produktów</i>	<i>Perspektywy rozwoju rynku na jakim funkcjonuje produkt</i>	<i>Potencjał i perspektywy rozwoju produktu (0-10)</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	3	5	2	7	0	3	3	10	4,1	4	5	4,5
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański)	1	6	2	10	1	10	8	10	6,0	10	8	9
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne)	6	10	6	3	0	8	3	5	5,1	5	7	6

P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, kładka na wyspie Pocijewo, Rower Miejski, system kontroli ruchu)	1	5	7	8	10	10	10	7	7,3	9	9	9
P5	Wielkopolska Dolina Energii (wodór i OZE, ciepłownia geotermalna Klaster Zielona Energia Konin)	6	8	10	10	10	9	5	10	8,5	10	10	10
P6	Park wodny (wyspa Pocijewo)	6	8	10	10	10	10	10	10	9,3	8	8	8
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	10	10	10	8	10	8	4	5	8,1	5	5	5
P8	Dostępne mieszkalnictwo	8	8	3	6	5	8	8	5	6,4	8	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia ZMP 2.4 SWOT_SRGG GROW.

W podsumowaniu rozdziału I wskazano kluczowe problemy rzutujące na niższe tempo rozwojowe miasta, które opatrzone numerami w poszczególnych sferach (S – społecznej, G – gospodarczej, Ś – środowiskowej, Prz – przestrzennej). Problemy te stanowią przyczyny problemu głównego

W poszczególnych sferach były to:

W powyższej tabeli ujednolicono kolorystycznie problemy w sferze środowiskowej i przestrzennej, dla podkreślenia ich wzajemnego powiązania w warunkach konińskich. Poniżej można zauważyć, że problemy środowiskowe w każdym przypadku współwystępują z przestrzennymi.

Poszczególne produkty kluczowe są powiązane z kluczowymi problemami, stanowią szanse na ich usunięcie bądź zniwelowanie – przełamanie ich niekorzystnego wpływu (tabela 5.).

Tabela 5. Powiązanie kluczowych produktów i problemów (oddziaływania).

<i>L.p.</i>	<i>Produkty kluczowe</i>	<i>Problemy powiązane</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	S 3. niewystarczające wsparcie produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej	S 2. mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina, Prz 3. niedobór przyjaznych przestrzeni publicznych
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 3. niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych,
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Ś 1. poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu, Ś 2. 5 000 mieszkańców wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego, Prz 1. brak spójności przestrzennej (miasto zdeintegrowane) Prz 3. niedobór przyjaznych przestrzeni publicznych In. 1. niewielki zakres wdrożonych e-usług
P5	Wielkopolska Dolina Energii	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych,
P6	Park wodny	G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych,
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 2. pogarszające się relacje płacowe, G 3. niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych, G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych Ś 3. problem niskiej emisji, zwł. na Starówce Prz 2. niewłaściwa struktura podziału terenów inwestycyjnych,
P8	Dostępne mieszkalnictwo	S 1. wysoce niekorzystne wskaźniki demograficzne, skutkujące ubytkiem mieszkańców i starzeniem się społeczeństwa, S 2. mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem), S 4. problemy w sferze mieszkalnictwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie prac ZM UM w Koninie.

Materialne i niematerialne zasoby wewnętrzne miasta, w podziale na sfery, przedstawiają się następująco:

w zakresie instytucjonalnym PRI:

1. pracownicy samorządu
2. narzędzia – sprzęt komputerowy, oprogramowania
3. struktura organizacyjna (wydziały, spółki, jednostki organizacyjne)
4. specjaliści w danej branży
5. infrastruktura – budynki Urzędu Miejskiego
6. budynki komunalne, szkolne, użyteczności publicznej
7. jednostki organizacyjne, w tym MOSiR, ZDM
8. spółki miejskie - MPEC, PWiK, MZGOK,

w zakresie PRL:

w sferze społecznej:

1. potencjał ludzki i organizacyjny instytucji kultury Miasta Konina
2. potencjał ludzki i organizacyjny organizacji pozarządowych
3. infrastruktura miejska przeznaczone na cele kulturalno-społeczno-edukacyjne
4. potencjał kadrowy i organizacyjny dla edukacji na każdym poziomie kształcenia
5. mieszkańcy
6. PWSZ i szkolnictwo zawodowe (techniczne)
7. KDK, Amfiteatr Na Skarpie
8. użytkownicy miasta

w sferze gospodarczej:

9. tereny inwestycyjne i pokopalniane
10. wody geotermalne
11. ARR SA w Koninie
12. ZE PAK
13. NGO zaangażowane w sprawiedliwą transformację
14. techniczny kapitał społeczny
15. profil /charakter miasta - miasto przemysłowe

w sferze środowiskowej (i przestrzennej):

16. złoża wód geotermalnych
17. historyczny park Chopina,
18. Starówka
19. Plac Wolności, Plac Zamkowy,
20. Bulwar Nadwarciański
21. Dolina Warty na terenie miasta
22. wyspa w środku miasta - Pocijewe
23. krajobraz pokopalniany - hałdy
24. MOSiR

25. MZK, PKS

26. ZDM.

Poszczególne kategorie zasobów są lub będą zaangażowane do rozwoju produktów kluczowych i budowania przewag konkurencyjnych miasta (tabela 6). Jak można zauważyć, do rozwoju poszczególnych produktów będą zaangażowane zasoby z różnych sfer funkcjonowania miasta.

Tabela 6. Zasoby miasta zaangażowane do rozwoju produktów kluczowych i budowania przewag.

<i>Lp.</i>	<i>Produkty</i>	<i>Wykorzystane zasoby 1</i>	<i>Wykorzystane zasoby 2</i>	<i>Wykorzystane zasoby 3</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	Koniński Dom Kultury (KDK)	Amfiteatr Na Skarpie	użytkownicy miasta
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej	Starówka, Bulwar Nadwarciański	MDK	potencjał ludzki i organizacyjny organizacji pozarządowych
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	PWSZ i szkolnictwo zawodowe (techniczne)	techniczny kapitał społeczny	potencjał kadrowy i organizacyjny dla edukacji na każdym poziomie kształcenia
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Dolina Warty - zielona pradolina i wyspa w środku miasta - Pocijewo,	historyczny park Chopina, Bulwar Nadwarciański, Starówka	krajobraz pokopalniany
P5	Wielkopolska Dolina Energii	wody geotermalne	techniczny kapitał społeczny,	tereny inwestycyjne
P6	Park wodny	wody geotermalne - wyspa Pocijewo	MOSIR	tereny inwestycyjne
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	profil /charakter miasta - miasto przemysłowe	techniczny kapitał społeczny	NGO zaangażowane w sprawiedliwą transformację
P8	Dostępne mieszkalnictwo	MTBS, budynki komunalne	plan zagospodarowania przestrzennego (akt prawny)	tereny inwestycyjne

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

Poniżej wskazano kategorie interesariuszy zaangażowanych w rozwój produktów kluczowych (tabela 7).

Tabela 7. Kategorie interesariuszy zaangażowanych w rozwój produktów kluczowych.

<i>Lp.</i>	<i>Produkty</i>	<i>Zaangażowani interesariusze 1</i>	<i>Zaangażowani interesariusze 2</i>	<i>Zaangażowani interesariusze 3</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	organizatorzy stałych/incydentalnych wydarzeń w mieście, KDK, MDK	młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	Prezydent Miasta Konina
P2	inkubator aktywności kulturalnej	uczestnicy wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	organizatorzy stałych/incydentalnych wydarzeń w mieście, KDK, MDK	Muzeum Okręgowe w Koninie, Miejska Biblioteka Publiczna
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	szkoły wyższe	przedsiębiorcy	uczniowie lokalnych szkół (zespoły szkół, licea ogólnokształcące)
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Wydział Urbanistyki i Architektury	Zarząd Dróg Miejskich, Miejski Zakład Komunikacji w Koninie	klienci usług i produktów dostępnych w mieście/ Młode rodziny (w tym z dziećmi)- mieszkańcy
P5	Wielkopolska Dolina Energii	MZGOK, MPEC (w tym członkowie Klastra)	Prezydent Miasta Konina	przedsiębiorcy (w tym wdrażający nowe technologie), mieszkańcy
P6	Park wodny	klienci usług i produktów dostępnych w mieście/ Młode rodziny (w tym z dziećmi)- mieszkańcy	przedsiębiorcy	turyści
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	Prezydent Miasta Konina	przedsiębiorcy (w tym wdrażający nowe technologie)	pracownicy lokalnych firm, mieszkańcy
P8	Dostępne mieszkalnictwo	młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie

DIAGNOZA DO PLANU ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO

IV. CHARAKTERYSTYKA STANU OBECNEGO FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI

Wprowadzenie

Układ treści Planu Rozwoju Lokalnego został oparty na wymaganiach dokumentów formalnych Programu „Rozwój Lokalny” (Regulaminu naboru, Karty oceny merytorycznej), jednak treść, zwłaszcza w części diagnostycznej, została uzupełniona o zagadnienia rekomendowane w Podręczniku do opracowywania PRI, zaproponowanym przez Związek Miast Polskich. Szczególnie dotyczy to przeglądu 6 obszarów, które mają (lub powinny mieć) kluczowy wpływ na poprawę funkcjonowania lokalnej administracji. Jednak i w tej części starano się zachować układ treści odwołujący się do dokumentów formalnych, stąd w każdym obszarze zawarto pogłębioną charakterystykę (z elementami diagnozy) standardów działania lokalnej administracji, poziomu kompetencji pracowników jak i poziomu współpracy administracji z zewnętrznymi interesariuszami. Uzupełnieniami w stosunku do wymogów Karty oceny były też: analiza interesariuszy, opisy diagnostyczne współpracy samorządu Konina z innymi samorządami (w ramach porozumień, związków, stowarzyszeń, współpracy międzynarodowej), rocznych planów współpracy z organizacjami pozarządowymi, budżetów obywatelskich, a także polityki informacyjnej Miasta oraz ostatnich badań opinii i analiz wykonanych na rzecz samorządu.

Dane pozyskiwano najczęściej u źródła, w modelu mieszanym (dane ilościowe i jakościowe – starając się zestawiać jedno z drugim). W możliwym zakresie zastosowano porównania z miastami podobnymi (w grupie tej były: Kalisz, Piła, Płock, Włocławek, Wałbrzych) dzięki danym zamieszczonym w Systemie Analiz Samorządowym ZMP.

Na końcu każdego podrozdziału albo odrębnie tematycznej części opracowania w diagnozie dokonywano podsumowania, zawierające kluczowe, najbardziej charakterystyczne spostrzeżenia. Stwierdzenia te stanowiły podstawę analizy problemowej ujętej w formie drzewa przyczyn i skutków (drzewa problemów), a następnie – ujęte jako silne i słabe strony, szanse czy zagrożenia – do wykazania znaczenia wskazanych problemów w kontekście niższego tempa rozwojowego miasta lub gorszego funkcjonowania administracji lokalnej, a z drugiej strony – do określenia poziomu potencjału instytucjonalnego i profesjonalnego miasta w kontekście zaplanowanej Nowej Ścieżki Rozwoju.

1. HORYZONTALNY PRZEGLĄD STANU OBECNEGO FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI

Konin jest miastem na prawach powiatu, położonym we wschodniej części województwa wielkopolskiego, nad Wartą, w odległości 100 km od Poznania, około 219 km od Warszawy, i około 120 km od Łodzi. W latach 1975-1998 Konin był siedzibą województwa konińskiego, obecnie pełni rolę ośrodka subregionalnego. Miasto jest ośrodkiem zagłębia górniczo-energetycznego powstałego w oparciu o zasoby węgla brunatnego i z powodu wymagań polityki klimatyczno-energetycznej będzie w najbliższym okresie podlegało znaczącej transformacji społeczno-gospodarczej.

Status administracyjny Konina – miasta na prawach powiatu powoduje, że administracja samorządowa w mieście realizuje zarówno zadania gminne jak i powiatowe. Jest to znacznie szerszy zakres zadań niż zadania urzędu gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego składa się z 32 wydziałów oraz 9 innych jednostek i samodzielnych stanowisk. Największą liczebność ma straż miejska (32 osoby), największe

spośród wydziałów liczą 20-30 osób (Podatków i Opłat, Gospodarki Nieruchomościami, Komunikacji, Księgowości), ale są też wydziały 3-4 osobowe. Strukturę tę należy więc uznać za rozdrobnioną.

W załączniku do [Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koninie](#) (Zarządzenie Nr 9/2018 Prezydenta Miasta Konina z dnia 5 lipca 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Koninie) wymienia się 68 jednostek organizacyjnych Miasta Konina, spółek, służb, straży i inspekcji.

W Urzędzie Miejskim, według stanu na koniec 2019 r., pracują 394 osoby, w tym 288 (73,1%) kobiet i 106 (26,9%) mężczyzn. Wśród kobiet 247 ma wykształcenie wyższe (85,8%), 41 średnie (14,2%), wśród mężczyzn – odpowiednio 86 wyższe (81,1%) i 20 średnie (18,9%). Osoby z wykształceniem średnim dominują tylko w Straży Miejskiej, ich duży udział jest także w Wydziale Organizacyjnym i Kadr (na 11 osób 5 z wykształceniem średnim). Wśród pracowników UM przeważa grupa wiekowa 41-50 lat – prawie 40% (37,8% kobiet i 44,3% mężczyzn), drugą z kolei jest przedział 51-60 lat – obejmuje prawie 22% pracowników (22,2% kobiet i 18,9% mężczyzn). Tylko 7,6% pracowników ma nie więcej niż 30 lat, ponad 8% ukończyło 60. rok życia (w tym 16% mężczyzn). Kadre urzędu należy więc uważać za zaawansowaną wiekowo, przy czym udział głównych grup w dużej mierze odzwierciedla populację Konina.

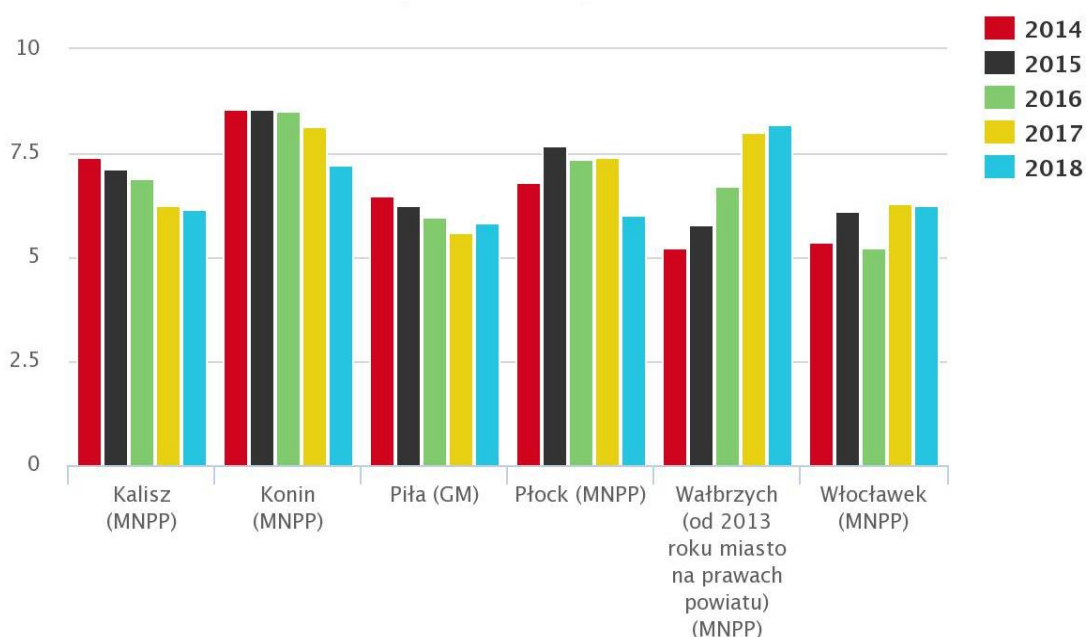
Jeśli chodzi o staż pracy, to największy udział mają 2 grupy osób:

- ze stażem do 5 lat – 121 osób (88 kobiet i 33 mężczyzn),
- ze stażem 20 lat i więcej - 83 osoby (56 kobiet i 27 mężczyzn).

Jest więc możliwe międzypokoleniowe, wzajemne przekazywanie wiedzy wśród kadry urzędu.

Wydatki budżetu miasta na funkcjonowanie administracji samorządowej są w Koninie dość wysokie na tle badanej grupy 6 miast, aczkolwiek w latach 2014-2018 ich udział z 8,6% do 7,2% wydatków ogółem. Wciąż są jednak jednymi z najwyższych – jedynie w 2018 wyższe były w Wałbrzychu (8,2%), jak to przedstawia poniższy wykres:

Wykres 1. Udział wydatków na administrację samorządową w wydatkach ogółem [%]

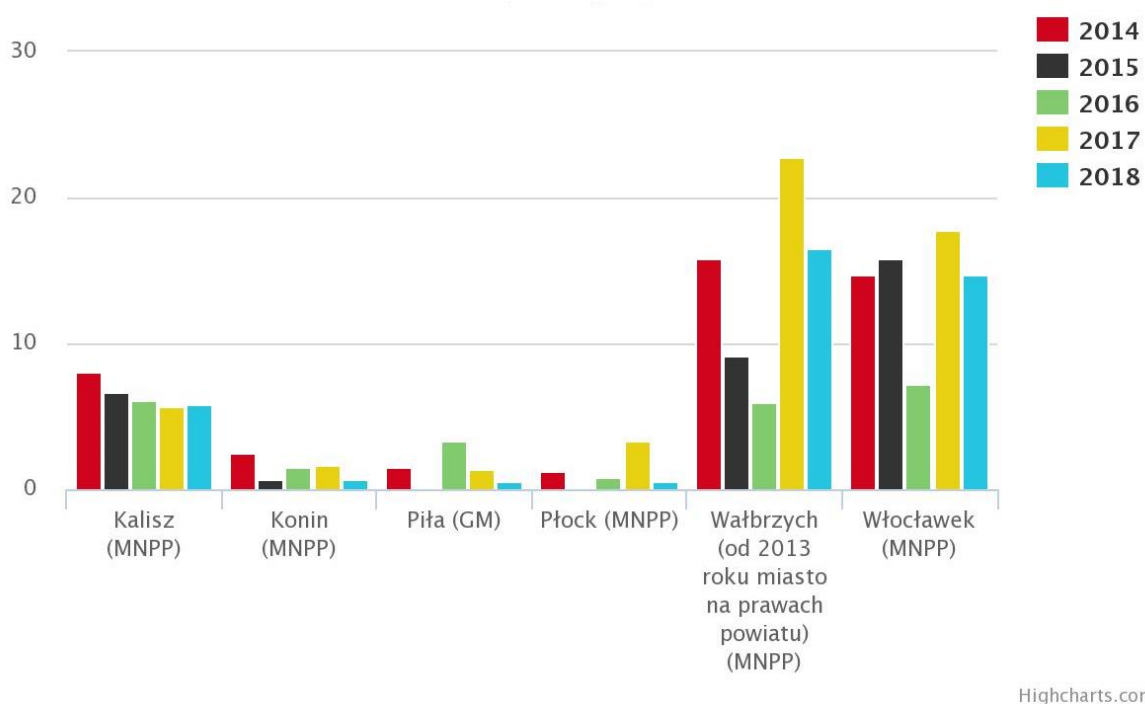
Highcharts.com

Źródło: System Analiz Samorządowych ZMP

<https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=25ZkqPTuBM>.

W ramach wydatków na administrację zdecydowanie dominują wydatki niemajątkowe. Wydatki majątkowe stanowią niewielki ułamek (w 2014 2,48%, w 2018 0,76%). Wielkość ta sytuuje Konin pod koniec stawki miast porównywanych (mniejsze wydatki ponoszone są w Pile i przeważnie w Płocku, we Włocławku i Wałbrzychu oscylują wokół 15% rocznie). Świadczy to o małym zakresie inwestycji w bazę administracji miejskiej w ostatnich latach. Obrazuje to poniższy wykres:

Wykres 2. Wydatki majątkowe w wydatkach na administrację samorządową ogółem [%].

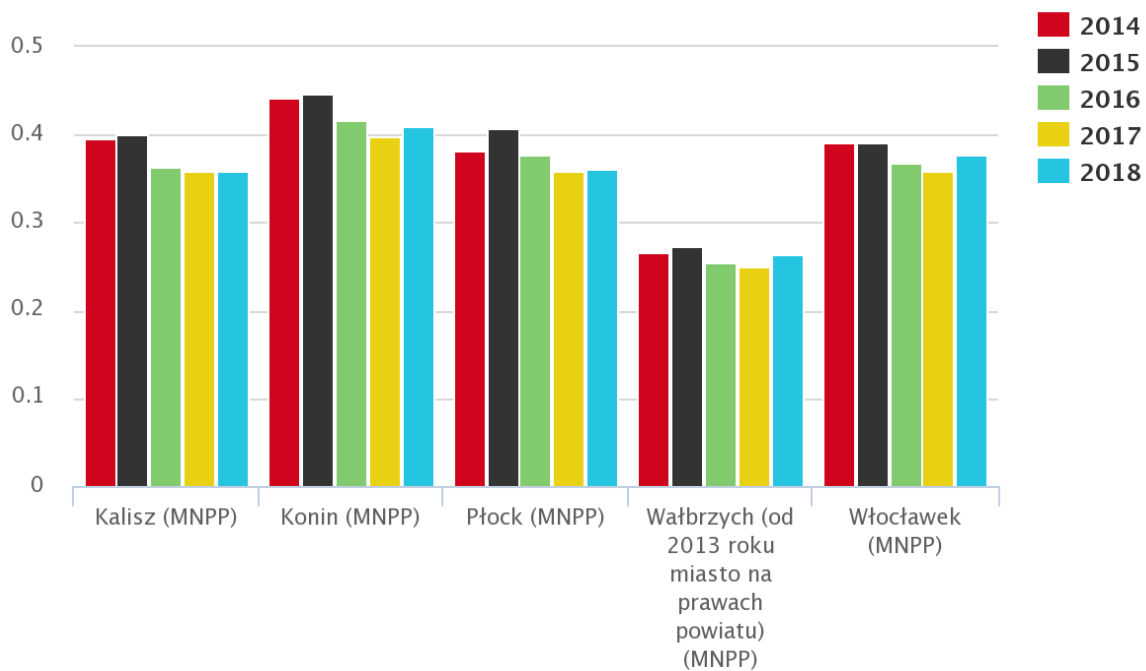
Źródło: System Analiz Samorządowych ZMP <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=8JFQCIDhJO>

Wśród wydatków niemajątkowych wysokie są wydatki na szkolenia i rozwój zawodowy (stałe około dwukrotnie większe niż w GP)(MRL).

Ogólnie wśród wydatków budżetu miasta znaczny udział mają wydatki na wynagrodzenia, które są największe w grupie 6 bezpośrednio porównywanych miast. Jest to pochodna bardzo rozbudowanego sektora jednostek miejskich. Zauważa się tendencję do spadku udziału wynagrodzeń w wydatkach bieżących budżetu, co przekładać się może na spadek ocen atrakcyjności pracy w tym sektorze. Podobne zjawisko występuje w Płocku, w mniejszym zakresie w Kaliszu.

Wykres 3. Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących budżetu miasta.

Źródło: System Analiz Samorządowych ZMP <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=n0Kw9rwmhs>

Z uwagi na decydujące znaczenie Urzędu Miejskiego w procesie realizacji celów Planu Rozwoju Lokalnego i Planu Rozwoju Instytucjonalnego w Koninie, w niniejszym dokumencie skupiono się przede wszystkim na funkcjonowaniu tej instytucji, odnosząc się do innych jednostek organizacyjnych i spółek miejskich kluczowych z punktu widzenia realizacji planowanych działań rozwojowych. Poza UM pozyskiwano dane i opinie od 15 jednostek. Były to:

- Przedszkole nr 4,
- Szkoła Podstawowa nr 10,
- Zespół Szkół Budowlanych i Kształcenia Zawodowego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Koniński Dom Kultury,
- Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie,
- Zarząd Dróg Miejskich,
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.,
- Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A.,
- Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o.,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Koninie.

Analiza zbiorczych wyników samooceny kontroli zarządczej, dokonywanej przez kierowników biur i wydziałów Urzędu Miejskiego oraz pracowników zajmujących samodzielne stanowiska, dokonywanej na podstawie Zarządzenia Nr 19/2015 Prezydenta Miasta Konina z dnia 19.02.2015 r. corocznie za okres 2014-2019 wskazuje na spełnianie 5 standardów określonych w podanym zarządzeniu (środowisko wewnętrzne, cele i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli, informacja i komunikacja, monitorowanie i ocena).

Uwagi były zgłaszane w zakresie:

- dbałości o rozwój kompetencji zawodowych pracowników Urzędu („Nie ma zdefiniowanego systemu motywacji finansowej do samorozwoju pracowników, wynikającego ze wzrostu kompetencji”),
- oceny kryterium oszczędności, efektywności oraz skuteczności realizacji zadań w przypadku budżetu Miasta – ocenie podlega tylko wykonanie założonych kwot w stosunku do planu, nie ma budżetu zadaniowego,
- braku wystarczającej komunikacji wewnętrznej, umożliwiającej sprawny przepływ informacji między Urzędem Miejskim a jednostkami organizacyjnymi,

W dwu ostatnich przypadkach „natężenie problemu” zmieniało się w poszczególnych latach. Zauważyć można stopniowe usuwanie poszczególnych barier przez wprowadzenie coraz bardziej odpowiednich rozwiązań.

W mieście wdrożono w pełnym zakresie 18 e-usług publicznych, najwięcej w zakresie geodezji (KOSiT – geoportal miejski), także w zakresie komunikacji (aplikacje biletowe, rower miejski), poza tym alertownik (3 rodzaje powiadomień, aplikacja BLISKO <http://www.konin.pl/index.php/sisms.html>).

Nie wdrożono niemal żadnych rozwiązań Smart city umożliwiających zintegrowane zarządzanie rozwojem miasta, w tym zdalne zarządzanie infrastrukturą, otwarty dostęp do danych. Realne współrzędzenie mieszkańców jest umożliwione częściowo.

Przedmiotem pracy Urzędu Miejskiego jest corocznie ponad 50 tys. spraw. Przesyłanych elektronicznie z udziałem uwierzytelnionego podpisu za pomocą ePUAP jest 7,12% korespondencji, wysyłanych odpowiedzi 2,04%.

Podsumowanie:

- **Rozdrobniona struktura Urzędu Miejskiego**
- **Struktura wiekowa kadry UM pozwala na wzajemne uczenie się i przepływy wiedzy między pracownikami z dużym stażem i młodymi kadrami**
- **Wysokie wydatki ogółem, lecz niski udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetu na administrację**
- **Duży udział wydatków na wynagrodzenia w budżecie miasta**
- **Umiarkowany zaawansowany rozwój e-usług w administracji**
- **Brak rozwiązań Smart City**

2. POGŁĘBIONY PRZEGLĄD OBSZARÓW, KTÓRE MAJĄ KLUCZOWY WPŁYW NA POPRAWĘ FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI

Wprowadzenie

W podrozdziale scharakteryzowanych zostało 6 kluczowych obszarów w zarządzaniu miastem, wyróżnionych przez Związek Miast Polskich. W odniesieniu do każdego z nich będą analizowane problemy i deficyty w odniesieniu do standardów działania administracji, poziomu poszczególnych (merytorycznych i administracyjnych) kompetencji i poziomu współpracy administracji z zewnętrznymi interesariuszami.

OBSZAR 1: ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE I PRZYWÓDZTWO

Kryteria diagnozy: wymagania/oczekiwania docelowe

OPIS SYTUACJI

(argumenty, uzasadnienie np. dokument, link do strony)

ZAGADNIENIA OGÓLNE, DOKUMENTY STRATEGICZNE

- Samorząd Konina ma doświadczenie w projektowaniu i prowadzeniu procesu zarządzania strategicznego, czego wyrazem są cyklicznie przyjmowane strategie rozwoju oraz inne dokumenty kierunkowe.
- [Strategia Rozwoju Miasta. Plan 2020-2030](#) została przyjęta uchwałą nr 293 Rady Miasta Konina z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia "Strategii Rozwoju Konina Plan 2020-2030". Jest to więc dokument wysoce aktualny, sporządzony nowatorskimi metodami, odpowiadający na deficyty i odnoszący się do potencjałów miasta zidentyfikowanych również w niniejszych dokumentach.
- Pracownicy wszystkich poziomów zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego uczestniczyli w określaniu Priorytetów rozwojowych, co zostało szczegółowo określone w Procesie Partycypacji.
- Strategia skupia się na potrzebie całościowej transformacji społeczno-gospodarczej miasta jako ośrodka znajdującego się w kryzysie, któremu grozi utrata dotychczasowej bazy rozwojowej, jaką stanowił sektor paliwowo-energetyczny. Przyjęcie nowej strategii rozwoju ma związek z potrzebą koordynacji wszelkich działań związanych z rozwojem Konina jako Zielonego Miasta Energii i będzie miało wpływ na wzrost efektywności, wyższy standard działań, realne korzyści finansowe oraz lepszy wizerunek miasta.
- Nowe władze Konina starają się budować miasto atrakcyjne pod względem warunków życia i perspektyw rozwoju wszystkich jego mieszkańców. Dążą, by Konin był liderem transformacji energetycznej w Polsce, wykorzystując do tego nowoczesną gospodarkę i energię odnawialną. Współtworzą wokół jednej wspólnej wizji przyszłość, w której rozwój Konina oparty jest na trzech filarach: Zielonej Energii, Zieleni w Mieście i Energii Ludzi.
- Dla władz Miasta Konina „...*harmonijny, stabilny rozwój wymaga równowagi między wzrostem ekonomicznym a ekologią, świadomości bycia częścią czegoś większego, szacunku do tego, co mamy, co posiadamy, szacunku wobec siebie nawzajem, wdrażaniu życzliwych postaw, sprawiedliwego dostępu do dóbr i zdrowych relacji*”. Władze miasta chcą zbudować miasto przyjazne rodzinie, starszym, niepełnosprawnym/osobom ze szczególnymi potrzebami, dostępne i funkcjonalne.
- Misję Konina sformułowano następująco: „*Wyzwalamy energię ludzi i natury do wspólnego tworzenia nowoczesnego i zdrowego miasta.*” Administracja samorządowa postrzega więc swoją rolę jako inicjującą w procesie rozwoju – transformacji miasta angażującym wszystkie wymiary i grupy.
- W dokumencie strategii określono 3 filary (cele nadrzędne), 6 obszarów rozwoju (priorytetów), w ramach których zapisano 527 projektów działań. W procesie partycypacyjnym w każdym obszarze dokonano wyboru projektów o największym potencjale pobudzania rozwoju – łącznie jest to 31 Priorytetowych projektów rozwojowych.

- W każdym filarze określono wysokopoziomowe wskaźniki.
- Początkowo nie ustalono wskaźników wykonania ani kolejności działań.
- W celu zapewnienia lepszej skuteczności realizacji projektów strategicznych (Zarządzenie Nr 168/2019 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18 grudnia 2019 r.) wprowadzono [System Koordynacji Strategii](#) (SKS). System pozwoli uzyskać większą efektywności wydatkowania środków finansowych na rozwój i promocję miasta, a także ułatwić współpracę pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Koninie, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, podmiotami korzystającymi z dotacji oraz spółkami miejskimi, zwanymi Jednostkami SKS, w ramach prowadzonych przez miasto Projektów Strategicznych.
- Wprowadzony w formie zarządzenia elektroniczny System Koordynacji Strategii do zarządzania realizacją projektów strategicznych obejmujący urząd, jednostki organizacyjne, spółki miejskie pozwala na uzyskanie pełnych informacji o projekcie przy użyciu karty projektu zawierającej pełne dane (m. in. opis, cel strategiczny jaki realizuje, źródła finansowania, partnerzy, beneficjenci, elementy promocji) oraz sprawozdanie (raportu) z przebiegu i realizacji projektu.
- Strategia Rozwoju Miasta zawiera zadania – czyli sposoby działań, ustalone projekty priorytetowe o największym potencjale rozwojowym. Nie ustalono jednak planu finansowego strategii, choćby na krótki okres. Służyć ma temu SKS poprzez wskazywanie, w sposób kroczący, projektów do realizacji.
- Monitorowaniem postępu realizacji działań strategicznych oraz przekazywaniem wniosków z dokonanych analiz organowi wykonawczemu zajmuje się Wydział Strategii i Marketingu Miasta. Natomiast powołane zespoły koordynujące realizację przedsięwzięć określonych w Strategii będą ponosić odpowiedzialność za realizację działań/projektów strategicznych. Na corocznym warsztacie strategicznym, w oparciu o dokonywany przegląd realizacji dokumentu, podejmowane będą decyzje o realizacji kolejnych działań. Decyzję o aktualizacji strategii będzie podejmować Rada Miasta.
- Gromadzone dane oraz wyniki prac strategicznych są udostępniane w Internecie interesariuszom na dedykowanej platformie.
- W okresie obowiązywania poprzedniej strategii odpowiedzialność za realizację poszczególnych celów/działań była ściśle określona przez Zarządzenie Nr 62/2016 Prezydenta Miasta Konina z dnia 28.04.2016 roku w sprawie wprowadzenia [systemu monitoringu Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020](#).
- Do tej pory coroczne raporty z realizacji strategii udostępniane były na stronie www.konin.pl jednak brak było dedykowanej platformy dot. realizacji i wdrażania strategii.
- Należy zauważyć, że Miasto Konin zgodnie z uchwałą Nr 223 Rady Miasta Konina z dnia 30 października 2019 r. posiada „Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Konina na lata 2020-2025”, który wyznacza kierunki inwestowania, szacunki kosztów oraz stanowi podstawę do tworzenia projektów budżetu miasta w zakresie inwestycji na kolejny rok budżetowy <http://www.konin.pl/index.php/wieloletni-plan-inwestycyjny.html>
- Wieloletni Plan Inwestycyjny (WPI) jest narzędziem realizacji zamierzeń dotyczących kierunków strategicznego rozwoju Miasta zapisanych w „Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020” (uchwała Rady Miasta Konina nr 109 z dnia 27 maja 2015 r.), która przestała obowiązywać po uchwaleniu nowej strategii.
- WPI stanowi corocznie podstawę tworzenia projektów budżetu w zakresie zadań inwestycyjnych na kolejne lata. Prowadzi do optymalnego wykorzystania środków dostępnych na inwestycje oraz do modyfikacji wydatków bieżących.
- Wieloletni Plan Inwestycyjny jest planem kroczącym, co oznacza, że podlega okresowej aktualizacji. Aktualizacja obejmuje wprowadzenie do planu nowych zadań inwestycyjnych oraz uaktualnienie danych dotyczących zadań już ujętych

w planie. Horyzont czasowy WPI ulega odpowiedniemu przesunięciu w trakcie przygotowywania kolejnych edycji planu.

- Procedura prac nad WPI pochodzi z 2007 r. (Uchwała nr 117 Rady Miasta Konina z dnia 27.06.2007 r., Uchwała nr 118 Rady Miasta Konina z dnia 27.06.2007 r oraz zmiana Uchwała nr 405 Rady Miasta Konina z dnia 26.10.2016 r.).

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_szczegoly&kadencja=5&id=117

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_szczegoly&kadencja=5&id=118

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIkad_szczegoly&kadencja=7&id=405

- Procedura ta zakłada powołanie Zespołu Koordynacyjnego ds. prac nad planem inwestycyjnym.
- Zestawienie Projektów Strategicznych docelowo zastąpi Wieloletni Plan Inwestycyjny. Ma być to również zestawienie kroczące, uaktualniane corocznie przez Radę Miasta Konina.
- Miasto ma kilka programów sektorowych, których ważność upływa w bieżącym roku, jak: [Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Konina](#), [Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Konina](#). Jedynym nowym Planem operacyjnym z ustalonym planem finansowym oraz wskazaniem wydziałów – dysponentów środków, odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań jest [Program Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2020-2022](#). Częściowo warunki te spełnia [Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023](#).
- W UM Konina wszystkie dokumenty strategiczne podlegają systematycznym przeglądom i są aktualizowane odpowiednio do potrzeb. Należą do nich np.: Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Konina na lata 2016-2023 i [Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Konina](#). Jest to od wielu lat istniejącą praktyką potwierdzająca wysoką kulturę organizacyjną Konina.
- Proces zarządzania strategicznego w Koninie jest nowym systemem, który będzie doskonalony w oparciu o nabywane doświadczenie, zmianę kontekstu wewnętrznego i zewnętrznego, zidentyfikowane dobre praktyki czy informacje zwrotne pozyskiwane od interesariuszy.

KODEKS ETYKI, PROCEDURY ANTYMOBINGOWE I ANTYDYSKRYMINACYJNE

- [Kodeks Etyki](#), czyli katalog wartości, jakimi kieruje się UM Konina i jej pracownicy, został zdefiniowany w zarządzeniu Prezydenta Miasta Konina Nr 5/2016 z dnia 28.07.2016 r.
- Wymienione zarządzenie obowiązuje wyłącznie pracowników samorządowych Urzędu Miejskiego w Koninie, nie mając zastosowania wobec pracowników miejskich jednostek organizacyjnych i spółek komunalnych. Jednostki organizacyjne miasta ani spółki komunalne nie wprowadziły odrębnych od wskazanej wyżej regulacji dotyczących zasad etycznego postępowania czy deklaracji wartości.
- Mimo to, pracownicy UM w Koninie i miejskich jednostek organizacyjnych wiedzą jakie zachowania uznawane są w organizacji za nieetyczne i znają zasady postępowania w przypadku wykrycia poważnych naruszeń zasad etycznych (raporty z arkuszy samooceny pracowników dokonanej w ramach kontroli zarządczej za lata 2015-2019).
- Przeanalizowano dokumentację nt. rozpatrywania skarg i wniosków składanych do Urzędu Miejskiego w latach 2104-2019. Rocznie wpływa do UM kilka-kilkanaście (maksymalnie 12) skarg, które dotyczą głównie niewłaściwego/przewlekłego prowadzenia postępowania i zachowania urzędników. Znaczna większość jest uznawana po badaniu za niezasadne. Pojedynczy przypadek uznania za niewłaściwe zachowania pracownika Urzędu miał miejsce w 2014 r.

- W okresie lat 2015-2020 dwóm osobom wypowiedziano umowę z powodu utraty zaufania pracodawcy.
- Zarządzenie w sprawie wewnętrznych procedur przeciwdziałania mobbingowi i niedyskryminacji zostało wydane 20 maja 2020 r.

https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=381

- W badanym okresie nie zostały wszczęte w UM Konin postępowanie w związku z wykryciem przypadku mobbingu.

KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA

- W urzędzie zapewnione są właściwe procesy komunikacyjne, umożliwiające skuteczne zarządzanie i dobre wykonywanie obowiązków przez pracowników. Zasady organizacji i funkcjonowania Urzędu oraz uprawnienia i odpowiedzialność pracowników zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Koninie, regulaminie pracy, zarządzeniach Prezydenta, procedurach i instrukcjach oraz kartach stanowiska pracy. Powyższe zasady oraz zakres obowiązków i uprawnień zostały pracownikom przedstawione. Wymienione dokumenty zamieszczono w postaci elektronicznej ISO 9001 i udostępniono wszystkim pracownikom.

Najważniejszymi elementami systemu komunikacji są:

- comiesięczne posiedzenia kierownictwa Urzędu,
- okresowe narady ścisłego kierownictwa z kierownikami wydziałów ,
- wymiana dokumentów, danych i informacji zgodnie z graficznymi schematami realizacji procedur i procesów,
- wdrożony elektroniczny system zarządzania obiegiem dokumentów,
- RUMAK -Repozytorium Urzędu Miejskiego w Koninie.

Komunikacji wewnętrznej służą także elementy infrastruktury: sieć telefonii stacjonarnej i komórkowej, poczta elektroniczna wewnętrzna, system skrzynek e-mail.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE JAKO NARZĘDZIE REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU MIASTA

- Niezbędnym elementem realizacji określonej w strategii Rozwoju Miasta Konina wizji jest co do zasady skoncentrowanie działań wszystkich instytucji miejskich (Urząd Miejski, jednostki organizacyjne, spółki komunalne) na wsparcie jej realizacji. Koncentracja ta wymaga przyjęcia skorelowanej z wizją miasta, a jednocześnie wspólnej dla wszystkich jednostek miejskich wizji i misji organizacji (instytucji miejskich), które powinny stanowić uzupełnienie misji i wizji rozwoju Konina oraz wspierać – poprzez skupienie się na uzgodnionych partycypacyjnie wartościach - realizację strategicznych celów rozwojowych miasta.
- Zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina nr 14/UM/2020 z dnia 24 lipca 2020 roku powołano tematyczny, interdyscyplinarny [zespół ds. realizacji Strategii Rozwoju Miasta, Plan 2020-2030](#) oraz określenia jego zadań składający się z Grupy Sterującej, szefów zespołów strategicznych oraz kierownika Zespołu ds. realizacji Strategii Rozwoju Miasta. Każdy powołany Szef zespołu strategicznego odpowiedzialny jest za grupę projektów strategicznych odpowiadających za realizację jednego z trzech filarów strategii. Ich zadaniem jest takie zarządzanie mające na celu skupienie działań i wykorzystanie zasobów posiadanych przez organizację w kierunku osiągania celów określonych jako priorytetowych w Strategii Rozwoju. Tym samym system ten umożliwia powiązanie celów indywidualnych poszczególnych pracowników z celami firmy i uspołnienie działań całości organizacji.
- Ponadto poinformowano pracowników i innych interesariuszy, w jaki sposób jednostki miejskie powinny funkcjonować, aby uczestniczyć w realizacji celów rozwojowych miasta. Oprócz Strategii Rozwoju wszystkie wydziały, jednostki organizacyjne oraz spółki uczestniczyły w stworzeniu dokumentu programy strategiczne, który przyporządkowuje projekty tych jednostek do poszczególnych celów i sposobów

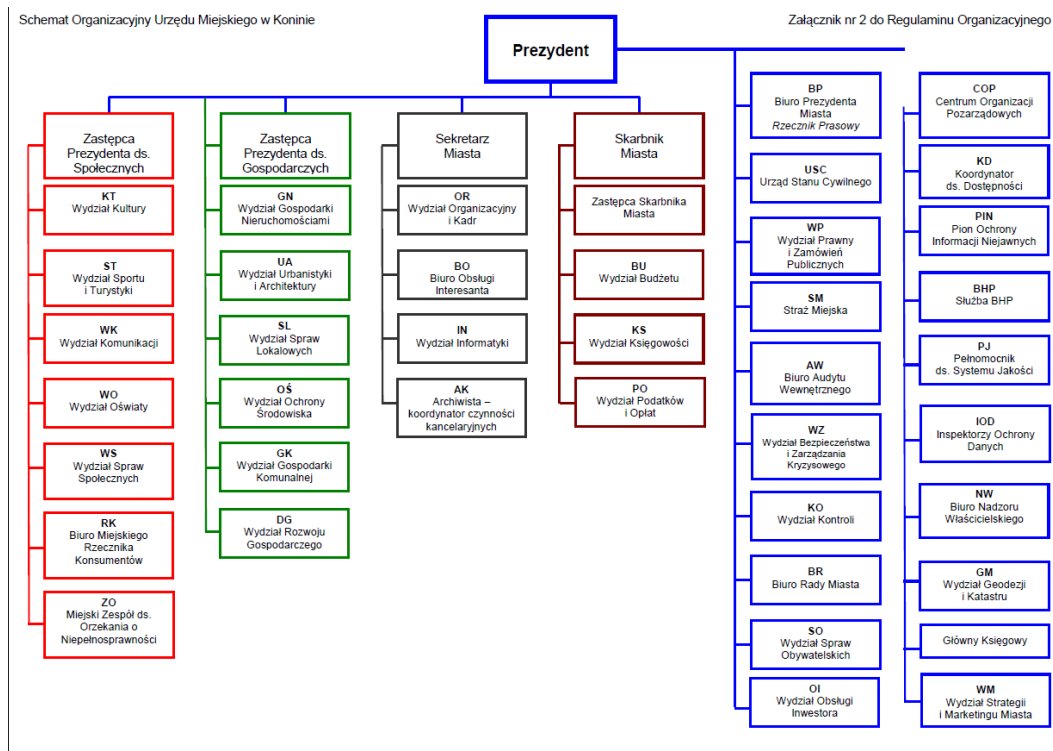
działania określonych w Strategii Rozwoju. Wszystkie jednostki wprowadziły na jego podstawie w okresie od lutego do kwietnia 2020 realizowane przez siebie projekty do Systemu Koordynacji Strategii. Dodatkowym dokumentem, który określa zadania jednostek i skupia je wokół realizacji strategii jest Proces Partycypacji. Tak więc istnieje potwierdzenie formalne, że cel rozwojowy jest znany i tym samym realizowany przez instytucje miejskie.

- Znajomość wizji i misji Miasta potwierdzają wyniki badań ankietowych wśród pracowników Urzędu Miejskiego, w których udział wzięły 74 osoby (19,5% badanych).
- Przebadanym pracownikom Urzędu Miasta znany jest główny cel istnienia organizacji: zadeklarowana przez władze miasta idea (współ)tworzenia Zielonego Miasta Energii w celu podniesienia jakości życia mieszkańców Konina.
- Zasada powoływania zespołów ds. realizacji projektu jest stosowana przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. https://bip.konin.eu/tmpl/zarzadzenia_prezydenta/zarz_2015_098_01_1438168381.pdf
- Gotowy Proces Partycypacji świadczy o utożsamianiu się z celami rozwojowymi miasta jednostek i instytucji miejskich. Wprawdzie każda z jednostek ma swój cel statutowy i z nim się utożsamia, ale cele te wpisuje się w cel strategiczny Miasta. Proces partycypacji społecznej uwzględniał jednostki miejskie w grupie głównych interesariuszy przy określaniu wizji rozwojowej w Strategii Rozwoju Miasta.
- Zarządzeniem Nr 19/2015 Prezydenta Miasta Konina z dnia 19.02.2015 roku w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Koninie oraz jednostkach organizacyjnych Miasta Konina usankcjonowano wprowadzenie w organizacji [systemu kontroli zarządczej](#).
System ten można uznać za jedno z narzędzi wspomagających zarządzanie miastem. Jednym ze źródeł uzyskania wiedzy o stanie kontroli zarządczej w UM są wyniki z ankiety samooceny systemu kontroli zarządczej.
- Z obserwacji wynika jednak, że ankiety samooceny wypełniane przez kierowników komórek organizacyjnych UM w Koninie i pracowników na stanowiskach samodzielnych nie mogą być w pełni wykorzystane do poprawy efektywności i skuteczności działania organizacji. Mimo, że ankiety samooceny zawierają istotne pytania dla usprawniania i poprawy pracy Urzędu, to sposób ich wypełniania (większość odpowiedzi na „tak” lub „nie dotyczy”) nie daje podstaw do wyciągania wniosków i planowania działań mających na celu usprawnianie działalności organizacji.
- W jednostkach organizacyjnych każdy dyrektor/kierownik jednostki indywidualnie decyduje w jaki sposób w jego jednostce funkcjonuje kontrola zarządcza i składa raz w roku oświadczenie dla Prezydenta.
- System zarządzania ryzykiem (wprowadzony Zarządzeniem Nr 7/UM/2019 Prezydenta Miasta Konina z dnia 26 lutego 2019 roku w sprawie [zarządzania ryzykiem](#) w Urzędzie Miejskim w Koninie. bardzo szczegółowo i kompleksowo identyfikuje i określa możliwe ryzyka, które mogą negatywnie wpływać na działalność Urzędu i jednostek podległych. Przez kierowników wydziałów zgłoszonych zostało ponad 90 ryzyk. Na tej podstawie zespół ds. zarządzania ryzykiem dokonał weryfikacji otrzymanych ryzyk i ostatecznie ustalił na podstawie rejestru ryzyk operacyjnych i zadań długoterminowych Urzędu rejestr celów i ryzyk strategicznych wraz z matrycą punktową analizy ryzyka dla celów strategicznych.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA URZĘDU

Schemat 2. Schemat organizacyjny Urzędu Miejskiego w Koninie.

Źródło: https://bip.konin.eu/tmpl/zarzadzenia_ku/zarz009_02_1532590696.pdf

- Analiza Regulaminu Organizacyjnego oraz Szczegółowych Zakresów Działania Komórek Organizacyjnych UM w Koninie wskazuje, że są w urzędzie odpowiednie struktury organizacyjne i zarządcze.
- Przedstawiony schemat organizacyjny wskazuje jednak na dość rozdrobnioną („drobnoziarnistą”) strukturę, która może być zarówno problemem, jak i potencjałem. Dodatkowo Zarządzenie Nr 9/2018 Prezydenta Miasta Konina z dnia 5 lipca 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Koninie było w krótkim czasie zmieniane dwa razy (Zarządzeniem nr 2/UM/2019 Prezydenta Miasta Konina z dnia z dnia 21 stycznia 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koninie oraz Zarządzeniem nr 2/UM/2020 z dnia 31 stycznia 2020 w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koninie).
- Aktualna struktura organizacyjna jest wielowymiarowa (samodzielny wydział, biuro, samodzielne stanowiska), przez co obniża się jej efektywność (np. przez wyodrębnienie komórek organizacyjnych mimo jednorodnych zadań merytorycznych z innymi komórkami) rozproszenie w strukturze komórek wspierających bieżącą działalność Urzędu, niezależnie od miejsca inicjowania procesu w strukturze. Zakresy działania niektórych komórek organizacyjnych pokrywają się; niektóre działania są rozproszone w kilku komórkach organizacyjnych. Potencjał kadrowy nie zawsze jest adekwatny do ilości zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne.
- Z drugiej strony tak rozczłonkowana struktura może okazać się bardziej elastyczna przy realizacji dużych projektów strategicznych, kiedy to zespoły zadaniowe będą mogły obejmować całe wydziały.
- W wszystkich badanych jednostkach miejskich jest określona struktura organizacyjna oraz system odpowiedzialności nadzoru nad realizacją zadań, który dostępny jest na stronach BIP.

- W większości podmiotów tworzone są zespoły projektowe, jednak dzieje się to ad hoc - procedury są wdrożone w 2 z nich.
- W 70% badanych jednostek/ spółkach zgodnie z przyjętymi częściowo procedurami - kierownicy zespołów zadaniowych (projektowych) są włączeni w proces monitorowania elektów realizacji zadań oraz planowania budżetu i WPF, natomiast 30% nie ma takich procedur.
- W wszystkich jednostkach odpowiedzialności za realizację zadań wielodziedzinowych oraz nadzór nad nimi jest jednoznacznie przypisany do danego pracownika zgodnie z kartą stanowiska.
- Jeżeli chodzi o procedury antymobingowe i niedyskryminacyjne to w większości badanych podmiotów procedury te są uregulowane wyłącznie w regulaminie pracy lub kodeksie etyki. Jedynie PWiK ma przyjęte odrębne procedury w tym zakresie.
- Wszystkie badane jednostki/ spółki w ramach wewnętrznej struktury posiadają procesy współpracy i koordynacji, które systemowo są doskonalone.

- Wymagane kompetencje na poszczególnych stanowiskach zostały określone w Regulaminie wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie wprowadzonym Zarządzeniem Nr 22/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 15.12.2017 r. (ze zmianami), który zawiera wykaz stanowisk i ogólne wymagania dla danego stanowiska. Szczegółowe wymagania określone są każdorazowo w ogłoszeniu o naborze na wolne stanowisko i wynikają także z zakresu obowiązków.
- W organizacji brakuje systemu wzmacniania kluczowych kompetencji. Obowiązujący system szkoleń został wprowadzony Zarządzeniem Nr 10/2010 Prezydenta Miasta Konina z dnia 16 września 2010 roku w sprawie: [zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie](#) ze zm.
- Kadra zarządzająca jest przygotowana do realizacji swoich obowiązków w procesie zarządzania strategicznego i ma możliwość doskonalenia zawodowego w tym zakresie. Kierownik Wydziału Strategii i Marketingu ma doświadczenie w zarządzaniu strategicznym. W wielu przypadkach zauważa się jednak brak rozumienia celu rozwoju strategicznego, skupienie się na „sektorowym” czy wręcz operacyjnym (tylko w zakresie swojej komórki) podejściu do zadań przypisywanych do wydziału czy stanowiska.
- Odbywają się spotkania i szkolenia osób odpowiedzialnych za realizację i wdrażanie strategii, jednak w niewystarczającym zakresie. Pracownicy uczestniczący w realizacji zadań strategicznych mają dostęp do podnoszenia kompetencji z zakresu współpracy i komunikacji wewnętrznej.
- Potrzebne jest dalsze doszktałcanie pracowników innych wydziałów i jednostek w zakresie współpracy przy realizacji strategii, pracy w zespołach zadaniowych.
- Potrzebne są też szkolenia dla pracowników w zakresie nowych przepisów, większa liczba szkoleń tematycznych (planowanie przestrzenne, inwestowanie, PPP, instrumenty finansowe, decyzje środowiskowe).

POZIOM WSPÓŁPRACY

- Sposób rozumienia organizacji i jej kontekstu w odniesieniu do Urzędu Miejskiego został zawarty w Księdze Jakości Urzędu Miejskiego w Koninie opartej na wymaganiach normy EN/ISO 9001:2015 <https://bip.konin.eu/index.php?d=z&szczegoly&id=309>
- Wskazano tam następujące czynniki kontekstu zewnętrznego:
  - 1) sytuacja międzynarodowa i relacje Polski z Unią Europejską, w tym w zakresie możliwości pozyskiwania środków pomocowych na rozwój miasta,
  - 2) sytuacja polityczna i społeczno – ekonomiczna w kraju rzutująca na możliwości finansowania rozwoju i pozyskiwania środków krajowych na rozwój miasta,
  - 3) zmieniająca się polityka organów państwa i regulacji prawnych dotyczących samorządu,

- 4) sytuacja ekonomiczna konińskich przedsiębiorstw i na miejskim rynku pracy, warunkująca utrzymanie i zwiększanie dochodów własnych samorządu,
  - 5) rosnące wymagania i oczekiwania interesantów oraz interesariuszy Urzędu.
  - Kontekst wewnętrzny, który może mieć wpływ na jakość realizowanych usług, współtworzą następujące czynniki:
    - 1) przywództwo Prezydenta w zarządzaniu Miastem i Urzędem,
    - 2) ustanowienie i realizacja Strategii Rozwoju Miasta oraz Polityki Jakości Urzędu,
    - 3) organizacja Urzędu-Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Koninie, właściwa Struktura Urzędu oraz podział uprawnień i kompetencji pracowników,
    - 4) wdrożenie systemu zarządzania jakością ISO 9001, kontroli zarządczej, zarządzania ryzykiem, audytów i kontroli wewnętrznej,
    - 5) kompetencje, kwalifikacje, zaangażowanie pracowników oraz identyfikacja z celami Urzędu i lojalność,
    - 6) systemy informatyczne i kanały komunikacji wewnętrznej wspomagające prace Urzędu.
  - **W prace nad strategią zaangażowanych było 734 osoby reprezentujące szeroki przekrój interesariuszy z trzech sektorów życia społeczno-gospodarczego, w tym 37 ekspertów.**
  - Badaniem potrzeb mieszkańców w zakresie rozwoju lokalnego był już niedawno przeprowadzony proces tworzenia Strategii Rozwoju Miasta. Potrzeby oraz pomysły na kreowanie miasta zostały wprost uwzględnione w partycypacyjnie stworzonej Strategii Rozwoju i włączone do niniejszego dokumentu.
  - Dokumenty strategiczne zostały wypracowane przez Wydział Strategii i Marketingu, wydziały Urzędu Miejskiego w Koninie, jednostki organizacyjne Miasta, ekspertów z różnych obszarów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i mieszkańców (warsztaty strategiczne, spotkania z mieszkańcami, umożliwienie mieszkańcom zgłaszania swoich projektów do strategii elektronicznie).
- <http://www.konin.pl/index.php/konin-nowa-wizja-miasta.html>
- Na podstawie nowej Strategii Rozwoju Miasta opracowana została strategia komunikacji, mająca na celu zintegrowanie interesariuszy oraz włączenie ich w realizację Strategii Rozwoju Konina. W dokumencie tym podstawową rolę komunikacji jest wspomaganie realizacji przyjętej wizji i strategii Konina Zielonego Miasta Energii oraz włączenie ludzi w budowanie Konina na nowo.
  - Opracowany został nowy system identyfikacji wizualnej miasta wraz z nowym logotypem oraz kampanią wizerunkową odzwierciedlającą wartości i nową ideę Konina Zielonego Miasta Energii. Dzięki niej Konin zyska silny, spójny, wyrazisty i atrakcyjny wizerunek. Ma ona na celu zwiększenie poczucia tożsamości mieszkańców i ich identyfikacji z miastem. Zaprojektowane działania mają przede wszystkim zwiększyć zaangażowanie mieszkańców w realizację wizji i strategii (i innych grup odbiorców, np. inwestorów). Określona zostały Zasady zarządzania relacjami z interesariuszami oraz powstał plan wdrożonego następnie Procesu Partycypacji.
  - W proces określania wartości, którymi w swoim działaniu powinny kierować się jednostki miejskie nie zaangażowano ani pracowników jednostek miejskich, ani mieszkańców miasta.

- **Miasto ma nową strategię rozwoju do 2030 r. (przyjętą w styczniu 2020 r.)**
- **System Koordynacji Strategii jest wartością dodaną – istotnym potencjałem sfery instytucjonalnej Miasta**
- **Powołano szefów projektów strategicznych i zespołów projektowych**
- **Miasto posiada Program Wspierania Przedsiębiorczości jako dokument odpowiadający za realizację celów strategicznych w zakresie przedsiębiorczości**

- Posiadanie procedury pozyskiwania środków pozabudżetowych
- Wspólna identyfikacja, logo i kampania promująca idee miasta i Strategii
- Brak wskaźników w strategii na poziomie przedsięwzięć
- Brak aktualnych/ lub nowych dokumentów sektorowych (dot. transportu, środowiska, edukacji, Smart City, kultury, sportu i seniorów)
- Lider (Prezydent) i kadra zarządzająca z przygotowaniem i doświadczeniem dającym podstawę do systemowego zarządzania miastem i kulturą organizacyjną, kadra zarządzająca przygotowana do pełnionych funkcji i dbająca o wizerunek JST
- Gotowość pracowników do zdobywania nowych kompetencji i kwalifikacji
- Niewystarczająca współpraca międzywydziałowa („sektorowość” w działaniu)
- Wysoki poziom zaangażowania mieszkańców w prace nad strategią

OBSZAR 2: ZARZĄDZANIE FINANSOWE

- Procesy: planowania budżetu oraz sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF), ich monitorowania, wprowadzania zmian oraz sprawozdawczości zostały opisane i wdrożone.
- Obowiązuje uchwała Rady Miasta w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi https://bip.konin.eu/bipredaktor/uchwaly_V/nr687.pdf
- Wyniki monitorowania wydatków, dochodów oraz prognozy dochodów i wydatków na lata kolejne są uwzględniane w analizie ryzyka przy okazji sporządzania WPF.
- Brak jest oprogramowania do bardziej szczegółowych analiz branżowych, skupiających wydatki wydziałów, jednostek i spółek.
- Brak jest spójnego systemu projektowego. Nie ma powiązań systemowych dotyczących zadań strategicznych i procedury uchwalania budżetu.
- Do WPF są wprowadzane zadania strategiczne, które mają określone źródła finansowania.
- Brak jest odrębnego oprogramowania do szacowania skutków ekonomicznych realizacji zadań strategicznych.
- Płynność finansowa budżetu jest monitorowana na bieżąco – „sterowana ręcznie” przez służby finansowe.
- Odpowiedzialność za kluczowe zadania w procesie zarządzania finansami została delegowana do poziomu zapewniającego ich skuteczną realizację.
- Wydział Strategii i Marketingu monitoruje projekty strategiczne. Za poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania dla działań strategicznych oraz wsparcie w zakresie montażu finansowego odpowiedzialny jest Wydział Rozwoju Gospodarczego.
- W strukturze Urzędu Miejskiego nie funkcjonuje praktyka monitorowania spójności planów budżetowych z planami strategicznymi.
- Za proces udzielania zamówień publicznych oraz wsparcie w zakresie jego prowadzenia odpowiada Wydział Prawny i Zamówień Publicznych.
- Zarządzanie płynnością finansową jest w gestii Skarbnika Miasta i wydziałów pionu finansowego.

Link <http://bip.konin.eu/pdf/regulamin/ZarzdzenieNr9-zaczniknr2.pdf>

- W mieście wdrożono oprogramowanie do zarządzania finansami miasta wspierające proces planowania budżetu i zaangażowanie jednostek (Plan”B” i BESTi@) oraz wieloletnich planów finansowych (BESTi@).
- Brak programów do kontroli wydatków realizowanych przez jednostki organizacyjne.
- Brak odpowiedniego i ujednoczonego oprogramowania do zarządzania płynnością finansową budżetu.
- Brak mechanizmów umożliwiających wykorzystywanie danych finansowych w oprogramowaniu dedykowanym sporządzaniu analiz strategicznych.

POZIOM KOMPETENCJI

- Pracownicy pełniący kluczowe role w procesie zarządzania finansami Miasta Konina posiadają kompetencje, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe niezbędne do skutecznej realizacji zadań. Odbywa się to przez dalsze podnoszenie kwalifikacji - kursy, szkolenia i studia podyplomowe z zakresu finansów publicznych.
- Ustalono przejrzysty podział obowiązków i odpowiedzialności pomiędzy zarządzającymi zadaniami, a zarządzającymi procesami finansowymi, co zostało wskazane w kartach stanowiska pracy, strukturze organizacyjnej i Polityce rachunkowości.
- Zarządzającym zadaniami oraz ryzykiem (w tym dla projektów strategicznych) delegowano uprawnienia i odpowiedzialność, w zakresie obejmującym cały proces realizacji zadania, powołując zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta nr 98/2015 z dnia 24.07.2015 r. zespół projektowy składający się ze specjalistów z zakresu księgowości, zadań merytorycznych i prawnych, odpowiedzialnych za realizację danego projektu.
- Wiedza i umiejętności kadry zarządzającej pozwalają na aktywne uczestniczenie w procesie zarządzania finansami nadzorowanych zadań.
- Pracownicy pionu finansowego podnoszą swoje kwalifikacje poprzez szkolenia, kursy i studia podyplomowe, ale zauważa się potrzebę dalszego szkolenia w zakresie – interpretacji przepisów, nowych programów księgowych, finansów publicznych, rachunkowości i budżetu.

POZIOM WSPÓŁPRACY

- Proces zarządzania finansowego jest stale doskonalony w oparciu o nabywane doświadczenie, zmianę kontekstu wewnętrznego i zewnętrznego, zidentyfikowane dobre praktyki czy informacje zwrotne pozyskiwane od interesariuszy np. poprzez zmiany w strukturze organizacyjnej.

PODSUMOWANIE

- **Brak środków finansowych na realizację zadań strategicznych**
- **Brak powiązań systemowych dotyczących zadań strategicznych i procedury uchwalania budżetu - Wieloletnią Prognozą Finansową**
- **Przyjęta i wdrożona Polityka Rachunkowości**
- **Brak ustalania zasad finansowania zadań strategicznych i systemowego podejścia do zarządzania płynnością finansową**
- **Program dotyczący planowania i zaangażowania BESTi@**
- **System monitoringu budżetu**
- **Niewystarczające wsparcie technologiczne w zarządzaniu finansowym np. oprogramowania/ systemy do monitorowania wydatków i dochodów w JST (urząd + jednostki) oraz robienia szczegółowych analiz**
- **Specjaliści w zakresie finansów, chęć dalszego kształcenia**

OBSZAR 3: KOORDYNACJA DZIAŁAŃ WEWNĄTRZ JST

USTALENIA OGÓLNE

- Struktura organizacyjna administracji miejskiej oraz system odpowiedzialności i nadzoru nad realizacją zadań i celów został opisany i jest powszechnie dostępny.
- Ustrój samorządu regulują ustawy (w Koninie jako mieście na prawach powiatu są to: Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym) oraz uchwały Rady Miasta i zarządzenia Prezydenta uwidocznione w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) www.bip.konin.eu
- Obieg kluczowych dokumentów w procesie zarządzania strategicznego został przyjęty w formie zarządzenia i wdrożony.
- Opisywane powyżej zagadnienia regulują:

Uchwała Nr 810 Rady Miasta Konina z dnia 31 października 2018 roku w sprawie Statutu Miasta,

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIkad_szczegoly&kadencja=7&id=810

(Zmiany wprowadzono uchwałami Nr 68 z 2019 r. i 146 z 2019 r.)

Zarządzenie Nr 9/2018 Prezydenta Miasta Konina z dnia 5 lipca 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Koninie
https://bip.konin.eu/index.php?d=zsk_szczegoly&id=335

Zarządzenie Nr 11/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 27 października 2017 roku w sprawie ustanowienia Księgi Jakości Urzędu Miejskiego w Koninie opartej na wymaganiach normy EN/ISO 9001:2015
https://bip.konin.eu/index.php?d=zsk_szczegoly&id=309

Zarządzenie nr 35/2019 z dnia 11 marca 2019 roku w sprawie [Zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Miasta Konina](#)

PRZESŁANKI ELASTYCZNOŚCI STRUKTURY ZARZĄDZANIA - ZESPOŁY ZADANIOWE, ZARZĄDZANIE PROJEKTOWE

- Praktyka działania za pomocą struktur poziomych, elastycznych w stosunku do formalnej struktury nie jest mocno ugruntowana.
- Zarządzenie Nr 9/2018 Prezydenta Miasta Konina z dnia 5 lipca 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Koninie w § 11. stanowi, że „W celu realizacji zadań obejmujących kompetencje kilku wydziałów tworzy się zespoły robocze (problemowe), których zakres działania określa Prezydent w drodze zarządzenia.”
- Powołano zespół koordynujący – monitorujący KBO (Koniński Budżet Obywatelski), zespół do spraw zarządzania ryzykiem, zespół do spraw kontroli zarządczej. Działa 9 auditorów ISO 9001/2015.
- Zasada powoływania zespołów ds. realizacji projektu jest stosowana przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE.
https://bip.konin.eu/tmpl/zarzadzenia_prezydenta/zarz_2015_098_01_1438168381.pdf
- Pewną formą działania tego rodzaju jest współdziałanie wydziałów i jednostek miejskich w realizacji Strategii Rozwoju Miasta w ramach Systemu Koordynacji Strategii (SKS), gdzie są nazwane Jednostkami SKS.
- Zarządzenie Nr 168/2019 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia Systemu Koordynacji Strategii stanowi, w §2., pkt. 4, że

„Kierujący każdą Jednostką SKS wyznacza swojego przedstawiciela/przedstawicieli do współpracy w ramach SKS (oraz zastępcę/zastępców)”. Osoby takie są określane przez wpisanie jako osoby odpowiedzialne za projekt zamieszczony w SKS.

- Zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina nr 14/UM/2020 z dnia 24 lipca 2020 roku https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=386 powołano tematyczny, interdyscyplinarny zespół ds. realizacji Strategii Rozwoju Miasta. Plan 2020-2030.
- Niekiedy zespoły zadaniowe tworzone są nieformalnie, niezależnie od istniejącej struktury organizacyjnej JST, do realizacji zadań wielozdziedzinowych.
- Członkowie takich zespołów, jako pracownicy, równocześnie podlegają głównie kierownikom wydziałów, z których zostali oddelegowani, co prowadzi czasem do różnego rodzaju konfliktów na linii przełożony- pracownik i pomiędzy poszczególnymi przełożonymi.
- W [Regulaminie Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie](#) (Zarządzenie Nr 22/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 15 grudnia 2017 roku ze zm.) nie ma szczegółowych zasad w zakresie formalnych instrumentów motywowania pracowników do realizacji zadań zespołu zadaniowego (projektowego) przez kierownika takiego zespołu.
- Kierownik zespołu występuje czasami do Prezydenta o nagrodę finansową lub awans stanowiskowy, ale jest to co najwyżej dobrym obyczajem, ponieważ zgodnie z regulaminem wynagradzania takie instrumenty posiada kierownik wydziału – np. § 10 regulaminu. Istnieje zapis, że „Z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań pracownikowi może być przyznany na czas określony dodatek specjalny.”
- Brak jest szerszego systemu oceny współpracy. W kryteriach oceny nie definiuje wprost zaangażowania w prace w zespołach zadaniowych (projektowych). Ponadto, jeśli nawet aktywność pracownika jest brana pod uwagę, to oceny dokonuje kierownik wydziału, bez udziału kierownika zespołu.

KOMUNIKACJA URZĘDU MIEJSKIEGO I INNYCH JEDNOSTEK MIEJSKICH

- Zakres zadań jednostek organizacyjnych Miasta Konina, odpowiedzialność za ich realizację, określono w statutach i regulaminach organizacyjnych tych jednostek.
- Wszystkie stanowiska pracy w UM wyposażone są w sprzęt komputerowy. Każdy pracownik ma służbowy adres e-mail. Wszystkie komputery we wszystkich lokalizacjach UM podłączone są do wspólnej sieci LAN. Na terenie miasta funkcjonuje miejska sieć szerokopasmowa KoMAN, dzięki której kilka instytucji w ramach jednej organizacji pracuje w jednej sieci LAN mimo rozproszonej lokalizacji na terenie miasta. Miasto w ramach KoMAN dostarcza dostęp do Internetu dla wielu instytucji.
- Przepływ informacji w procesie zarządzania strategicznego został przyjęty w formie zarządzenia i wdrożony. Obejmuje on także jednostki organizacyjne JST i komunalne osoby prawne. Jako podstawowy tryb wskazano obieg papierowy. Zarządzenie Nr 23/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie wskazania podstawowego systemu wykonywania czynności kancelaryjnych w Urzędzie Miejskim w Koninie, określenia wyjątków od systemu podstawowego, rejestracji przesyłek wpływających oraz obiegu dokumentacji https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=322
- Obieg wszystkich dokumentów – w tym strategicznych - w Urzędzie Miejskim odbywa się na bazie platformy LOTUS. System ten nie obejmuje jednak jednostek organizacyjnych i spółek miejskich.
- Utrzymuje się więc papierowy obieg spraw, a komunikacja wewnętrzna odbywa się głównie drogą e-mailową, przez co zaburzeniu sprawność realizacji spraw w stosunku do aktualnych możliwości oferowanych przez technologie informacyjno-komunikacyjne.

	<ul style="list-style-type: none"> • 60% badanych podmiotów uznaje za wspólny system System Koordynacji Strategii, natomiast w 40% przypadków został wyrażony pogląd, że nie ma systemu informatycznego wspierającego system komunikacji administracji lokalnej. • Używany w UM system zarządzania obiegiem dokumentów i spraw nie może być wspierany z powodu likwidacji podmiotu, który się tym zajmował. UM w Koninie zamierza wdrożyć inny system obiegu dokumentów. • System Koordynacji Strategii do zarządzania realizacją projektów strategicznych, w całości elektroniczny, obejmuje urząd, jednostki organizacyjne, spółki miejskie – uzyskanie pełnych informacji o projekcie przy użyciu karty projektu zawierająca pełne dane (m. in. opis, cel strategiczny jaki realizuje, źródła finansowania, partnerzy, beneficjenci, elementy promocji) oraz sprawozdanie (raportu) z przebiegu i realizacji projektu.
POZIOM KOMPETENCJI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kadra zarządzająca zadaniami (projektami) wielodziałowymi posiada kompetencje z zakresu zarządzania projektami oraz ma możliwość skorzystania ze szkoleń w tym zakresie. ▪ W Zarządzeniu Nr 25/2009 Prezydenta Miasta Konina z dnia 10 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu przeprowadzania okresowej oceny pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Koninie oraz kierowników i dyrektorów miejskich jednostek organizacyjnych, których status prawny określa ustawa o pracownikach samorządowych wśród kryteriów do wyboru wskazano „Umiejętność pracy w zespole” w tym „współpracę a nie rywalizację z pozostałymi członkami zespołu”. ▪ Tego rodzaju kryteria należą do kategorii kryteriów do wyboru w systemie ocen okresowych.
POZIOM WSPÓŁPRACY	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proces współpracy i koordynacji działań w ramach JST jest systemowo doskonalony w oparciu o nabywane doświadczenie, zmianę kontekstu wewnętrznego i zewnętrznego, zidentyfikowane dobre praktyki, czy informacje zwrotne pozyskiwane od interesariuszy. Dzieje się to za pomocą audytów wewnętrznych, audytów ISO, procesu zarządzania ryzykiem. ▪ Brak jest wskazania komórki organizacyjnej w UM „nadzorującej” jednostki organizacyjne miasta zajmujące się szeroko rozumianą pomocą społeczną (np. MOPR, DPS, PO). Dodatkowo, w strukturze Urzędu Miejskiego jest Wydział Spraw Społecznych (WS) i Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) – w różnych pionach (decernatach), a do tego jeszcze wymienione już jednostki, których współpraca i działania powinny być zdecydowanie lepiej skoordynowane.
PODSUMOWANIE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wdrożony system jakości ▪ Wewnętrzny system elektronicznego obiegu dokumentów LOTUS (tylko w urzędzie) ▪ Niejasny podział zadań pomiędzy poszczególnymi komórkami/ jednostkami, nakładanie się obowiązków bądź luki kompetencyjne, utrudniony przepływ informacji i mało efektywne procesy decyzyjne ▪ Potrzebny jest przegląd lub stworzenie nowej struktury organizacyjnej związanej z realizacją nowych zadań strategicznych ▪ Potrzeba zmiany/aktualizacji obecnego systemu informatycznego, który był by bardziej zintegrowany i zawierał by komunikację pomiędzy urzędem a jednostkami (usprawnienie systemu obiegu dokumentów) ▪ Brak oceny systemu współpracy (potrzebne wyciągnięcie wniosków)

OBSZAR 4: ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI

- W strukturze funkcjonuje stanowisko odpowiedzialne za koordynację procesu zarządzania zasobami ludzkimi i wsparcie w tym zakresie dla zarządzających – jest to Sekretarz Miasta. Procesy związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi realizuje Wydział Organizacyjny i Kadr.
- Sekretarz wykonuje w imieniu Prezydenta funkcję kierownika administracyjnego Urzędu - zapewnia sprawne funkcjonowanie Urzędu i warunki jego działania oraz organizuje pracę w Urzędzie, Przewodniczy komisji przeprowadzającej nabór na wolne stanowiska oraz komisji egzaminacyjnej dla pracownika przystępującego do egzaminu po ukończeniu służby przygotowawczej.
- Weryfikacja pracowników na stanowiska urzędnicze w UM Konin prowadzona jest w oparciu o test pisemny oraz rozmowę kwalifikacyjną z uwzględnieniem cech osobowościowych przydatnych w obsłudze interesantów. Zgodnie z ustawą o pracownikach samorządowych osoby podejmujące po raz pierwszy pracę w jednostkach samorządu terytorialnego na stanowisku urzędniczym (również kierowniczym), podpisują umowę o pracę na czas określony do 6 miesięcy. W tym czasie mają obowiązek odbycia służby przygotowawczej, trwającej do 3 miesięcy. Następnie zdają egzamin, którego pozytywny wynik jest warunkiem dalszego zatrudnienia. Procedurę kończy ślubowanie.
- Kryteria naboru i wymagania osobowościowe zawsze dostosowane są do zakresu zadań na danym stanowisku pracy. Szczegółowo określone są w ogłoszeniu o naborze
- Urząd Miejski promuje dzielenie się wiedzą i doświadczeniami pomiędzy pracownikami z wyłączeniem spraw objętych tajemnicą służbową/poufnością, gdzie obowiązują i są promowane reguły odwrotne. W praktyce zauważa się braki w tym obszarze, mechanizmy te nie są sformalizowane w kartach stanowisk, zakresach czynności. Upowszechniają się szkolenia zdalne, które pozwalają na faktyczne uczestnictwo większej liczby osób niż wykorzystywanych łącz.
- W urzędzie w każdym z wydziałów został wyznaczony tzw. lider informatyczny (a w większych wydziałach dwóch liderów), którzy swoją wiedzą i doświadczeniem wspierają mniej doświadczonych kolegów w zakresie posługiwania się różnorodnym oprogramowaniem. Zadanie to zostało zapisane w Karcie stanowiska pracy tych pracowników. Ponadto pracownik nowozatrudniony odbywa służbę przygotowawczą, która ma na celu teoretyczne i praktyczne przygotowanie pracownika do należytego wykonywania obowiązków służbowych.
- Pracodawca zapewnia dostęp do szkoleń. Do bieżącego, samodzielnego uzupełniania wiedzy służy aplikacja INFORLEX LEX , ponadto prenumerowana jest prasa branżowa.
- Brak przeglądu – audyt stanowisk (wartościowanie).
- Pracownicy samorządu składają obowiązkowe oświadczenia dotyczące bezstronności, odbywają się w przedmiotowym zakresie egzaminy po naborze, ich zadaniem jest znajomość dostępnych w Internecie: Poradnika antykorupcyjnego dla urzędników, Wskazówek antykorupcyjnych dla urzędników.
- W § 2 Regulaminie pracy urzędu znajdują się zapisy, że głównymi obowiązkami pracodawcy są m.in.:
  - stosowanie obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników oraz wyników pracy,
  - szanowanie godności i innych dóbr osobistych pracownika, przeciwdziałanie dyskryminacji w zatrudnieniu, w szczególności ze względu na płeć, wiek,

niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną.

- W zasadach przeprowadzania okresowej oceny pracowników urzędu postawa etyczna jest jednym z 6 kryteriów obowiązkowych.
- Ponadto Zarządzeniem Nr 5/2016 Prezydenta Miasta Konina z dnia 28.07.2016 r. ustanowiony został Kodeks etyki pracownika urzędu. Każdy pracownik potwierdza zapoznanie się i przyjęcie do stosowania jego zapisów.
- Pracodawca podejmuje decyzje strategiczne i zmiany systemowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi na podstawie danych i faktów, w tym uwzględnia opinie i potrzeby pracowników.
- Zmiany systemowe przedstawiane są i analizowane na posiedzeniach kierownictwa urzędu. Uczestniczą w nich również kierownicy, pracownicy obszarów, których zmiany będą dotyczyły.
- Urząd Miejski dysponuje oprogramowaniem wspierającym proces komunikacji wewnętrznej - funkcjonuje Intranet.
- Komórka organizacyjna odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania zasobami ludzkimi dysponuje oprogramowaniem wspierającym procesy zarządzania zasobami ludzkimi usprawniające współpracę z zarządzającymi – w formie programu kadrowo-płacowego.
- Zgodnie z Regulaminem przeprowadzania okresowych ocen pracowników, pracownicy poddawani są ocenie przez bezpośredniego przełożonego co dwa lata. Karty oceny znajdują się w aktach osobowych. W aktach znajdują się również zaświadczenia, certyfikaty, dyplomy o ukończonych kursach, szkoleniach, studiach. Daje to możliwość weryfikacji kwalifikacji pracowników przy poszukiwaniu odpowiedniego kandydata na nowe stanowisko.
- Dzielenie się informacjami jest jednym z kryteriów dodatkowych, które mogą być brane pod uwagę przy ocenie okresowej pracowników.
- Przez awans w świetle powołanego wyżej Regulaminu wynagradzania należy rozumieć zmianę stanowiska, zmianę kategorii zaszerogowania, podwyżkę wynagrodzenia. Awans stanowiskowy nie idzie w parze z okresową oceną pracowników.
- W zasadach przeprowadzania okresowej oceny pracowników urzędu określonych w Regulaminie przeprowadzania okresowych ocen pracowników (ustalonym Zarządzeniem Nr 25/2009 Prezydenta Miasta Konina z dnia 10.12.2009 r. (ze zmianami)) kryteria istotne z punktu widzenia działań rozwojowych (osiąganie celów – zorientowanie na rezultaty pracy, praca zespołowa, komunikacja, współpraca z innymi jednostkami, kreatywność) zostały wskazane wśród kryteriów dodatkowych - do wyboru przy ocenie. Kryteriów takich wskazano 23, oceniający każdorazowo ma wybrać 5 z nich.

https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=107

https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=138

Ocena okresowa nie jest jednoznacznie powiązana ze zmianami wynagrodzenia. Negatywna ocena nie pozwala na podwyżkę płacy, pozytywna staje się podstawą wystąpienia kierownika o podwyżkę, awans.

- Uchwała Nr 754 Rady Miasta Konina z dnia 27 czerwca 2018 r. (ze zmianami) w sprawie określenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych dla których organem prowadzącym jest Miasto Konin ustala w § 3 zasady przyznawania dodatku motywacyjnego. Dodatek ten można otrzymać m. in. za „podejmowanie efektywnych i nowatorskich działań dydaktycznych oraz aktywizujących metod nauczania i wychowania sprzyjających indywidualnemu rozwojowi ucznia i podnoszeniu jakości pracy szkoły”.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=7&id=754

- W § 2 Regulaminu pracy Urzędu Miejskiego znajdują się zapisy antydyskryminacyjne. Głównymi obowiązkami pracodawcy są m.in.:
    - stosowanie obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów oceny pracowników oraz wyników pracy,
    - szanowanie godności i innych dóbr osobistych pracownika, przeciwdziałanie dyskryminacji w zatrudnieniu, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną.
- https://bip.konin.eu/index.php?d=zsk_szczegoly&id=319
https://bip.konin.eu/index.php?d=zsk_szczegoly&id=344
https://bip.konin.eu/index.php?d=zsk_szczegoly&id=352
- W większości badanych jednostek i spółek procedury te są uregulowane wyłącznie w regulaminie pracy lub kodeksie etyki. Jedynie PWiK ma przyjęte odrębne procedury w tym zakresie.
  - Zadania, cele i priorytety w realizacji zadań są komunikowane pracownikom. Pracownicy potwierdzają zapoznanie się z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym, który zawiera podział zadań. Otrzymują również indywidualne Karty stanowiska pracy z wykazem powierzonych obowiązków i odpowiedzialności, co potwierdzają podpisem.
  - Proces zarządzania zasobami ludzkimi jest opisany i określa zasady wyboru pracowników na podstawie zdefiniowanych kryteriów naboru umożliwia poszukiwanie pracowników wg trzech kryteriów: wiedzy, umiejętności i zachowań.
  - Na podst. ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019, poz. 1282) ustalono Zarządzeniem Nr 12/UM/2019 Prezydenta Miasta Konina z dnia [Regulamin naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Koninie](#). Określa on zasady zatrudniania na wolne stanowiska urzędnicze w oparciu o otwarty i konkurencyjny nabór.
  - Ponadto w trakcie pierwszych 6 miesięcy zatrudnienia pracownik odbywa służbę przygotowawczą oraz zdaje egzamin wewnętrzny ze znajomości procedur (zasady określa [Regulamin przeprowadzania służby przygotowawczej i organizowania egzaminu kończącego tę służbę](#)).
  - Kontrolowany jest upływ kadencji dyrektorów w podległych miastu jednostkach organizacyjnych. W związku z tym procesem powołuje się Komisje konkursową (powoływana jest Zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina i są nadawane upoważnienia dla członków komisji konkursowych). Komisja przyjmuje oferty na stanowisko dyrektora, organizuje konkurs, sporządza protokół z przeprowadzonych postępowań konkursowych, decyduje o wyborze kandydata, wybranej osobie powierza stanowisko dyrektora szkoły/placówki oświatowej.
  - [Regulamin pracy Urzędu Miejskiego w Koninie](#) ustalony Zarządzeniem Nr 21/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 15.12.2017r. (ze zmianami) ustala organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników Urzędu.
  - W przypadku nieobecności pracownika, jego obowiązku przejmuje inny pracownik. System zastępstw jest standardem w UM Konin. Szczegółowe zasady zapewnienia zastępstw określone są w Kartach stanowiska pracy wszystkich pracowników. W kartach tych pracownicy mają wpisane którego innego pracownika zastępują w razie nieobecności. Ponadto wypisanie elektronicznego wniosku urlopowego obliuguje wyznaczenie osoby zastępującej.

- Osoba zastępująca akceptuje wniosek, a następnie otrzymuje elektronicznie informację o zatwierdzeniu urlopu pracownika, którego ma w danym okresie zastępować System weryfikuje obecność zastępcy w danym dniu.
- Wszystkie badane jednostki/ spółki miejskie mają określoną ścieżkę zastępstw, co zapewnia świadczenie usług publicznych
- [Zasady i warunki podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie](#) określony zostały w Zarządzeniu Nr 10/2010 Prezydenta Miasta Konina z dnia 16.09.2010 r. (ze zmianami). Na podstawie wniosków pracowników urzędu do 20 grudnia każdego roku opracowywany jest roczny plan szkoleń na rok następny.
- System wynagradzania ma w ograniczonym zakresie charakter motywacyjny. Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie ustalony Zarządzeniem Nr 22/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 15.12.2017 r. (ze zmianami) traktuje tę materię dość ogólnie. Akt ten reguluje kwestie zmiennych składników płacy za dodatkowe zadania, w tym o charakterze strategicznym (np. poprzez audyt stanowiskowy, system premii, dodatków specjalnych lub nagród, zasady wynagradzania zespołów zadaniowych). § 6 Zarządzenia stanowi, że „ Z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań pracownikowi może być przyznany na czas określony dodatek specjalny”. Osobno dodatek taki może być przyznany za pracę przy realizacji projektów UE na zasadach określonych w danym projekcie.
https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=320
https://bip.konin.eu/index.php?d=z_k_szczegoly&id=328

POZIOM KOMPETENCJI

- Pracodawca poszukuje, dostrzega i promuje utalentowanych pracowników, w tym talenty zarządcze.
- Z wniosków bezpośredniego przełożonego wynikają awanse stanowiskowe i finansowe dla pracowników.
- Każdy pracownik zatrudniony w wydziale na stanowisku głównego specjalisty jest potencjalnym kandydatem na stanowisko kierownicze. Stanowisko głównego specjalisty jest najwyższym w strukturze stanowiskiem nie kierowniczym, jednak z dodatkiem funkcyjnym. W większości wydziałów jest przynajmniej jedna osoba na tym stanowisku.
- Funkcjonują również awanse wewnętrzne.
- Kadra zarządzająca w urzędzie i jednostkach organizacyjnych JST oraz w komunalnych osobach prawnych posiada przygotowanie z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, oraz okresowo uczestniczy w szkoleniach z tego zakresu – wewnętrznych lub zewnętrznych.
- Wdrażanie nowych metod zarządzania zasobami ludzkimi jest systemowo poprzedzane uzupełnieniem kompetencji kadry zarządzającej.

PODSUMOWANIE

- **Kompleksowe regulacje - uregulowane zostały wszystkie najistotniejsze sfery zarządzania zasobami ludzkimi**
- **Rozdrobniona struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego to większa sprawność organizacyjna**
- **System ocen okresowych pracowników w niewystarczający sposób uwzględnia zaangażowanie w struktury projektowe**
- **W środowisko wewnętrznym wykorzystywane jest technologiczne wsparcie (sprawy pracownicze można załatwiać przez LOTUS)**
- **Niewystarczająca wiedza i kompetencje urzędników do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju miasta oraz umiejętności w zakresie prawidłowego diagnozowania problemów i wyzwań rozwojowych oraz wybór adekwatnych do nich środków zaradczych**

- Pracowni są chętni podnosić swoje kwalifikacje oraz zdobywać nowe kompetencje
- Brak regulaminu przyznawania nagród i awansów, brak przeglądu - audytu stanowisk (wartościowanie)
- Należy poprawić istniejący plan szkoleń na system podnoszenia kompetencji, tworzenie planów szkoleniowych z uwzględnieniem priorytetów działań strategicznych i operacyjnych, uruchomienie systemu szkoleń wewnętrznych
- Brak oceny przeprowadzonych ocen okresowych pracowników (potrzebne wyciągnięcie wniosków)

OBSZAR 5: JAKOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH

USTALENIA OGÓLNE

- Akty prawa miejscowego i zarządzenia ustalające sposób świadczenia usług administracyjnych/komunalnych podlegają przeglądom, pod kątem ich skuteczności i efektywności - poprzez audyty wewnętrzne, audyty ISO, proces zarządzania ryzykiem. Wnioski z przeglądów są podstawą do ich doskonalenia.
- Przeprowadza się oceny *ex ante* (ilościowe i jakościowe) potencjalnego oddziaływania większych projektów, w tym inwestycyjnych.
- Wszelkie akty prawne zamieszczane są w BIP:
https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwaly_all (uchwały RM, w tym akty prawa miejscowego: https://bip.konin.eu/index.php?d=akty_prawa) oraz
<https://bip.konin.eu/index.php?d=prezydent> (zarządzenia PMK). Weryfikacja nie jest systematyczna i cykliczna, a raczej podyktowana konkretną potrzebą, np. przy zmianie przepisów prawa, pod wpływem uwag interesariuszy, przy wynikach audytu.
- Nie ma w UM obowiązku tworzenia tekstów ujednoczonych dla wszystkich regulacji. Niektóre regulacje są ujednoczone w ramach procedur ISO i dostępne w wewnętrznym „systemie” RUMaK.
- Uprawnienia deleguje się pisemnie, zgodnie z wnioskami kierowników komórek organizacyjnych – pełnomocnictwa. Co jakiś czas delegowane uprawnienia są weryfikowane; ostatni przegląd pełnomocnictw miał miejsce na koniec 2019 roku.
- Zakres zadań jednostek organizacyjnych Miasta Konina, odpowiedzialność za ich realizację, określono w statutach i regulaminach organizacyjnych tych jednostek.
- Uprawnienia i odpowiedzialność za realizację usług publicznych są delegowane do poziomu zapewniającego ich skuteczną realizację, bezpieczeństwo, zgodność z prawem, z zapewnieniem odpowiedniego nadzoru. Decyzje administracyjne w imieniu Prezydenta Miasta Konia wydają kierownicy wydziałów, ich zastępcy oraz doświadczeni pracownicy samorządowi.
- Wymiana doświadczeń z innymi samorządami występuje na poziomie kontaktów decydentów na forum np. Związku Miast Polskich, Konwentów Wójtów i Burmistrzów Gmin Aglomeracji Konińskiej czy posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Miasto kieruje również pisma do administracji centralnej (np. ministerstwa) oraz posłów czy senatorów w zakresie inicjatywy legislacyjnej.
- Nie są realizowane projekty benchmarkingowe, gdzie parametry dostarczanych usług są ściśle policzone i porównywane.
- W większości badanych jednostek i spółek miejskich regulacje dotyczące świadczenia usług są aktualizowane, ale najczęściej związane jest to ze zmianami w przepisach prawnych, a nie ze względu na skuteczność i efektywność danego zarządzenia lub procedury.
- Zarządzenia i akty prawa miejscowego ustalające sposób świadczenia usług współtworzone są z interesariuszami, ale wyłącznie na poziomie przyjmowania dokumentów na Radę Miasta w formie konsultacji społecznych

DOKUMENTY STRATEGICZNE

- System celów strategicznych nie odnosi się szerzej do usług publicznych świadczonych przez Miasto. Wspomniano o otwarciu urzędu na mieszkańców, rozwoju e-usług, poprawie dostępności i komunikatywności serwisów, dostępu do informacji.

- Poprzednio obowiązująca strategia zawierała cel 4.2. Poprawa jakości usług publicznych, rozpisany na 5 działań:
  - Stworzenie katalogu usług publicznych oferowanych przez Miasto Konin i udostępnienie ich online,
  - Opracowanie i wdrożenie standardów usług publicznych świadczonych przez urząd miasta i jednostki organizacyjne,
  - Regularny monitoring jakości usług publicznych i satysfakcji klientów,
  - Stałe zwiększanie liczby e-usług dostępnych online,
  - Intensyfikacja dialogu społecznego oraz współpraca z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie poprawy jakości usług publicznych.

Działania te zostały w różnym stopniu wdrożone.

Również w założeniach monitoringu zawarto zapis: Cele i działania strategiczne powinny być postrzegane przez pryzmat dążenia do precyzyjnego mierzenia wartości dodanej w usługach publicznych.

- Miasto nie posiada osobnej strategii świadczenia usług publicznych. Mimo to, w arkuszach samooceny (raporty z kontroli zarządczej za lata 2015-2019) wskazano, że w komórkach organizacyjnych UM w Koninie i jednostkach organizacyjnych wyznaczane są krótkookresowe (roczne) cele lub zadania do realizacji, a do zadań przypisane są mierniki, wskaźniki bądź inne kryteria, za pomocą których można sprawdzić czy cele i zadania zostały zrealizowane.

OBSŁUGA KLIENTÓW

- W większości badanych jednostkach (co zależy od specyfikacji danej jednostki/ spółki) funkcjonują lub są powoływane wyspecjalizowane zespoły lub biura obsługi klientów.
- Weryfikacja kandydatów na pracowników w naborach na stanowiska, na których świadczone są usługi publiczne, odbywa się z uwzględnieniem cech osobowościowych istotnych dla jakości obsługi klientów. W protokole naboru na wolne stanowisko zawarte są oceny dotyczące wiedzy, doświadczenia, cech osobowych, autoprezentacja kandydata.
- Ciągłość świadczenia usług publicznych jest zapewniona poprzez system zastępstw.
- Ocena okresowa pracowników odpowiedzialnych za realizację usług publicznych realizowana jest z uwzględnieniem kryteriów: etycznego postępowania oraz jakości obsługi klientów – w komórkach, które zajmują się bezpośrednio obsługą interesantów
- W zakresie usług publicznych o charakterze masowym w administracji Miasta Konina funkcjonują wyspecjalizowane zespoły lub biura obsługi klientów (forma dostosowana do wielkości i charakteru jednostki). Są to:
  - [Biuro Obsługi Interesanta w Urzędzie Miejskim w Koninie](#)
  - [Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów](#)
  - [Wydział Obsługi Inwestora](#)
- W wielu przypadkach można w Urzędzie załatwić sprawę drogą elektroniczną. Generalnie jednak obsługa interesanta prowadzona jest w formie tradycyjnej wspomaganą elektronicznie. Interesant może kontaktować się z urzędem osobiście, mailowo, telefonicznie.
- Dostęp do usług publicznych świadczonych przez JST jest częściowo wzmocniony przez technologie informacyjno-komunikacyjne.
- Z urzędem można także kontaktować się w formie elektronicznej uwiarygadniając swoją tożsamość podpisem elektronicznym.
- Formą wirtualnego biura obsługi jest zakładka „Sprawy” w Biuletynie Informacji Publicznej z wykazem usług świadczonych przez Urząd Miasta i jednostki miejskie.
- Wzory druków można pobrać w około 250 rodzajach spraw. W osobnej zakładce można dokonać wysyłki sprawy przez profil zaufany (ePUAP).

- Strona Internetowa

<http://www.konin.pl/index.php/home.html>

BIP - zakładka sprawy

<https://bip.konin.eu/index.php?d=sprawy>

umożliwia zapoznanie się z podstawami prawnymi, obowiązującymi opłatami, wskazuje tryb i miejsce załatwiania spraw, umożliwia pobranie formularzy, także w wersji edytowalnej. Obsługuje prawie 250 kategorii spraw z zakresu niemal wszystkich komórek Urzędu.

Wprowadzono możliwość zdalnych zapisów do szkół i przedszkoli: www.konin.przedszkola.vnabor.pl

Koniński Portal Podatkowy umożliwia zdalne uiszczanie podatków i opłat lokalnych. Weryfikacja użytkownika następuje przez platformę login.pl (uwierzytelnienie przez ePUAP, elektroniczny dowód czy też podpis kwalifikowany).

<https://podatki.konin.eu/gpps/#/login>

- Częściowym rozwinięciem zasobu spraw z BIP jest KOSIT – portal e-usług, który umożliwia złożenie wniosków w formie elektronicznej z wykorzystaniem narzędzia wspomagającego wizualizację miejsca, którego wniosek dotyczy. Obecnie obsługuje 14 spraw, przede wszystkim z zakresu działania wydziału geodezji i kartografii (<https://eportal.kosit.konin.eu>). Spośród 14 wdrożonych usług na chwilę obecną 1 jest na poziomie dojrzałości 5 (złożenie wniosku, opłacenie on-line, pobranie zamówionych materiałów, komunikacja – przesyłanie informacji dotyczących stanu realizacji zamówienia, historia zamówień), 7 na poziomie dojrzałości 4 (złożenie wniosku, opłacenie on-line, pobranie zamówionych materiałów), 3 na poziomie dojrzałości 2 (złożenie wniosku z jego wizualizacją na mapie) 1 na poziomie dojrzałości 1 (dostęp do informacji publicznej na mapie - <http://geoportal.kosit.konin.eu>)
- Brak jest osoby zarządzającej systemem (planowano 2 etaty), co utrudnia wykorzystanie jego funkcjonalności.
- W większości jednostkach/spółkach na stronie internetowej udostępnione są wzory druków urzędowych, wykaz usług wraz z ich opisem. Jednakże brak jest wirtualnych biur obsługi.
- Możliwość elektronicznego załatwienia, np. przez ePUAP, dotyczy 78% zakresu spraw jednostek i spółek miejskich, jednak w praktyce przez Internet jest obsługiwanych około 28% spraw.
- Wyposażenie stanowisk pracy zapewnia niezakłóconą i efektywną obsługę obywateli i podmiotów oraz realizację procesów wewnętrznych, w tym z zachowaniem procedur ochrony danych (RODO) oraz adekwatnych reguł zabezpieczeń przed wzrastającymi cyberzagrożeniami.
- Stanowiska komputerowe pracowników zorganizowane są w sposób zapewniający jak największą ochronę danych osobowych. Logowanie do komputera, poczty czy programów wymaga wpisania hasła i jego okresowego zmieniania. System komputerowy zabezpieczony jest poprzez program antywirusowy i filtry blokując niepożądane strony Internetowe.
- Stanowiska pracy wyposażone są w niezbędne oprogramowanie. Funkcjonuje pełna ochrona antywirusowa, bramki spamowe, firewall. W razie awarii energetycznych jest system czasowego podtrzymania pracy komputerów (UPS). Bieżące informacje IOD zapewniają respektowanie ochrony danych (RODO). Cykliczne informacje z prasy branżowej (IN) dotyczą sposobów rozprzestrzeniania się cyberzagrożeń i unikania ich skutków. Wdrożona polityka bezpieczeństwa wskazuje na źródła zagrożeń, potencjalne ich kierunki oraz określa sposoby postępowania z danymi.

STANDARDY DOSTĘPNOŚCI

- Zarządzeniem Nr 159/2017 Prezydenta Miasta Konina z dnia 16 października 2017 roku w sprawie wprowadzenia Standardów Dostępności dla Miasta Konina oraz Wytycznych „Projektowanie Bez Barier” dla Miasta Konina wprowadzone do stosowania zasady

obowiązujące w zakresie: - komunikacji poziomej, pochylni, schodów, wind, materiałów wykończeniowych, okien, drzwi, wejść, elementów wyposażenia przestrzeni, pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych, recepcji, kas oraz punktów obsługi klientów, ogrodzeń, bram i furtek, gniazd, kontaktów i innych mechanizmów kontrolnych, oświetlenia, ogrzewania, ochrony przed hałasem, alarmów, oznaczeń i informacji.

https://bip.konin.eu/index.php?d=pz_szczegoly&id=1628&kad=

- Opracowane i wdrożone są standardy dostępności (w zakresie projektowania uniwersalnego) dla osób z ograniczoną mobilnością. Konin należał do 3 pierwszych miast, które standardy wprowadziły, przy czym był pierwszym miastem, w którym opracowano to zagadnienie w stosunku do przestrzeni wewnątrz budynków.
- Potrzeba weryfikacji i aktualizacji procedur dot. standardów dostępności usług publicznych w oparciu o ustawę z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. 2019 poz. 1696) <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001696> oraz ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 848)

https://www.gov.pl/documents/5326303/7011394/D2019000084801_%281%29.pdf/b559fece-b7a4-4cbd-8f01-ddfe451beeb8

- W 2019 roku przez Oficera dostępności (obecnie Koordynator ds. dostępności), opracowany został Raport o dostępności architektonicznej Konina. Informacje te można znaleźć na stronie: <http://www.konin.pl/index.php/koordynator-ds-dostepnosci.html>
- Dokumenty te nie odnoszą się w szeroki sposób do problematyki dostępu do usług publicznych, skupiając się na aspektach architektonicznych (co wynika z treści zarządzenia – dotyczy „koncepcji budowlanych”). Wszystkie nowe „konceptcje budowlane” muszą spełniać standardy dostępności określone w powyższym zarządzeniu.
- W budynkach Urzędu Miejskiego brak jest jednolitego oznaczenia pionowego i poziomego dla osób ze szczególnymi potrzebami. W 2 budynkach wprowadzono część wymaganych rozwiązań (np. okropkowanie dla osób niewidomych i słabowidzących). Urząd Miejski mieści się łącznie w 10 budynkach.
- Biuro Audytu Wewnętrznego, w ramach czynności doradczych uczestniczy w opiniowaniu nowych usług.
- 80% badanych jednostek/spółek świadczy usługi, które dostępne są dla osób z ograniczoną mobilnością np. strona www.
- W większości jednostki/spółki wprowadzając nowe usługi nie przeprowadzają audytu dostępności połączonego z udziałem reprezentantów odbiorców usług.

POZIOM KOMPETENCJI

- Kompetencje pracowników odpowiedzialnych za realizację usług publicznych są uzupełniane odpowiednio do potrzeb.
- Potrzeby szkoleniowe pracowników planowane są z rocznym wyprzedzeniem.
- Pracownicy merytoryczni w wydziałach mają obowiązek samokształcenia i podnoszenia swoich umiejętności i poziomu swojej wiedzy. Uczestniczą także w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych. Mają możliwość uzyskania dofinansowania do studiów podyplomowych.
- Pracownicy odpowiedzialni za świadczenie usług publicznych angażują się w projekty mające na celu doskonalenie sposobu realizacji usług w oparciu o doświadczenia innych samorządów – ma to miejsce podczas szkoleń, konferencji, spotkań przy realizacji wspólnych projektów.
- Nowi pracownicy, zatrudnieni na stanowiska, na których świadczone są usługi publiczne, przechodzą – w ramach służby przygotowawczej - szkolenia stanowiskowe, kompleksowo przygotowujące ich do samodzielnego świadczenia usług publicznych o pożądanym standardzie. Pracownicy odpowiedzialni za świadczenie usług publicznych uczestniczą w szkoleniach z tzw. kompetencji miękkich (np. obsługa klientów, asertywność, komunikacja, etyka, dostępność)
- Organizowane są również bieżące szkolenia w zakresie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, np. język migowy czy BHP (ewakuacja, pomoc medyczna).
- Zauważa się potrzebę systematycznych szkoleń dotyczących przeciwdziałaniu zjawisku mobbingu w środowisku pracy.
- Na podstawie przeprowadzonych badań wynika, że w spółkach miejskich pracownicy odpowiedzialni za świadczenie usług publicznych są szkoleni z tzw. kompetencji miękkich, jednak w jednostkach organizacyjnych często niestety brakuje środków finansowych na zdobywanie przez pracowników kompetencji miękkich.

POZIOM WSPÓŁPRACY

- Kontekst wewnętrzny funkcjonowania Urzędu Miejskiego, który może mieć wpływ na jakość realizowanych usług, scharakteryzowano w analogicznej części podczas analizy obszaru 1 („Zarządzanie strategiczne i przywództwo”).
- Interesariusze Miasta zostali określani podczas wprowadzania systemu zarządzania jakością ISO 9001/2015.
- Na liście tej znaleźli się:
  - 1) mieszkańcy Miasta Konina,
  - 2) interesanci wydziałów Urzędu,
  - 3) przedsiębiorcy i inwestorzy oraz instytucje otoczenia biznesu,
  - 4) organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,
  - 5) spółki miejskie i jednostki organizacyjne,
  - 6) powiat i gminy aglomeracji konińskiej,
  - 7) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie i Powiatowy Urząd Pracy,
  - 8) radni, posłowie, senatorowie, administracja rządowa,
  - 9) organy nadzoru i kontroli samorządu,
  - 10) uczelnie wyższe, szkoły ponadgimnazjalne i zawodowe,
  - 11) dostawcy usług dla Urzędu,
  - 12) media tradycyjne i elektroniczne.
- Projekty aktów prawa miejscowego i zarządzeń ustalających sposób świadczenia usług administracyjnych/komunalnych/społecznych współtworzone są z interesariuszami w ograniczonym zakresie, np. z inicjatywy interesariuszy lub gdy projekty pozostają w kręgu szczególnego zainteresowania społecznego.

OCENY PRACY ADMINISTRACJI

- Samorząd Miasta Konina zbiera i wykorzystuje opinie interesariuszy do samooceny i doskonalenia sposobu świadczenia usług publicznych, w tym w zakresie szeroko rozumianej dostępności.

- Praca Urzędu Miejskiego jest regularnie oceniana przez klientów. Praca urzędników miejskich jest oceniana okresowo - co 2 lata. Badania prowadzą studenci PWSZ w Koninie. Ankietowani oceniają organizację obsługi urzędu, kompetencje i fachowość urzędników, szybkość i sprawność załatwiania spraw oraz kulturę osobistą i stosunek do interesanta; wyniki badania są przyczynkami do usprawnienia funkcjonowania urzędu [https://bip.konin.eu/pdf/Raport Ocena UM Konin 2018.pdf](https://bip.konin.eu/pdf/Raport_Ocena_UM_Konin_2018.pdf)
- Funkcjonuje też [ankieta](#) badająca funkcjonowanie Biura Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Koninie.
- Oceny pracy Urzędu z lat 2014-2018 wskazują, że im mniej kontaktu z klientami zewnętrznymi, im mniej ściśle określonych (zwłaszcza zawitych) terminów i zagadnień finansowych bądź wpływu na sytuację życiową – materialną i interesy klientów – tym lepsze oceny zyskuje dane biuro czy wydział. Ocen negatywnych jest bardzo niewiele.
- Z pozyskanych danych wynika, iż zainteresowanie korzystaniem z usług Biura Obsługi Interesanta wynosi 80,6%. Jest to wzrost w stosunku do roku 2016 o 28,8 punktów procentowych.
- Odsetek osób korzystających z Internetowego Serwisu Informacyjnego, z którego korzystało 34% ankietowanych w 2016 roku zmienił się w niewielkim stopniu i wynosi 34,8% w 2018 roku. Nadal znaczna część respondentów wybiera kontakt osobisty z przedstawicielami urzędu.
- Wyniki są analizowane i w miarę możliwości w strukturze wprowadzane są zmiany. Np. były postulaty, aby wydłużyć pracę w urzędzie i USC w poniedziałki jest czynny dłużej (do 17:00). Podobnie postulaty o płatność elektroniczną i wprowadzono możliwość płatności kartą w kasie urzędu, Wydziale Komunikacji, Urzędzie Stanu Cywilnego, Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

- **Rozwiniętych i zaawansowanych jest wiele kategorii e-usług:**
  - Koniński System Informacji o Terenie (KoSIT) oraz e-usługi z zakresu geodezji, planowania przestrzennego
  - Koniński Budżet Obywatelski
  - rejestracja do szkół/przedszkoli
  - Koniński Portal Podatkowy
  - bezpłatny mobilny system powiadamiania i ostrzegania
- Brak jednolitego oznaczenia pionowego i poziomego w budynkach dla osób ze szczególnymi potrzebami
- Brak możliwości załatwiania spraw urzędowych w jednym miejscu
- Potrzeba weryfikacji i aktualizacji procedur dot. standardów dostępności usług publicznych
- Miasto prowadzi branżowe profile FB (gospodarczy, NGO itp.)
- Okresowe oceny pracy urzędu i urzędników są generalnie pozytywne
- Wciąż niewielki jest zakres elektronicznego kontaktu z urzędem
- Funkcjonują wyspecjalizowane jednostki i spółki miejskie w zakresie realizacji zadań gminnych i powiatowych Miasta (PWIK, MPEC, MOSiR, MOPR, MZK itp.)

OBSZAR 6: PRZEJRZYSTOŚĆ, PARTNERSTWO I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

- Niektóre projekty uchwał Rady Miasta Konina są konsultowane z interesariuszami do których należą interesanci, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje pozarządowe, uczelnie, szkoły, media. Dotyczy to zagadnień takich jak [Koniński Budżet Obywatelski \(KBO\)](#) czy [Programy Współpracy Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie](#)
- Uchwalono, upowszechniono i wdrożono zasady udziału mieszkańców w procesie uchwałodawczym, zasady konsultacji społecznych, zasady realizacji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej. Normują je:

Uchwała Nr 810 Rady Miasta Konina z dnia 31 października 2018 roku w sprawie [Statutu Miasta Konina](#), (zmieniona uchwałami nr 68/2019 i 146/2019).

Uchwała Nr 67 Rady Miasta Konina z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=67

Uchwała Nr 68 Rady Miasta Konina z dnia 27 lutego 2019 roku zmieniająca Statut Miasta Konina.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=68

- Uchwała dotycząca zasad i trybu przeprowadzania konsultacji pochodzi z 2012 r. i nie była w zasadniczej części zmieniana (Uchwała Nr 395 Rady Miasta Konina z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Konina

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIkad_szczegoly&kadencja=6&id=395

Drobnych zmian dokonano w 2019 r. (Uchwałą Nr 158 Rady Miasta Konina z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr 395 Rady Miasta Konina z dnia 27 czerwca 2012 roku w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Konina

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=158

- W Koninie funkcjonuje budżet obywatelski (partycypacyjny) – Koniński Budżet Obywatelski (KBO), którego zasady są przedmiotem konsultacji i ewaluacji z udziałem mieszkańców. Budżet ten, zanim stał się ustawowym obowiązkiem miast, był planowany w perspektywie 5-letniej, co było ewenementem na skalę krajową. Szczegółowe zasady podają:

Uchwała Nr 290 Rady Miasta Konina z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji „Konińskiego Budżetu Obywatelskiego”. Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 290 Rady Miasta Konina z dnia 22 stycznia 2020 r. Regulamin "Konińskiego Budżetu Obywatelskiego"

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=290

Uchwała Nr 44 Rady Miasta z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie realizacji „Konińskiego Budżetu Obywatelskiego” na lata 2020-2024

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=44

Procedury dotyczące Budżetu Obywatelskiego, statystyki KBO z poszczególnych edycji i mapa zrealizowanych projektów zawarte są na stronie:

<http://kbo.konin.pl/> FB: <https://www.facebook.com/koninskibudzetobywatelski/>

Złożenie wniosku do KBO umożliwia też portal e-usług KOSIT.

- W Koninie zastosowano też niestandardowe rozwiązania włączające mieszkańców i organizacje społeczne do współtworzenia miasta i ułatwiające dostępność zdalną.

Wylęgarnia pomysłów dla mieszkańców:

<https://pomysl.konin.pl/>

Konkursy dla NGO całkowicie przeniesione do Internetu:

e-NGO <https://konin.engo.org.pl/konkursy-trwajace>

- W strukturze Urzędu Miejskiego funkcjonują: Centrum Organizacji Pozarządowych (w randze wydziału), Koordynator ds. dostępności, co wskazuje na wagę przykładaną do tych sfer przez lokalny samorząd.

- Administracja miejska informuje o podejmowanych działaniach w ramach współpracy z sektorem organizacji pozarządowych za pomocą:

Paski na stronie miasta, dotyczące III sektora i dostępności: dół strony

<http://www.konin.pl/index.php/home.html>

infografiki dot. Współpracy JST/NGO:

<http://www.konin.pl/index.php/infografiki.html>

baza danych konińskich organizacji:

https://bip.konin.eu/index.php?d=baza_cop

- Obok obligatoryjnych ciał opiniodawczych działają:

Konińska Rada Działalności Pożytku Publicznego.

<http://www.konin.pl/index.php/koninska-rada-dzialalnosci-pozytku-publicznego.html>

Rada Seniorów Miasta Konina:

<http://www.konin.pl/index.php/rada-seniorow-miasta-konina.html>

Młodzieżowa Rada Miasta Konina:

https://bip.konin.eu/index.php?d=mlodz_rada

Konińska Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

Obsługą rad zajmuje się COP, co umożliwi synchronizację prac poszczególnych rad, co jest ewenementem w skali kraju. Rady odbywają wspólne spotkania z Prezydentami Miasta bądź jego zastępcami.

- Proces tworzenia i wykonywania Strategii Rozwoju Miasta. Plan 2020-2030 jest partycypacyjny, zakłada włączenie interesariuszy w tworzenie strategii oraz w monitoring jej realizacji. Strategia podlega stałemu monitorowaniu poprzez elektroniczną platformę - System Koordynacji Strategii.
- Realizacja działań wpisanych w strategię zakłada współpracę z interesariuszami, m. in. poprzez powoływanie zespołów roboczych włączających ekspertów i interesariuszy poszczególnych sektorów, lecz zespoły te tworzone są na razie nieformalnie, w odpowiedzi na zaistnienie potrzeb. Stosowne zarządzenie normujące ten proces zostało wydane 24 lipca 2020 roku <https://bip.konin.eu/index.php?d=zkszczegoly&id=386>.
- Coroczny przegląd strategii będzie dokonywany na otwartym warsztacie strategicznym, którego wypracowane rezultaty będą podstawą do aktualizacji strategii - w razie zaistnienia takich potrzeb.

W zakresie funkcjonowania danej jednostki/ spółki, w większości podejmowane są inicjatywy związane z włączeniem interesariuszy w planowanie zadań.

W dniach 30.10-15.11.2019 r. odbyły się publiczne konsultacje dotyczące projektu uchwały Rady Miasta Konina w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach [inicjatywy lokalnej](#). Na tej podstawie została

przyjęta uchwała nr 318 Rady Miasta Konina z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach

- inicjatywy lokalnej.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=318

Uchwała w przedmiotowej sprawie została uzupełniona o Zarządzenie Nr 74/2020 Prezydenta Miasta Konina z dnia 18 maja 2020 roku w sprawie procedur dotyczących wykonania uchwały Nr 318 Rady Miasta Konina z dnia 26 lutego 2020 r. określających tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. https://bip.konin.eu/index.php?d=pz_szczegoly&id=2089&kad=

W Koninie nie utworzono jednostek pomocniczych. Podział na obręby geodezyjne odzwierciedla historyczny rozwój struktury miasta, a w ramach obrębów funkcjonują osiedla dające się czytelnie wyróżnić w przestrzeni.

- Zadania o charakterze ponadlokalnym realizowane są w partnerstwie (np. w drodze porozumień, związków komunalnych, umów o partnerstwie zawieranych dla konkretnych projektów, w innych formach).

- Miasto Konin współtworzy Aglomerację Konińską

http://powiat.konin.pl/pl/1126/1152/obszar_funkcjonalny_aglomeracja_koninska

- Miasto zawarło umowy z ościennymi gminami na organizowanie transportu MZK.

- Konin realizuje 2 projekty unijne w partnerstwie w ramach Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji:

- Projekt zakończony, realizowany w partnerstwie: Konin, Rzgów, Stare Miasto, Ślesin, Kazimierz Biskupi, Golina, Kramsk, Krzymów. Projekt „Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI”, w latach 2017 - 2018: wybudowano 32 km. (w Koninie 8,4 km) nowych dróg rowerowych, zakupiono 8 nowoczesnych autobusów o napędzie dieslowym, wykonano 15 punktów przesiadkowych (8 punktów w Koninie) typu bike&ride,, uruchomiono Koniński Rower Miejski, na który składa się 11 stacji rowerowych i 100 rowerów, wprowadzono również elementy systemu zarządzania i organizacji ruchu, takie jak informacja pasażerska w formie tablic elektronicznych zainstalowanych przy 8 przystankach komunikacyjnych w Koninie oraz jeden wspólny bilet dzienny (24h) obowiązujący w autobusach MZK i PKS na terenie objętym K OSI.

- Projekt partnerski, w trakcie realizacji, partnerstwo: Konin, Rzgów, Stare Miasto, Ślesin, Kazimierz Biskupi, Golina, Kramsk, pn. „Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI - etap II”, gdzie we wrześniu 2020 miasto zakupiło 1 autobus o napędzie elektrycznym, partnerzy wybudują 2,4 km dróg rowerowych i zainstalują 199 ledowych punktów świetlnych – efektywne energetycznie oświetlenie uliczne.

- Miasto realizowało i realizuje wspólnie inne projekty partnerskie tj.

"Bezpieczna aglomeracja konińska – rozbudowa systemu wczesnego ostrzegania"

http://powiat.konin.pl/pl/1126/1222/bezpieczna_aglomeracja_koninska

„Kompetencje kluczowe szansą rozwoju uczniów z K OSI”

http://powiat.konin.pl/pl/1126/1209/kompetencje_kluczowe_szansa_rozwoju_ucznio_w_z_k_osi

„Kadry przyszłości – tworzenie systemu edukacji ponadgimnazjalnej w K OSI zgodnie z potrzebami rynku pracy”

http://powiat.konin.pl/pl/1126/1156/kadry_przyszlosci

„Kopalnia kompetencji – rozwój edukacji gimnazjalnej na terenie K OSI”

http://powiat.konin.pl/pl/1126/1169/kopalnia_kompetencji

„Zakładam firmę – wsparcie osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie KOSI”, poddziałanie 6.3.1 WRPO. Partnerstwo: Konin, Rzgów, Stare Miasto, Ślesin, Kazimierz

Biskupi, Golina, Kramsk, Krzymów. Udzielenie 68 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej na terenie KOSI

<http://www.konin.eu/zakladamfirme/index.php?k=0>

„Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii”, poddziałanie 1.4.2 WRPO, partnerstwo z ARR SA w Koninie

<http://konin.eu/wdolinaenergii/projekt/>

- W przypadku powoływania ciał opiniodawczych czy zawierania formalnych partnerstw przez poszczególne gminy powoływane są osoby odpowiedzialne za realizację umów międzygminnych i tworzone zespoły robocze.
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi jest wypracowywany wspólnie z organizacjami pozarządowymi. Coroczne programy są opracowywane w ramach kierunków współpracy zawartych w programach wieloletnich.

Uchwała nr 244 - w sprawie Programu Współpracy Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=244

Uchwała nr 245 - w sprawie Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2020 -2024.

https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&kadencja=8&id=245

Programy współpracy skatalogowano na dedykowanej [stronie www](#).

W corocznych programach, w regulacjach dotyczących konkursów ofert dla organizacji pozarządowych jest zapis „Skład zespołu oceniającego (proporcje) 50/50 -JST/NGO. Możliwa zmiana proporcji wyłącznie na korzyść reprezentacji NGO”. Jest to zapis wypracowany w toku konsultacji w Koninie, świadczący o docenianiu organizacji społecznych (pozarządowych) jako partnerów administracji samorządowej.

- Miasto i Urząd prowadzi politykę jawności i udostępnia dobrze przygotowane i wyczerpujące informacje dotyczące działalności i zadań samorządu. Dotyczy to przede wszystkim zasadniczej części portalu internetowego Konin.Pl
- Samodzielne poszukiwanie danych nastęrcza jednak wiele trudności. Poszczególne serwisy były budowane w ramach różnych projektów i są nieskoordynowane, a nawet jakby „porzucone”, co jest istotnym problemem zwłaszcza w sytuacji konieczności zdalnego pozyskiwania informacji i załatwiania spraw urzędowych. Szczególne nagromadzenie problemów tego rodzaju występuje w Biuletynie Informacji Publicznej, który jest przykładem zaawansowanej silosowości. Informacje pozbawione są słów-kłuczy, wyszukiwarka nieskuteczna, brak jest powiązań nawet między sąsiednimi, bliskoznacznymi wpisami.
- Przykładem znacznego rozproszenia informacji są też [miejskie serwisy kulturalne](#).
- [Koniński Portal Gospodarczy](#), mający być źródłem wiedzy dla potencjalnych inwestorów, zawiera dane w dużej mierze nieaktualne. Zawiera widoczny odsyłacz do BIP, odnośnik do głównej strony miasta jest w zupełnie innym miejscu na końcu strony, słabo dostrzegalny.
- W samorządzie wskazano wyspecjalizowane stanowiska odpowiedzialne za koordynację działań z zakresu dostępu do informacji publicznej.
- Zarządzenie Nr 9/2018 Prezydenta Miasta Konina z dnia 5 lipca 2018 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Miejskiemu w Koninie wskazuje, że odpowiedzialnymi z koordynację i realizację zadania są Biuro Prezydenta i Sekretarz Miasta.

- Brak jest oddzielnie opracowanych i wdrożonych standardów udostępniania danych publicznych do ponownego wykorzystania. Nie ma miejskiej platformy z danymi, wiedza tego rodzaju jest fragmentarycznie umieszczana w miejskich serwisach Internetowych, lecz jest rozproszona, a dane są często nieaktualne.

https://bip.konin.eu/index.php?d=wniosek_dos

- Wszystkie badane jednostki/ spółki posiadają stronę BIP, na której zamieszczają informacje wymagane prawem a wnioski o udostępnienie informacji publicznej realizowane są w ustawowym terminie
- 86% badanych jednostek/spółek nie udostępnia danych publicznych do ponownego wykorzystania ani nie posiada standardów w tym zakresie.

- Pracownicy UM mają świadomość konieczności włączenia interesariuszy w działania JST. Jest powszechne zrozumienie i wola jak najszerszego współdziałania dla dobra mieszkańców Konina.

- W 2018 roku przeprowadzono badanie dostępności architektonicznej miasta Konina. W badanie zaangażowani byli zarówno mieszkańcy Konina, tj. uczniowie technikum ekonomicznego Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika oraz jednostki/organizacje działające na terenie miasta, m.in. Miejski Zakład Komunikacji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka Podaj Dalej oraz wybrane wydziały UM. <http://www.konin.pl/index.php/koordynator-ds-dostepnosci.html>

- Proces wdrażania nowych mechanizmów partycypacji i udziału interesariuszy w procesach współdecydowania i współzarządzania miastem jest poprzedzany szkoleniami dla interesariuszy. Szkolenia prowadzi Centrum Organizacji Pozarządowych jako komórka Urzędu i wydziały stosownie do swoich właściwości.

- Wiedza pracowników jest regularnie uzupełniana, głównie przez udostępnianie możliwości samokształcenia. Pracownicy samorządowi uczestniczą systemowo w szkoleniach z zakresu dostępu do informacji publicznej oraz ochrony informacji niestanowiącej informacji publicznej (tj. dane osobowe, prawa autorskie, tajemnica przedsiębiorstwa, tajemnica skarbową, itp.).

- Potrzeba jest więcej szkoleń z zakresu kompetencji miękkich, umiejętności komunikacyjnych. Zauważa się niekiedy zbyt biurokratyczny język w administracji, utrudniający zrozumienie decyzji podejmowanych przez Urząd i jednostki miejskie, budujący dystans między urzędnikami i klientami, utrudniający więc współpracę, współuczestnictwo.

- Projekty aktów prawa miejscowego omawiane są zawsze na komisjach przed sesjami Rady Miasta Konina, gdzie zainteresowani mogą zapoznać się z ich treścią i wносить pytania i uwagi.

- Przeprowadzono także liczne konsultacje, np. przy reorganizacji sieci szkół, przy zmianie granic gminy.

- Zaangażowanie przedsiębiorców w życie miasta przejawia się współpracą przy realizacji Programu Wspierania Przedsiębiorczości - szczególnie w zakresie promocji postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży (spotkania mentorskie z młodzieżą, wizyty studyjne młodzieży w firmach, udział przedsiębiorców w roli jurorów w kampaniach i konkursach dot. tworzenia pomysłów biznesowych w formie Start Up`ów oraz płatne staże dla młodzieży szkół średnich i studentów w konińskich firmach), działalnością charytatywną i społeczną m.in. przekazaniem miastu nowo wybudowanego budynku mieszkalnego w którym znajdują się 24 mieszkania (firma deweloperska Konimpex-Invest). Utworzone zostaną tam również 2 zespoły mieszkalne z przeznaczeniem na mieszkania treningowe dla osób ze szczególnymi potrzebami.

https://lajt.lm.pl/aktualnosci/informacja/123499/niebagatelna_kwota_niebagatelna_daro_wizna_swiadoma_decyzja/slajd/2

- Szeroko zakrojona współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową została opisana w dalszej części rozdziału, w części dotyczącej komunikacji z interesariuszami.
  - Przyjęte w 2017 r. Standardy dostępności dla Miasta Konina są uwzględniane podczas realizacji inwestycji w mieście. Rozwinięta została praktyka konsultacji rozwiązań infrastrukturalnych i odbiorów prac z udziałem osób z niepełnosprawnościami, osób ze szczególnymi potrzebami.
  - Odbywają się spacerzy obywatelskie jako forma konsultacji rozwiązań dla osób ze szczególnymi potrzebami. W spacerach udział biorą prezydenci, radni, architekci, pracownicy UM odpowiedzialni za prowadzenie inwestycji.
-
- **Miasto Konin odznacza się szeregiem zaawansowanych praktyk dotyczących współpracy pomiędzy administracją a otoczeniem, szczególnie w sferze społecznej**
  - **Należą do nich:**
    - **Wieloletni Program Współpracy z NGO**
    - **działanie Centrum Organizacji Pozarządowych**
    - **platforma internetowa eNGO - do obsługi konkursów dla zadań zleconych, ich rozliczenia, wylęgarnia pomysłów**
    - **działania Koordynatora ds. Dostępności**
    - **skoordynowana działalność rad społecznych**
  - **Formą obsługi nowych form współpracy z mieszkańcami będą inicjatywy lokalne**
  - **Uchwała Rady Miejskiej z 2012 r., regulująca zasady konsultacji nie była aktualizowana**
  - **Brak jest oprogramowania i przestrzeni w urzędzie do przeprowadzania konsultacji społecznych**
  - **Serwisy internetowe miasta charakteryzują się rozproszeniem informacji i często brakiem czytelności**

Analiza interesariuszy

Dokonana wraz z pracownikami Urzędu Miejskiego analiza interesariuszy wykazała, że kluczowymi grupami interesariuszy - użytkowników są:

- przedsiębiorcy wdrażający nowe technologie
- duże przedsiębiorstwa

Ich wpływ określono jako kluczowy, decydujący (10/10 pkt.), a zaangażowanie na umiarkowanie wysokie (6/10 pkt.)

- osoby pracujące
- osoby podejmujące działalność gospodarczą
- przedsiębiorcy rozwijający nowe produkty
- przedsiębiorcy powiązani z kluczowymi produktami lokalnymi
- przedsiębiorcy wchodzący na nowe rynki

Wpływ tych grup określono jako bardzo wysoki (9/10 pkt.), poziom aktywności ponownie jako umiarkowanie wysoki (6/10 pkt.), jednak żadna z pozostałych grup nie otrzymała wyższej punktacji:

- klienci produktów i usług dostępnych w mieście 9 i 5 pkt.
- młode rodziny, w tym rodziny z dziećmi 8 i 5 pkt.
- pracownicy lokalnych firm 7 i 6 pkt.
- organizatorzy stałych wydarzeń w mieście 7 i 6 pkt.
- gminy (ich jednostki organizacyjne) lub ich związki 7 i 6 pkt.
- partnerzy biznesowi lokalnych firm 7 i 5 pkt.
- studenci konińskich szkół wyższych 7 i 4 pkt.
- młodzież szkół średnich 6 i 4 pkt.
- turyści 6 i 4 pkt.

Oddziaływanie osób zamierzających podjąć aktywność społeczną lub gospodarczą oceniono odpowiednio na 6 i 5 pkt., a członków kluczowych stowarzyszeń, klubów, bractw, duszpasterstw na 5 i 4 pkt. Poświadczą to niejako deficyty w zaangażowaniu na rzecz rozwoju miasta członków grup szczególnie istotnych z uwagi na obrane cele rozwojowe w sferze społecznej.

Z kolei jako kluczowych dostawców wskazano:

- Prezydenta Miasta Konina (wpływ 9/10 pkt., zaangażowanie 10/10 pkt.)
- Radę Miasta Konina (9 i 9 pkt.)
- Urząd Miejski – Wydział Urbanistyki i Architektury (8 i 9 pkt.)

Do grona kluczowych dostawców należą też:

- izby gospodarcze – instytucje otoczenia biznesu (Konińska Izba Gospodarcza – KIG, Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. – ARR)
- Zarząd Dróg Miejskich
- ZE PAK

których wpływ i poziom aktywności oceniono na 8 pkt.

Rolę szkół wyższych oceniono na 8 i 6 pkt., techników i NGO (fundacji, stowarzyszeń) na 7 i 5 pkt. a miejskich instytucji kultury na 7 i 4 pkt. – podobnie jak Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. – Spalarni.

Znaczący wpływ ma też Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Konina (7 i 6 pkt.) oraz Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków - delegatura w Koninie (8 pkt. za wpływ, ale zaangażowanie tej jednostki jest znacznie mniejsze – 4 pkt.).

Zagadnienie współpracy na płaszczyźnie szerszej niż instytucjonalna jest też przedmiotem analiz w Planie Rozwoju Lokalnego, w rozdz. II.5

Katalog zawartych przez Miasto porozumień komunalnych lub umów o współpracy.

W sprawie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu Prezydent Miasta Konina i Starosta Koniński podpisali w dniu 20 grudnia 1999 r., porozumienie, na mocy którego Starosta Koniński przejął zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Koninie. Stosownie do zawartego porozumienia corocznie zawierana jest umowa dotycząca współfinansowania działalności Powiatowego Urzędu Pracy.

Mandat Terytorialny dla Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji z samorządami tworzącymi Koniński Obszar Strategicznej Interwencji (K OSI) w ramach WRPO 2014+ obejmuje Miasto Konin, Powiat Koniński, Gminy: Golina, Ślesin, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Stare Miasto. List intencyjny podpisano w 2014 r. Mandat został podpisany 17.02.2016 r. z Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego i przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 1619/2016 z dnia 12.02.2016. Porozumienie było następnie zmienione uchwałami nr 2482/2016 z dnia 18.08.2016 i nr 6021/2018 z dnia 18.10.2018.

Efektom realizacji porozumienia jest przeprowadzenie 15 projektów, zarówno w sferze rozwoju infrastruktury, jak i nieinwestycyjnych, dofinansowanych z EFRR lub EFS w ramach WRPO 2014-2020, większość z nich realizowana była lub jest realizowana w partnerstwie.

W ramach K OSI Miasto realizuje przedsięwzięcia:

„Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI – etap II” (w partnerstwie z 6 gminami z terenu K OSI);

„Kopalnia kompetencji - rozwój edukacji gimnazjalnej na terenie K OSI”;

„Kadry przyszłości - tworzenie systemu edukacji ponadgimnazjalnej w K OSI zgodnie z potrzebami rynku pracy”;

„Kompetencje kluczowe szansą rozwoju uczniów z K OSI”;

W celu rozwoju przedsiębiorczości oraz poprawy sytuacji na rynku pracy Miasto Konin zakończyło niedawno (w lutym 2020 r.) realizację projektu pn. „Zakładam firmę – wsparcie osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie K OSI”.

Miasto Konin zawarło porozumienia z ościennymi gminami powierzające organizowanie transportu na ich terenie. Na podstawie tych porozumień autobusy MZK kursują na terenie gmin Golina, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów i Stare Miasto.

Dziedzictwa historycznego dotyczył udział Konina w projekcie „Rozwój kluczowego szlaku dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego pn. Szlak Piastowski”, w wyniku którego zagospodarowano na nowo otoczenie konińskiego słupa drogowego. Miasto za tę inwestycję otrzymało główną nagrodę przyznaną przez Towarzystwo Urbanistów Polskich Oddział w Poznaniu za „najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Wielkopolsce w 2019 roku”. Partnerem wiodącym była Wielkopolska Organizacja Turystyczna, a partnerami miasta Konin, Gniezno, Kalisz, Pobiedziska oraz Muzeum Regionalne w Pyzdrach.

Lista i zakres działania poszczególnych związków i stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, których członkiem jest miasto.

Związek Miast Polskich - Uchwała Nr 56 Rady Miejskiej w Koninie z dnia 30 listopada 1990 r., roczna składka wynosi 24.445,47 zł.

Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu -

Uchwała Nr 54 Rady Miejskiej w Koninie z dnia 30 listopada 1994 roku, składka wynosi:

I półrocze 2020 - 10.020,00 zł (składka płatna do 31 stycznia 2020 r.)

II półrocze 2020 - 10.020,00 zł (składka płatna do 31 lipca 2020 r.)

Powyższe członkostwo pozwala pracownikom Urzędu Miejskiego w Koninie oraz pracownikom wszystkich jednostek organizacyjnych Miasta Konina na korzystanie z bezpłatnych szkoleń oraz porad prawnych.

Konińska Izba Gospodarcza - Uchwała Nr 476 Rady Miasta Konina z dnia 29 marca 2017 roku - członek wspierający:

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w regionie konińskim poprzez zaspokajanie potrzeb informacyjnych, szkoleniowych i doradczych dla przedsiębiorców oraz współpracę z organami samorządu terytorialnego.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski - Uchwała Nr 441 Rady Miasta Konina z dnia 29 kwietnia 2009 r.

Do zadań Stowarzyszenia należy:

- reprezentowanie interesów wielkopolskich gmin i powiatów na forum krajowym i europejski;
- inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć w dziedzinach społeczno – gospodarczych;
- prowadzenie działalności doradczej i szkoleniowej dla zrzeszonych gmin i powiatów;
- wspieranie rozwoju gospodarczego regionu oraz promocja gmin i powiatów;
- promocja Wielkopolski i umacnianie tożsamości regionalnej.

Na mocy członkostwa w Stowarzyszeniu Miasto Konin ma pełne prawo korzystać z ofert SGI PW na preferencyjnych warunkach. W 2018 r. skorzystano z 5 szkoleń, w roku 2019 także z 5 szkoleń, przy niższej w kosztach udziały dla członków SGI PW.

Stowarzyszenie prowadzi bazę danych terenów inwestycyjnych - baza zawiera oferty Konina.

Wielkopolska Organizacja Turystyczna (siedziba Poznań)

WOT prowadzi projekty promocji regionu przez turystykę, z udziałem Miasta Konina:

- Projekt rozwoju Szlaku Piastowskiego,
- Projekt rozwoju Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Lokalna Organizacja Turystyczna MARINA (siedziba Konin). LOT MARINA organizuje ruch turystyczny w Koninie i powiecie.

Klaster Turystyczny "Szlak Piastowski w Wielkopolsce" (siedziba Gniezno)

Organizacja zarządza wielkopolskimi odcinkami najstarszego szlaku dziedzictwa kulturowego w Polsce. Istotnym elementem szlaku jest koniński Słup Drogowy, przez co działania organizacji, której Miasto Konin jest członkiem-założycielem, promują miasto.

Miasta partnerskie spoza granic kraju. Współpraca międzynarodowa

Konin nawiązał współpracę partnerską z 15 miastami, głównie w Europie (od Rosji po Hiszpanię i Wielką Brytanię), ale także w Chinach (Deyang). Współpraca z miastami partnerskimi w większości przypadków polega na corocznych wizytach delegacji z Konina w miastach partnerskich (przeważnie z okazji święta miasta lub innych okolicznościowych imprez) i rewizytach na Dniach Konina oraz organizowanym w Koninie Festiwalu Kultur Miast Partnerskich. Współpraca dotyczy przeważnie sfery kultury i edukacji (wymiana młodzieży, głównie ze szkołami w Niemczech i udział młodzieży w letnich obozach w mieście Joniskis na Litwie), jest okazją do nawiązania personalnych kontaktów, a także promocji kultury polskiej.

Niekiedy wystawcy z miast partnerskich lub delegacje stamtąd biorą udział w Konińskich Targach Przedsiębiorczości Przemysłu Spożywczego.

W 2019 r. zawarto Porozumienie o Współpracy w ramach projektu Better Energy for Cities pomiędzy Miastem Konin a firmą KIC InnoEnergy SE z siedzibą w Holandii - partnerem Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii. Porozumienie nie dotyczyło tylko projektu, który został złożony i nie otrzymał dofinansowania. Choć obecnie nie podejmuje się innej aktywności na tej linii, porozumienie jest w mocy.

W latach 2015-2016 uczelnia Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie zrealizowała projekt edukacyjny SUSTMAN – Przedsiębiorczość, zrównoważony rozwój i produkcja dla studentów PWSZ w Koninie, realizowany z Funduszy Norweskich. Projekt obejmował cykl szkoleń, na który składały się następujące zajęcia: „Eko-Przedsiębiorczość”, „Umiejętności miękkie i komunikacja”, „Zrównoważony rozwój, zrównoważone procesy produkcji i usług”, oraz wyjazdy i warsztaty w Polsce i Norwegii.

Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi

Miasto Konin dysponuje Wieloletnim Programem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2020-2024. Nie jest to dokument obligatoryjny, jednak pozwala na ramowe planowanie takiej współpracy w dłuższym okresie, w tym na zawieranie umów wieloletnich z NGO. Również w poprzednim okresie 5-letnim miasto posiadało taki dokument. Umowy wieloletnie dotyczą m.in. zadań z zakresu: pomocy społecznej, kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i rewitalizacji. W 2019 r. realizowano następujące zadania publiczne na podstawie umów wieloletnich (wraz z kwotami dotacji w 2019 r.):

- Organizacja koncertów z cyklu „Muzyka w Ratuszu. Prezydent zaprasza” (umowa na lata 2018-2020) 25 000 zł
- Międzynarodowy Kurs Muzyczny im. W. Friemanna dla Altowiolistów, Kontrabasistów i Puzonistów (umowa na lata 2018-2020) 25 000 zł
- Festiwal Bluesonalia (umowa na lata 2018-2020) 40 000 zł
- Prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt (umowa na lata 2017-2019) 320 000 zł
- Prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych (umowa na lata 2019-2021) 50 000 zł
- Prowadzenie noclegowni i schroniska dla bezdomnych (umowa na lata 2019-2021) 330 000 zł

- Prowadzenie placówki opiekuńczo –wychowawczej typu rodzinnego –Rodzinny Dom Dziecka (umowa na lata 2019-2021) 220 000 zł
- Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno–Wychowawczego i Punktu Rehabilitacyjnego (umowa na lata 2018-2020) 85 000 zł
- Klub wsparcia rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością (umowa na lata 2017-2019) 60 000 zł
- Podwórko-nasza wspólna przestrzeń (umowa na lata 2018-2019) 36 155 zł.

Wieloletnie i roczne programy współpracy wraz z informacjami o przebiegu konsultacji i sprawozdaniami publikowane są na stronie

https://bip.konin.eu/index.php?d=prog_wspolpracy

Przeanalizowano zapisy programów rocznych w latach 2018-2020. W konińskich programach współpracy szeroko akcentowane są:

- problematyka senioralna (w tym w zakresie upowszechniania pozytywnego wizerunku seniora), ekonomii społecznej,
- prowadzenie działalności wspierającej rozwój wspólnoty lokalnej i działań związanych z włączeniem obywateli w prace na rzecz miasta Konina i jego promocji:
- wsparcie przedsiębiorczości (w tym pozyskiwania inwestorów) czy działań na rzecz mieszkańców w obszarze rewitalizacji Starówka (od edycji 2019).

Jako jedno z narzędzi przewidziano regranting. Zawartość programów współpracy dobrze odzwierciedla więc specyfikę miasta i odnosi się do problemów zdiagnozowanych również w niniejszym dokumencie.

Został przyjęty – jako podstawowy - zdalny tryb obradowania nad oceną wniosków (ocena elektroniczna), co okazuje się bardzo korzystnym rozwiązaniem w kontekście zawieszenia czy ograniczenia zwyczajowego trybu pracy administracji w związku z pandemią SARS-CoV-2 w 2020 r.

Największe kwoty są wydatkowane na obszary: pomoc społeczna (ok. 2 mln zł rocznie), przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych (ponad 1 mln zł rocznie) oraz szkolenia uzdolnionych sportowo w wybranych dyscyplinach sportu (ok. 3 mln zł).

W 2018 r. przewidziano w programie środki w wysokości do 8.413.860,00 zł. Kwota dotacji przekazanej wyniosła 7 675 015,39 zł, zrealizowanej 7 673 873,55 zł.

W 2019 zapisano środki w wysokości do 8.518.065,35 zł, dodano formy wsparcia na rzecz rodzin z małymi dziećmi, włączono finansowanie projektów dotyczących promocji edukacji artystycznej i animacji kulturowej. Kwota faktycznie przekazanych dotacji wyniosła 8.379.004,96 zł, z czego nastąpił zwrot na rachunek Urzędu w kwocie 17.539,45 zł z tytułu niewykorzystania dotacji. Kwota przekazanych dotacji była wyższa w odniesieniu do poprzedniego roku o 64.891,48 zł, co stanowiło wzrost o 0,8 %.

W 2020 r. wydatki w ramach programu mogą opiewać na sumę do 8.348.689,99 zł. Kwota jest mniejsza niż w 2019 r. o 150 tys. zł, gdyż wykreślono zapis dotyczący funduszu wkładów własnych jako formy finansowania współpracy z organizacjami pozarządowymi. W ubiegłych latach nie było bowiem ofert przewidujących tę formę.

W porównaniu do 2019 r. dodano:

- nowy zapis kierunkowy: „Mogą być tworzone zespoły o charakterze doradczym inicjatywnym - na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla wyznaczenia kierunków i priorytetów działania miasta w sferze zadań publicznych”;

- kryterium wyboru: „ocena realizacji zadań publicznych w przypadku oferenta, który w latach poprzednich realizował zlecone zadania publiczne, w tym rzetelności i terminowości oraz sposób rozliczenia środków otrzymanych na realizację zadań”;
- szereg zapisów dotyczących możliwości realizacji przez NGO zadań w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością (prowadzenie wytnieniowych form wsparcia, świadczenie usług asystenckich, transport specjalistyczny), a także ze spektrum autyzmu; również nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Stale rośnie popularność trybu pozakonkursowego – małych grantów. W 2015 r. złożono 15 ofert, podpisano 14 umów na kwotę 99 000 zł, w 2020 r. wpłynęło 39 ofert, zawarto 25 umów na łączną sumę 176 893 zł.

Sposoby i kanały komunikacji z interesariuszami

Współpraca lokalnej administracji z sektorem gospodarki odbywa się na wielu płaszczyznach. W latach 2011-2018 powołana była Rada Ds. Gospodarczych przy prezydencie Miasta Konina, od 2019 mają miejsce nieformalne spotkania prezydenta z grupą przedsiębiorców w kawiarni, odbywane 3-4 razy w roku. Ponadto organizowana jest corocznie Gala Biznesu podczas której wręczane są statuetki „Złotego Konia” dla wyróżniających się firm z terenu Konina. Gala Biznesu jest nieformalnym spotkaniem, w której bierze udział ok 400 przedsiębiorców. W ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości na lata 2017-2019 kolejny raz przeprowadzono konkurs dla studentów konińskich uczelni oraz uczniów szkół średnich z Konina wyróżniających się dobrymi wynikami w nauce, a także aktywnością na rzecz szkoły i miasta. Zwycięzcy odbyli u lokalnych przedsiębiorców staże przygotowujące do pracy.

Od 2016 r. organizowane były Konińskie Targi Przedsiębiorczości pod hasłem Przemysł Spożywczy – corocznie podczas targów swoją ofertę przedstawiało ponad 60 firm z całego kraju oraz przedstawiciele zagraniczni z miast partnerskich Konina. W najbliższych latach nastąpi rezygnacja z tego wydarzenia na rzecz wielu innych działań w kwestii wspierania konińskiego biznesu.

W ramach Programu Wspierania Przedsiębiorczości na lata 2020-2022 rozwija się kampanię zachęt dla uczniów i studentów do pozostania lub powrotu do Konina (program „Konin przyciąga ludzi z energią”). Stworzony został fanpage „Konin dla Biznesu” na portalu Facebook oraz dyskusyjna grupa zamknięta będące doskonałą platformą komunikacyjną między miastem a biznesem. Prowadzona jest również gospodarcza strona internetowa miasta www.gospodarka.konin.pl

Do innych działań kierowanych do młodego pokolenia należą:

- Kampania dla młodzieży „Być przedsiębiorcą”- zespołowe warsztaty ekonomiczne pn. Startup Shaker,
- Akademia Młodej Przedsiębiorczości adresowana do studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie,
- Wydawanie ulotek i materiałów informacyjnych dla młodych przedsiębiorców.

W zakresie rozwoju i promocji inwestycji, koordynowanych przez Wydział Obsługi Inwestora, Konin współpracuje z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, przygotowując około 30 ofert inwestycyjnych dla konkretnych potencjalnych inwestorów, sprawdzonych przez rządową instytucję.

Władze miejskie zachęcają do inwestowania w Koninie, proponując nawet do 10 lat zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz z podatku dochodowego od osób prawnych. Cały

czas miasto poszerza swój potencjał, przygotowując kolejne grunty pod potrzeby potencjalnych inwestorów.

Miasto Konin przy współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w ramach projektu pn. „Rewitalizacja konińskiej Starówki” – opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem”, zrealizowało zadanie „Podwórko – nasza wspólna przestrzeń”. W związku z realizacją tego zadania, z pięciu kamienic miejskich zostały wyłonione dwa podwórka, na których mieszkańcy przy wspólnym zaangażowaniu się przeprowadzili zmiany na rzecz poprawy jakości i atrakcyjności swoich podwórek.

Proces angażowania mieszkańców w tworzenie koncepcji zagospodarowania podwórek poprzedzony był konsultacjami z wykonawcą zadania. Wspólnie ustalono schemat działania i metody pracy. Współpraca rozpoczęła się od spotkań konsultacyjnych i działań animacyjnych na podwórkach, w celu rozpoznania oczekiwań mieszkańców.

Miały miejsce też działania promocyjne i cykl wywiadów z przedsiębiorcami z branży gastronomicznej na obszarze rewitalizacji „Starówka” pod nazwą „Smacznie na Starówce”. Celem zadania było wsparcie, obecnie działających na terenie Starówki przedsiębiorstw z branży gastronomicznej, poprzez spopularyzowanie ich działań oraz zachęcenie nowych podmiotów do inwestowania na obszarze rewitalizacji - Starówka. Udział wzięło 12 lokali gastronomicznych.

Realizowane jest również indywidualne doradztwo dla przedsiębiorców obszaru rewitalizacji, którego celem jest rozwiązanie konkretnych problemów związanych z funkcjonowaniem firmy, zaś jego efektem opracowanie lub wdrożenie określonych usprawnień i działań w obszarze objętym usługą doradztwa. Zadanie to wsparło rozwój firm z obszaru rewitalizacji i wyszło naprzeciw ich potrzebom. Skorzystali oni m.in. z doradztwa w zakresie marketingu, finansów, coachingu, mentoringu. Udział wzięło 5 firm.

Partycypacja społeczna została zapewniona na każdym etapie prac nad LPRM Konina i jego aktualizacją. W ramach prac nad opracowaniem LPRM Konina, Urząd Miejski w Koninie organizował na każdym etapie spotkania mające na celu włączenie interesariuszy w proces tworzenia dokumentu (współtworzenie dokumentu wraz z interesariuszami procesu rewitalizacji i jego aktualizacją).

Partycypacja społeczna towarzyszyła również przy realizacji zadania „Zestaw narzędzi żywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji „Starówka” w Koninie – pilotaż”. Zorganizowano cykl 4 spotkań, w tym spacer badawczy, poświęconych utworzeniu centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej w budynku przy ul. Wojska Polskiego 2b oraz ofercie inwestycyjnej dla obszaru rewitalizacji „Starówka”. Zorganizowano konkurs na nazwę i/lub logo ww. budynku, którego celem było m.in. zaangażowanie mieszkańców (w szczególności młodzieży oraz społeczności studenckiej) w życie społeczne Konina oraz włączenie do procesu rewitalizacji konińskiej „Starówki”. W konkursie wzięła udział młodzież z konińskich szkół i mieszkańcy Konina.

Współpraca na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej

Istotną przestrzenią współpracy, zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym jak i europejskim jest zagadnienie transformacji energetycznej. Na poziomie ponadlokalnym jest to obecnie kluczowa płaszczyzna współpracy.

W ramach Klastra „Zielona Energia Konin” są podejmowane następujące działania:

1. Sporządzenie bilansu energetycznego klastra — polegającego na określeniu lokalnego zapotrzebowania i możliwości wytwórczych źródeł rozproszonych, w tym Odnawialnych Źródeł Energii
2. Wzrost efektywności energetycznej poprzez optymalizację lokalnego zużycia energii projektowanych źródeł OZE związanych z członkami klastra — w tym:

- a. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby własne sygnatariuszy niniejszego Porozumienia, oraz na sprzedaż
- b. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej z kogeneracyjnych źródeł wytwórczych
- c. Gospodarka odpadami komunalnymi
- d. Lokalne magazynowanie energii do redukcji szczytu zapotrzebowania
- e. Ocena i poprawa gospodarki wodnej i ściekowej oraz szereg działań szczegółowych.

W dniu 3 czerwca 2019 r. przy okazji pierwszej w kadencji, wyjazdowej sesji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w Koninie został podpisany list intencyjny („Memorandum”), którego sygnatariuszami byli:

- o Miasto Konin
- o Województwo Wielkopolskie
- o Zespół Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin Spółka Akcyjna z siedzibą w Koninie
- o Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
- o Konińska Izba Gospodarcza.

Sygnatariusze wyrazili wolę współpracy w zakresie:

1. Uczestnictwa Regionu w ramach unijnej Platformy Wsparcia Regionów Górniczych („Platforma Węglowa” – „Coal Platform”);
2. Wzajemnego wsparcia w procesie sprawiedliwej transformacji z poszanowaniem interesów każdej ze stron. Ze szczególnym uwzględnieniem wspierania inicjatyw oraz inwestycji w Regionie mających służyć interesowi społecznemu w zakresie ochrony i tworzenia miejsc pracy w sektorze energetycznym oraz poza sektorem;
3. Uczestnictwa w przygotowaniu inicjatyw i projektów skierowanych do Regionu związanych z procesem transformacji energetycznej;
4. Wzajemnego wsparcia w procesie pozyskiwania środków finansowych na realizację projektów transformacyjnych m.in. w obszarze rozwoju niskoemisyjnego transportu, budowy centrum badawczego wodoru, budowy elektrolizerni do produkcji wodoru, projektów związanych z elektromobilnością (stacje ładowania samochodów elektrycznych), a także realizacji innych projektów prorozwojowych.

Memorandum ma charakter otwarty dla innych zainteresowanych stron.

W nowo przyjętej Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego Wielkopolska 2030 poświęcono osobny podrozdział transformacji Wielkopolski Wschodniej. Jako kluczową potrzebę wskazano opracowanie strategii Wielkopolski Wschodniej na możliwie wczesnym etapie działań transformacyjnych.

Miasto Konin w partnerstwie z Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie realizuje projekt pn. „Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowany w ramach Osi Priorytetowej 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, Działania 1.4 Internacjonalizacja gospodarki regionalnej, Poddziałania 1.4.2 Promocja gospodarcza regionu, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Celem projektu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwoju społeczno-gospodarczego subregionu konińskiego poprzez rozwój kompleksowego systemu zarządzania promocją gospodarczą i inwestycyjną regionu oraz stworzenie warunków dla internacjonalizacji działalności gospodarczej i rozwoju sieci współpracy z podmiotami zagranicznymi.

Działania w ramach realizacji projektu zostały podzielone na 3 obszary:

- Budowa marki Wielkopolska Dolina Energii –poprawa wizerunku i rozpoznawalności regionu,

- Promocja Gospodarcza – wzrost poziomu handlu zagranicznego małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w subregionie i wzrost dostępu MŚP do rynków zagranicznych,
- Promocja Inwestycyjna – celem jest zwiększenie szans na napływ inwestorów do subregionu konińskiego przez połączenie promocji gospodarczej i inwestycyjnej, w tym powstanie bazy ofert inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów.

Podsumowanie:

Kluczowymi partnerami zewnętrznymi samorządu Miasta Konina są:

- ZE PAK S.A. – podmiot przez kilkadziesiąt lat kształtujący oblicze miasta i wciąż największy pracodawca w subregionie konińskim, źródło największych obciążeń środowiska i przekształceń rzeźby terenu, a także dostawca ciepła do miasta,
- PWSZ w Koninie – wiodąca uczelnia wyższa, mająca w założeniu kształtowanie nowej kadry dla regionu, współpracująca z samorządem na niwie gospodarczej, doradczej, także przez ustalanie nowych kierunków kształcenia,
- instytucje otoczenia biznesu (IOB): Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, Konińska Izba Gospodarcza – z uwagi na potrzeby wsparcia rozwoju przedsiębiorczości w obszarze o słabych tradycjach w tym zakresie, a w ostatnim czasie także w związku z potrzebą całościowej transformacji społeczno-gospodarczej.

Najbardziej konstruktywna i owocna dla obu stron wydaje się współpraca z uczelnią, poprawna także z IOB, natomiast na styku z ZE PAK S.A. zaznacza się suwerenność tego podmiotu, który przez kapitałowe powiązania w skali całego kraju nie *musi* przejawiać zależności od lokalnych uwarunkowań (instytucjonalnych, w zakresie zaopatrzenia w surowce posiada całkowitą zależność).

Miasto Konin jest kluczowym partnerem w projektach w ramach Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji, który ma charakter obszaru funkcjonalnego. W ostatnich latach aktywność miasta w tym zakresie została zdynamizowana. Integracja międzygminna dotyczy wspólnie realizowanych projektów, najbardziej rozwinięta jest w sferze komunikacji publicznej (poprzez porozumienia z gminami powierzające obsługę MZK w Koninie), także kształcenia, głównie zawodowego. Wspólny jest urząd pracy dla Konina i powiatu konińskiego.

Nie występuje jednak wspólne zarządzanie innymi usługami i infrastrukturą komunalną, integracja taryfowa, nie ma międzygminnych czy ponadgminnych jednostek organizacyjnych, którym powierzono zadania publiczne.

We współpracy z województwem oraz na poziomie kraju, a także agend europejskich, Konin, podobnie jak cały subregion, pełni rolę klienta obszaru potrzebującego wsparcia.

Ostatnie działania w zakresie sprawiedliwej transformacji energetycznej (klaster, memorandum – udział w „Platformie Regionów Górniczych”, Wielkopolska Dolina Energii) stanowią pewną ofertę dla potencjalnych partnerów spoza miasta, przykład zachowań podmiotowych, akcentujących potencjały miasta.

Włączanie mieszkańców w działania w mieście

W ostatnich 3 latach zastosowano w Koninie szereg narzędzi partycypacji społecznej. Działania z udziałem społeczeństwa prowadziło wiele jednostek miejskich.

Pomostem między administracją a mieszkańcami i organizacjami jest Centrum Organizacji Pozarządowych. Jednostka ta organizuje szkolenia kierowane do NGO, ale także jest miejscem szkoleń tematycznych organizowanych przez NGO, dyżurów pomocowych lokalnych NGO, maratonów pisania wniosków do Konińskiego Budżetu Obywatelskiego. W 2018 r. w placówce odbyły się 373 wydarzenia, w 2019 r. - 454.

Podczas prac nad aktualizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji i jego wdrażaniem poczynawszy od 2018 r. oprócz tradycyjnych spotkań zorganizowano spacer badawczy, konkurs na nazwę Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej, a także warsztaty „service design”.

Najwięcej uczestników zgromadził proces sporządzania Strategii Rozwoju Miasta. Plan 2020-2030. Tu miało miejsce połączenie konsultacji z rekreacją i wypoczynkiem, festynami, konkursy, praca w grupach, mapowanie, rozmowy, sesje dramy a nawet elementy wysiłku fizycznego z użyciem rowerów produkujących prąd dla związalizowania zagadnienia Konina – Zielonego Miasta Energii. Jak wspomniano wcześniej, w działania te, odbywające się głównie w 2019 r., włączone były 734 osoby.

W konsultacjach organizowanych w 2019 r. przez Wydział Urbanistyki i Architektury wzięły udział 423 osoby. Najczęściej stosowaną metodą była praca w grupach z udziałem konsultantów, a największe zainteresowanie przyciągnęły konsultacje programu WeźSięZaZieleń (213 osób) i WeźSięZaRynek (85 osób). Konsultowano także organizację ruchu na Starówce oraz przebieg miejskich szlaków turystycznych.

W konsultacjach społecznych nowego rozkładu jazdy MKK wzięło udział 100 mieszkańców Konina i gmin ościennych, korzystających z usług przedsiębiorstwa. Była więc to forma współpracy międzysamorządowej.

Ważnym narzędziem współdziałania mieszkańców w zarządzaniu miastem jest Koniński Budżet Obywatelski (KBO). W Koninie budżet obywatelski przyjęto – co było ewenementem w skali kraju – od razu jako zadanie wieloletnie, perspektywa 2015-2019, corocznie przeznaczając kwotę 2 mln zł. Od edycji 2020 (perspektywa 2020-2024) kwota została zwiększona do 3 mln zł (1 mln na małe projekty i 2 mln na duże), a jeśli ustawowe minimum 0,5% wartości wydatków budżetowych gminy na dany rok wynosi więcej, to do tej kwoty. W KBO rozróżnia się projekty małe o wartości do 100 tys. zł i duże powyżej 100 tys. zł do 1 mln zł.

<http://kbo.konin.pl/index.php/o-budzecie-3/archiwum>

W edycji 2015, w roku 2014 głosowano na 51 wniosków,

W edycji 2016 w 2015 roku: głosowały 6 452 osoby: 624 osoby w 8 punktach do głosowania i 5 829 przez Internet. Wybierano wśród 40 zadań małych i 53 zadań dużych.

W edycji 2017 w roku 2016: głosowało 7 066 osób: 353 osoby w 4 stacjonarnych punktach do głosowania i 6 713 osób przez Internet. Głosowano na 58 projektów małych i 20 dużych.

W edycji 2018 w roku 2017 zgłoszono 129 projektów. Głosowało 12 757 osób: 1 241 w 4 lokalnych punktach wyborczych i 11 516 przez Internet. Do wyboru było 69 projektów małych i 39 dużych.

W edycji 2019 w 2018 r. złożono 86 wniosków do KBO. Mieszkańcy oddali 3 965 głosów, z tego 401 w 6 punktach stacjonarnych i 3 564 przez Internet. Głosowano na 56 wniosków, bez podziału na małe i duże.

W edycji 2020 w 2019 r. głos oddało 9 959 osób, w tym: 876 w 5 lokalach wyborczych i 9 083 osób przez Internet. Do wyboru było 29 dużych projektów i 89 małych.

Liczba głosów oddawanych przez Internet co roku wynosi około 90%. Z uwagi na bardzo niskie kwoty wartości zadań małych w niektórych edycjach niemal wszystkie zostają wybrane do realizacji.

Specyficzne, sprofilowane konsultacje prowadzone są w sprawach nazewnictwa ulic, placów. Przeważnie dotyczą one wąskiej grupy mieszkańców (korespondencyjnie) będących właścicielami bądź mieszkańcami nieruchomości zlokalizowanych w sąsiedztwie ulicy, której nadaje się nazwę. W przypadku „Bulwaru Nadwarciańskiego” zorganizowane były konsultacje mieszane, gdzie w pierwszej kolejności można było składać propozycje nazw (wpłynęły 44 propozycje), a w drugim etapie odbyło się głosowanie z wykorzystaniem miejskiej platformy internetowej (w głosowaniu wzięło udział 446 osób, z czego 362 osoby z wykorzystaniem miejskiej platformy internetowej).

Podsumowanie:

Zaangażowanie mieszkańców w sprawy publiczne wykazuje stopniowy rozwój, czego przykładem były prace nad ostatnio przyjętą Strategią Rozwoju czy rosnące zainteresowanie Konińskim Budżetem Obywatelskim.

Wciąż jednak ma miejsce sytuacja znana z wielu innych miast, gdzie jedynie część mieszkańców wykazuje głębsze zainteresowanie sprawami lokalnymi. Potwierdzeniem tego jest udział tych samych osób na konsultacjach publicznych na różne tematy czy frekwencja w wyborach samorządowych.

Wyższa frekwencja w ostatnich wyborach i wiążąca się z tym zmiana władzy spowodowały pewne sprzężenie zwrotne – nowe władze zwiększyły gotowość do angażowania mieszkańców w sprawy publiczne. Zwiększa się zakres konsultowanych spraw, powstają nowe formy organizacyjne, planuje się tak kształtować przestrzeń miejską, aby sprzyjała integracji wokół wspólnych spraw. Wciąż nie jest to jednak współzrządzenie, co jednak ma związek zarówno z przepisami prawa, jak i dziedzictwem historyczno-kulturowym.

Przez długi okres, od którego upłynął stosunkowo krótki czas, sytuacja nie sprzyjała zaufaniu międzyludzkiemu, współpracy, aktywności obywatelskiej, a nawet uczciwości i ten „bagaż historyczny, mentalny” wciąż wykazuje oddziaływanie.

Polityka informacyjna stosowana przez miasto

W ostatnim okresie władze Miasta zintensyfikowały działania informacyjne, które przybrały również nowe formy. Prócz „tradycyjnie” wydawanych przez samorządy okresowo informatorów czy biuletynów (także w wersji elektronicznej) <http://www.konin.pl/index.php/koninski-informator-samorzadowy.html>

Podczas pandemii SARS-CoV-2 w 2020 r. Miasto podjęło intensywną kampanię informacyjną, zarówno na stronie www, jak i w mediach społecznościowych (Facebook). Urząd Miejski i podległe instytucje publikują informacje nie tylko na głównym profilu Miasta <https://www.facebook.com/KoninIloveit/>, ale także na dedykowanych profilach: gospodarczym (<https://www.facebook.com/konindlabiznesu/>), dzieciom i całym rodzinom (<https://www.facebook.com/konindzieciom/>), profil dedykowany COP i organizacjom pozarządowym: <https://www.facebook.com/cop.konin/>. Profil „Konin dla biznesu” stał się w ostatnim czasie płaszczyzną wsparcia dla lokalnych firm, borykających się z ograniczeniem działalności.

Sposób podawania informacji jest komunikatywny, daleki o stereotypowej urzędowej „sztywności”, sztampowości. Posty opatrywane są każdorazowo zdjęciami, grafiką.

Dużą aktywnością wykazuje się też Rzecznik Prasowa UM, przygotowując regularne komunikaty dla mediów <http://www.konin.pl/index.php/dla-mediow.html>. Zwyczajem stało się organizowanie konferencji prasowych w miejscach dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W ramach nowego wydania polityki strategicznej silny nacisk położono na spójną identyfikację wizualną samorządu zgodną z nową ideą miasta. Elementami działań marketingowych jest zatwierdzanie projektów materiałów graficznych, skoordynowana rezerwacja miejskich nośników promocyjnych, wdrożenie katalogu artykułów promocyjnych.

Kompleksowa ocena korzyści odnoszonych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego dzięki współpracy międzysektorowej

Wszystkie przedstawione wyżej działania stanowią wyraz świadomości władz lokalnych w zakresie niezbędności budowania urzędu otwartego na potrzeby wszystkich interesariuszy i konieczności angażowania różnych środowisk w sprawy miasta. Jednakże są to działania niewystarczające, a powołane struktury nie tworzą obecnie (między innymi z uwagi na długość funkcjonowania) trwałego systemu współzarządzania Miastem.

Ponadto nie były lub były podejmowane sporadycznie w bardzo ograniczonym zakresie działania mające na celu podnoszenie publicznej świadomości, budowania reputacji czy zaufania dla urzędu miejskiego i jednostek miejskich (konkursy, konferencje, spotkania, publikacje) wśród mieszkańców. Takich wydarzeń, które mogłyby podnieść świadomość i jednocześnie wpłynąć pozytywnie na wizerunek instytucji miejskich było zbyt mało w badanym okresie, a te które się odbyły dotyczyły głównie bieżącej działalności tych instytucji.

Działania mające na celu budowanie wizerunku miasta są natomiast realizowane w ramach relacji władz miasta z władzami politycznymi zarówno na poziomie lokalnym, wojewódzkim, centralnym.

Efektem podejmowanej przez władze miasta współpracy jest przepływ wiedzy, większa identyfikacja z miastem i przyciągnięcie nowych osób do współpracy. Współdziałanie to

pozwała wypracować nowe rozwiązania w zarządzaniu miastem, a także efektywniej wydawać środki publiczne.

Jako kluczową należy wskazać jednak współpracę z władzami regionalnymi i instytucjami wspierającymi rozwój, która powoduje uznanie Wielkopolski Wschodniej za kluczowy obszar, na który należy zwrócić uwagę w polityce regionalnej. <https://wrpo.wielkopolskie.pl/e-biuletyn/2020/4/transformacja-wielkopolski-wschodniej.html>

1. WYNIKI INNYCH BADAŃ OPINII ORAZ ANALIZ PRZEPROWADZONYCH W MIEŚCIE W OSTATNICH LATACH.

Na cele niniejszego opracowania przeprowadzono [badania oczekiwań mieszkańców Konina wobec lokalnej administracji](#). Badania odbyły się w drodze elektronicznej w okresie 28.04-11.05.2020 z uwagi na stan epidemii. Udział wzięło 526 osób, przy na poszczególne pytania odpowiedziało od 364 do 297 osób, stąd liczba odpowiedzi w poszczególnych pytaniach nie sumuje się do 100%.

W pytaniu „1. Jaki sposób załatwiania spraw urzędowych jest Pana/i zdaniem najlepszy?” wybierano wśród następujących odpowiedzi:

- o osobiście 26,8%
- o telefonicznie 4,4%
- o przez Internet 38%
- o listownie 0%.

Mieszkańcy najczęściej wskazywali Internet jako dobry sposób komunikacji z urzędami. Odpowiedź tę wybrało w istocie 55% osób, które odpowiedziały na to pytanie.

„2. Jak często załatwia Pan(i) sprawy urzędowe przez Internet?”

- o nigdy 8,7%
- o rzadko 27,6%
- o ani rzadko, ani często 13,3%
- o często 17,7%
- o zawsze lub prawie zawsze 1,9%.

Zauważa się więc duży potencjał rozwoju e-administracji. Ponad 71% wypowiedających się w ankiecie nie wykorzystuje możliwości, jakie oferuje Internet w załatwianiu usług, spraw publicznych.

„3. Z jakich powodów nie załatwia Pan(i) – częściej lub w ogóle – swoich spraw urzędowych przez Internet?” – można było zaznaczyć kilka odpowiedzi. Najwięcej wskazań zyskały:

- o przy wypełnianiu wniosków osobiście w urzędzie mogę skorzystać z pomocy urzędnika 23,4%
- o konieczność posiadania podpisu elektronicznego 20,2%
- o chciałem/am załatwić sprawę przez Internet, ale nigdzie nie znalazłem/am informacji jak to zrobić 13,3%.

Wśród 44 odpowiedzi z kategorii „inne – jakie?”, 17 dotyczyło małego katalogu spraw, jakie ankietowani mogli załatwić w drodze komunikacji elektronicznej (np. rejestracji pojazdu). W tym przypadku więc wiele zmian zależy od działań samorządów, głównie na płaszczyźnie rozwoju kolejnych funkcjonalności, ale i w sferze informacyjnej.

W pytaniu „4. Jaką tematyką spraw jest Pan(i) zainteresowana do załatwiania przez Internet bez konieczności osobistej wizyty w Urzędzie Miejskim w Koninie?” można było wybrać kilka odpowiedzi. Wypowiadający się, których było 320, najczęściej wybierali:

- o rejestrację pojazdów 36,3%
- o podatki i opłaty lokalne 28,3%
- o obsługę ewidencji ludności, dowody osobiste 27,4%,

ale też:

- o udział w konsultacjach społecznych, wyrażania własnych opinii w sprawach dotyczących miasta 27%
- o obsługę aktów stanu cywilnego, narodzin dziecka 20%
- o obsługę gospodarowania odpadami 19,4%.

Jest więc wyrażana stosunkowo duże potrzeba szerszego włączenia mieszkańców w procesy decyzyjne w mieście – także za pomocą środków elektronicznych, komunikowania zdalnego. Potrzeba ta szczególnie uwidoczniła się w okresie pandemii wiosną 2020 r.

Nieco mniej odpowiedzi zyskiwały opcje dotyczące obsługi spraw związanych z nieruchomościami, budownictwem. Tylko 9,7% odpowiedzi wskazywało na konsekwentny brak zainteresowania elektronicznym sposobem załatwiania spraw.

Wśród odpowiedzi na pytanie „5. Które z poniższych rozwiązań uważa Pan(i) za ważne z punktu widzenia obsługi klientów przez Internet?” (można było zaznaczyć kilka), w grupie 306 odpowiedzi najczęściej wybierano:

- wnioski, deklaracje, wzory dokumentów umieszczone w jednym miejscu w sposób uporządkowany i przejrzysty 45,6%
- możliwość śledzenia statusu danej sprawy urzędowej 39,7%.

Odpowiedzi dotyczące opłat z portalu internetowego czy powiadamiania przez sms o stanie spraw czy przypomnienia o płatnościach były nieco rzadziej wybierane. Okazuje się więc, że oczekiwania dotyczą częściej mniej rozbudowanych funkcjonalności, zakładających większe zaangażowanie klientów. Oznacza to konieczność skupienia się na dostępności usług, przejrzystości oferty elektronicznej miasta.

W pytaniu „6. Czy w urzędzie powinny zostać wprowadzone zmiany usprawniające obsługę klienta?” odpowiedź TAK wybrały 252 osoby, NIE 54, a więc prawie 5 razy mniej.

Spośród oczekiwanych zmian w obsłudze (pytanie „7. W urzędzie powinny zostać wprowadzone zmiany usprawniające obsługę klienta:”) mając możliwość wielokrotnego zaznaczenia odpowiedzi, 303 ankietowanych wybierało:

- możliwość załatwiania wszystkich spraw urzędowych w jednym miejscu 39,5%
- jednolity system oznakowania poziomego i pionowego urzędu 14,6%
- poprawienie strony internetowej i Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) aby był bardziej czytelny 24,7%
- uruchomienie aplikacji – gdzie co załatwić w urzędzie 33,8%
- winda, otwarta sala obsługi itp. 16,7%
- inne, jakie? 2,3%.

Ogólnie więc prymat zyskała potrzeba ograniczenia rozproszenia funkcjonowania Urzędu Miejskiego i różnych agend w wielu miejscach, co powoduje nieraz odsyłanie klientów do kilku różnych lokalizacji po kolei. Pewnym środkiem zaradczym może być usprawnienie środków komunikacji elektronicznej, które mogą umożliwić samodzielną orientację w „archipelagu” poszczególnych obiektów UM.

Wśród odpowiedzi swobodnych padały opinie bardzo różne. Wskazywano na potrzeby:

- remontu łazienek,
- możliwości umawiania się z pracownikami urzędu na konkretną godzinę,
- montażu elektronicznych tablic informacyjnych,
- wydłużenia pracy urzędu w jeden dzień do 17:00,
- punktu dokonywania opłat na terenie Nowego Konina (ważne dla dużej grupy Seniorów),
- wskazywania osób odpowiedzialnych za sprawę,

ale również na kompetencje „miękkie”, uprzejmość.

W ankiecie wzięło udział ostatecznie 180 kobiet i 117 mężczyzn,

W następujących grupach wieku:

- do 25 lat 24
- od 26 do 39 lat 96
- od 40 do 59 lat 143

60 lat i więcej	34
i wykształcenia:	
o podstawowe	6
o zawodowe	4
o średnie	65
o wyższe	222

Według statusu zatrudnienia osoby te reprezentowały następujące grupy:

o uczę się / studiuje	17
o jestem zatrudniony(-a)	206
o prowadzę działalność gospodarczą	35
o jestem rolnikiem	1
o jestem bezrobotny(-a)	9
o jestem na emeryturze lub rencie	29.

Można uznać, że grupa respondentów odzwierciedla przekrój społeczny osób aktywnie uczestniczących w życiu Konina.

Przeprowadzone w dniu 25.06.2020 r. podczas warsztatów organizowanych przez Związek Miast Polskich badanie OECD zgodnie z narzędziem samooceny JST wskazało, że główne wyzwania w sferze instytucjonalnej stanowią:

- otwarte rządzenie,
- powiązania między procesami budżetowymi i planowaniem,
- współdzielenie informacji i dokumentów w ramach urzędu i jednostek organizacyjnych JST,
- budżetowanie zadaniowe.

Do zdiagnozowanych silnych stron należały:

- określenie wyzwań, możliwości rozwoju lokalnego; strategiczne wizje rozwoju,
- dostosowywanie się do zmian demograficznych,
- spójność z globalnym programem przeciwdziałania zmian klimatu,
- zapewnienie spójności procesów planowania pomiędzy władzami publicznymi i bardzo dobra koordynacja z sąsiednimi jednostkami,
- finansowanie rozwoju lokalnego ze środków zewnętrznych,
- budżet obywatelski,
- ocena lokalnych polityk,
- polityka zamówień publicznych,
- instytucjonalna odpowiedzialność za koordynację działań.

Wyniki ankiety pracowników

Z ankiet, które wypełniło 74 spośród 380 ankietowanych pracowników (19,5%), płyną następujące, kluczowe wnioski:

- większość pracowników zna wizję i misję urzędu,
- wyznaczając wizję, misję i wartości, pracownicy wskazali na wartości związane z: bezpieczeństwem, racjonalnością działań, kreatywności i otwartości na nowe rozwiązania, ciągłe doskonalenie wiedzy i umiejętności,

- kierownictwo urzędu motywuje i wspiera pracowników, jednak brakuje odpowiednich wytycznych i procedur w zakresie ścieżki awansu i przyznawania nagród – czynniki demotywujące,
- potrzeba wprowadzenia jednolitego systemu wynagradzania, motywowania i awansu,
- Pracownicy wskazują, że warto konsultować procedury dotyczące rozwoju instytucjonalnego urzędu,
- potrzeba wprowadzenia systemu zgłaszania propozycji zmian w funkcjonowaniu organizacyjnym urzędu
- liczne zgłoszone propozycje zmian w funkcjonowaniu urzędu, dotyczące montażu windy, przebudowy toalet, wejść do pokoi, elastycznego czasu pracy, połączenia wydziałów, mobilnego urzędu,
- Pracownicy chcą (66% badanych) aby przeprowadzać badania ankietowe dotyczące funkcjonowania urzędu i jego rozwoju,
- warto również podkreślić potrzebę zapewnienia odpowiednich warunków pracy np. oświetlenie, klimatyzacja, większe pokoje,
- obecny system dotyczący planowania i monitorowania budżetu według 66% badanych jest wystarczający, jedynie trzeba by było wprowadzić możliwość generowania sprawozdawczości i monitorowania budżetu jednostek,
- duża ilość inicjatyw i działań zgłaszanych przez pracowników w zakresie otwartości i dostępności urzędu dla mieszkańców,
- według pracowników urząd w zakresie obsługi klientów jest innowacyjny jednak brakuje obsługi online, e-usług i dostępnej sali obsługi (areopag),
- potrzeba dostosowania przestrzeni Urzędu dla klientów ale i pracowników, szczególnie dla osób ze szczególnymi potrzebami (to też potencjalni pracownicy! - 56,76% badanych uważa, że urząd może być potencjalnym miejscem pracy osób ze szczególnymi potrzebami jednak trzeba w tym zakresie dostosować urząd),
- potrzeba wprowadzenia zintegrowanego systemu informatycznego obsługującego urząd i jednostki organizacyjne,
- postulat unowocześnienia obsługi telefonicznej wraz z wprowadzeniem aplikacji umożliwiającej komunikację klientów np. przez live chat,
- 95,95% pracowników chce podnosić swoje kwalifikacje/ kompetencje (szkolenia stanowiskowe/ branżowe, język angielski, informatyczne, komunikacja interpersonalna).

Osobno pozyskano wypowiedzi kierownictwa Urzędu. Oto wnioski:

- należy dostosować proces zarządzania ryzykiem do współczesnych wyzwań strategicznych,
- brak narzędzi do przeprowadzania wideokonferencji (ekran, rzutnik, nagłośnienie) oraz konsultacji elektronicznych,
- potrzebne jest wdrożenie rozwiązań takich jak platformy IT (centra wiedzy), dostępne dane, praca w chmurze itp.,
- brak specjalistów w dziedzinie IT.

Wyniki ankiety Smart City

Kluczowe wnioski:

- różne systemy informatyczne w UM i poszczególnych jednostkach miejskich,
- brak wdrożenia technologii i rozwiązań organizacyjnych Smart City w poszczególnych sferach działalności miasta, w tym w usługach publicznych,

- brak kolejnych, nowych projektów wprowadzających e-usługi publiczne i aplikacje mobilne.

Priorytety miasta w zakresie wprowadzania rozwiązań Smart City w sferze instytucjonalnej obejmują:

- Diagnozę i badania oraz strategia Miasta Inteligentnego,
- Konsultacje społeczne. Nowy przejrzysty system konsultacji społecznych i dialogu z mieszkańcami oparty na platformie online,
- Wdrożenie systemu internetowego składania i prezentacji wniosków KBO,
- e-Urząd. Rozwój e-usług, szerokie udostępnianie informacji publicznej i statystycznej, stworzenie mechanizmów kompleksowej obsługi interesanta w biurze obsługi. Poprawa funkcjonalności Biuletynu Informacji Publicznej i miejskiego portalu www,
- Urzędowy System Informacyjny. Nawigacja po urzędzie: tablice informacyjne, wizytówki na drzwiach itp.,
- Dedykowany organizacjom pozarządowym profil na Facebooku. Profil Centrum Organizacji Pozarządowych,
- Udostępnianie otwartych zbiorów danych. Rozwiązania oparte na Otwartych Danych (Open Data). Wykorzystywanie potencjału danych do generowania inicjatyw, aktywizacji społeczeństwa. Transparentność miejskich działań,
- Generator wniosków eNGO. Platformę internetowa.

Podsumowanie:

- **Występuje duża zbieżność w określeniu deficytów sfery instytucjonalnej miasta między władzami, pracownikami i klientami Urzędu**
- **Konieczność skupienia się na dostępności usług, przejrzystości oferty elektronicznej miasta**
- **Miasto ma szerokie zamiary w zakresie wdrażania rozwiązań Smart City**

V. DIAGNOZA DEFICYTÓW I PROBLEMÓW W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI I WSPÓŁPRACY Z ZEWNĘTRZNYMI INTERESARIUSZAMI

1. POTENCJAŁY W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI I WSPÓŁPRACY Z ZEWNĘTRZNYMI INTERESARIUSZAMI

Podrozdziały 2.1 i 2.2 składają się na analizę SWOT Planu Rozwoju Instytucjonalnego Konina. Niniejszy podrozdział stanowi zestawienie mocnych stron i szans zdiagnozowanych w sferze instytucjonalnej samorządu Miasta Konina, razem składających się na poziom potencjału instytucjonalnego i profesjonalnego miasta. Jako mocne strony wskazano zasoby, które już są „uruchomione”, działają w procesie przygotowania „Nowej Ścieżki Rozwoju”, jako szanse – te, które mogą sprzyjać, być bardziej włączone w dalszym przebiegu. Poniżej zestawione cechy stanowią zasób potrzebny i niezbędny dla programowania i realizacji polityk rozwojowych. W niektórych przypadkach zdiagnozowano istotne przewagi konkurencyjne miasta, jak dostosowana do współczesnych wyzwań, nowatorska strategia rozwoju czy modelowa współpraca z sektorem pozarządowym (w tym działanie Centrum Organizacji Pozarządowych).

Tabela 1. Zestawienie potencjałów instytucjonalnych (kluczowych zasobów).

OBSZARY	POTENCJAŁY	
	MOCNE STRONY	SZANSE
ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE I PRZYWÓDZTWO	Strategia Rozwoju Miasta. Plan 2020-2030 (styczeń 2020) http://www.konin.pl/index.php/konin-nowa-wizja-miasta.html	Opracowanie mechanizmu zarządzania projektami
	Wdrożenie systemu monitoringu Strategii - System Koordynacji Strategii (SKS)	
	Powołanie szefów projektów strategicznych i zespołów projektowych	
	Lider (Prezydent) i kadra zarządzająca z przygotowaniem i doświadczeniem dającym podstawę do systemowego zarządzania miastem i kulturą organizacyjną, kadra zarządzająca przygotowana do pełnionych funkcji i dbająca o wizerunek JST	Chęć zdobywania przez pracowników nowych kompetencji i kwalifikacji
	Posiadanie Programu Wspierania Przedsiębiorczości jako dokumentu odpowiadającego za realizację celów strategicznych w zakresie przedsiębiorczości http://www.konin.pl/index.php/program-wspierania-przedsiębiorczosci.html	Wdrożenie rozwiązań Smart City
	Wdrożona procedura starania się o środki pozabudżetowe	

	Wspólna identyfikacja, logo i kampania promująca idee miasta i Strategii	
	Wysokopoziomowe wskaźniki w strategii	
ZARZĄDZANIE FINANSOWE	System monitoringu budżetu	Specjaliści w zakresie finansów, chęć dalszego kształcenia
KOORDYNACJA DZIAŁAŃ W RAMACH JST	Wdrożony system jakości	
	Wewnętrzny system elektronicznego obiegu dokumentów LOTUS (<i>tylko w Urzędzie Miejskim</i>)	Wdrożenie rozwiązań Smart City
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	Kompleksowe regulacje - uregulowane zostały wszystkie najistotniejsze sfery zarządzania zasobami ludzkimi	
	Rozdrobniona struktura organizacyjna Urzędu Miejskiego to większa sprawność organizacyjna	Pracownicy są chętni podnosić swoje kwalifikacje oraz zdobywać nowe kompetencje
	System ocen okresowych pracowników	
	W środowisku wewnętrznym wykorzystywane jest technologiczne wsparcie (sprawy pracownicze można załatwiać przez LOTUS)	
JAKOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH	Oceny ex-ante oddziaływania kluczowych projektów i inwestycji; Audyt wewnętrzny uczestniczy w opiniowaniu wprowadzania nowych usług	Wdrożenie rozwiązań Smart City
	Koniński System Informacji o Terenie (KoSIT) oraz e-usługi z zakresu geodezji, planowania przestrzennego https://kosit.konin.eu/ , KBO http://kbo.konin.pl/ , rejestracja do szkół/przedszkoli www.konin.przedszkola.vnabor.pl Koniński Portal Podatkowy http://podatki.konin.eu	
	Strona internetowa, branżowe Facebook (gospodarczy, NGO itp.)	

	Wyspecjalizowane jednostki i spółki miejskie w zakresie realizacji zadań gminnych i powiatowych Miasta (PWiK, MPEC, MOSiR, MOPR, MZK itp.)	
	Bezpłatny mobilny system powiadamiania i ostrzegania http://www.konin.pl/index.php/sisms.html	
	Przeprowadzana jest ankieta badająca pracę urzędników	
PRZEJRZYSTOŚĆ, PARTNERSTWO I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	Współpraca i partnerstwo z innymi JST, Instytucjami Otoczenia Biznesu, Uczelniami, NGO, Klastrem Zielona Energia	Wdrożenie rozwiązań Smart City
	Koniński Budżet Obywatelski (KBO), zwiększanie kwot na KBO	
	Działalność Młodzieżowej Rady Miasta i Rady Seniorów	
	Wieloletni Program Współpracy z NGO, wzrost dynamiki powstawania nowych organizacji	
	Wysokie wydatki miasta na współpracę z sektorem pozarządowym	
	Działanie Centrum Organizacji Pozarządowych, modelowo rozwinięta współpraca z NGO	
	Platforma internetowa eNGO - do obsługi konkursów dla zadań zleconych, ich rozliczenia. Współpraca JST/NGO https://konin.engo.org.pl/konkursy-trwajace oraz wylegarnia pomysłów https://pomysl.konin.pl/	
	Działania Koordynatora Dostępności	
	Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Koninie	
	Konińska Rada Działalności Pożytku Publicznego	
Obsługa nowych form współpracy z mieszkańcami - Inicjatywa Lokalna.		

2. DEFICYTY I PROBLEMY W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ ADMINISTRACJI

Jak wspomniano powyżej, podrozdziały 2.1 i 2.2 składają się na analizę SWOT Planu Rozwoju Instytucjonalnego Konina. Poniżej zestawiono deficyty i problemy w zakresie funkcjonowania lokalnej administracji w podziale na słabe strony i zagrożenia.

Tabela 2. Zestawienie deficytów i problemów.

OBSZARY	DEFICYTY I PROBLEMY	
	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE I PRZYWÓDZTWO	Proces zarządzania ryzykiem niedostosowany do wyzwań	Brak środków finansowych na realizację zadań strategicznych
	Szkolenia dla pracowników z zakresu zarządzania projektowego i umiejętności wypracowywania warsztatowego	
	Brak wskaźników w strategii na poziomie przedsięwzięć	
	Brak aktualnych/ lub nowych dokumentów sektorowych (dotyczących transportu, środowiska, edukacji, kultury, Smart City, sportu, seniorów)	Zmiana przepisów i nowe obostrzenia wobec samorządów
	Niewystarczająca współpraca międzywydziałowa oraz między jednostkami organizacyjnymi	
ZARZĄDZANIE FINANSOWE	Brak powiązań systemowych dotyczących zadań strategicznych a procedurą uchwalania budżetu - Wieloletnią Prognozą Finansową	Brak środków finansowych na realizację zadań strategicznych
	Niewystarczające wsparcie technologiczne w zarządzaniu finansowym np. oprogramowania/ systemy do monitorowania wydatków i dochodów w JST (urząd + jednostki) oraz robienia szczegółowych analiz	
	Brak ustalania zasad finansowania zadań strategicznych i systemowego podejścia do zarządzania płynnością finansową	
ZARZĄDZANIE KOORDYNACJA DZIAŁAŃ W RAMACH JST	Potrzeba audytu procesów i procedur, aktualizacji części procedur	
	Potrzeba zmiany/aktualizacji obecnego systemu informatycznego, który był by bardziej zintegrowany i zawierał by komunikację pomiędzy urzędem a jednostkami (usprawnienie systemu obiegu dokumentów, obsługi klientów i rozwiązań Smart City)	
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI	Brak narzędzi (sprzęt, oprogramowanie) do przeprowadzania wideokonferencji	Brak nowych specjalistów np. IT

	Niejasny podział zadań pomiędzy poszczególnymi komórkami/ jednostkami, nakładanie się obowiązków bądź luki kompetencyjne, utrudniony przepływ informacji i mało efektywne procesy decyzyjne	
	Brak regulaminu przyznawania nagród i awansów	
	Niewystarczająca wiedza i kompetencje urzędników do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju miasta oraz umiejętności w zakresie prawidłowego diagnozowania problemów i wyzwań rozwojowych oraz wybór adekwatnych do nich środków zaradczych	
	Brak audytu stanowiskowego (wartościowania stanowisk)	
JAKOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH	Niedostosowanie struktury organizacyjnej do realizacji nowych zadań strategicznych	
	Mało efektywny system szkoleń, deficyt szkoleń wewnętrznych	
	Brak oceny systemu współpracy oraz przeprowadzonych ocen okresowych pracowników (wyciągnięcie wniosków)	
PRZEJRZYSTOŚĆ, PARTNERSTWO I AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	Rozmieszczenie Urzędu Miejskiego w wielu lokalizacjach	Nadmierna biurokracja i przeregulowania, długotrwałe i skomplikowane procedury nieprzyjemne dla mieszkańców wynikające z nałożonych na samorząd przepisów
	Brak jednolitego oznaczenia pionowego i poziomego w 10 budynkach UM dla osób ze szczególnymi potrzebami	Brak zaufania społeczności do lokalnych instytucji publicznych i ich kompetencji
	Potrzeba weryfikacji i aktualizacji procedur dot. standardów dostępności usług publicznych	Trudność w zaangażowaniu licznych grup społecznych w zaangażowanie na rzecz rozwoju Miasta
	Brak wdrożonych e-usług z zakresu rejestracji pojazdów, podatków i opłat, ewidencji ludności, konsultacji społecznych, przedsiębiorców, dostępu do danych itp., mało przystępne formularze elektroniczne	
	Niepełna funkcjonalność serwisów informatycznych (poprawa BIP, strony internetowej aby była bardziej dostępna, czytelna i aktualizacja danych oraz brak aplikacji – dostępna przestrzeń publiczna)	

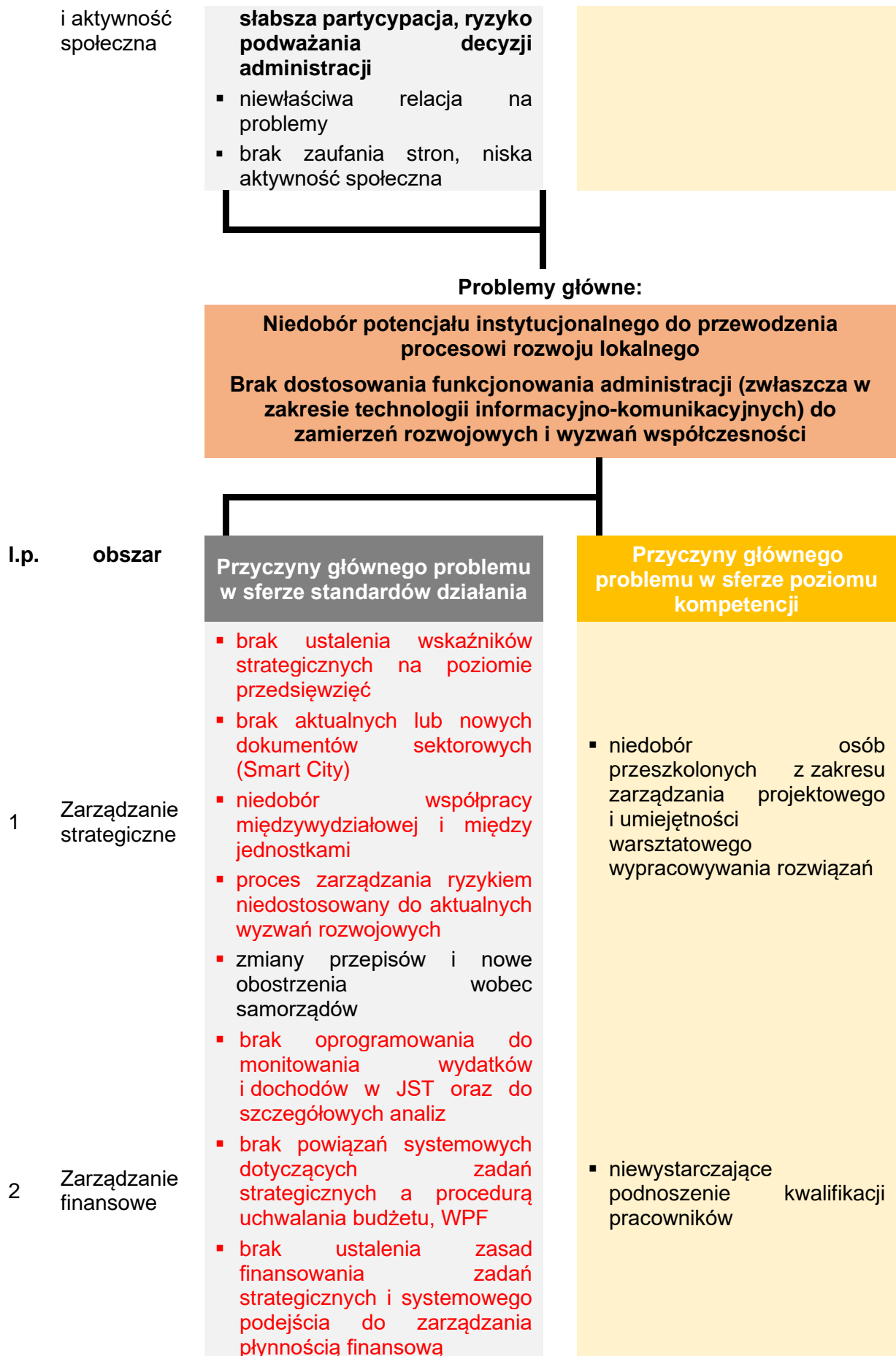
	Brak zastosowania technologii takich jak platforma IT (centra wiedzy), dostępne dane, praca w chmurze itp.	
	Brak oprogramowania i przestrzeni w urzędzie do przeprowadzania konsultacji społecznych	
	Nieaktualizowana uchwała Rady Miasta z 2012 roku, regulująca zasady konsultacji	
	Brak standardów lub niski poziom transparentności działań i decyzji podejmowanych przez władze lokalne	

Deficyty i problemy w funkcjonowaniu lokalnej administracji zostały przedstawione w formie poniższego drzewa problemów w układzie kategorii kompetencji i obszarów zarządzania miastem. Niniejszy schemat, ukazując obserwowane bądź możliwe następstwa– zagrożenia związane z istnieniem (brakiem przewyższenia) głównych, zdiagnozowanych problemów dopełnia analizę SWOT sfery instytucjonalnej Miasta Konina.

Schemat 3: Drzewo problemów

Uwaga: **czernym kolorem** wskazano deficyty (istotne braki), czarnym - problemy (niesatysfakcjonujące stany). Czcionką pogrubioną wskazano zagadnienia kluczowe, do których powinny być adresowane konkretne działania w Programie.

I.p.	obszar	Następstwa głównego problemu w sferze standardów działania	Następstwa głównego problemu w sferze poziomu kompetencji
1	Zarządzanie strategiczne	<ul style="list-style-type: none"> niemożność realizacji przedsięwzięć strategicznych – słabsze osiągnięcie celów rozwojowych przez miasto trudności ewaluacji strategii 	<ul style="list-style-type: none"> braki kwalifikacji pracowników – zagrożenie podjęciem niewłaściwych decyzji
2	Zarządzanie finansowe	<ul style="list-style-type: none"> niewłaściwa ewaluacja budżetu, ułomność analiz problem w ustaleniu finansowania działań strategicznych 	<ul style="list-style-type: none"> braki kwalifikacji pracowników – możliwość podjęcia błędnych decyzji, utraty szans rozwojowych
3	Koordinacja działań w obrębie JST	<ul style="list-style-type: none"> problemy z ustaleniem kształtu współpracy między jednostkami administracji zniechęcenie – obniżone zaangażowanie pracowników zwiększone koszty w wyniku niejasnego podziału kompetencji 	
4	Zarządzanie zasobami ludzkimi	<ul style="list-style-type: none"> mniejsza gotowość pracowników do zaangażowania w struktury projektowe zbyt niska gotowość do podejmowania nowych/zwiększonych obowiązków problem dostępności usług publicznych dla osób z ograniczoną mobilnością trudności w doskonaleniu usług publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> zbyt wolne nabywanie kompetencji kluczowych i związanych z zarządzaniem strategicznym pomimo wysokich wydatków na szkolenia
5	Jakość i dostępność usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> problemy z załatwianiem spraw przez Internet, ryzyko niewywiązywania się z zadań administracji negatywne oceny administracji (także na zewnątrz miasta – niekorzystny wizerunek) odstręczenie inwestorów 	<ul style="list-style-type: none"> skargi na pracowników złe funkcjonowanie pracowników, rotacja kadry
6	Przejrzystość, partnerstwo	<ul style="list-style-type: none"> mniejsza liczba uczestników konsultacji społecznych – 	<ul style="list-style-type: none"> brak zrozumienia decyzji administracji

3

Koordynacja
działań
w obrębie
JST

- jedynym dokumentem programowym z planem finansowym jest Program wspierania przedsiębiorczości
- **brak oceny systemu współpracy**
- **brak szczegółowych zasad motywowania pracowników**
- problemy z oceną zaangażowania pracowników w zespołach zadaniowych, konflikty na tym tle
- **brak sprawnego systemu komunikacji i obiegu dokumentów elektronicznych**
- **brak narzędzi do przeprowadzania wideokonferencji (ekran, rzutnik, nagłośnienie) oraz konsultacji elektronicznych)**
- **brak zastosowania technologii takich jak platforma IT (centra wiedzy), dostępne dane, praca w chmurze itp.**
- **brak przeglądu i aktualizacji przyjętych procedur (nie - zmienianych od 10 lat), systemu zarządzania**
- **system ocen okresowych pracowników w niewystarczający sposób uwzględnia zaangażowanie w strukturę projektowe**
- **brak regulaminu przyznawania nagród i awansów**
- **brak systemowego podejścia do ocen okresowych pracowników (wyciągnięcie wniosków)**
- **niewystarczające zaangażowanie i budowanie zespołów zadaniowych na poziomie prezydent - pracownik**
- **brak wartości i wyznaczonego celu urzędu**
- **potrzeba przeglądu lub wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej związanej**

4

Zarządzanie
zasobami
ludzkimi

- **brak nowych specjalistów, np. w zakresie IT**
- **niewystarczająca wiedza i kompetencje urzędników do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju miasta oraz umiejętności w zakresie prawidłowego diagnozowania problemów i wyzwań rozwojowych oraz wybór adekwatnych do nich środków zaradczych**
- **potrzeba zmiany istniejącego planu szkoleń na nowy system bardziej efektywnych szkoleń - system podnoszenia kompetencji kluczowych, tworzenie planów szkoleniowych, z uwzględnieniem priorytetów działań strategicznych i operacyjnych, uruchomienie systemu szkoleń wewnętrznych**

5

Jakość i dostępność usług publicznych

z realizacją nowych zadań strategicznych

- potrzeba weryfikacji i aktualizacji procedur dotyczących standardów dostępności usług publicznych dla osób z ograniczoną mobilnością
- **niepełna funkcjonalność serwisów Internetowych (zwłaszcza w zakresie usług publicznych) (BIP, KOSIT): brak wielu spraw z katalogu, nieskuteczne wyszukiwarki, brak wzajemnych powiązań, brak pracownika obsługi KOSIT, nieaktualizowane dane i certyfikaty zabezpieczeń**
- **brak aplikacji – dostępna przestrzeń miejska)**
- **brak jednolitego oznaczenia pionowego i poziomego dla osób ze szczególnymi potrzebami**
- rozwój nowych e-usług dla mieszkańców, przedsiębiorców (bardziej dostępne druki do wypełnienia oraz uruchomienie e-usług z zakresu rejestracji pojazdów, podatków i opłat, ewidencji ludności, konsultacji społecznych, dostępu do danych itp.)
- **brak mechanizmów kompleksowej obsługi interesantów w jednym miejscu**
- brak profesjonalnej obsługi telefonicznej
- brak oprogramowania do przeprowadzania konsultacji społecznych
- nieaktualizowana uchwała Rady Miasta z 2012 roku, regulująca zasady konsultacji
- **brak opracowanych i wdrożonych standardów udostępniania danych publicznych**

6

Przejrzystość, partnerstwo i aktywność społeczna

- niedobór szkoleń dla pracowników w zakresie kompetencji miękkich i e-usług

- zbyt biurokratyczny język w administracji

Zdiagnozowane deficyty i problemy mogą rzutować szczególnie na relacje administracji z kluczowymi grupami interesariuszy – osobami pracującymi, przedsiębiorcami, osobami zamierzającymi podjąć zaangażowanie czy zainwestować w mieście.

Grupy te mogą zostać zniechęcone przez niesatysfakcjonujący poziom obsługi, zwłaszcza trudności w dostępie do administracji miejskiej, szczególnie niefunkcjonalność serwisów i usług elektronicznych, ale także brak odpowiednich procedur, praktyk czy elastycznych struktur projektowych.

Z dokonanej diagnozy sfery instytucjonalnej samorządu Miasta Konina wynika, że źródłem zasadniczych problemów są nie tyle procedury czy podejmowane działania, co brak odpowiednich narzędzi do skutecznej komunikacji z otoczeniem i wykorzystywania nowych technologii Smart City.

Z tej głównie przyczyny wciąż niewystarczający jest dialog między urzędnikami/władzami a mieszkańcami i innymi grupami interesariuszy, występuje brak standardów czy niski poziom transparentności działań i decyzji podejmowanych przez władze lokalne.

Wiąże się z tym brak zaufania części społeczności do lokalnych instytucji publicznych i ich kompetencji oraz trudności w zaangażowanie licznych grup społecznych w prace na rzecz rozwoju miasta.

W szerszym zakresie zdiagnozowane problemy utrudniają prowadzenie procesu rozwoju lokalnego.

